

AMERİKA DEFOLO
BU VATAN BİZİM

Tezimiz şudur: Emperyalizm değişmemiştir.
Emperyalizm dünya halklarının baş düşmanı
olmaya devam ediyor.

Halk kurtuluş savaşlarının diliyle söylersek;
baş çelişki emperyalizmle dünya halkları arasındaki
çelişkidir ve tüm dünya halkları, tüm güçleriyle
emperyalizme karşı savaşmalıdırlar.

Tüm dünyada, devrimcilerin, yurtseverlerin görevi
bu savaşa önderlik etmektir.

kurtulus

Ekim 2009 / Sayı: 3 Fiyatı: 5 TL (KDV DAHİL)

YOLUMUZ

Savaşlarıyla
İşgalleriyle
Krizleriyle
AB'si, ABD'siyle
Tecritiyle
STK'larıyla
Kültürüyle
Tarımıyla

Emperyalizm

**Emperyalizme karşı
kurtuluş bayrağı
Marksist-Leninistlerin
elinde!**

Anti-emperyalist, anti-oligarşik devrim,
emperyalizmi kovarak, faşizmi albederek,
emperyalizm ve oligarşinin faşist egemenliğı
yerine, halkın egemenliğini kurar.

Kurtuluş'un bu sayısında kullanılan tüm
desen ve karikatürler, F Tipi Hapishanelerde
tecrit altında "üreterek direnen, direnerek
üreten" özgür tutsakların yaratıcılık ve
emeklerinin ürünüdür.

kurtulus
YOLUMUZ

Sayı: **3** Ekim
2009

İNTERNET ADRESİ: [Http://www.kurtulus.com/](http://www.kurtulus.com/)

Sahibi ve Yazışleri müdürü: ...

Yönetim ve yazışma adresi:

Baskı:

— İÇİNDEKİLER

- Kurtuluş'tan 2-8
- Emperyalizm Değişmemiştir 9-32
- Emperyalizm Ve SAVAŞ 33-54
- IRAK: ABD'nin Düşü ve Saplandığı Bataklık 55-74
- Emperyalizm Ve TECRİT 75-84
- Anti-Emperyalizm Enternasyonalizm ve Dayı 85-104
- Emperyalizm Ve KRİZ 105-114
- Zorunlu Entegrasyon Ve Avrupa Birliği 115-128
- Emperyalizmin Elinde Bir Maşa 'STK'lar 129-142
- Emperyalizm Ve TARIM 143-152
- Emperyalizmin Yozlaştırma Politikası 153-168

Kurtuluş'tan

Emperyalizm 19. yüzyılın sonundan beri var ve o zamandan beri, dünyamızdaki tüm melanetlerin kaynağı durumunda.

İnsanlık, Lenin'in 1916'da "*Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması*" kitabını yazdığından itibaren, emperyalizmi daha iyi tanıma-ya başladı.

1916'dan bu güne emperyalizm üzerine tanıklıklarımıza yeni tanıklıklar eklendi. Her tanıklığımız, Lenin'i kanıtladı. Lenin'in ölümünden sonra, emperyalistler, dünyaya onmilyonlarca insanın öldüğü, onlarca ülkenin yerle bir edildiği bir büyük savaş daha yaşattılar. Savaşın sebebi, seyri ve sonuçları, harfi harfine Lenin'i doğruluyordu. Ve yine daha sonrasında, dünya ekonomik sistemindeki gelişmeler, pazar kavgasının yeni biçimleri, Lenin'i doğrulamaya devam etti.

Fakat buna rağmen emperyalizm konusunda gerçeğe yabancılaşanlar, açık gerçeği inkar edenler veya çarpıtanlar hiç eksik olmadı.

2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrası, emperyalizmin yeni bir dönemi başladı: Devrimin ustaları, bu dönemi, "Emperyalizmin 3. Bunalım Dönemi" olarak adlandırdılar. Halen bu dönemi yaşamaya devam ediyoruz.

3. Bunalım döneminde emperyalizm "içte ve dışta" bazı değişikliklere gitmiş, yeni sömürü ve sömürgecilik yöntemleri geliştirmişti ama emperyalizm, emperyalizm olmaya devam ediyordu.

Lenin'in ortaya koyduğu temel özellikleri açısından bakıldığında adeta milim değişiklik yoktu emperyalizmde.

"Vardı" diyenleri, ilk yalanlayan her seferinde yine emperyalizm oldu.

*

"Emperyalizmin değiştiği" tezleri, yüzyıl boyunca bir çok kez ve

bir çok kişi ve örgüt tarafından dile getirildi. Bu tezler, diyebiliriz ki, daha Lenin'in "Emperyalizm..." kitabını yazdığı yıllarda duyulmaya başlandı. "Değişti" teorilerinin akıl hocası, Kautsky döneğiydi. Almanya'da sosyal demokratların önderlerinden olan Kautsky, bu teoriyi, kendi burjuvazisini desteklemek için ileri sürmüştü.

Ama 1. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda dünyayı yakıp yıkan emperyalizm, en başta Kautsky gibileri yalanlıyordu. Bu nedenle, değişti tezlerinin sahiplerinin sesi uzunca bir süre pek çıkmadı.

Arada bir böyle görüşler duyulsa da, devrimler, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri akıp gidiyordu ve dünyanın önce altıda biri, sonra üçte biri emperyalizmin pazar alanı olmaktan çıkıyordu...

Pazar kaybeden emperyalizm daha da saldırganlaşıyor, elindeki pazarları daha fazla sömürerek kayıplarını telafi etmeye çalışıyordu.

Bu arada sosyalist sistemle rekabet etmek için kendi ülkelerinde "sosyal hakları" genişletmek zorunda kalmışlardı.

Emperyalizmin "zoraki" geliştirdiği bu politikalar da o dönemde "emperyalizm değişti" teorilerine malzeme yapıldı.

Ama kendi sınırları içinde kendi vatandaşlarına sömürüden elde ettiği payın küçük bir bölümünü aktararak "sosyal haklar, güvenceler" sağlayan emperyalizm, dünyanın kendi egemenliğindeki diğer yarısında halkları acıya ve sefaletle boğmuştu. Cuntaları, gerici yönetimleri destekliyor, IMF, Dünya Bankası gibi kurumları aracılığıyla kelimenin gerçek anlamıyla halkların boğazını sıkıyordu..

1980'lere gelindi sonra.

Emperyalizmin özellikle Latin Amerika'da faşist cuntaları kısmen tasfiye edip, yerlerine "sivil" yönetimler kurmaya başladığına tanık olduk.

"İşte bakın emperyalizm değişti" demek için hazırda bekleyenler, bu defa da bu malzemeye sarıldılar.

Kendileri emperyalizmle zaten uzlaşma halinde olup, halkları ve ilerici devrimci örgütleri de uzlaştırmayı kendilerine görev sayanlar için Latin Amerika'daki bu "yeni durum" bulunmaz malzemeydi. O an için öyle görünüyordu.

Fakat bu malzeme de fazla kullanılmadı. Çünkü, faşist cuntaların yerlerini alan "sivil" iktidarlar, ekonomik ve siyasi açıdan faşist cuntaları aratmayan politikalar uyguluyorlardı ve devrimci, yurtsever örgütlerin Latin Amerika'daki silahlı mücadelesi sürüyordu. Silahlı mücadele, maskeleri söküp atıyordu.

*

Emperyalizm konusunda inkar ve çarpıtma, 1990'larda yaygın ve

yoğun bir hal aldı.

İnkâr ve çarpıtmanın temel tezi yine “**emperyalizmin değiştiği**” idi.

Bu defaki “teori”nin farklılığı, sosyalist sistemin yıkıldığı koşullarda ileri sürülmesiydi.

Dünya artık “tek kutuplu hale” geldiğine göre, artık emperyalizm değişebilirdi!!! Artık faşist diktatörlükleri desteklemeyecekti örneğin... Diğer ülkelere müdahale etmeye devam edecekti ama artık faşist diktatörlükleri desteklemek için değil, insan hakları ve demokrasi getirmek için müdahale edecekti..

Bu teorinin özgün yanlarından bir diğeri de, bu tezlerin ve teorilerin sadece burjuvazi tarafından, burjuvazinin ideologları ve borazanları tarafından değil, sol, sosyalist, yurtsever bilinen kimi örgütler tarafından da ileri sürülüyor olmasıydı.

Denilebilir ki, 1990’ların başlarından bu yana soldaki en önemli ideolojik mücadele konularından biri bu oldu.

Marksist-Leninistler, emperyalizm gerçeğini, hem teorik yanıyla, hem pratik göstergeleri açısından bıkmadan anlatmaya devam ettiler.

*

Irak ve Afganistan işgalleriyle birlikte dünya halkları emperyalistlerin gerçek yüzlerini gördü. İşgali, işgalcileri, emperyalizmi bir kez daha tanıdı.

1990’lı yıllarda arkasına gizlendikleri maskeler, açık işgallerle birlikte tamamen düştü.

Emperyalistler, dünya halklarına yönelik ekonomik, siyasi ve askeri saldırılarında çok daha pervasızlar. Denilebilir ki, saldırganlığın bugünkü pervasızlığı, geçen yüzyılda rastlanan saldırganlıkların hepsini aşıyor.

Yakıp-yıkıyor ve talan ediyorlar. Yakıp yıkan tanklar-toplar değil sadece. Özel hapishaneleri, toplama kampları, tecrit politikaları, yoz kültürü, emperyalizmin elinde bir maşa olan sivil toplum kuruluşları, “kara listeleri” ile de saldırıyor emperyalizm.

Ekonomisiyle saldırıyor.

Yeryüzü, teknolojinin, bilimin bu kadar geliştiği bir zamanda, yüzyılların en büyük **açlığını** yaşıyor.

6 milyarlık dünyada;

1 milyar insan aç!

4 milyar insan yoksul... 1 milyar insan içecek su bulamıyor...

Bazı ülkeler bugün emperyalizmin açık işgali altında.

Bazı ülkeler, tehdit altında, kuşatılmış durumda.

*

Halkları aç bırakanın, ülkeleri işgal edenin kimliği belli: EMPERYALİZM!

Halkların BAŞ DÜŞMANI belli: EMPERYALİZM!

Halkların bağımsızlık için, özgürlük için, adalet için, ekmek için savaşması gereken güç de belli: EMPERYALİZM!

*

İşte bu nedenle Kurtuluş'un bu sayısının gündeminde emperyalizm var.

Dünya halklarının baş düşmanı emperyalizmi çeşitli açılardan ele aldık.

Emperyalizmin değişip değişmediği tartışması, yazılarımızdan birinin konusunu oluşturuyor.

Bir diğer yazımızda emperyalist politikaların tüm çıplaklığıyla sürdürüldüğü Irak işgalini ve Amerika'nın saplandığı "bataklığı" yazdık.

Emperyalizm gerçeğini anlatırken, emperyalizmi kavramak açısından emperyalizmi ve savaşları yazmamak eksik kalırdı. Emperyalist savaşlarla haklı savaşları, bunların ayrımlarını tekrar hatırlattık. Emperyalist saldırılar ve açık işgallerle, haklı savaşları bir tutan "her türlü savaşa hayır" diyen anlayışlar, dünya halklarına zarar, emperyalizme güç veren anlayışlardır ve mutlaka mahkum edilmesi gerekir.

Emperyalistlerin yağma ve talanda sınır tanımamaları sonucu, ezilen milyarlarca insan açlık ve yoksulluğa mahkum edilmiştir. Emperyalizmin bugün tüm yeni-sömürgelere dayattığı tarım politikaları, açlığı daha da artıracaktır. Bu sorunun bazı yanlarını "emperyalizm ve tarım" yazımızda ele aldık.

Bunların dışında "emperyalizm ve kriz", "emperyalizm ve yozlaşma", "emperyalizm ve tecrit", "emperyalizm ve 'STK'lar", ele aldığımız diğer konulardır. Bir diğer başlıkta, emperyalizmin günümüzdeki gelişimine açıklık getirecek bir konu olarak, "Zorunlu Entegrasyon ve Avrupa Birliği" konusunu ele aldık.

Emperyalizm gerçeğini kavramadan, emperyalizme karşı mücadelelenin de istikrarlı ve doğru bir çizgide gelişmeyeceği açıktır. "Emperyalizm Değişmedi" başlıklı yazıda çok özlü bir biçimde belirtildiği gibi **"Emperyalizm Konusunda Doğru Tespit Devrime, Yanlış Tespit Düzene, Kapitalizme, İşbirlikçiliğe Götürür..."**

Anti-emperyalizm, Türkiye devriminin stratejisinin iki ayağından biridir. Türkiye devrimi, "anti-emperyalist, anti-oligarşik" bir devrimdir ve ancak bu temelde zafere ulaşılabilir. Devrimci hareket, gerek stra-

tejik açıdan, gerekse de anti-emperyalist mücadelenin pratiği açısından tüm tarihi boyunca bir tutarlılık ve kararlılık sergilemiştir. Anti-emperyalist mücadele açısından tutarlı bir çizgiye ve örnek bir pratiğe sahiptir. Bir yazımızda da, bu pratiği, devrimci hareketin önderinin anti-emperyalist mücadele konusundaki yaklaşımıyla birlikte ele alarak aktardık.

*

Devrimci hareket, tüm tarihi boyunca anti-emperyalist mücadelenin önderi olmuştur. Tüm mücadele biçimlerine başvuru bu mücadelede, emperyalizme hiç unutamayacağı darbeler vurulmuştur.

6. Filo askerlerinin denize dökülüşü, Amerikan emperyalizmi ajanlarının halkların öfkesine maruz kalması, tüm emperyalist cephenin birleşip Körfez’de büyük bir askeri yığınak oluşturduğu koşullarda tüm dünyada yaygın bir sessizlik varken, Türkiye’de anti-emperyalist mücadele bayrağının yükseltilmesi, Türkiye halklarının mücadele tarihinin onurlu sayfalarıdır.

Bu onurlu sayfaların çoğalması, bağımsızlık yolunda yürümeye devam etmek demektir.

Emperyalizm üzerine yürüttüğümüz ideolojik mücadelenin amacı da budur zaten.

Anti-emperyalist mücadeleyi büyütelim.

Beyinlerimizi emperyalizm konusundaki muğlaklıklardan, çarpıklıklardan kurtaralım.

*

Tezimiz şudur: Emperyalizm değişmemiştir. Emperyalizm dünya halklarının baş düşmanı olmaya devam ediyor.

Halk kurtuluş savaşlarının diliyle söylersek; **baş çelişki** emperyalizmle dünya halkları arasındaki çelişkidir ve tüm dünya halkları, tüm güçleriyle emperyalizme karşı savaşmalıdırlar.

Tüm dünyada, devrimcilerin, yurtseverlerin görevi bu savaşa önderlik etmektir.

*

Halkımızın ve dünya halklarının yüzyılı aşkın süredir sürdürdüğü anti-emperyalist mücadeleyi, bu mücadelenin önderlerini ve şehitlerini selamlıyoruz; ve söz veriyoruz ki, emperyalizme karşı mücadele bayrağı dünyanın emperyalist işgal altındaki her yerinde dalgalanmaya devam edecek; bağımsızlığa kadar, zafere kadar!

Yeni sayımızda buluşmak dileğiyle...

Emperyalizm

Değişmemiştir

**Kahrolsun
Emperyalizm
Yaşasın
Mücadelemiz**

- ◆ *Geçen Yüzyıl Leninist Emperyalizm ve Devrim Teorisini Doğrulamıştır.*
- ◆ *Emperyalizm Konusunda Doğru Tespit Devrim, Yanlış Tespit Düzene, Kapitalizme, İşbirlikçiliğe Götürür...*

Emperyalizmin, kapitalizmin tekeli aşaması olarak tarihteki yerini aldığı 1900'lerin başından bu yana geçen yüzyıl; Lenin'in emperyalizm tespitini ve bu tespitten hareketle belirlenen devrim anlayışını doğrulamıştır. Geçen yüzyılın ulusal ve sosyal kurtuluş savaşları göstermiştir ki, emperyalizm hakkındaki doğru tespitler, devrime, bu konudaki yanlışlıklar ise **düzene, kapitalizme, dönecliğe, işbirlikçiliğe** götürmektedir.

Şunu da söyleyebiliriz ki; Kim, emperyalizm ve emperyalizme karşı mücadele hakkında ne kadar doğru tespitler yapmış ve bu doğrultuda bir pratik gerçekleştirmişse, halkının ve dünya halklarının mücadelesine o ölçüde katkıda bulunmuştur. Bu, hem Marksist-Leninistler, hem ulusal kurtuluşçular için geçerlidir, hem de devrimini gerçekleştirmiş demokratik halk iktidarları ve sosyalist ülkeler için.

Tekrar etmekte yarar var: Emperya-

lizm konusundaki doğrular ulusal kurtuluşa ve devrime, yanlışlar düzene ve işbirlikçiliğe götürüyor; 1990'lerden bugüne hemen bütün ülkelerde şu veya bu ölçüde gelişen ulusal ve sosyal kurtuluş hareketlerinin tarihlerine baktığımızda bunu somut olarak görürüz. Aynı şey, 1917'de devrimini gerçekleştiren ve 72 yıllık sosyalizm deneyinin yaşadığı SSCB ve ona öncülük eden SBKP için de, Çin, Vietnam, Avrupa'nın eski sosyalist ülkeleri için de, bugünün Küba'sı, Kore'si için de geçerlidir.

Peki, neden emperyalizm ve emperyalizme karşı mücadele tespiti ve pratiği böylesine belirleyici bir önem arz etmektedir?

Bunun en özlü ve kısa cevabı: emperyalizm tespitinin ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi veren örgütlerin **devrim stratejilerinin** belirlenmesinde birincil önemde olmasıdır. Yine devrimini gerçekleştirmiş ülkeler içinde, hem ülke içindeki politikaların belirlen-

mesinde, hem de ve enternasyonalizm anlayışının şekillendirilmesinde önemlidir.

Lenin'in Emperyalizm Tahlili Bilimsel Olduğu İçin Bugün De Geçerliliğini Korumaktadır

"Emperyalizm" kavramını 1902 yılında ilk kez kullanan ve bu isimde bir de kitap yazan ilk kişi İngiliz iktisatçı **J.A. Hobson(*)** olsa da, emperyalizmi ilk kez bilimsel olarak tanımlayan, ayrıntılı incelemeye tabi tutan Lenin olmuştur. Lenin'in **Ocak-Temmuz 1916'da**, Ekim Devrimi öncesinde yazdığı **"Kapitalizmin En Yüksek Aşaması: Emperyalizm"** isimli kitabında ortaya koydukları bugün de halen geçerliliğini korumaktadır. Tüm saldırılar ve çarpıtmalar bu gerçeği değiştirememektedir. Çünkü Lenin, emperyalizmi bilimsel olarak çözümlemiştir.

Kısaca, Lenin'in emperyalizm konusundaki tespitlerine bakalım:

Lenin, emperyalizmi en kısa ve özlü olarak, **"kapitalizmin tekelleri aşaması"** olarak tanımlıyor. (Lenin, Seçme Eserler, Cilt 5, syf: 91)

Ancak kısa tanımlamanın yetersiz kaldığını belirterek, kapitalizmi bir bütün olarak ayrıntılarıyla incelemeye tabi tutuyor. Emperyalizmi emperyalizm yapan özelliklere açıklık getiriyor.

Lenin tekellerin emperyalizme varan gelişim sürecini şu şekilde ortaya koyar:

"(...) 1) 1860-1870: Serbest rekabetin gelişmesinde en üst nokta; tekeller belli belirsiz embriyonlar halindedir. 2) 1873 bunalımından sonra karteller önemli ölçüde gelişiyor, fakat hala istisnai ve kalıcı değil geçici olgular durumundadır. 3) 19. yüzyılın sonunda gö-

rülen yükselme ve 1900-1903 bunalımı: Karteller bütün ekonomik hayatın temeli haline geliyorlar. Kapitalizm emperyalizme dönüşmüştür."

"Karteller satış koşulları, ödeme vadeleri vs. üzerine anlaşmalar yapıyorlar. Pazarları aralarında bölüşüyorlar. Üretilecek ürünlerin miktarını saptıyor, fiyatını belirliyorlar. Kârları çeşitli işletmeler arasında bölüşüyorlar..." (Lenin, Seçme Eserler, Cilt: 5, syf: 29)

Lenin, tekellerin **"kapitalist düzenden daha yüksek bir toplumsal ve ekonomik düzene geçişi"** ifade ettiğini belirtiyor. Ve tekellerin dört ayrı "tipini" ve "belli başlı belirtilerini" saptıyor. Bunları ise şöyle sıralıyor:

"Birincisi; Tekel, çok yüksek bir gelişme aşamasına ulaşmış üretimin yoğunlaşmasından doğmuştur..."

"İkincisi; Tekeller, kapitalist toplum özellikle tayin edici -ve en fazla kartelleşmiş- sanayi kollarında (kömür ve demir sanayinde) en önemli hammadde kaynaklarına el konmasına (bugün petrol, gaz vb.-bn) yol açmıştır."

"Üçüncüsü; Tekel bankalardan çıkmıştır. Eskiden mütevazı birer aracı olan bankalar, bugün mali sermaye tekellerine dönüşmüşlerdir."

"Dördüncüsü; Tekel sömürgecilik politikasından doğmuştur." (age, Cilt: 5, syf: 124-125)

Lenin, incelemeleri sonrasında emperyalizmin beş temel özelliği olduğu sonucuna vararak, bunları şu şekilde maddeleştirmiştir:

"1) Üretim ve sermayenin yoğunlaşması, ekonomik yaşamda tayin edici rol oynayan tekelleri yaratacak kadar yüksek bir seviyeye ulaşmıştır; 2) Banka sermayesi sanayi sermayesiyle

(*) Lenin, J.A. Hobson'un 1902'de yayınlanan "Emperyalizm" isimli kitabındaki düşüncelerin "Burjuva sosyal reformizm ve pasifizm bakış açısına" sahip olduğunu belirtirken, Kautsky'nin düşünceleriyle özdeş olduğunu da ekliyor. (Lenin, Seçme Eserler, İnter Yayınları, Cilt: 5, syf: 23)

Şunu söyleyebiliriz; Kim, emperyalizm ve emperyalizme karşı mücadele hakkında ne kadar doğru tespitler yapmış ve bu doğrultuda bir pratik gerçekleştirmişse, halkının ve dünya halklarının mücadelesine o ölçüde katkıda bulunmuştur.

İç içe geçmiş ve bu “mali sermaye” temelinde bir **mali oligarşi** oluşmuştur; **3) Meta ihracından farklı olarak sermaye ihracı** özel bir önem kazanmıştır; **4) Dünyayı aralarında paylaşan uluslararası tekelleci birlikler** oluşmuştur; **5) Kapitalist büyük güçler tarafından dünyanın teritoryal [ülkesel, alansal - bn] paylaşımı tamamlanmıştır.**” (age, syf: 91)

Kapitalizmin serbest rekabetçi aşamasıyla, tekelleci (emperyalist) aşaması arasındaki farkları yani emperyalizmi emperyalizm yapan özellikleri bu şekilde maddeleştiren Lenin, devamında emperyalizme ilişkin şu net tanımda bulunmaktadır:

“Emperyalizm, **tekellerin ve mali sermayenin egemenliğinin** ortaya çıktığı, **sermaye ihracının** birinci planda önem kazandığı, **dünyanın uluslararası tröstler arasında paylaşılması**nın başlamış olduğu ve dünyadaki **bütün toprakların en büyük kapitalist ülkeler arasında paylaşılmasının tamamlanmış** bulunduğu bir gelişme aşamasına ulaşmış kapitalizmdir.” (age, syf: 91)

Lenin, bu tanımını da daha özlü bir formülasyona dönüştürerek emperyalizmi üç maddede somutlamıştır:

“Emperyalizm; **1) tekelleci kapitalizmdir; 2) asalak ya da çürüyen kapitalizmdir; 3) can çekişen kapitalizmdir.**” (age, cilt: 11, syf: 527)

Peki, emperyalizm neden “**asalak**”tır, neden “**çürüyen**”dir:

“ (...) Kendini herşeyden önce, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin egemenliği altında her tekeli karakterize eden **çürüme** eğiliminde gösterir. (...) **İkinci olarak; kapitalizmin çürümesi, dev bir rantiyeci kesimin, “kupon keserek” yaşayan kapitalistlerin oluşumunda ifadesini bulur. (...) Üçüncü olarak, sermaye ihracı asalaklığın daniskasıdır. Dördüncüsü; “mali sermaye özgürlüğü değil, egemenliği amaçlar”, tüm çizgi boyunca siyasi gericilik** emperyalizmin bir özelliğidir. Korkunç boyutlarda irtikap, rüşvet, her türden dalavere. **Beşincisi, ilhaklarla kopmaz biçimde bağı olan ezilen ulusların sömürüsü** ve özellikle sömürgelelerin **bir avuç büyük güç tarafından sömürülmesi**, “uygar” dünyayı gittikçe daha fazla, uygar olmayan halkların yüz milyonlarca üyesinin bedenine yapışmış bir **asalağa** dönüştürür.” (Lenin, Seçme Eserler, cilt: 11, syf: 528-529)

“Dönek Kautsky”

Lenin, Marks ve Engels’in kapitalizme ilişkin tespitlerini ileriye taşımış ve yukarıda kısaca aktardığımız sonuçları çıkarmıştır. Ancak aynı dönemlerde, Marksizmin en temel doğrularını, kapitalizme ilişkin temel doğruları reddedenler de çıkmıştır. Bunların o dönemdeki en ünlüleri, **Bernstein** ve **Kautsky**’dir ve o günden bu yana da karşı-devrime, emperyalizme hizmet eden bütün dönemlerin ideolojik kökleri, aslında onlara dayanmaktadır. Daha sonra ortaya çıkan tüm reformist, revizyonist görüşler, emperyalizme ve devrimlere ilişkin sağ sapma tezler, Bernstein ve Kautsky’nin ya **tekrardır** ya da değişikliğe uğratılmış özde aynı **yeni biçimleridir**.

Kautsky ve Bernstein ikilisinden daha tehlikeli olanı Kautsky’dir; çünkü o,

Marksizm ve devrim düşmanlığını "Marksizm" maskesi altında yapmıştır. Kautsky'nin döneçliğinin, emperyalizmin işbirlikçisi durumuna gelmesinin temelinde **"emperyalizm" in yanlış tespiti** bulunmaktadır; Kautsky, en başta söylediklerimizin bir kanıtı gibidir. Kautsky, emperyalizmi şöyle tanımlamıştı:

"Emperyalizm, büyük ölçüde gelişmiş sanayi kapitalizminin ürünüdür. Sanayileşmiş her kapitalist ulusun, git-tikçe daha geniş tarım bölgelerini, bu bölgelerde hangi uluslar oturursa otursun egemenliği altına almak ya da il-hak etmek dürtüsünden ibarettir." (Aktaran: Lenin, Seçme Eserler, Cilt: 5, syf: 93)

Görüldüğü gibi bu tespitin Lenin'in emperyalizm tahliliyle uzak-yakın bir benzerliği yoktur. Kautsky'e göre emperyalizm **"ilhak etme dürtüsünden ibarettir."** Oysa, Lenin'in de tespit ettiği gibi emperyalizme damgasını vuran sanayi sermayesi değil, **mali oligarşidir.**

Yine, hem I. Emperyalist Paylaşım Savaşı sürecinde, hem de daha sonraki yıllarda görülmüştür ki, emperyalist ülkeler sadece "tarım ülkeleri"ni değil, "sanayi ülkeleri"ni de hegemonyaları altına alma amacını gütmüşlerdir. Kautsky'nin emperyalizm tanımında, **emperyalizmi emperyalizm yapan özellikler reddedilmektedir.** Doğaldır ki, söz konusu yanlış, buna bağlı yapılan diğer tespitlerin de yanlış olmasını getirmektedir. Nitekim, Kautsky'nin geleceğe yönelik "öngörülerinden" olan **"ultra emperyalizm"** tespiti, tanımdaki bu yanlışın devamıdır.

Kautsky'nin 1915'te yaptığı ve Lenin'in **"gerici nitelik taşıdığını"** belirttiği "ultra emperyalizm" teorisi şöyledir:

"Acaba bugünkü emperyalist politikaların yerini, mali sermayeler arasındaki mücadelenin yerini, uluslararası düzeyde birleşmiş, mali sermaye ile dünyanın ortaklaşa sömürüleceği ye-

ni, ultra emperyalist bir politikanın alması mümkün değil mi? Kapitalizmin bu yeni aşaması her halükarda düşünülebilir bir şeydir..."

Benzer bir tespiti daha 1902'de "Emperyalizm" adlı bir kitap yazan burjuva reformist iktisatçı Hobson da **"İnter (Ara) emperyalizm"** olarak yapmıştır:

"Her biri bir dizi uygarlaşmamış sömürge ve bağımlı ülkeye sahip birkaç güçlü imparatorlukta yerleşmiş bulunan Hristiyanlık, çok kişiye bugünkü gelişme eğilimlerinin en doğal sonucu olarak görünüyor. Ve bu gelişme, inter emperyalizmin sağlam bir temeli üzerinde kurulacak sürekli bir barış u mudunu meşru kılmaktadır." (Aktaran Lenin, Seçme Eserler, Cilt: 5, syf: 119)

Görüldüğü gibi, "Marksist" Kautsky'nin "ultra emperyalizm" teorisiyle, burjuva reformist Hobson'un "inter emperyalizm" teorisi benzerdir. Halklara yönelik söyledikleri aynıdır: *Sabırlı olun, kapitalizmde sürekli barış mümkündür, geleceğe umutla bakın!* Amaçları, Lenin'in de belirttiği gibi: **"Kitlelerin dikkatini günün keskin çelişkilerinden ve ağır sorunlarından saptırmak"**tır.

Kautsky'e Döneçlik Payesini Kazandıran I. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndaki Sosyal-Şoven Tavrıdır.

Kautsky, bir "Marksist" idi. 1910'lar-da, Marksistler için emperyalist bir savaşın geldiği açıktı. Nitekim, Balkan Savaşı'nı ve olası bir Avrupa savaşını değerlendirmek için Kasım 1912'de toplanan Basel Kongresi'nde, yaklaşmakta olan savaşın emperyalist karakterli bir savaş olacağı belirtilmişti. Kongrede, savaştan sosyalist devrim için yararlanılması yönünde kararlar alınmış ve sosyalistler, olası bir emperyalist savaşa karşı mücadeleye çağırılmıştır. Ayrıca emperyalist savaş başla-

Kautsky'nin emperyalizm tanımında, **emperyalizmi emperyalizm yapan özellikler reddedilmektedir.** Doğaldır ki, sözkonusu yanlış, buna bağlı yapılan diğer tespitlerin de yanlış olmasını getirmektedir. Nitekim, Kautsky'nin geleceğe yönelik "öngörülerinden" olan **"ultra emperyalizm"** tespiti, tanımdaki bu yanlışın devamıdır.

diğında, savaşın tarafı olan ülke proletaryasının görevinin, mevcut durumu **iç savaşa dönüştürmek** olduğu belirtilmiştir. Ve bu kararların alındığı II. Enternasyonal'in Basel Kongresi'nin manifestosunu **Kautsky de onaylamıştı.**

Kautsky 1914'te de, Almanya ve İngiltere'nin merkezinde yer alacağı bir emperyalist savaşla bağlantılı olarak, **"açık ve kesin biçimde proleter devrimden"** söz etmekteydi. (Aktaran Lenin, Seçme Eserler, Cilt: 7, syf: 187)

Ne zaman ki, emperyalist savaş somut olarak gündeme gelmiştir, işte o zaman Kautsky ve izleyicilerinin gerçek yüzleri açığa çıkmıştır. **1903'te kurulan II. Enternasyonal'in sonunu da getiren bu gelişmenin başlangıcı, Reichtag'ın (Almanya Meclisi) 4 Ağustos 1914 tarihinde yapılan oturumunda savaş kredileri lehine oy kullanılması** olmuştur. Yalnızca **Karl Libnecht**'le birlikte 14 milletvekili karşı oy kullanmıştır. II. Enternasyonal, bu **emperyalist savaştan yana** politikasıyla **Marksizme ihanet** etmiştir.

Emperyalist savaş başladığında, daha önce alınan kararların gereği olarak, emperyalist savaş iç savaşa dönüştürmek, örgütlenmeyi, mücadeleyi buna yöneltmek gerekiyordu. Ancak Kautsky'nin önderlik ettiği II. Enternasyo-

nal'in "sosyalist" partileri, tam tersine, kendi burjuvalarıyla **"iç barış"** yönünde ajitasyon-propaganda yapmaya başlamışlardı. Bırakın devrim için mücadeleyi, hepsi **"kendi burjuvazilerini"** destekleyen bir tutum geliştirdiler. Bunu da **"kendi anavatanının savunulması"** adı altında teorileştiriyorlardı.

İşin daha da vahimi, Lenin'in önderlik ettiği Bolşevikler ve Rosa Lüksemburg'un içinde yer aldığı Alman devrimcileri dışında, Avrupa sosyal demokratlarından Kautsky'nin başını çektiği bu anlayışı eleştiren yoktu.

Kautsky yalnız değildi yani. Lenin'in de belirttiği gibi, o, **"II. Enternasyonal zemininde kaçınılmaz olarak ortaya çıkmak zorunda olan bir akımın temsilcisi"**ydı aynı zamanda. (age, cilt: 7, syf: 184) "Fransa'da Languet, İtalya'da Turati, İsviçre'de Nabi ve Grimm, Graber, Naine, İngiltere'de Macdonald vs. (...)" Kautsky'nin diğer ülkelerdeki izleyicileriydiler. Ve Avrupa'nın bir çok ülkesindeki bütün bu anlayışlar, "Anavatan savunması" adı altında savaş boyunca "kendi" burjuvalarının yanında yer aldılar.

"Anavatan" ya da "yurt savunması" adını verdikleri **şovenist** anlayışlarını kitlelerin geri eğilimleriyle meşrulaştırmaya çalışıyordu dönemler. Örneğin Kautsky sosyal şovenist tutumunu şöyle savunmuştu:

"Halk, bu düşman istilasından korktuğu kadar hiçbir şeyden korkmaz... Eğer bir ülkenin insanları, savaşa kendi hükümetlerinin değil ama komşu devletin karanlık tasarımlarının neden olduğunu görürlerse... o zaman sınırları düşmana karşı savunma arzusu tüm halka yayılır... Öfkeye kapılan yığınlar, orduların sınırlara gönderilmesini engellemeye çalışanları öldürebilir." (Aktaran: Hayatın İçindeki Teori, Cilt: 2, syf: 162)

Diğer bir "savunması" da şöyledir:

"Sosyalizm ulusların eşitlik ve özgürlüğünü, kendi kaderini tayin hak-

kını şart koşar; eğer ülkemiz saldırıya uğramış ya da düşman orduları ülkeye girmişse, bu nedenle **yurdu savunmak, sosyalistlerin hakkı ve görevidir.**" (aktaran Lenin, Seçme Eserler, cilt: 7, syf: 188)

Lenin, bu gerekçelerin ne anlama geldiğini şöyle değerlendirir:

"Bugünkü savaşta, kendi hükümetlerinin zaferi ile 'ne zafer ne yenilgi' sloganlarından herhangi birisini savunmak sosyal şovenizmin bakış açısıdır. Devrimci sınıf, gerici bir savaşta kendi hükümetinin yenilgisini istemek ve askeri yenilgilerin onun yıkılmasını kolaylaştıracağını görmek zorundadır. (...) Savaşan bütün ülkelerin sosyalistlerinin "kendi" hükümetlerinin yenilmesini istemeleri ve bunu ifade etmeleri gerektiğine dair düşünce... emperyalist savaşın iç savaşa dönüştürülmesi faaliyetlerimizle örtüşen tek ifade, kesinlikle budur." (Sosyalizm ve Savaş, syf: 28)

Açıktır; emperyalizmi yanlış değerlendiriyorsanız, burjuvazinin yanına savrulursunuz. Sosyalistler hiçbir zaman gerici bir savaşta, hiçbir gerekçeyle, gericilerin, sömürücülerin tarafında yer alamaz ve almamalıdır.

Evet, halklar kendi burjuvazisini destekleme eğiliminde de olabilir, veya savaşın dehşetinden ürüp teslimiyeti de savunabilir... ama sosyalistler bu eğilimlerin peşine takılamaz. Emperyalistlerarası bir paylaşım savaşında devrimci bir örgütün görevi, **"dünya savaşının dehşetinden biricik kurtuluş olarak, proleter dünya devrimini hazırlamaktır."** (Lenin, Seçme Eserler, cilt: 7, syf: 190)

II. Enternasyonalcilerin tavrı ise, **kendi burjuva hükümetlerini desteklemek** olmuştur. Savaşla ilgili **"Ne ilhak ne tazminat"** sloganını ileri sürmüşlerdir. Bu zıvalıkların nedeni, içinde boğuldukları **sosyal-şovenizmi** gizlemektir. Ancak, neyin arkasına gizlenmeye kalkarlarsa kalksınlar, enternasyonaliz-

min yerine koydukları **küçük-burjuva milliyetçiliği** olmuştur. Devrimi inkar ederek, **reformistlerin** ve oradan da burjuvazinin kampına geçmişlerdir.

Emperyalizm konusunda yapılan hatayla başlayan savrulma, onların sürekli gerici çizgide yer almasını getiriyordu. Örneğin Rusya'da **Bolşevikler**, Çarlık ordusunun dağıtılmasını ve derhal koşulsuz barış ilan edilmesini isterken; Menşevikler Çarlık ordusunun korunmasını istiyorlardı ve Kautsky de Menşevikleri destekliyordu. Lenin Kautsky'nin bu tavrını, *"Menşeviklerin reformist taktiğini enternasyonalizm olarak nitelemeye başladı. Bu dönemlik değil midir?"* diyerek eleştirmişti. (Seçme Eserler, cilt: 7, syf: 187)

Kautsky'nin İhaneti 1917 Ekim Devrimi Sürecinde de Devam Etti

Dönek Kautsky, emperyalistler arası paylaşım savaşında olduğu gibi, başka devrim süreçlerinde de artık hep burjuvazi cephesinden bakacaktı. Nitekim, Rusya devriminde de böyle oldu; şiddete dayalı devrimin karşısına çıktı bu kez de.

I. Emperyalist Paylaşım Savaşı, Kautsky'nin emperyalizme ilişkin tespitlemini ve "ultra emperyalizm teorisi"ni yerle bir etse de, Kautsky ve izleyicileri (Rusya'da Menşevikler) halklara kendi burjuvalarıyla uzlaşmayı, sistem içi "çözüm"leri önermeye devam ettiler. Önerdikleri, **burjuva demokrasisi**'nden öte bir şey değildi. Çünkü **devrimlerin zamanı** değildi Kautsky'e göre. Zamanı olsa da **yeri**, Rusya gibi ülkeler değildi.

Daha önce ihtimal dahilinde görmedikleri Çarlık Rusyası'nda devrim gerçekleşmiş, Bolşevikler proletarya diktatörlüğünü halkların önüne gerçek bir kurtuluş olarak koymuşlardı. Halbuki onlara göre, devrim ve sosyalizm, ancak ve ancak Batı Avrupa'nın kapitalist ülkelerinde gerçekleşebilirdi...

Açıktır; emperyalizmi yanlış değerlendiriyor-sanız, burjuvazinin yanına savrulursunuz. Sosyalistler hiçbir zaman gerici bir savaşta, hiçbir gerekçeyle, gericilerin, sömürücülerin tarafında yer alamaz ve almamalıdır.

Kautsky bu düşünceleriyle, Lenin'in kaleme aldığı "Devlet ve Devrim"deki düşüncelere karşı savaş açtı. "Proletarya Diktatörlüğü" düşüncesine karşı, onu mahkum etmek için broşürler yayınladı. "Proletarya Diktatörlüğü" adını verdiği bu broşür, proletaryanın değil, burjuvazinin hoşuna gidecekti. "Kahvehane politikamız 63 sayfanın 20'sini, yani broşürün yaklaşık üçte birini burjuvazinin çok hoşlandığı bir gevezelikle doldurmuştur; çünkü bu **burjuva demokrasisini şirin göstermekten ve proleter devrim sorununu örtbas etmekten başka bir şey değildir.**" (Lenin, age. cilt: 7, syf: 132)

Kautsky, Marks'ın proletarya diktatörlüğüyle ilgili tanımlarını, tamamen burjuvazinin gözünden eleştirir. Marksizm konusundaki "otorite" olma konumunu kullanarak, Marks'ı alenen çarpıtır, yalan söyler. Kautsky'in Marks'ın proletarya diktatörlüğü konusunda söylediklerini nasıl çarpıttığının örneklerinden biri şu satırlardır:

"[Proletarya diktatörlüğü- bn] Hiçbir yasa ile bağı olmayan bir tek **bireyin kişisel iktidarı** anlamına da gelir. Zorbalıktan, sürekli bir devlet kurumu olarak değil, geçici bir zorunluluk önlemi olarak düşünülmüş olmasıyla ayrılan bir **kışisel iktidardır.**" (Aktaran, Lenin, age. cilt: 7, syf: 134)

Mark ve Engels'in **Paris Komünü** ile ilgili söyledikleri elbette çok farklı bir anlam, farklı bir işlev içerir:

"İşçiler **burjuvazinin direncini kır-**

mak için burjuvazinin diktatörlüğü yerine... **kendi diktatörlüklerini** geçirdiklerinde, devlete devrimci ve geçici bir biçim verirler..."

Engels ise şunu söylüyor: "(Devrimle) yenen taraf egemenliğini silahların gericilerde yarattığı korkuyla korumak zorundadır. Ve eğer Paris Komünü, burjuvaziye karşı **silahlı bir halkın otoritesini** kullanmasaydı, bir günden çok tutunabilir miydi? Tersine, onu bu otoriteyi çok az kullanmış olmakla kınayamaz mıyız?

"'Devlet' mücadelede, devrimde düşmanları zorla bastırmak için kullanılan geçici bir kuruluş olduğundan **'özgür halk devleti'nden** söz etmek katıksız bir **saçmalıktır.** Proletarya devlete gereksinim duyduğu sürece, ona özgürlük için değil, **düşmanlarını bastırmak için** gereksinim duyacaktır ve özgürlükten söz edildiğinde de devlet olarak var olmaktan çıkar." (Aktaran, Lenin, age, cilt: 7, syf: 134-135)

Peki, Marks ve Engels'in proletarya diktatörlüğü ve devlet üzerine söyledikleri bu kadar açık olmasına karşın Kautsky neden hala çarpıtma peşindedir?

Lenin, nedenini açıklıyor:

"... şimdi gerçek ortaya çıkmaktadır: Söz konusu olan şey **barışçıl ve şiddete dayalı devrim arasındaki karşıtlıktır.**

"İşin esası budur. Kautsky bütün bu kaçamaklara, safsatalara ve hilebazlıklara tam da **şiddete dayalı devrime yan çizmek, ondan vazgeçtiğini gizlemek, liberal işçi politikası safına, yani burjuvazinin safına geçtiğini örtbas etmek için** gereksinim duymaktadır. İşin esası budur." (age, cilt: 7, syf: 139)

Lenin, devrimin karşısında yer alan Kautsky ve benzerlerini şu şekilde değerlendirmektedir:

"(...) Bu ancak burjuvazinin hizmetinde aşağılık dalkavuklar haline gelmiş olan II. Enternasyonal önderlerinin iliklerine işlemiş, **uşaklık ruhuyla**

açıklanır.” (age, cilt: 7, syf: 137)

Kautsky Devrim Karşıtlığını Sovyet İktidarının Karşısında Yer Alarak Sürdürmüştür

Bilindiği gibi “Sovyet” örgütlenmeleri 1905 burjuva demokratik devriminde, emekçilerin Çarlığa karşı mücadelesi içinde ortaya çıkıp devrimin belirleyici örgütlenmelerinden biri haline geldiler. İşçi, Asker ve Köylü Sovyetleri, tüm emekçileri kendi bünyelerinde toplayan taban örgütlenmeleri olarak Çarlığa karşı ayaklanmayı gerçekleştiren örgütler oldular. 1917 devriminde ise, hem örgütlenmelerinin yaygınlaşması, hem siyasal rolleri daha da büyüdü. Lenin’in ifadesiyle; **“1905 yılında Sovyetler sadece yerel organlardı, 1917’de tüm Rusya’yı kapsayan bir örgüt haline geldiler.”** (age, cilt: 7, syf: 159)

Lenin, Sovyet örgütlenmelerini şu şekilde tanımlıyordu:

“Sovyetler, bizzat emekçi ve sömürülen kitlelerin, devleti kendi başlarına kurma ve mümkün olan her tarzda yönetme olanağını kolaylaştıran doğru-dan örgütlerdir.” (age, cilt: 7, syf: 148)

Kautsky ve dönemin II. Enternasyonalcileri olan **Menşevikler** ise, proleter demokrasiye, yani Sovyet iktidarına karşı çıkıyorlardı. İtirazları ise şuydu:

“Daha şimdiden Sovyet örgütlenmesi ardında büyük ve şanlı bir tarih bırakmıştır. (...) Fakat Sovyetlerden bundan fazlasını isteyebilir miyiz? 1917 Kasım devriminden sonra ... Rus İşçi Sovyetlerinde çoğunluğu ele geçiren Bolşevikler, Kurucu Meclis’in dağıtılmasının ardından, o zamana kadar bir sınıfın savaş örgütü olan Sovyeti, devlet örgütü haline getirmeye koyuldular. Rus halkının Mart Devrimi’nde kazandığı demokrasiyi ortadan kaldırdılar.” (age, cilt: 7, syf: 159-160)

İşte Kautsky’nin itirazları: siyasal iktidarın proletaryanın eline geçmesine, Sovyetlerin devlet örgütü haline getiril-

mesine karşı çıkmaktadır. Önerdiği ise **burjuva Kurucu Meclis’in ve esas olarak burjuva demokrasisinin devam etmesidir.** En ileri hedeflerinin sınırı, burjuva demokrasisidir. Oysa, Lenin’in dediği gibi: **“Proleter demokrasi herhangi bir burjuva demokrasisinden milyonlarca kez daha demokratiktir.”** (age, cilt: 7, syf: 149)

Kautsky, esas olarak da, mevcut koşullarda sosyalizmin inşa edilemeyeceğini, daha uzun süre burjuva demokrasisi altında yaşanması gerektiğini iddia etmektedir. Sovyetlere ve sosyalizme başarı şansı tanımamaktadır. Ona göre en doğru ve proletaryanın çıkarına olan, burjuva demokrasisidir. İktidarın alınması sonrasında yaşanan “ekonomik sefalet”ten de Sovyetler’i sorumlu tutarak, Sovyet Cumhuriyetini, proletarya diktatörlüğünü küçük burjuva köylülüğün eline bırakmış olmakla suçlamaktadır.

Lenin’in, Kautsky gibi Sovyet iktidarının başarısızlıkla sonuçlanacağını düşünenlere cevabı oldukça netti:

“(...) yarın dünya emperyalizmi, Sovyet iktidarını, belki de Alman ve İngiliz-Fransız emperyalizmi arasında bir anlaşma yoluyla boğacak bile olsa, böyle kötülerin en kötüsü durumda bile, Bolşevik taktik sosyalizme muazam bir yarar sağlamış ve yenilmez dünya devriminin büyümesini ilerletmiş olacaktır.” (Lenin, Seçme Eserler cilt: 7, syf: 198)

Lenin, Kautsky için de şunları söylemektedir:

“Sonuç; Kautsky... teoride inanılmaz bir bulamaç ve Marksizmin tamamen inkarını, pratikte ise burjuvaziye ve burjuva reformizmine uşaklığı sunuyor.” (age Cilt: 7, syf: 221)

Devrim Stratejisini belirleyen, Emperyalizmin Nasıl Değerlendirildiğidir...

Lenin’in emperyalizm tahlili ve bu

Emperyalizmin nasıl değeriendirildiğinin önemi; asıl olarak **devrim stratejisinin** ve buna uygun **örgüt anlayışının, çalışma tarzının** da belirleyeni olmasından gelmektedir.

Devrimin ve sosyalizmin zorlu yolunda ilerlemekten şu veya bu biçimde yan çizenlerin ilk saldırdığı da yine Lenin'in **emperyalizm, devlet, devrim, sosyalizm** konularındaki tespitleri olmuştur.

tahlilden çıkardığı sonuçlar akademik bir çalışmanın çok ötesindedir. Lenin emperyalizm tahliliyle 20. yüzyılın proleter devrimlerinin nesnel koşullarını da aydınlatmış oluyordu... O günden bu yana Lenin'e saldırıların bir nedeni de elbette budur.

Emperyalizmin nasıl değeriendirildiğinin önemi; asıl olarak **devrim stratejisinin** ve buna uygun **örgüt anlayışının, çalışma tarzının** da belirleyeni olmasından gelmektedir.

Örneğin Lenin'e göre tekelleşme ile birlikte emperyalizmin bir bütün olarak dünya sistemi haline gelmesi, dünyanın bütün ülkelerinde de **devrimin objektif koşullarının varlığı** demektir. Bu nedenle de, Lenin "**Çağımız emperyalizm ve proleter devrimler çağıdır**" tespitinde bulunmuştur. Bu tespitiyle, daha önce genel kabul gören, devrimin kapitalizmin en gelişkin olduğu ülkelerde gerçekleşeceği anlayışına son vermiştir. Devrimin artık **emperyalist zincirin en zayıf halkasından kırılacağını** ve bu halkanın da **Doğu ülkeleri** (Rusya gibi) olduğunu belirtmiştir.

Lenin'in emperyalizm konusundaki

en önemli tespitlerinden biri de emperyalizmin **siyasi gericilik** olduğunu ortaya koymasıdır. Bu, burjuvazinin önceki dönemdeki gibi **ilerici** özellikler taşıyabilmesinin artık **geçerli olmadığını** belirtmesi yanıyla önemli bir tespitti. Emperyalist burjuivazi artık iktidarını korumak için her türlü zoru ve şiddeti temel alan bir politika uygulayabilecekti. Bu ise, artık **barışçıl geçişin koşullarının kalmadığı, zora dayalı devrimlerin** tek alternatif olduğu sonucunu çıkarıyordu ortaya.

Lenin buna ek olarak da, burjuva devletin (diktatörlüğünün) parçalanarak, proleterya diktatörlüğünün kurulmasının, sosyalizme geçiş için bir zorunluluk olduğunu da ortaya koyuyordu.

İşte tüm bu değeriendirmelerin temelinde, emperyalizm tahlili yatmaktadır. 1900'lerden bugüne yaşananlar, Lenin'i defalarca doğrulanmıştır. Ancak devrimin ve sosyalizmin zorlu yolunda ilerlemekten şu veya bu biçimde yan çizenlerin ilk saldırdığı da yine Lenin'in **emperyalizm, devlet, devrim, sosyalizm** konularındaki tespitleri olmuştur.

1900'lerden bugüne dünyamızda ikisi emperyalistlerarası paylaşım savaşı olmak üzere pek çok bölgesel, yerel savaşlar, işgaller, ilhaklar, devrimler ve karşı-devrimler yaşanmıştır. Ve hepsi de Lenin tespitlerini anlayışı doğrulamıştır.

Bu tarihsel süreçte, ne Kautskycilerin ne de ardından gelenlerin "teorilerinin" gerçek yaşamda bir karşılığının olmadığı kanıtlanmıştır. Ancak yine de özü aynı, ambalajı farklı benzer "teoriler" in çeşitli versiyonları kadar değişik zamanlarda piyasaya sürülmeye devam edilmiştir. Hepsinin ortak noktası; Leninist emperyalizm tahlilinin ve onunla bağlantılı **Leninist devrim** anlayışının çeşitli biçim ve tanımlarla reddedilmesidir.

* **Zora-şiddete dayalı devrim** anlayışını ve bunu pratiğe geçirecek **parti**,

ordu ve kitle örgütleri anlayışını reddetmektedirler. Onun yerine "Barışçıl geçiş"i ve buna uygun mücadele anlayışını, çalışma tarzını savunarak, **parlamentar yoldan sosyalizme geçilebileceğini** iddia etmektedirler.

* Proletarya diktatörlüğünü reddetmekte, yerine "**güleriyle sosyalizm**"; "**şuraya-buraya özgü sosyalizm**", "**özgürlükçü sosyalizm**" gibi adlarla tanımladıkları ne olduğu belirsiz yönetim biçimleri koymaktadırlar: ki bu ve benzeri tanımlamaların hepsi, esasında burjuva demokrasisinin rötuşlanmış halinden başka bir şey değildir.

* Emperyalizm koşullarında parlamentar, barışçı yoldan sosyalizme geçilebileceği beklentisini yaratarak, burjuvazinin, oligarşilerin koltuk değnekleri durumuna düşmektedirler.

Bu anlayışların sahipleri bugün Kautsky gibi "**ultra emperyalizm**" tespiti yapmasalarda, Kautsky' gibi aleni dönekliği savunmasalar da, bir çok noktada onun takipçisi durumundadırlar; Bunu görmek için, Kautsky'nin I. Emperyalist Paylaşım Savaşı devam ederken söylediklerine bakmak yeterli olacaktır:

"... *Fakat savaş başka türlü de sona erebilir. Ultra-emperyalizmin zayıf tohumlarını güçlendirecek biçimde son bulabilir. ... İş buraya varırsa, ulusların anlaşmasına, silahsızlanmaya, kalıcı barışa varırsa savaştan önce artan ölçüde kapitalizmin ahlaki iflasına yol açmış olan en kötü nedenler ortadan kalkabilir. ... Fakat geçici bir süre ultra-emperyalizm kapitalizm içinde yeni umutlar ve beklentiler dönemi getirir.*" (Aktaran: Lenin, age, cilt: 5, syf: 198)

İşte Kautsky'nin 1915 yılında söyledikleri... Savaştan, emperyalizm cephesinden olumluluklar beklemektedir. Emperyalizmden silahsızlanma, kalıcı barış beklemektedir.. Tıpkı bugün kimilerinin "**demokratik emperyalizmden**", "**Avrupa Birliği emperyalizminden**"

bunları bekledikleri gibi...

Emperyalizmin Değiştiğini İddia Edenler Ya Yanılıyor, Ya Yalan Söylüyor. Emperyalizmde Değişen Öz Değil Biçimdir.

1900'lerden bugüne emperyalizmin ortaya çıktığı gibi sür-git aynı şekilde devam ettiğini, yöntem ve araçlarında hiçbir değişiklik olmadığını iddia etmek eşyanın tabiatına aykırıdır. Geçen yüz-yıllık zaman diliminde yine kapitalizmin temel yasaları işlemiş, emperyalizm politikalarında isteyerek ya da istemeyerek değişikliklere gitmek zorunda kalmıştır.

Kapitalizmin tekelci döneminde dünyamızda ikisi emperyalist paylaşım savaşı olmak üzere pek çok gelişme yaşanmıştır. I. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonunda Çarlık Rusyası'nda SSCB kurulmuştur. II. Paylaşım Savaşı sonrasında ise, Avrupa'nın pek çok ülkesinde anti-faşist halk devrimleri gerçekleşmiştir. 1949'dan başlayarak Çin'de, Küba'da, Vietnam'da, Nikaragua'da ve dünyanın irili ufaklı bir çok ülkesinde **devrimler** gerçekleştirilmiş, ulusal kurtuluş hareketleri yayılmıştır. Dünyanın **üçte biri** emperyalist-kapitalist sömürünün dışına çıkmıştır.

Tüm bunlar ister istemez emperyalistlerin hem kendi aralarındaki hem sosyalist ülkelerle aralarındaki ilişki ve çelişkilerde değişikliklere yol açmıştır.

İşte bu değişen ilişki ve çelişkileri Marksist-Leninist temelde çözümleyen Marksist-Leninist önderlerden biri de **Mahir Çayan** olmuştur. M. Çayan, emperyalizmin ilişki ve çelişkilerinden hareketle bu süreci üç döneme ayırmış ve bunları şu şekilde ifade etmiştir:

Emperyalizmin ortaya çıkışından I. Enternasyonalist Paylaşım Savaşı'na kadar olan süreci, **I. Bunalım Dönemi**; I. Paylaşım Savaşı'ndan II. Emperyalist

İşte Kautsky'nin 1915 yılında söyledikleri... Savaştan, emperyalizm cephesinden olumluluklar beklemektedir. Emperyalizmden silahsızlanma, kalıcı barış beklemektedir.. Tıpkı bugün kimilerinin “demokratik emperyalizmden”, “Avrupa Birliği emperyalizminden” bunları bekledikleri gibi...

Paylaşım Savaşı'na kadar olan süreci **II. Bunalım Dönemi** ve II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan sonrasını ise **III. Bunalım Dönemi** olarak tanımlamıştır.

Öncelikle belirtmeliyiz ki, M. Çayan'ın hareket noktası, yaşanan tarihsel süreçleri Marksizmin-Leninizmin ışığında değerlendirmeye tabi tutmak olmuştur. Emperyalizmin farklılaşan dönemlerini ve değişen yöntemlerini inceleyen Mahir, ulaştığı sonucu şu sözlerle belirtmiştir: “... emperyalizmin özü değişmemiştir. **Değişen emperyalistlerarası ilişki ve istismar biçimidir. Bu bakımdan emperyalist dönemin Marksizmi olan Leninizmin evrensel tezleri emperyalizm bir sistem olarak çökene kadar geçerlidir.**”(Bütün Yazılar, Mahir Çayan, Boran Yay. Syf: 392)

Bu temel sonucu belirttikten sonra, bunalım dönemine ilişkin bazı karakteristik özelliklere geçebiliriz.

I. Bunalım Dönemi'nin karakteristik özelliği; Çarlık Rusyası gibi emperyalist fakat nüfusunun büyük çoğunluğu köylü olan ülkelerde köylü ordusuna proletaryanın kumanda ettiği, proletaryanın şehirlerde ayaklanmasıyla başlayıp gelişen ve güçlenen devrim anlayışıdır. Devrim şehirlerden kırlara doğru bir rota izleyecektir. Rusya'da gerçekleşen devrim bu döneme örnek oluşturmaktadır.

II. Bunalım Dönemi'nde sömürge ve

yarı sömürge ülkelerde **emperyalizm dışsal bir olgudur.** Emperyalizmin müttetiki ise yerli egemen sınıf olan **feodallerdir.** **Komprador burjuvazi** ise emperyalizmin uzantısıdır. Bu ülkelerde stratejik bölgeler, ana haberleşme merkezleri, ticaret merkezi durumundaki limanlar emperyalizmin kontrolü ve denetimi altındadır. Merkezi otorite ise zayıftır. Feodal güçler, yerel bölgelerde denetimi ellerinde tutular da, kendi aralarında çelişkiler yaşamaktadırlar. Kapitalizm gelişmediğinden şehirleşme, ülke genelinde haberleşme ve ulaşım zayıftır. Ülkenin kırlarında merkezi otoritenin denetimi güçlü değildir.

Nüfusun büyük çoğunluğunu oluşturan köylülüğün, feodallerle çelişkileri **baş çelişki** durumundadır. Ve böylesi süreçlerde, yani iç savaş koşullarında sınıfsal yan ağır basmaktadır. Kırların tamamının merkezi otoritenin denetiminde bulunmaması, **emperyalizmin açık işgali**; proletarya partisinin önderliğindeki köylü ordusunun güçlenerek, belli bölgelerde denetimi ele geçirmesine olanak sağlamıştır. Bu süreçte savaş, ulusal planda, **ulusal şiarlarla** yürümektedir. Köylü ordusuna dayalı **halk savaşı** temel mücadele biçimidir. Devrimin rotası da **kırlardan şehirlerin kuşatılması** şeklinde bir hat izlemiştir. Proletaryanın belirleyiciliği esas olarak **ideolojiktir.**

II. Bunalım Dönemi'nin karakteristik devrimi **Çin**'de gerçekleşmiştir. **Halk savaşı teorisini** geliştiren Çin Devrimi'nin önderi, Marksizmin ustalarından **Mao** olmuştur.

III. Bunalım Dönemi'yle ilgili olarak ise M. Çayan'ın yaptığı belirlemeleri şu şekilde özetlemek mümkündür:

“ (...) bu dönemde, emperyalist ilişki ve çelişkiler **iki temel** cephede değişikliğe uğramıştır.

“I. Emperyalist rekabetin (uzlaşmaz çelişkilerin) emperyalistlerarası yenisinden **paylaşım savaşına yol açması imkanı ortadan kalkmıştır.**

“2. Emperyalist *işgalin biçimi değişmiştir*. (Bugün dünyada tam sömürge ülke tipi hemen hemen kalmamıştır. Açık işgal yerini *gizli işgale* bırakmıştır.)” (Bütün Yazılar, Mahir Çayan, Boran Yay. Syf, syf: 380)

M. Çayan bunların nedenlerini de ortaya koymuştur. Kısaca ifade etmek gerekirse öncelikli olarak şunları belirtmeliyiz:

-**Nükleer silahların eriştiği seviye** ve sosyalist sistemin varlığı emperyalistlerin çelişkilerini yeni bir paylaşım savaşıyla çözme olasılığını engellemiştir. Bugün sosyalist sistem yıkılmış olsa da, nükleer silahların eriştiği seviye ve halkların durumu, emperyalistlerin yeni bir paylaşım savaşına başlamasının önünde engel oluşturmaya devam etmektedir.

Mahir Çayan, Türkiye gibi yeni-sömürge ülkeler için emperyalizmin artık **içsel** bir olgu haline geldiğini belirtmiştir. **Baş çelişkinin** oligarşi ile halk arasında olduğunu, devrimci savaşın **sınıfsal ve ulusal** planda yürütülmesi gerektiğini ortaya koymuştur. **Emperyalizmin açık işgali** koşullarında ise **ulusal yan öne çıkacaktır**.

Stratejik hedefi şöyle belirlemiştir:

“Ülkemizde *tekelci kapitalizmin kendi iç dinamiği ile gelişmediğinden ve de yerli tekelci burjuvazi baştan emperyalizmle bütünleşmiş olarak doğduğundan, stratejik hedefimiz anti-emperyalist, anti-oligarşik devrimdir*.” (Bütün Yazılar, syf: 431)

Aktardığımız bölümlerden de anlaşılacağı gibi; emperyalizm tespiti, **devrim stratejisinin** tespiti başta olmak üzere, devrimci mücadelenin taktiklerine kadar pek çok şeyin belirlenmesinde birinci derecede önem arz etmektedir.

Sonuç olarak, bunalım dönemleri boyunca, M. Çayan’ın da belirttiği gibi emperyalizmin özünde, emperyalizmi emperyalizm yapan temel özelliklerinin **değişen bir şey olmamıştır**. Sistem

olarak çökene kadar da olmayacaktır.

Emperyalizmi Emperyalizm Yapan Özellikler Bugün de Geçerliliğini Korumaktadır...

Lenin, emperyalizmi emperyalizm yapan beş temel özellikten söz etmektedir. Emperyalizmin değiştiğini iddia edenler, bu özelliklerin hiçbirisinin değiştiğini söyleyememiş, söyleyenler ise bunu bilimsel olarak kanıtlayamamışlardır. Nedir bu beş temel özellik?

Birincisi; tekellerin varlığı ve belirleyiciliğidir. Peki, bugün tekeller yokmu olmuştur? Tekellerin ekonomi ve siyasetteki belirleyiciliği ortadan kalkmış mıdır?

İkincisi; Sermaye (ve onun bileşenlerinin) **ihracı**. Sermaye ihracı ortadan kalkmış mıdır?

Üçüncüsü; Sermayenin yoğunlaşarak bir avuç azınlığın elinde toplanması. Halen dünyanın bütün zenginlikleri bir avuç azınlığın elinde değil mi?

Dördüncüsü; Dünyanın uluslararası tröstler arasında paylaşılması. Uluslararası tröstlerin dünyayı paylaşmaktan vazgeçtiklerini söylemek mümkün müdür?

Beşincisi; Dünyanın bütün topraklarının en büyük emperyalist ülkeler arasında paylaşılması. Yeryüzünün herhangi bir bölümünde, sosyalist ülkeler dışında, emperyalizmin ayaklarını basmadığı, zaptetmediği bir toprak var mıdır?

Bu sorulara, kim “evet” cevabını verebilir? Günümüz dünyasına ilişkin ekonomik veriler, rakamlar da emperyalizmi emperyalizm yapan özelliklerin hiçbirisinin değişmediğini göstermektedir.

Yazımızın başında aktardığımız bölümlerden de hatırlanacağı gibi Lenin’in emperyalizme ilişkin tespitleri bunlarla da sınırlı değildir. Lenin emperyalizmi **asalak ve çürüyen kapitalizm, can çekişen kapitalizm** olarak ta-

“ **Emperyalizmin özü değişmemiştir. Değişen emperyalistlerarası ilişki ve istismar biçimidir. Bu bakımdan emperyalist dönemin Marksizmi olan Leninizmin evrensel tezleri emperyalizm bir sistem olarak çökene kadar geçerlidir.**” (Mahir Çayan)

nımlar. Emperyalizmin asalaklığının bir yanı, burjuvazinin sınıf olarak üretim sürecinden koparak, elindeki sermayeyi banka ya da hisse senedi, bono, tahvil gibi gibi “değerli kağıt”lara yatırarak **rant** elde etmesidir. Rant, “sahip olunan bir mal veya para aracılığıyla, hiçbir emek verilmeden, hiçbir üretimde bulunmadan sağlanan gelirdir. “**Rant**”ın ve servetinin asıl kaynağı bu tür kazanç olan “**rantıye**”lerin artması, sistemin soygunun artması ve alenileşmesidir. Emperyalizmin içinde bulunduğu son krizde, emperyalist kapitalizmin bu yanını herkes son derece çıplak biçimde gördü.

Öte yandan, asalaklaşma çürümektir; burjuva seçkin azınlığın “**ultra lüks**” yaşamı bunun dışarıdan görünen yanısıdır. Keza yine dev tekellerin kazançları içindeki faiz gelirlerinin, üretim gelirlerini kat be kat aşır olmasında bunun başka bir ifadesidir. Bugün sadece rantıye sınıflardan değil, “**rantıye devletler**”den söz edilmektedir. Örneğin emperyalistler verdikleri borçlar karşılığında çok büyük faiz gelirleri elde etmektedirler; düpedüz dünya çapında tefecilik yapmaktadırlar.

Kısacası, asalaklık ve çürüme, gözle görülür haldedir. Şu rakamlar da asalaklık ve çürümenin boyutlarını göstermektedir:

6 milyar nüfuslu dünyanın toplam servetinin **üçte biri** en zengin **10 mil-**

yon insanın elinde toplanmıştır.

Dünyanın en zengin **10 kişinin** serveti **133 milyar dolardır**. Bu rakam, dünyanın en yoksul **48 ülkesinin** yıllık gelirinin **bir buçuk katına** denk gelmektedir.

Dünyanın en zengin **225 kişinin** serveti, **2,5 milyar yoksulun** gelirine eşittir.

Bu rakamlar burjuvazinin asalaklığının geldiği boyutu göstermeye yeter.

Emperyalizmin “**can çekişen kapitalizm**” olduğu gerçeği de, bugün insanların somutlamakta güçlük çektikleri değerlendirmelerin başında gelmektedir. Burjuvazinin ve burjuva ideolojisinden beslenenlerin tüm itirazlarına rağmen, emperyalizmin en temel özelliklerinden biri, kapitalizmin tekelci aşamasıyla birlikte artık **üretici güçlerin gelişiminin önünü tıkamasıdır**.

Oysa bir sistemin gelişebilmesi, üretim ilişkilerinin üretici güçleri geliştirmesine bağlıdır. Geliştirmiyorsa, o sistem önce duraklayacak, sonra da gerilemeye başlayacaktır. Yani **can çekişme sürecine** girecektir.

Emperyalizmin can çekişen kapitalizm olduğunun en bariz göstergesi, **üretim çok büyük ölçülerde toplumsallaşırken üretim araçlarının çok küçük bir azınlığın elinde toplanmasıdır**. Diğer bir ifade ile **üretimin** (toplumsal) niteliğiyle, **mülkiyetin** (bireysel) niteliği arasındaki **farklılaşmadır**. (Zenginliklerin dağılımındaki adaletsizliğin yukarıdaki rakamları da toplumsallıkla bireysellik arasındaki bu çelişkinin bir ifadesinden başka bir şey değildir.)

Emperyalizmin can çekişen kapitalizm olduğunun bir başka kanıtı ise; serbest rekabetçi dönemdeki “devrevi bunalımlar”ın emperyalizm ile bir likte **sürekli-genel bir bunalıma** dönüşmüş olmasıdır. Bu gerçeklik, kapitalizmin yapısal çelişkilerini daha da keskinleştirirken, buna dünya genelindeki yeni çelişkilerin eklenmesi, bunalımın daha

derinleşmesine neden olmaktadır.

“Hangi çelişkiler gelişip, derinleşmektedir?” sorusuna cevap olarak öncelikle şunları sıralayabiliriz: En başta **emek-sermaye çelişkisi**; ikincisi **emperyalizm ile sömüğe ülke halkları arasındaki çelişki**; ve üçüncüsü tali de olsa, **emperyalistler arasındaki çelişkiler** de sürmektedir. Ve bunlar emperyalizmin gücünü **zayıflatmaktadır**.

Burjuva kesimlerce kabul edilmeyen bir başka gerçek de, emperyalizmin **gericileşmiş** olduğudur. En başta, serbest rekabetçi dönemde burjuvazinin çeşitli kesimleri için uygulanmakta olan burjuva demokrasisi, tekelcilikle birlikte, geçerliliğini yitirmiştir. Onun yerini, **tekellerin-mali oligarşinin hakimiyeti** almıştır. Daha öz bir ifade ile, ekonomide, siyasette, her konuda belirleyici olan **tekellerin çıkarlarıdır**; söz konusu olan tekellerin hakimiyeti ve **diktatörlüğüdür**. Emperyalizmle birlikte, serbest rekabetçi döneme ait olan burjuva demokrasisinin sınırları daraltılırken, kitlelerin de demokrasi üzerindeki etkileri sınırlandırılmıştır.

Ancak burjuvazinin tekelci aşamada siyasi anlamda gericileşmediği iddia edilmektedir. Bu iddiaya kanıt olarak da, bu süreçte dünya genelinde **haklar ve özgürlüklerde sağlanan gelişmeler** gösterilmektedir. Bu dönemde de haklar ve özgürlüklerde bir gelişme olduğu doğrudur. Ancak bu haklar ve özgürlükler emperyalistlerin gönüllü rızasıyla elde edilmemiştir. Her hakkın kazanılması sınıfsal ve ulusal kurtuluş mücadelesi sayesinde olmuştur.

Emperyalizm, günümüzde bu hak ve özgürlükleri; kitleleri düzen içine çekmenin bir aracı olarak kullanmak istemektedir. Halkın mücadelesi, bu haklar karşılığında parlamenter zemine çekilmeye, kitleler iktidar hedefinden uzaklaştırılmaya çalışılmaktadır.

Açıktır ki, emperyalizmin gerek mücadeleler, gerek sosyalist sistemle rekabet gibi nedenlerle tanımak zorunda

kaldığı ekonomik, siyasal ve sosyal haklar, **gerici niteliğini** değiştirmemektedir. Almanya’da, İtalya’da, İspanya’da, Hitler, Mussolini ve Franco faşist rejimleri; tekelciliğin kendi içinde nasıl bir gericiliği barındırdığını ve bu hakların burjuva diktatörlüğünü, diktatörlük olmaktan çıkarmadığını göstermiştir.

Emperyalistlerin kendi geleceklerini tehlikede gördükleri anda, var olan hak ve özgürlükleri nasıl yok saydıkları defalarca görülmüştür. 2001’den bu yana ABD ve Avrupa’da çıkarılan “terör yasaları”, yabancılara yönelik ırkçı yasalar, hak ve özgürlükleri kısıtlayabilen, işkenceyi yasallaştırabilen politikalar, bu gericici özün açığa çıkışıdır.

Sonuç olarak, kapitalizmin tekelci aşamasına damgasını vuran; emperyalizmin can çekişen kapitalizm olmasıdır. Ancak bir gerçek vardır ki, o da çelişkiler ne kadar derinleşirse derinleşsin, **emperyalizmin kendiliğinden yıkılmadığı, yıkılmayacağıdır**. Kapitalizmin yerine sosyalizmin kurulabilmesi için, yani can çekişen kapitalizmi **öldürebilmek**, yeni bir toplumun, sosyalizmin kurulmasını sağlayabilmek için halkların ve öncüsünün **iradesi** şarttır. Yani, Lenin’de açık olan devrimin objektif koşullarının **subjektif koşullarla tamamlanması** şarttır.

Marksist-Leninist temeldeki emperyalizm tespiti, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı halk kurtuluş savaşlarını gerçekleştirmeyi gerekli kılmaktadır. Bu büyük savaşı göze alamayanlar, emperyalizm gerçeğini ya görmezden gelecek, ya çarpıtacaklardır. Ki olan da budur.

Kautsky gibi başından itibaren emperyalizmde “olumluluklar” bulanlar olduğu gibi, çeşitli tarihsel dönemlerde emperyalizmin değiştiğini “keşfedip”, onda “olumluluklar” arayıp, bulanlar da olmuştur. Sözde ne söylerlerse söylesinler özleri hep aynıdır. Ortak yanları **sistem içi** olmalarıdır. Kimi zaten sistem içidir ve sisteme iyice yerleşmek

Emperyalizm, günümüzde bu hak ve özgürlükleri; kitleleri düzen içine çekmenin bir aracı olarak kullanmak istemektedir. Halkın mücadelesi, bu haklar karşılığında parlamenter zemine çekilmeye, kitleler iktidar hedefinden uzaklaştırılmaya çalışılmaktadır.

için emperyalizmde yeni “olumluluklar” keşfetmiştir. Kimi, sistem içinde kalmak istemektedir. Kimisi de sistem dışılıktan sisteme dahil olmak için “olumluluklar” arayıp bulmuştur.

Gerçek şudur ki; emperyalizm konusundaki bütün bu yanlış tespitler, başından itibaren halkların ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerine büyük zararlar vermiştir ve vermeye de devam etmektedir.

Örneğin **Kautsky ve partisi**, I. Emperyalist Paylaşım Savaşı sürecinde Avrupa’nın pek çok ülkesinde başarı şansı bulunan devrimlerin önünde engel olmuşlardır. Kautsky ve şürekası, Menşevikler’le birlikte, Ekim Devrimi’nin önüne dikilmişlerdir. Devrimi engelleyememişlerdir ama, sosyalizme zarar vermişlerdir.

İdeolojik planda giderek **sağcılaşan II. Enternasyonal partileri**, daha sonraki süreçte “kendi” burjuvazilerinin politikalarının uygulayıcıları haline gelmişlerdir. O geleneği sürdüren “sosyal demokrat” partilerin bugün geldikleri nokta ise ibret vericidir; artık doğrudan emperyalizm adına iktidar olmaktadır.

1. Bunalım döneminin başlangıcında, reformistler için her şey yolundaydı. **Stalin**’in anlatımıyla, “*Bu devre, kapitalizmin nispeten sakin bir gelişme devri, emperyalizmin felaketli çelişkile-*

rin henüz açıkça belirmeye vakit bulamadığı... seçim mücadelesinin ve parlamenter gruplarının ‘baş döndürücü’ başarılar sağladığı... legalite yoluyla kapitalizmin yenileceğine inanıldığı bir çeşit savaş öncesi devre idi.” (Stalin, Leninizmin İlkeleri, syf: 17)

I. Emperyalist Paylaşım Savaşı gelip dayandığında, o “demokrasi savunucusu” burjuvazi kaybolmuştu ortadan. Artık burjuvazinin terörü vardı. II. Enternasyonalcilerin önüne iki seçenek çıkmıştı; **ya direnerek sosyalizmi savunacaklardı ya da burjuvaziyle uzlaşacaklardı**. II. Enternasyonalciler, kendi burjuvazilerinin yanında yer alarak, emekçi sınıflara **ihanet ettiler**.

SSCB’de Emperyalizmle Uzlaşma Siyasetinin Güçlenmesi, 1990’lardaki Kapitalist Restorasyonun Önünü Açmıştır

1956’da yapılan SBKP 20. Kongresi, Sovyetler Birliği’nde sosyalizmin ilerleyişinin önüne dikilen bir set olmuştur. Kongre kararları, revizyonizmi güçlendirip sosyalizmi çürüten süreci başlatarak, onyıllar sonraki kapitalist restorasyonun önünü açmıştır. İşe, “Stalin’i mahkum etme” adına Ekim Devrimini ve Marksizm-Leninizmi mahkum ederek başlanmıştır. Kongre’de alınan en önemli kararlardan biri; **emperyalizmle uzlaşma kararıdır**. “**Barış içinde birarada yaşama**” politikasının revizyonist bir şekilde yorumlanmasıyla, silahlı mücadele ve her türden **zora dayalı devrimler reddedilmiştir**.

SSCB’nin emperyalizmle uzlaşmayı esas almasıyla; dünya solunda SBKP’nin etkisinde bulunan kesimler de uzlaşma siyasetlerini benimsemiş, “**parlamenter yoldan sosyalizme geçiş**”i savunmaya başlamışlardır. Geçmişin SBKP çizgisindeki illegal Komünist Partileri, **yasallaşmayı** temel amaç haline getirmişlerdir.

SBKP'nin 20. Kongre'de aldığı kararlar, bir bakıma, Kautsky'nin 1950-1960'larda yeniden canlandırılması demektir. Kautsky'nin "ultra emperyalizm"i yerine, **"emperyalizmle barış içinde birlikte yaşama"** konulmuştur. Kautsky'nin "üretici güçler teorisi"nin yerini de **"toplumsal ilerleme teorisi"** almıştır. İkisinin de ortak noktası, daha önce belirttiğimiz gibi, "parlamentar yoldan sosyalizme geçiş"e uygun "teoriler" olmasıdır.

Avrupa'da, II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda kendi burjuvazileri karşısında yenilen Komünist Partiler'in başında gelen **İspanya, Fransa ve İtalya** Komünist Partileri, SBKP'nin "yeni" teorilerinin ışığında geçmişlerini değerlendirerek(!), yenilgilerine gerekçeler aramışlardır. Buldukları **suçlu(!)**, zora dayalı devrim anlayışı ve proletarya diktatörlüğü olmuştur. Böylece Avrupa Komünist Partileri, revizyonistleşen SBKP'nin yeni politikalarına uyum sağlamış ve bunun devamı olarak da **"Avrupa Komünizmi"** olarak tanımlanan uzlaşmacı anlayışı üretmişlerdir.

"Avrupa Komünizmi"nin temeli, "anti-Stalinizm" olarak ifade edilse de, esas olarak zora dayalı devrimin ve proletarya diktatörlüğünün reddi söz konusudur. Avrupa KP'leri, II. Enternasyonalcilerin, yeni dönemdeki takipçileri olmuşlardır. Nasıl ki, II. Enternasyonal partileri I. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda kendi ülkelerinin burjuvazilerini desteklemişlerse, Avrupa komünizminin savunucusu KP'ler de **NATO üyeliğini savunmuşlardır**.

Bu kadarla da sınırlı kalmamışlardır: Örneğin **Fransız Komünist Partisi**, Fransa'nın **Cezayir'i işgalinde Fransız burjuvazisinin yanında** yer almıştır. Gerekçeleri ise, **"Fransa'nın birliği"**dir. Bu tavrı, II. Enternasyonal partilerinin I. Paylaşım Savaşı'ndaki sosyal-şoven tavırlarıyla örtüşmektedir.

Fransız Komünist Partisi, 1968 ey-lemeleri sırasında da Fransız burjuvasine

destek verdi. Tavırları; eylemlerin krizi derinleştirmesinden, mücadeleyi geliştirmesinden yana değil, **"olayların yatıştırılmasından"** yana oldu. Statükonun ve kapitalizmin istikrarının korunmasından yana bir politika izlediler.

Türkiye'de de SBKP çizgisindeki partilerin başında **Türkiye Komünist Partisi (TKP) ve Türkiye İşçi Partisi (TİP)** gelmekteydi. 1960'lı yılların ideolojik mücadelesinin ana konularından biri; **"Barışçıl, parlamentar yoldan sosyalizme geçiş"** teorisi olmuştur. TİP bu anlayışı açıktan savunuyordu. Fakat gerek o yıllarda ve gerek daha sonrasında pek çok örgüt, bunu açıktan savunmasa da pratikleri "parlamentar mücadele" ile sınırlı olmuştur. Yine bu çizgide yer olan pek çok örgüt, II. Enternasyonal ya da Avrupa KP'lerinde olduğu gibi **Kürt sorununda, Kıbrıs konusunda, Ermenistan'la ilgili konularda sosyal-şoven** bir tavır takınmış, mücadelenin en keskinleştiği kesitlerde krizi derinleştirmeye karşı çıkıp burjuvaziye uzlaşma politikaları geliştirmişlerdir.

Avrupa Komünizmi, Haklıyız Kazanacağız'da şöyle değerlendiriliyordu:

"Avrupa komünizmi, proletarya enternasyonalizmi yerine sosyal-şovenizmin ve milliyetçiliğin geçirilmesidir. Avrupa komünizmi, devrim yerine evrimin, sınıf mücadelesi yerine sınıf uzlaşmacılığının..., burjuva devletin parçalanması yerine, burjuva parlamentosu aracılığıyla sosyalizme barışçıl geçişin konulmasıdır."

Yukarıdaki Avrupa Komünizmi tanımında, esas olarak bugünün tüm revizyonist ve reformistlerinin tanımları da vardır.

1960'lardan bugüne dünyanın hiçbir ülkesinde "barışçıl, parlamentar yoldan sosyalizme geçiş"in örneği **yaşanmamıştır**. Bu yolun izleyicilerinin sonu hep **başarısızlık olmuştur**. Aynı şey ne yazık ki, **72 yıllık sosyalizm deneyine** sahip olan Sovyetler Birliği için de geçerlidir. Sosyalist ülkeleri var eden,

Bir gerçek vardır ki, o da çelişkiler ne kadar derinleşirse derinleşsin, **emperyalizmin kendiliğinden yıkılmadığı, yıkılmayacağıdır.** Kapitalizmin yerine sosyalizmin kurulabilmesi için, yani can çekişen kapitalizmi **öldürebilmek**, yeni bir toplumun, sosyalizmin kurulmasını sağlayabilmek için halkların ve öncüsünün **iradesi şarttır.**

güçlendiren, komünizme ulaşmasını sağlayacak olan, sosyalist sisteme yeni sosyalist ülkelerin eklenmesidir. Bunun yolu da dünya çapında ve her ülkede emperyalizmle barış içind ebir arada yaşamaktan değil, uzlaşmaktan değil, emperyalizme karşı silahlı savaşların yükseltilmesinden geçiyordu. Sovyetler Birliği, emperyalizmle uzlaşma politikasıyla, **kendi varlığını da yok edecek koşulları hazırlamıştır.**

Küreselleşme, Globalleşme Yalanları ve Gerçekler...

1990'da SSCB başta olmak üzere sosyalist ülkelerde gerçekleşen karşı-devrimlerle birlikte, piyasaya pek çok "teori" sürüldü. Burjuva ideologlarından **Fukuyama'nın "Tarihin Sonu"** teorisi bunlardan biriydi. Bu teoriyle **sınıf çatışmalarının bittiği**, sosyalizmin, komünizmin bir ütopya olduğu ve yenildiği, **kapitalizmin mutlak olduğu** ileri sürülüyordu. Burjuvazinin ortaya sürdüğü başka teoriler ve tezler de vardı. Sosyalist sistem çökmüştü ve artık dünya **"tek kutuplu"**ydu. "soğuk savaş" bitmişti ve artık **tüm dünyada barış** dönemi başlamıştı.

Emperyalizm artık değişecek ve

müdahaleleri insan hakları temeline oturacaktı. Hatta kimilerine (Toni Negri gibi) göre emperyalizm artık **sömürgeci** değildi. Yani, **emperyalizm emperyalist olma niteliğini** geride bırakmıştı. Şimdi *"post emperyalist bir döneme girilmişti..."* Zaten *"Son emperyalist savaş da Vietnam Savaşı'ydı."*

Mevcut koşullarda sosyalizm için zora gerek yoktu. Parlamenter yollar-
dan, sivil toplumcu biçimlerden sosy-
alizme geçilebilecekti. Kimileri emper-
yalizmdeki bu değişimi **"demokratik emperyalizm"** diye tanımlayacaklardı. Emperyalizmin Yeni Dünya Düzeni'ni (YDD), barış, demokrasi ve insan hak-
larıyla özdeşleştiriyorlardı.

"Çağ değişti" deniyordu artık. İnsanlığın önünde emperyalizm, sınıflar savaşı ve benzeri değil, "nükleer tehdit", "ekolojik sorunlar", "teknolojinin getirdiği yenilikler" gibi sorunlar vardı. Ve bu sorunlar da *"sınıfsal bakış açısıyla çözülemez"*di!!!

*Sosyalizm öldüğü, sınıf mücadelesi artık geçerliliğini yitirdiği, Marks'ın 1848'de kaleme aldığı Manifesto'nun "modasının geçtiği", proletaryaya "Elveda" deme zamanının geldiği, "Zor'un devrinin dolduğu", "Artık şiddetle kimsenin bir şey elde edemeyeceği"...*ni söylüyordu burjuva teorisyenler ve onların tahakkümü altına girenler.

"Ülles devletlerin sonu"nu da ilan etmişti burjuva teorisyenler. Ülles devletlerin sonu geldiyse, emperyalizme karşı direnmek de gerekmezdi!!!

"Bağımsızlık" da modası geçmiş kavramlardan biriydi zaten. Dünya artık *"kocaman bir köy"*dü. Bu köyde serbest ticaret yapılacak, herkes serbestçe dolaşabilecekti. Ekonomide ulusallık kalkacaktı. Yoksul ülkelere refah ve demokrasi götürülecekti.

YDD teorisyenleri ve onların bilim adamı, gazeteci, aydın ve benzeri kılık-taki ajanları, bunları tekrarlayıp duruyorlardı...

Oysa, gerçekler tam tersine işaret ediyordu. Sınıflar yerli yerinde duruyor, sömürü, soygun ve egemen sınıfların terörü artarak devam ediyordu. “Yeni Dünya Düzeni”, bırakın refah, özgürlük düzeni olmayı, ABD emperyalizminin dünya halklarını teslim alma planının ta kendisiydi. **ABD’nin hedefleri** 1992’de açıklanan, **“1994-1999 Yılları İçin Savunma Planlama Rehberi”**nde şu şekilde belirtiliyordu:

“İlk amacımız... Sovyetler Birliği gibi yeni bir rakibin ortaya çıkmasını engellemektir.”

Herşey bu cümlede netliğe kavuşuyordu işte.

Devam ediyor ABD’nin hedefleri belgesi:

*“Bu ... kaynakları küresel bir güç oluşumuna yeterli bir düşman gücün bir bölgeyi egemenliği altına almasını engellemeye çalışmamızı gerektirir. Bu bölgeler **Batı Avrupa, Doğu Asya, eski Sovyetler Birliği toprakları ve Güneybatı Asya’dır...** Potansiyel rakiplerimizi daha geniş bir bölgesel ve küresel role soyundurmaktan **caydırmak için** kurduğumuz mekanizmaları korumalıyız.”*

Büyük Ortadoğu Projesi (BOP), YDD’nin bir parçasıydı. 2001’de İkiz Kuleler’e yapılan saldırı gerekçe gösterilerek işgal edilen Afganistan ve Irak, emperyalist ülkelerde halklar aleyhine yaşanan gelişmeler, emperyalizmin değişmediğini gözler önüne sermiştir. Ancak emperyalizme olmadık misyonlar biçenler, emperyalizmden demokrasi, insan hakları, ulusal sorunlara çözüm ve ekonomik iyileşmeler beklemeye devam ediyorlar.

Kimileri emperyalist politikaları **kişilerle** açıklayarak emperyalizm gerçeğinden iyice uzağa düşüyorlar.

Örneğin, ABD’nin imparatorluk he-defini Bush’un kişiliği ya da ekibiyle açıklayanlar hiç de az değildi. Bu çarpık bakış açısının devamı olarak, Oba-

ma’nın ABD Başkanı seçilmesiyle, emperyalizmden halklar için çözümler, olumluluklar bekleyen teoriler yeniden piyasaya sürüldü.

Kimileri ise, ABD’nin değil ama, Avrupa Birliği’nin refah ve özgürlük getireceğini iddia ediyor. 1990’dan bugüne kadar geçen 20 yıllık sürede halklar lehine olumlu yönde hiçbir gelişme yaşanmamasına rağmen bu görüşün savunucuları hala AB üyelği propaganda-sı yapmakla meşgul. Halkları emperyalizm konusunda yanıltanların ve emperyalizmden beklentiye sokanların **“iyi niyetli”** olmayacakları açıktır.

Şili’den Venezuela’ya; “Barışçıl Geçiş” Teorileri Emperyalizmi Kavramamaktır

“Sosyalizme barışçıl geçiş” teorileri, sosyalizm düşüncesi ortaya çıktığından bu yana, şu veya bu biçimde gündemde olmuştur. Ancak legal çalışmanın, parlamenterizmin kısmi başarılar kazandığı dönemlerde daha yüksek sesle dile getirilmeye başlanmıştır. Devrimci, sosyalist sıfatını taşıyan kimi partilerin, ilerici liderlerin şu veya bu ülkede işbaşına gelmesiyle birlikte, bazı kesimler, *“barışçıl geçiş”* düşüncelerine tekrar daha fazla rağbet etmeye başlamışlardır.

Bugüne kadar tarihte barışçı yoldan, seçimle, parlamento aracılığıyla sosyalizme geçildiğinde dair tek bir örnek yaşanmamasına karşın, son yıllarda **Latin Amerika’nın** bir çok ülkesinde peş peşe ilerici, halkçı yönetimlerin iktidar olmaları, *“barışçıl geçiş”* teorilerini adeta canlandırmıştır.

Hatta Venezuela örneğinden hareketle kimileri bu durumu şimdiden **“devrim”** olarak adlandırmaya da başlamıştır. Gerek Venezuela’da gerekse de diğer Latin Amerika ülkelerindeki ilerici, halkçı kimi uygulamaların ne devrim, ne *“sosyalizm”* olarak değerlendirilemeyeceği açıktır. Ancak bu ge-

Latin Amerika'daki ilerici gelişmeler ve uygulamalar, devrimin önünü de açabilir, tam tersine ihtilalci örgütlenme ve mücadelelerin önünü de kesebilir. İkisi de ihtimal dahilindedir. Bizim ilerici, halktan yana, emperyalizme karşı olan bu iktidarlara desteğimiz, ikinci ihtimalin gerçekleşmesi içindir.

lişmelerden, bölgede kullanılan “Bolivarcı devrim”, “Bolivarcı koordinasyon” gibi kavramlardan hareketle, reformist, parlamenterist politikaları teorileştirme çabası da eksik değil. “21. yüzyıl sosyalizmi” adı verilen kavram da bu teorileştirme çabasının bir ürünü olarak ortaya atılmıştır. Gelişmeleri hem pratik boyutlarıyla, hem teorik olarak abartanların başında, Latin Amerika'daki gelişmelerden kendi reformist, parlamenterist politikalarına destek bulmak isteyenler geliyor.

Barışçıl geçiş tartışmasında, 1972'deki Şili-Allende örneği çok gerilerde kaldı, o zamandan bu yana dünya değişti, emperyalizm değişti diyebilir kimileri. O halde soru şudur; Dünyanın Allende'ye karşı faşist darbe yapıldığı dönemden daha demokratik, daha barışçıl olduğu iddia edilebilir mi?

Emperyalizmin Irak'ta ve Afganistan'daki açık işgalleri, dünyanın pek çok bölge ve ülkesine yönelik saldırı politikaları, bu soruya evet cevabı verilemeyeceğinin kanıtıdır. **Brezilya'da, Venezuela'da, Şili'de, Bolivya'da, Nikaragua'da, Uruguay'da, Arjantin'de, Ekvador'da, Haiti'de** ilerici adayların ve partilerin seçimlerde kazandıkları başarılar, kurulan ilerici iktidarlara, kuşku yok ki, halkların cephesinden olumlu gelişmelerdir. Emperyalizmi zayıfla-

tan, emperyalizmin ekonomik, siyasi planlarının önünde şu veya bu ölçüde engel olan gelişmelerdir. Ancak bu gelişmelere bundan daha ileri bir rol yüklemek, hele onları “kıtı devrimi” gibi görmek, büyük bir yanılgıdır ve bu yanılgının kaynağında da yine **emperyalizme ilişkin yanlış tesbitler** vardır.

Şu görülmelidir ki; Latin Amerika'daki ilerici iktidarlara, bugün emperyalizm karşısında, kapitalizm karşısında radikal bir tutum içinde değillerdir. Ne emperyalizmi, emperyalist tekelleri kovan, ne kapitalizmi tasfiye eden bir programa sahip değillerdir. **Lula, Chavez, Bachelet, Ortega, Morales**, bulundukları konuma, sistemin içinden geldiler; devrimle değil. Yapılanlar, esas olarak sistem içindeki iyileştirmeler ve sosyalist ülkelerden esinlenen kimi uygulamalarla, eğitim, sağlık gibi konularda “sosyal” güvenliğin, hizmetlerin geliştirilmesidir. Bunlar, emekçi halklar için küçük şeyler değildir, önemsiz değildir; ama bunlar **devrim** de değildir, bunların adı **reformdur**. Karıştırılmaması, çarpıtılmaması, ve yanılgıya düşülmemesi gereken budur. Reformlar iyidir, devrimi geliştirmekte de araçtırlar, ama reformların amaç haline getirilmesi, burjuvaziye ve düzene hizmet eder. **Reformizm**, halkların enerjisini, umutlarını farklı yönlere kanalize ettiğinden, devrim için, halkların gerçek kurtuluşu için en büyük **tehlikelerden biridir**.

Latin Amerika'daki ilerici gelişmeler ve uygulamalar, devrimin önünü de açabilir, tam tersine ihtilalci örgütlenme ve mücadelelerin önünü de kesebilir. İkisi de ihtimal dahilindedir. Gelişmenin hangi yönde olacağı, mevcut ilerici iktidarlara önümüzdeki dönemde geliştirecekleri politikalara bağlı olarak şekillenecektir. Bizim ilerici, halktan yana, emperyalizme karşı olan bu iktidarlara desteğimiz, ikinci ihtimalin gerçekleşmesi içindir.

Latin Amerika'daki ilerici yönetim-

lerin bir çoğunun **en temel zaaflarından** biri de **emperyalizme yönelik** tavırlarındakı yanlışlık ve tutarsızlıklardır. ABD emperyalizminin mevcut ve olası politikalarına karşı **diğer emperyalist ülkelerle kurulan ilişkiler**, bu ilişkilerin emperyalistlerle **ortak askeri tatbikat yapmaya** kadar varması, uzun vadede yeni olumsuzlukların önünü açacak, bağımlılığı, emperyalist tahakkümü farklı biçimlerde yeniden üretecektir. Latin Amerika'daki bu ilerici yönetimlerin bir çoğu, uluslararası düzeyde emperyalizmle radikal çatışmalardan uzak durmakta, sisteme güven vermeyi esas alan bir **"diplomatik çizgi"** benimsemektedirler.

Tarih içindeki bir çok örnekten biliyoruz ki, **"emperyalistler arası çelişkilerden yararlanma"** adına geliştirilen bu tür **faýdacı** politikalar, emperyalizmin bu ilerici yönetimlerden yararlanmasına dönüşmekte, kazanan şu veya bu emperyalist olmanın ötesinde **emperyalist sistem** olmaktadır. Siyasi literatürde "pragmatizm" olarak adlandırılan bu politikaların bugüne kadar halklara kazandırdığı görülmemiştir.

Sonuç olarak, bugün için halkçı yönetimlerin iktidarda bulunduğu Venezuela ve diğer Latin Amerika ülkelerinde gerçekleşen **sosyalizm değildir**. Emperyalizm kuşku yok ki, sömürgelerinin, sömürsünün elden gitmesini, bu ülkelerde IMF programlarının uygulanamamasını, NAFTA'nın (Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması) hayata geçirilememesini, hiç savaşız kabul etmeyecektir. En son **Honduras'ta** olduğu gibi **darbelere başvurmak**, veya tüm Latin Amerika ve dünya tarihinin gösterdiği gibi, **karşı-devrimci iç savaşları körüklemek, halka karşı kontrollerle savaşı örgütlemek** veya **açık işgaller**, emperyalizmin başvurduğu ve başvurabileceği yöntemlerdir. Bu noktada emperyalizmle açıkça savaşmayı göze alamayan hiçbir gücün, bırakın devrim yapmayı, mevcut sınırlı kazanımlarını bile koruması mümkün olma-

yacaktır.

Emperyalizme Karşı Her Yanılgı, "Bir Çıbanın Büyümesi Gibi" Hızla Büyür ve Sahibini Ölüm Döşğine Savurur

Lenin, "Kapitalizmin En Yüksek Aşaması: Emperyalizm" isimli kitabında Kautsky ve izleyicilerinin dönekliliklerini, kime hizmet ettiklerini ortaya serdikten sonra, bir olguya daha özellikle dikkat çeker: Kautskyler'in, Menşevikler'in emperyalizm konusundaki yanlış tesbitleri sonucunda yanlış politikalara savrulmaları, **"olağanüstü hızla"** gelişmiştir.. Lenin bunu, **"sağlıklı bir bedende bir çıbanın hızla büyüüp başvermesi"**ne benzetiyordu. Lenin bu benzetmenin ardından da emperyalizm konusundaki her türlü yanılgıya, çarpık ve sapma anlayışa karşı mücadelenin zorunluluğunu ortaya koyar:

*"(...) Bu bakımdan, **emperyalizme karşı mücadelenin**, bu mücadelede oportünizme karşı mücadeleye kopmaz biçimde bağlanmadıkça boş bir sözden ibaret kalacağını bir türlü anlamak istemeyenler, en tehlikeli kimselerdir."*

Dünya devrim deneylerinin her biri, Lenin'in 1916'da söylediklerinin doğruluğunu ispatlamıştır. 1956'da SBKP'nin 20. Kongresi'nde alınan kararların Sovyetler Birliği'nin sonunu hazırladığını hatırlamak bile, emperyalizm konusundaki yanılgıların faturasının ne kadar büyük olacağına yeterli bir örnektir. **Emperyalizm konusunda yanılanların veya yanlış tesbitler yapanların, başka alanlarda da doğru politikalar üretebilmeleri genellikle mümkün değildir.**

1990'larda yaşanan karşı-devrimler sonrasında bir çok siyasi hareket, sosyalizme inancını kaybederek, kendine güvensizleşerek teslimiyeti seçmişlerdir. Kimi gerilla hareketleri emperyalizmle ve oligarşileriyle barışarak düze-

Bir çok siyasi hareket... Emperyalist yeni dünya düzenine sığındılar. Ama orada buldukları “yeni” hiçbir şey olmadı. Gerilla savaşına başlamalarına, devrimci örgütler kurup mücadeleye atılmalarına yol açan bütün sebepler, **olduğu gibi** duruyordu.

Emperyalizm tam da Lenin’in tanımladığı gibidir. Ondan birşey beklenemez, yalnızca ona karşı savaşıılır.

ne dönerken, bir çok “komünist”, sosyalist” örgüt de bu sıfatlarından, bu sıfatlarını ifade eden orak çekiç gibi sembollerinden vazgeçerek emperyalist yeni dünya düzenine sığındılar. Ama orada buldukları “yeni” hiçbir şey olmadı. Gerilla savaşına başlamalarına, devrimci örgütler kurup mücadeleye atılmalarına yol açan bütün sebepler, **olduğu gibi** duruyordu.

Değişen emperyalizm ve işbirlikçileri değildi; **değişen, daha önce sosyalizm için savaşan örgütlerdir.**

İmparatorluk hayalleri içerisindeki ABD’nin önceki Başkanı Bush’un ağzından emperyalizm kendi politikasını açık olarak ifade etmişti. Bush’un 11 Eylül 2001’de Amerika’da Dünya Ticaret Merkezi ve Pentagon’u vuran saldırılar sonrası söylediği “**Ya benden ya da düşmanımsın.**” sözleri, Bush’un ağzından çıkmış olsa da tekeli burjuvazinin politikasının özünü oluşturmaktadır. Emperyalizmin değiştiğini söyleyenlere de en iyi cevaptır.

En önemli gerçek; emperyalizmin politikalarının uygulayabilmesinin önündeki en büyük engelin halkların mücadelesi olmasıdır. Bu da hiçbir dönem yok edilemeyecektir. Halkların mücadelesi gerilediğinde, emperyaliz-

min saldırıları daha da pervasızlaşmaktadır. Tıpkı, 1990 sonrası ortaya çıkan karşı-devrimler, silah bırakmalar, uzlaşmacı-teslimiyetçi politikalar sonrasında yaşananlar gibi.

Emperyalist ülkeler de dahil dünya genelinde emekçilerin yüzyıllar süren mücadeleleriyle ve büyük bedeller ödeyerek kazandıkları hak ve özgürlüklerin pek çoğu ya gasp edilmiş ya da gasp edilmek istenmektedir. Ve bu süreç devam etmektedir. Emperyalizmin görünürdeki üstünlüğü, görünürdeki belirleyiciliği, kimseyi yanıltmamalıdır. Emperyalizmin “gücü” karşısında secdeye duranlar bilmelidirler ki, **bir**, o “güç”ten halklar lehine hiçbir olumluluk çıkmaz, iki, o güç, halkların gücü karşısında dayanabilecek kadar güçlü değildir. **Emperyalizm tam da Lenin’in tanımladığı gibidir.** Ondan birşey beklenemez, yalnızca ona karşı savaşıılır.

Ülkemiz solunda da emperyalizm konusundaki çarpıklıklar, yanlışlıklar, uzun bir süredir sürmektedir. İlk aklı gelen örnekler olarak,

– 1991’de emperyalizmin Körfez saldırısı döneminde “**yüzde 50 Saddam suçlu, yüzde 50 emperyalizm**” diyerek, “**ne Sam, ne Saddam**” gibi ucubelikler üreterek veya bu saldırıyı bir “fırsat” görerek, emperyalizme karşı tavır almamak, emperyalizm konusunda derin bir yanlış ve savrulmayı temsil ediyordu.

– Keza, reformizmin Avrupa Birliği üyeliğini doğrudan veya “Havet” diyerek desteklemesi,

– Kürt milliyetçi hareketin “**AB çerçevesi yeterlidir**” diyerek AB çıkarlarına tabi olacağını ilan etmesi,

– Yine Kürt milliyetçi hareketin “**Amerika’nın Ortadoğu Düzeni’ne bir şey demiyoruz, hakimdirler, boyun eğmek gerekir**” diyerek, emperyalizm karşısında tam teslimiyet anlamına gelen politikalar savunmaları,

– Reformizmin, Avrupa emperyaliz-

minin dayatmasıyla çıkarılan AB'ye Uyum yasalarını "yukarıdan demokratik devrim" olarak değerlendirmesi,

- Solun önemli bir kesiminin Barzani-Talabani işbirlikçiliğinin Amerikan emperyalizmiyle işbirliği yapmasını Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı adına savunup meşrulaştırması,

- Kürt milliyetçi hareketin Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'ya müdahalesini, Irak'ı işgalini "Irak'ın özgürleşmesi" olarak değerlendirmesi, "demokratik emperyalizm" gibi kavramlar üretip Kautskyciliği yüz yıl sonra yeniden üretmesi,

- Solun önemli bir kesiminin "demokratik emperyalizm" gibi, "Kürt milliyetçiliğinin Irak'taki işbirliğinin Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı olarak değerlendirilmesi" gibi emperyalizme dair derin yanılgılar ve yanlışlar içeren bu teori ve politikalar karşısında sessiz kalması,

emperyalizme tavır sorununun sol açısından ne denli önemli olduğunu göstermeye yetecek örneklerdir.

Yukarıda sıralanan tavırların herbinde karşımızda Kautksky vardır, Menşvikler vardır, Avrupa Komünizmi vardır... Ve hiçbirinin emperyalizm teorisi söz konusu olduğunda, **Leninist olmadığı** ortadadır.

Emperyalizm konusundaki bu çarpıklıklara, yanlışlıklara, sapmalara

karşı mücadele, bu nedenle devrimcilerin ideolojik mücadelesinin önemli bir parçası olmaya devam edecektir. Çünkü bu mücadele, devrim mücadelesinin bir parçasıdır. Lenin'in önderliğindeki Bolşevikler, emperyalizm çağının Marksistleri olarak, Kautsky ve izleyicilerine karşı **uzlaşmaz bir mücadele** yürüttükleri için, emperyalizm konusunda hiçbir yanılsaya düşmedikleri ve hiçbir sapmaya da izin vermedikleri için, Çarlık Rusyası'nda devrimi gerçekleştirebilmişlerdir.

Yaşananlar bizlere göstermiştir ki; emperyalizmi doğru tanımlayanlar ve pratikte buna uygun politikaları hayata geçirenler ya **devrimlerini gerçekleştirmiş** ya da **devrimci olarak mücadelelerini sürdürmektedirler**. Tersine ise ya kapitalizmle işbirliğine ve düzene götürmüştür.

Lenin, emperyalizm için bir şey daha söylüyordu: "*Kapitalizmin içinde gelişen artık **kapitalizmin ölümüdür, sosyalizme geçişin başlangıcıdır. Emegün emperyalizm tarafından muazzam toplumsallaştırılması da aynı anlamda gelir.***" (age, cilt: 11, syf: 529)

Emperyalizm dönemi, işte bu yüzden aynı zamanda devrimler dönemidir. Kapitalizmin emperyalizme evrilmesiyle, sosyalizmin kapıları da açılmıştır ve dünya halkları, Marksist-Leninistlerin önderliğinde bu kapıdan geçmeye devam edeceklerdir...

62 AMERİKA İRAK'TAN ÇIKMANIN YOLLARINI
ARİYOR!

EMPERYALİZM VE SAVAŞ

*Hiçbir
savaş onu
doğuran
siyasi
sistemden
ayrılmaz.*

*Savaşa
karşı çıkan
emperyalizme
karşı
çıkma
zorundadır.*

Savaş, sınıfların ortaya çıkışından bu yana var olmuş bir olgudur ve tarih içinde çok çeşitli biçimler almış, farklı farklı amaçlar uğruna yapılmıştır.

Nedir savaş? Emperyalizm döneminde savaşların özü nedir? Haklı savaş, haksız savaş nedir? Savaşa ve şiddete karşı olmak ne anlam ifade eder?

Bu sorular temelinde günümüzde çarpıtılan ve sınıfsallığı bir yana itilen emperyalizm ve savaş gerçeğini inceleyebiliriz.

Savaş Nedir? Savaşlar Çıkar Çatışması mıdır?

“Savaş politikaların başka araçlarla devamından başka bir şey değildir.” diyor Clausewitz. En kısa ve özlü tanımı da budur savaşın. Mao bu tanıma şu

somutlayıcı ekleri yapıyor: “Savaş siyasetin devamıdır. Bu anlamda savaş siyasettir ve savaşın kendisi siyasi bir eylemdir,

eski zamanlardan bu yana **siyasi nitelik taşımayan tek bir savaş görülmemiştir.**”

Evet tarih boyunca yaşanan tüm savaşlarda, savaşların politik bir niteliğini vardır. Hangi görünümde yapılıyor olursa olsun tüm savaşlar temelde sınıf savaşlarıdır. “Bölgesel savaşlar”, “dünya savaşları” “din savaşları”, “mezhep savaşları” olarak adlandırılan tüm savaşlar, sınıfsal çelişkilerin, iktidar kavgalarının doğrudan veya dolaylı sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Savaşlar, çıkarları birbirine zıt olan, aralarındaki çelişkilerin alabildiğine keskinleşmiş olduğu, sınıflar veya gruplar arasında yaşanır. Savaştan galip çıkan sınıf ya da grup kendi politika-

Bugünün dünyasında en önemli çelişki emperyalistlerle halklar arasındaki çelişkidir. Bu çelişkiyi çözecek mücadele en üst boyutta emperyalistler ile halklar arasındaki savaşlarla sürmektedir. Emperyalizm ve işbirlikçileri ile onlarla aynı safta olanlar ezilen halklar için düşman cephesini oluşturur.

larını hayata geçirir, kendi iradesini karşı tarafa kabul ettirir ya da karşı tarafı tamamen yok eder.

Toplumlar tarihini belirleyen sınıf savaşlarıdır. Ve sınıflar var olduğu sürece de savaşlar olacaktır. Sömürenle sömürülen, ezenle ezilen var oldukça; birbirleriyle uzlaşmaz, birbirine düşman bu iki sınıf arasındaki politik mücadele de en şiddetli haliyle yeni savaşlarla sürecektir. Bu yanılla savaşların son bulması, ancak sınıfların tamamen ortadan kalkması ile mümkündür. Sadece o zaman savaşırsız bir dünyadan sözedebiliriz.

Tarih boyunca kölelerle köle sahipleri; serflerle feodal beyler; proleterya ile burjuvazi arasında kesintisiz olarak savaşlar yaşanmış ve yaşanmaktadır. Savaşlar; ekonomik, siyasi, askeri, kültürel her alanda sürmüş ve sürmektedir. Toplumsal gelişmeyi de bu savaşların sonucu belirlemiştir.

Savaşların niteliğini belirleyen o savaşın **kimin** çıkarları için, **kime karşı**, **kiminle**, **niçin** yapıldığıdır. Yani savaşların sınıfsal niteliği savaşlarda asıl belirleyicidir.

“Hiçbir savaş onu doğuran siyasi sistemden ayrılmaz. Belli bir devletin ve o devletin içinde belli bir sınıfın savaştan önce uzun bir süre izlediği siyaset, kaçınılmaz olarak, o aynı sınıfın savaşta izlemeye devam ettiği siyasettir. Yalnız eylem biçimi değişir.” (Lenin)

Sömürenle-sömürülen, ezenle-ezilen arasındaki savaşlar, çıkar çatışmasıdır. Diğer yandan sömürenlerin kendi aralarındaki iktidar savaşları da çıkar çatışmasıdır. Ancak vurguladığımız gibi savaşın sınıfsal karakterini, savaşın **kimin çıkarı** için yapıldığı belirler.

Savaşın somut hedefi düşmanı yok etmektir. Bu yanılla dost düşman net tespit edilmelidir ki, savaş asıl hedefine ulaşabilsin.

Emperyalizm çağında sınıf savaşının tarafları hiçbir belirsizliğe yer bırakmayacak kadar nettir. Bir yanda emperyalistler vardır diğer yanda ezilen halklar.

Bugünün dünyasında en önemli çelişki emperyalistlerle halklar arasındaki çelişkidir. Bu çelişkiyi çözecek mücadele en üst boyutta emperyalistler ile halklar arasındaki savaşlarla sürmektedir. Bu savaş ekonomik, politik, askeri, kültürel her cephede sürmektedir. Emperyalizm ve işbirlikçileri ile onlarla aynı safta olanlar ezilen halklar için düşman cephesini oluşturur. Bugün bu savaşta, düşman cephesinin lideri, kurmayı ABD'dir. Başka deyişle ezilen halklar için baş düşman ABD emperyalizmidir.

Emperyalist Savaşların Özü

Emperyalist savaşların özü emperyalist tekellerin pazar sorununun çözümüdür. Emperyalistler, tekeller için yeni pazarlar ele geçirmek ve mevcut pazarları koruyabilmek savaşlara girerler. Başka bir deyişle emperyalizmin doğasında savaş vardır. Emperyalist sömürü, soygun, yağma, talan ancak ve ancak zorla, baskıyla, halkın kanını dökerek gerçekleştirilir.

Emperyalistler, **bir**; halkları köleleştirmek, sömürgeleştirmek ve sömürgelelerini korumak için halklara karşı savaşır. **İki**; emperyalistler kendi aralarında pazar paylaşımı için bölgesel veya dünya çapında savaşır.

Birinci tür savaşlar açısından şunları belirtebiliriz; emperyalistlerin dünya halklarına karşı savaşı sürekli. Bunun için açık ve gizli işgallere başvururlar. Ülkelerde faşist darbeler tezgahlarlar. Kontrgerilla örgütlenmeleriyle, emperyalist askeri ittifaklarıyla halkların üzerine bombalar yağdırırlar. Komplo- lar, provokasyonlar düzenler, karşı- devrimler örgütlerler. Sömürü düzenleri için her türlü vahşeti sergilerler.

İkinci tür savaşlar açısından ise; belirleyici olan şudur: Emperyalistlerin pazar ihtiyacı sürekli. O nedenle bir- birleriyle de, yeni pazarları ele geçir- mek, varolanları yeniden paylaşmak amacıyla savaşır.

Sömürü ve emperyalist tekellerin çı- karları için halklara karşı savaşmak, tüm emperyalistlerin ortak niteliğidir. O nedenle **iyi emperyalist, kötü emperyalist** diye bir şey yoktur.

Emperyalist Sömürgecilik ve Savaşlar

Feodal sisteme son veren burjuvazi, bu kez kapitalist sömürü altında inleti- yordu halkları. “**Özgürlük, eşitlik, kar- deşlik**” sloganlarıyla iktidara gelen ve “**insan hakları**” bildiğeleri yayınlayan burjuvazi, halkları eziyor, en ağır sömü- rüyü sürdürüyordu. Burjuvalar feodal dönemden devrıldıkları sömürgelerin zenginliklerini sermayeye dönüştürü- yordu. Sömürgeler kapitalistler için ay- nı zamanda kapitalist üretimi sürebile- cekleri bir pazar alanı olma özelliği de taşıyordu.

Sömürgecilik kapitalizm öncesinde, yani kölecilik ve feodal dönemde de var- dı. Ancak o dönemlerde sömürgecilik ile emperyalist sömürgecilik birbirin- den farklıdır. Arada çok büyük ekono- mik ve toplumsal farklılıklar vardır. Hatta kapitalizmin serbest rekabetçi dönemindeki sömürgeciliği ile emperyalizm dönemindeki, sömürgeciliği arasında bile farklılıklar vardır.

Sömürü ve emperyalist tekellerin çıkarları için halklara karşı savaşmak, tüm emperya- listlerin ortak niteliğidir. O nedenle iyi emperyalist, kötü emperyalist diye bir şey yoktur.

“Bugünkü kapitalizmi belirleyen temel özellik en büyük girişimcilerce kurulmuş tekel birliklerinin egemenliği- dir.” (Lenin, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması, Emperyalizm)

Kapitalizmin gelişmesiyle, emperyalist sömürgecilik de yaygınlaşmıştır. Sermayenin yoğunlaşmasına paralel olarak, 1850’lerde artan sömürge fetih- leri, 1870’lerde doruk noktasına çıkmıştır.

1876’dan, 1914’e kadar 6 büyük emperyalist devletin; yani İngiltere, Fransa, Rusya, Almanya, ABD, Japon- ya’nın sömürge toprakları **40 milyon kilometre** kareden 65 milyon kilometre kareye çıkmıştır. Bu süre boyunca bu 6 büyük devletin sömürgeleri bir buçuk kat artmıştır.

1876’da Almanya, ABD ve Japon- ya’nın **sömürgeleri yoktu**. Fransa’nın ise yok denecek kadar azdı. Bu 4 emperyalist devlet 1914’e gelindiğinde Avrupa kıtasının bir buçuk katı kadar (14 milyon kilometre karelik) bir sömürge alanı elde etmişlerdi. O dönem- de İngiltere, Fransa, Almanya ve ABD dünya mali sermayesinin yüzde 80’ine sahiptir! Lenin bunu şöyle anlatıyordu;

“Dünyanın diğer ülkelerinin neredeyse tümü bu uluslararası banker ül- kelere, dünya sermayesinin bu dört ‘direği’ne şu ya da bu biçimde borçlu durumdadır ya da haraç vermektedir.” (age)

Kapitalizm geliştikçe, yani mali sermayenin egemenliği arttıkça pazar ihtiyacı da büyür. Bu da başka sömürgeler

Burjuvazi tarafından 1. Dünya Savaşı olarak adlandırılan savaş, işte bu nedenle ve bu koşullarda çıkarılmıştır; bu nedenle doğru adlandırma, burjuvazinin Dünya Savaşı adlandırması değil, Emperyalistler Arası Paylaşım Savaşı adlandırmasıdır. Bu savaşın özü, pazar kavgasıdır.

elde etme zorunluluğu doğurur. Çünkü kapitalistlere yeni pazarlar; meta ve sermaye ihracı yapacağı yeni yerler gereklidir. Ancak dünyanın büyük ölçüde paylaşıldığı koşullarda da yeni pazarlar ele geçirmenin tek yolu başka emperyalistlerin sömürgelerine el atmaktır.

Emperyalistler Arası Çelişkiler ve Savaşlar

Kapitalizmin emperyalizme dönüşmesi aynı zamanda dünyanın emperyalistler tarafından paylaşılmasıdır. Emperyalizm dönemiyle birlikte dünya üzerinde kapitalistlerce işgal edilmemiş, sömürgeleştirilmemiş, el atılmamış henen hiçbir toprak parçası kalmamıştır. Bu, tüm dünya topraklarının “işgalinin tamamlandığı” anlamına gelir. Bu konuda Lenin şöyle der;

“İlk kez olarak dünya paylaşılmış durumdadır. Öyle ki, bundan sonra ancak yeni paylaşımlar söz konusu olabilir, yeni sahipsiz toprakların ‘ele geçirilmesi’ değil, toprakların bir ‘sahip’ten ötekine geçmesi.” (age)

Dünya topraklarının paylaşılmasının tamamlanması emperyalistler arasındaki paylaşım savaşlarının da nedenlerini ortaya koyar.

Emperyalistler yekpare bir bütün değildir. Çelişkili ve çatışmalı bir bütündür. Emperyalistler arasındaki çelişkiler ise zamanla belli koşullara bağlı ola-

rak uzlaşmazlık kazanıp savaşlara yol açmış, aralarındaki pazar sorununu savaş yoluyla çözmeye çalışmışlardır. Sonuçta olan ise şuydu: Güçlü olan, zayıf ve gerilemiş olanın pazarına zor yoluyla el koyuyordu. 1. ve 2. paylaşım savaşları emperyalistler arası pazar savaşlarıdır. Her iki savaş da bilindiği gibi dünya tarihinin en kanlı savaşları olmuştur.

1. Emperyalist Paylaşım Savaşı

1. Emperyalist Paylaşım Savaşı öncesi dünya pazarı paylaşılmış durumdaydı. Fakat kapitalizmin eşitsiz gelişim yasası sonucu bu arada başka emperyalist ülkeler daha hızlı bir gelişim gösterdi. Ellerindeki sermaye birikimi arttıkça, varolan paylaşımından rahatsız olmaya başlayarak dünyanın yeniden paylaşılmasını istediler.

Başka bir şekilde ifade edersek; kapitalizm her ülkede aynı biçimde, aynı hızda gelişmemiştir. Kimi kapitalist ülkeler emperyalizm aşamasına, diğer ülkelerden sonra ulaşmıştır. Bu durum pazar paylaşımında yola çıktığı dengesizlikler nedeniyle emperyalistler arasındaki çelişkileri, çatışmaları keskinleştirmiştir.

Tekelci kapitalizm elinde biriken sermayeyi akıtacak yeni pazarlar bulmak zorundadır. Biriken sermayeyi işletemezse kâr elde edemez. Bu da sistemin krizine neden olur. “Pazar” sorununu çözmek emperyalizmin sonu demektir.

Burjuvazi tarafından 1. Dünya Savaşı olarak adlandırılan savaş, işte bu nedenle ve bu koşullarda çıkarılmıştır; bu nedenle doğru adlandırma, burjuvazinin Dünya Savaşı adlandırması değil, Emperyalistler Arası Paylaşım Savaşı adlandırmasıdır. Bu savaşın özü, pazar kavgasıdır.

Sonradan emperyalistleşmesine rağmen, sıçramalı gelişim göstererek

diğer emperyalist ülkelerin gücüne erişen ve hatta onları aşan emperyalist ülkeler yeni pazarlara **şiddetle** ihtiyaç duyar. Yeni pazarlar elde etmek ise ancak varolan bir pazarın **“bir sahipten ötekine geçmesi”** şeklinde olabilir. İşte bu da **“politikanın başka araçlarla (yani şiddetle) devamı”** olan savaşa yol açar.

Bu eşitsiz gelişim ve eşitsiz gelişimin yolaçtığı sorunlar açısından bakıldığında, görünürde 1914 yılında başlayan **1. Emperyalist Paylaşım Savaşı**’nın aslında daha önce başladığı, savaşın koşullarının adım adım hazırlandığı görülür.

Bu dönemin yeni gelişen ve yeni pazar isteyen emperyalist ülkelerinden biri, Almanya’dır. Alman emperyalizmi geliyor ve geliştikçe, halen başka emperyalistlerin elinde olan pazarlara göz dikiyordu. Bu, aynı zamanda savaşa hazırlanmak demekti zaten.

Bu hazırlık çerçevesinde 1882’de Almanya’nın basını çektiği **“üçlü ittifak”** kuruldu. Savaşın taraflarından biri olacak olan bu üçlü ittifak blokunda: **Almanya, Avusturya-Macaristan ve İtalya** yer alıyordu. Ancak İtalya daha sonra 3’lü ittifaktan ayrılarak diğer emperyalist blok’un safına katıldı. Osmanlı İmparatorluğu da bir yarı sömürge ülke olarak üçlü ittifakın safında yer aldı.

1. Paylaşım Savaşının diğer tarafında ise, İtilaf Devletleri adı veren İngiltere ve Fransa’nın başını çektiği, Çarlık Rusyası’nın da içinde yer aldığı emperyalist blok vardı. İlerleyen aşamada ABD ve Japonya emperyalistleri de savaşa dahil oldular.

Bilindiği gibi, dünya tarihinin o güne kadar gördüğü en büyük savaşlardan biri yapıldı; savaşta, o güne kadar tarihin kaydettiği en büyük insan kaybı yaşandı. Emperyalizmin çıkarları için milyonlar öldürüldü.

Emperyalistler pazar için savaşa girmişlerdi. Fakat, savaş, onların pazar sorununa çözüm olmadı. Daha da öte-

Emperyalistler için pazarlarının kaybolması krizlerinin artması demekti. Diğer yandan paylaşım savaşları ulusal-sosyal kurtuluş hareketlerini alevlendiriyor, emperyalizmi zayıflatıyordu.

si, savaş sırasında gerçekleşen 1917 Ekim Devrimi ile emperyalistler **dünya pazarının 1/6’sını** kaybettiler. Keza, yine 1. Emperyalist Paylaşım Savaşı koşullarında, Anadolu’da Türkiye halklarının emperyalizm ve maşalarına karşı ulusal kurtuluş savaşı zaferlerle sonuçlandı.

Emperyalistler için pazarlarının kaybolması krizlerinin artması demekti. Diğer yandan paylaşım savaşları ulusal-sosyal kurtuluş hareketlerini alevlendiriyor, emperyalizmi zayıflatıyordu.

Savaşın taraflarından Alman emperyalizmi savaştan yenik çıktı. Savaşın en kârlısı ise Amerikan emperyalizmi oldu. **“1916’da ABD’nin en önemli 48 tröstü, yalnız kendi başlarına 965 milyon dolar kâr sağladı.”** (Kapitalist Toplum, Zubritski vd., syf. 152)

Sonuçta, sorun çözülmemişti, emperyalizmin pazar sorunu ve krizleri devam edecek ve emperyalistler arası rekabet savaşın hemen bitiminde tekrar keskinleşecekti.

2. Emperyalist Paylaşım Savaşı

Emperyalist sistem, 1920’lerin sonlarında o güne kadar yaşadığı krizlerin en büyüklerinden birini yaşamaya başladı. Krizin derinleşmesi ile emperyalist ekonomiler sarsıldı, kapitalistler yüzbinlerce işçiyi işten attılar, işsizlik, yoksulluk çok kısa sürede çığ gibi büyüdü. Bunalım sürekli şiddetleniyordu.

1920-1921 bunalımı, 1924-1925

Amerikan emperyalizminin faşizmin ordularına karşı savaşa katılımı da tamamen hesaplıdır; diğer emperyalistlerin (İngiltere ve Fransa'nın) ve SSCB'nin gücünün kırılmasını, erimesini hesap eden bir zamanlamayla katılmıştır savaşa.

ABD'nin Avrupa'daki savaşa tam anlamıyla katılımı ise artık faşizmin kesin yenilgisi belli olduktan sonradır.

bunalımı 1929-1933 bunalımı ve 1937-1938 bunalımı olarak anılan bu dönemler, sistemin krizlerinin en şiddetlendiği yıllardı. 1. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın bitimiyle başlayan ve 2. Paylaşım Savaşı'na kadar süren bu bunalım dönemi **2. Bunalım Dönemi** olarak adlandırdığımız dönemdir.

Krizlerin süreklileşmesi, boyutlarının devrevi olarak artması, sınıf çelişkilerinin keskinleşmesini beraberinde getiriyor, halkların memnuniyetsizliğini büyütüyor ve bu temelde de işçi sınıfının mücadelesi ve genel anlamda da halk hareketleri geliyordu. Burjuvazinin de bu gelişmeye karşı bir "çaresi" vardı. Burjuvazinin işçi sınıfının mücadelesi ve krize karşı çaresinin adı **faşizm**'di.

Avrupa'da; önce İtalya'da, sonra Almanya'da faşizm iktidar oldu. Aynı şekilde Japonya'da da faşizm iktidara geldi. Faşist partilerin bu ülkelerde iktidar olmasının arkasında tekellerin desteği ve o dönemki siyasi tercihleri vardı.

Faşizmin iktidar olmasıyla silahlanma daha da arttırıldı. Yeni bir Paylaşım Savaşı'nın askeri hazırlıkları hızlandırıldı.

2. Paylaşım Savaşı'nda taraflardan biri **faşist devletler ittifakı**'ydı. **Alman-**

ya, İtalya, Japonya'nın oluşturduğu faşist devletler ittifakı, pazarlardan kendilerine daha büyük pay istiyorlardı. Almanya'nın diğer Avrupa ülkelerine, Japonya'nın da Çin'e saldırmasıyla 2. Paylaşım savaşı başladı.

Savaşın diğer tarafında ilk başta, esas olarak İngiltere ve Fransa vardı. Ama bu blok, kısa sürede genişleyecekti. Daha sonra ABD de bu blokta yer aldı. Faşist Alman ordularının Sovyetlere saldırısı ile Sovyetler de faşizme karşı savaşa fiilen dahil oldu.

Ordularıyla dünyayı ele geçirmeye soyunan faşist Alman, İtalyan ve Japon ittifakına karşı, İngiltere, Fransa, ABD ve SSCB aynı cephede savaşıyor olsalar da, aynı cephede yerleşmelerinin nedeni, muhtevası farklıydı.

İngiltere, Fransa ve ABD yine kendi emperyalist çıkarları peşindeydiler. Öyle ki, ABD, İngiltere, Fransa bloku, doğrudan ve dolaylı ekonomik-askeri-politik manevralarla Alman faşizmini Sovyetler Birliği üzerine yönelttiler.

Keza, Amerikan emperyalizminin faşizmin ordularına karşı savaşa katılımı da tamamen hesaplıdır; diğer emperyalistlerin (İngiltere ve Fransa'nın) ve SSCB'nin gücünün kırılmasını, erimesini hesap eden bir zamanlamayla katılmıştır savaşa.

Japonya'nın ABD limanlarına saldırmasıyla, ABD askeri güçleri de savaşa dahil oldular fakat, ABD'nin Avrupa'daki savaşa fiili olarak tam anlamıyla katılımı ise artık faşizmin kesin yenilgisi belli olduktan sonradır.

Bunun dışında savaşın son aşamasında Amerika, Japonya'nın Hiroşima ve Nagazaki şehirlerine atom bombası attı. Amerika'nın atom bombasını kullanmasının nedeni, savaş sonrası yapılacak antlaşmalarda ve emperyalist-kapitalist kamp içinde belirleyici olmak ve sosyalist ülkelere ve ulusal sosyal kurtuluş savaşı veren ülkelere karşı baştan bir gözdağı vermektir. Böyle bir gözdağı vermek için birkaç bombayla

yüzbinlerce insanı katletmekten çekinmemiştir Amerika.

1939'da başlayan 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı 1945 yılında sona ererken, pazar sorunu yine ortada duruyordu; fakat koşullar artık, bu savaştan sonra, pazar sorununun farklı biçimlerde çözülmesini dayatacaktı.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, 1. Paylaşım Savaşı'nda Sovyet devrimi sonucunda emperyalistler pazarlarının **altıda birini** kaybetmişlerdi. 2. Paylaşım Savaşı'nda da devam etti bu durum; emperyalistler bu savaş döneminde çok daha büyük bir darbe yediler. Kızıl Ordu'nun da desteğiyle peşpeşe bir çok ülkede Demokratik Halk İktidarı kuruldu. Polonya, Çekoslovakya, Macaristan, Romanya, Bulgaristan ve Arnavutluk'ta (ve Doğu Almanya'da) faşist gerici iktidarların yıkılıp halk demokrasilerinin kurulmasıyla, bu ülkeler **emperyalizmin pazar alanı olmaktan çıktılar**.

Savaş sonrasında emperyalist dünyada, emperyalistlerarası ilişkilerde değişimler yaşandı. Bunun yansımaları aslında savaş sırasında ortaya çıkmaya başlamıştı.

Emperyalist kampta savaşın en büyük galibi ABD emperyalizmi oldu. Savaşın yıkımından zarar görmeyen ABD, diğer emperyalist devletlerin pazarlarını ele geçirdi. Hatta yerle bir olan Avrupa'nın imarı gerekçesiyle Avrupa emperyalistlerinin iç pazarına da girmiş oldu.

Örneğin, ABD tekelleri'nin 1938 yılında (savaş öncesinde) 3,3 milyar dolar olan kârları; 1941'de 17 milyar dolar, 1942'de 21 milyar dolar, 1943'te 25 milyar dolar olmuştur. 2. Paylaşım Savaşı öncesi ABD, Latin Amerika'da pazarın **1/5'ine** sahip iken, savaş sonrası pazarın **3/4'üne** hakim hale geldi.

"Üzerinde Güneş Batmayan İmparatorluk" olarak anılan İngiliz emperyalizminin dünya egemenliği dönemi artık geçmişti. Bu da kapitalizmin sıçramalı

Yenen de yenilen de kârlarına kâr katıyordu. Çünkü; savaşın kendisi tekellerin çıkarları, kârları içindir. Milyonlarca insan bu yüzden katledilir. Ve savaşların hiç birinde burjuvazinin kendisi elde silah cepheye gitmez.

ve dengesiz gelişiminin bir sonucuydu.

Artık kapitalist dünyanın yeni efendisiydi.

"Amerikan emperyalizmi, 2. yenisinden paylaşım savaşından en az yıpranmış ve en çok kâr sağlamış emperyalist ülke olarak çıktı. Geçmiş dönemlerle kıyaslanmayacak seviyede yaptığı sermaye ihracı ve transferi ile öteki emperyalist-kapitalist ülke ekonomilerini hegemonyası altına aldı. Halk savaşlarına ve de sosyalist bloğa karşı, emperyalist bloğun jandarmalığını üstlendi. Dünya kapitalist bloğunun, bu dönemde Amerikan İmparatorluğu'na dönüştüğünü söylemek herhalde yanlış olmayacaktır." (Mahir Çayan, Bütün Yazılar syf: 380)

Paylaşım Savaşlarında Yenen de Yenilen de Kârlarına Kâr Kattı

Emperyalistler arası paylaşım savaşlarının özünü, tekellerin kârlarını büyütme, yeni pazar alanları elde etme oluşturur.

Yenen de yenilen de kârlarına kâr katıyordu. Çünkü; savaşın kendisi tekellerin çıkarları, kârları içindir. Milyonlarca insan bu yüzden katledilir. Ve savaşların hiç birinde burjuvazinin kendisi elde silah cepheye gitmez. Emperyalist savaşta, ölmeye ve öldürmeye gönderilen yoksul halkın evlatlarıdır. Tekelce burjuvalar savaş boyunca her zamankinden daha çok zenginleşirler.

Tekeller, savaş sırasında işgal ettik-

“Savaş hali” gerekçesiyle tüm haklar, kazanımlar, özgürlükler ortadan kaldırılır. Grevler, gösteriler yasaklanır; ücretler düşürülür, çalışma süreleri en üst seviyeye çıkarılır ve zorunlu hale getirilir. Yiyecekler ve diğer temel yaşamsal ihtiyaçlar karneye bağlanır... “Milli savunma”, “milli çıkarlar” demogojileriyle tekellerin soygunu perdelenir.

leri ülkelerin siyasi ve ekonomik yönetimine el koyarak tüm zenginliklerini yağmalarlar. Tarımdan, sanayiye, işgücünden hammadde kaynaklarına kadar herşeyi kendi kontrollerine alırlar.

Tekeller, işgal ettikleri ülkelerin halklarını iliklerine kadar sömürürler. İşgal ordularının bunun için işgal ettikleri ülkelerde, halkları nasıl kölece çalıştırdıkları ve yaptıkları katliamlar, işkenceler bilinen gerçeklerdir.

Tekellerin, bu yağma ve talanı işgal ettikleri ülkelerle sınırlı kalmaz, kendi ülke halklarını da dizginsiz şekilde sömürürler. **“Savaş hali”** gerekçesiyle tüm haklar, kazanımlar, özgürlükler ortadan kaldırılır. Grevler, gösteriler yasaklanır; ücretler düşürülür, çalışma süreleri en üst seviyeye çıkarılır ve zorunlu hale getirilir. Yiyecekler ve diğer temel yaşamsal ihtiyaçlar karneye bağlanır... **“Milli savunma”, “milli çıkarlar”** demogojileriyle tekellerin soygunu perdelenir.

İşte tüm bunlarla başta silah tekelleri olmak üzere tüm tekeller muazzam kârlar elde ederler. Tekellerin **her durumunda** nasıl kârda olduklarının en somut ve çarpıcı örneği Alman, Japon tekelleridir. Savaştan yenilgiyle çıkan Almanya ve Japonya’daki emperyalist tekeller, savaş boyunca kârlarını sürekli artırdıkları gibi, yenilgiye rağmen, savaş sonrasında da yine mevcut konum-

larını ve kârlarını korumuşlardır.

Emperyalistlerin Zorunlu İttifakı ve Entegrasyona Yönelten Nedenler

2. paylaşım savaşı sonrası emperyalistler arası ilişki ve çelişkilerde çeşitli değişimler yaşandı. Bunlardan birisi zorunlu ittifak diyeceğimiz, entegrasyon konusudur.

Emperyalistler zorunlu bir birliğe zorlandılar. İki kez; 1. ve 2. paylaşım savaşlarında birbirlerinin gırtlığına sarılarak dünya çapında savaşmış olan emperyalistler, krizler ve pazar sorunu sürmesine rağmen, bir dizi nedenden dolayı 3. kez bir Paylaşım Savaşı’na girişemediler. Bu durum emperyalistlerin aralarındaki çelişkilerin ortadan kalktığı anlamına gelmiyordu. Fakat, çelişkilerini artık bir paylaşım savaşı yerine farklı yöntemlerle çözmek zorundaydılar.

Emperyalistleri zorunlu entegrasyona yönelten nedenleri şöyle sıralayabiliriz:

1-) Emperyalistler arası savaşın, ulusal ve sosyal kurtuluş savaşlarını büyütüyor, devrimlere yol açıyor olması;

2-) Nükleer silahların, ülkeleri halkları toptan yokedici düzeye ulaşması;

3-) Sosyalist blokun varlığı.

Bu nedenlerle emperyalistler arasındaki çelişkiler ne kadar keskinleşip, derinleşse de bu çelişkileri savaş yoluyla çözmeleri olanaksızlaşıyordu. Bu durumda pazarları **savaşarak paylaşamayacaklarına göre, birleşerek paylaşacaklardı.** Entegrasyon buydu bir anlamda.

Yukarıda sıralanan nedenlerle, birbirleriyle pazar mücadelesini askeri düzeyde sürdüremeyeceklerdi; ancak bu mücadele ekonomik ve siyasi düzeyde hep sürmüştür.

“Emperyalizmi buna mahkum eden

neydi? Lenin, 'Ya savaşlar devrimlere yol açar, ya da devrimler savaşları engeller' demektedir yıllar önce. Bugünkü durum Lenin'in bu öngörüsünün tam anlamıyla ifadesini bulmasından başka bir şey değildir (...) Yani yeni devrimler emperyalizmi, iç çelişkilerini savaşla çözme yöntemlerinden uzaklaştırıyor, olanaksız hale getiriyordu" (Haklıyız Kazanacağız)

Entegrasyon aynı zamanda tüm emperyalistlerin halkların ulusal, sosyal kurtuluş savaşları karşısında blok halinde davranmaları demektir. Emperyalistler halkların kurtuluş savaşları karşısında kendi aralarındaki çelişkileri "erteleyerek," halkların karşısına birleşik bir güç olarak çıkarlar. Fakat bu da mutlak bir "birlik" değıldir. Aralarında varolan çelişkilerin boyutlarına, askeri düzeye sıçrayamasa da, ekonomik ve siyasi düzeyde sürdürdükleri mücadelele boyutlandıkça, aralarındaki çelişkiler keskinleştikçe, halklar karşısındaki ittifaklarının da bundan etkilenmemesi mümkün değıldir. Haklıyız Kazanacağız'da belirtildiğı gibi:

"Ancak, emperyalistler asla tek bir vücut gibi hareket edemeyecekti. Bu onların doğasına aykırıydı. Bugün zorunlu olarak biraraya gelseler de, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi karşısında tüm güçlerini birleştirmeye çalışsalar da, bu çelişik birlikleri eninde sonunda dünya halkları karşısında tuzla buz olacaktı. Çünkü gerici sınıfların ve güçlerin hiçbir kutsal ittifakı ebedi olmamıştı. Ve bundan sonra da olmayacaktı." (Haklıyız Kazanacağız)

Emperyalist Ekonomilerin Askerileştirilmesi Ve Silahlanma

2. Paylaşım Savaşı sonrası dönemi-ne 3. Bunalım Dönemi denir.

Emperyalizm, 3. bunalım döneminde zorunlu entegrasyona dışında sömürgecilik metodunda da değışikliğe

Entegrasyon aynı zamanda tüm emperyalistlerin halkların ulusal, sosyal kurtuluş savaşları karşısında blok halinde davranmaları demektir. Emperyalistler halkların kurtuluş savaşları karşısında kendi aralarındaki çelişkileri "erteleyerek," halkların karşısına birleşik bir güç olarak çıkarlar. Fakat bu da mutlak bir "birlik" değıldir.

gidip yeni sömürgeciliğı geliştirmiştir. Bunda da asıl olarak halk kurtuluş savaşlarının ve devrimlerin etkisi olmuştur. Açık işgallere karşı halkın tepkisini nötralize etmek için gizli işgale yönelmiştir emperyalizm. Ülkeleri açık olarak işgal etmek yerine ekonomik, askeri, siyasi ve diğeri bütün yönleriyle kendine bağımlılaştırarak o ülkede içsel bir olgu haline gelir. Yine sermaye ihracının bileşiminde değışikliklere yönelerek kârlarını büyütür.

Emperyalizmin 3. bunalım döneminin özelliklerinden biri de emperyalistlerin içte ekonomilerini **askerileştirmeleridir**. Hızla geliştirilen askerileştirme sonucunda, 1943 yılında ABD'nin toplam üretiminin **yüzde 38'ni** savaş malzemeleri oluşturmaya başlamıştı. Bu oran dönemsel olarak değışse de, yaklaşık yüzde 50 civarındadır. Bir ülkedeki üretimin bu kadar büyük bir oranının silah üretimine ayrılmış olması, ve **bu üretimi sürdürmek için**, dünyada 1 milyar insanın aç bırakılması, **bu üretimi sürdürmek için** dünya halklarının kana boğulması, emperyalizmin niteliğini açık olarak gösterir.

Ekonomide silah sanayine ağırlık verilmesinin sonucu, silah tekellerinin çok daha büyük kârlar elde etmesi için savaşların kışkırtılması, yaygınlaştırılması politikalarının uygulanması, emperyalizmin saldırganlığının artması

Yeni sömürgelerin ekonomileri de emperyalistler tarafından belirlenir ve yönetilir. Emperyalist tekellerin ihtiyaçlarına bağlı olarak, askerileştirilmiş ekonominin pazar alanını geniş ve canlı tutmak için, yeni sömürge ülkelerin bütçelerinden silahlanmaya her zaman büyük bir pay ayrılması sağlanır.

demektir.

2008 rakamlarıyla dünyadaki toplam silah ihracatının **yüzde 68.4'ünü artık Amerika yapmaktadır**. Ve elbette bu kadar ihraç yapılabilsin, silah tekelleri kârlarına kâr katsın diye dünyanın dört bir yanında katliamlar, işgaller, darbeler gerçekleştiriliyor. Halklar birbirine kırdırılıyor. Emperyalistlerin çıkarttığı bölgesel savaşlar veya doğrudan emperyalist işgallerle halkların kanı oluk oluk akıtılıyor.

Yeni sömürgelerin ekonomileri de emperyalistler tarafından belirlenir ve yönetilir. Emperyalist tekellerin ihtiyaçlarına bağlı olarak, askerileştirilmiş ekonominin pazar alanını geniş ve canlı tutmak için, yeni sömürge ülkelerin bütçelerinden silahlanmaya her zaman büyük bir pay ayrılması sağlanır.

Bizzat emperyalist ülkelerin kendisi de silahlanmaya bütçelerinin önemli bir kesimini ayırmaktadırlar.

ABD, 2. Paylaşım Savaşı öncesi bütçesinin % 12'sini silahlanmaya ayırıırken; savaş sonrası (1952-1954'de) her yıl bütçenin % 70'ini silahlanmaya ayırıyordu artık. Bu oran sürekli artmıştır:

1999'da ABD bütçesinden askeri harcamalar için ayrılan miktar; **281 milyar** dolardı. Bu miktar **tüm NATO ülkelerinin** savunma bütçelerinden fazladır. ABD'nin askeri bütçesi, 2002'de **382 milyar** dolara, 2003'de **500 milyar**

dolara yükseldi. 2008'de bu rakamın **650 milyar** dolara yaklaştığı tahmin ediliyordu.

Bugün tüm dünyadaki silah üretiminin yarısı ABD tekellerinin elindedir. Bu durumda Amerikan emperyalizmi saldırganlığını, dünya genelindeki vahşetini, zulmünü daha da büyütüyor.

Emperyalizm bilim-teknikğin kullanımının önünde engeldir. Ancak teknolojinin tüm gelişmelerini silah sanayinde sınırsız şekilde kullanmaktadırlar. En öldürücü silahları, en çok insanı tek seferde öldürebilecek bombaları üretmek için birbirleriyle yarış halindedirler.

Emperyalizm, doğasına uygun olarak hakimiyetini sürdürebilmek için askeri planda alabildiğine saldırgandır; 20. Yüzyılın ikinci yarısının tamamı ve 21. Yüzyıl, bu saldırılarla doludur. ABD emperyalizminin pratiği incelendiğinde bu konu daha anlaşılır olacak. Sadece son yarım asırda Guatemala, Guyana, Dominik Cumhuriyeti, Brezilya, Şili, Uruguay, Endonezya, Yunanistan, Türkiye, Arjantin, Haiti ve Jamaika'da halklara karşı darbeler gerçekleştirmiş, darbelerle kurulan faşist gerici rejimleri desteklemiştir.

Küba, Angola, Mozambik, Etiyopya, Irak, Portekiz, Güney Yemen, Nikaragua, Kamboçya, Batı Sahra gibi nerede ilercici, anti-emperyalist, sosyalist bir yönetim iş başına gelmişse, onlara karşı darbeler yapmış, ambargolar uygulamış, kontra operasyonlara baş vurmuştur.

Mısır'dan Lübnan'a, İran'dan Suriye'ye, Venezuela'dan Fiji Adaları'na kadar az çok ulusal nitelikli hiçbir yönetime tahammül edememiş, onları yıkmak için her yöntemi denemiştir.

Ve yine ABD ordusunun doğrudan müdahaleleri ya da hava saldırıları sonucunda Vietnam, Laos, Kamboçya, Küba, Dominik Cumhuriyeti, Kuzey Kore, Yugoslavya, Lübnan, Grenada, Panama, Libya, Somali, Afganistan ve Irak emperyalizmin saldırganlığını ya-

şamıştır.

Ama kuşku yok ki bu kadar saldırı-
ganlık, emperyalizme mutlak bir ege-
menlik, mutlak bir istikrar ve “sonsuz-
luk” kazandıramayacaktır. “Kuşkusuz
emperyalizmin muazzam savaş sanayi
ve saldırganlıkları, ne kapitalist serma-
ye dolaşımının zaafalarını yok edecek,
ne pazarların daralmasından doğan kı-
sır döngünün önüne geçebilecek ne de
ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri-
nin zaferini engelleyebilecektir. Bulaca-
ğı geçici bir çözüm ise çıkmazını derin-
leştirmekten ve çöküşünü gerçekleştir-
mekten başka bir sonuca asla yol aç-
mayacaktır. Biri ne kadar kesinse, di-
ğeri de aynı matematiksel kesinlikle
kaçınılmazdır.” (Haklıyız Kazanacağız)

Sosyalist Sistemin Dağılması Sonrası Pervasızlaşan Emperyalist Haydutluk

Sosyalist sistemin yıkılmasının ar-
dından emperyalizmin dünya çapında
artan saldırganlığına tanık olundu. Her
ülkede yol ve yöntemler farklı olsa da,
amaç aynıydı: Tam bir hakimiyet kur-
mak.

Saldırıları, yalnız askeri, ekonomik,
politik boyutlarda da değildi. Emperya-
lizm halklara ait ne varsa yok etmek is-
tiyordu ve bu nedenle de, halkların ör-
gütleri, isyan gelenekleri, direniş ruhla-
rı, inançları, kültürleri, herşey bu saldı-
rılarının hedefindeydi.

Bu saldırıların hedefine ulaşması
için ise, emperyalizmin en başta yoket-
mesi gereken anti-emperyalist güçler-
di. Bu nedenle, dönemsel olarak önce-
likler değişse de, değişmeyen, emper-
yalizme karşı olan tüm güçlerin emper-
yalizm tarafından “yok edilmesi, berta-
raf edilmesi gereken güçler” olarak gö-
rüldüğüdür. Emperyalizm için öncelikle
ve mutlak olarak yok edilmesi gere-
kenlerin başında ideolojik olarak Mark-
sist-Leninistler gelmektedir. Ancak em-

**Bu saldırıların hedefine
ulaşması için ise, emperyaliz-
min en başta yoketmesi gere-
ken anti-emperyalist güçlerdi.
Bu nedenle, dönemsel olarak
öncelikler değişse de,
değişmeyen, emperyalizme
karşı olan tüm güçlerin empery-
alizm tarafından “yok edilmesi,
bertaraf edilmesi gereken güç-
ler” olarak görüldüğüdür.**

peryalizm, sosyalist sistemin yıkılması-
nın ardından bunun dışında çok geniş
bir hedef listesi çıkarmıştır.

Bunların başlıcaları:

- Sosyalist ülkeler
- Devrimci örgütler
- İlerici yönetimleri sahip ülkeler
- Emperyalist dünya düzenine bo-
yun eğmeyen İran gibi ülkeler
- Emperyalizme ve işbirlikçilerine
karşı direnen anti-emperyalist güçler.
- Anti-Amerikan bir tutum içinde
olan islamcı güçler...

11 Eylül 2001’de Amerikan emper-
yalizmine yönelik gerçekleştirilen ey-
lemelerin arkasından Amerika, yukarıda
sayılan hemen tüm kesimlere ve en ge-
nel anlamda da dünya halklarına karşı
yeni bir savaş ilan etti. Emperyalizmin
“Teröre karşı savaş” olarak adlandırdı-
ğı savaşın özü, halklara karşı savaştı.

Bu savaş çerçevesinde, ilk olarak
emperyalizme boyun eğmeyi reddeden
yönetimler tarafından yönetilen **Afga-
nistan ve Irak’a** saldırıldı. Her iki ülke
de işgal edildi.

Daha sonra on ülkeyi içeren bir liste
“**şer eksen**i” olarak ilan edildi. Bu ülke-
lerin “teröre destek veren ülkeler” oldu-
ğu iddia edildi.

Emperyalizme karşı çeşitli biçimler-
de mücadele eden örgütleri içeren “**te-**

Hangi ülke nasıl teslim alınacak? Bunun cevabı ülkeden ülkeye değişebilir; ancak emperyalizm bu amaca ulaşmak için ambargolardan darbelere, işgalere kadar her yolu mübah görmektedir.

rör örgütü listeleri” yayınlandı. Bu “**ka-ra listeler**” ABD ve AB emperyalizminin ortaklığıyla hazırlandı. 1940’lardan beri “dünya emperyalizminin jandarmalığı” üstlenen ABD’nin bu misyonu artık çok daha açık ve aleni hale gelmişti.

Sosyalist sistemin yıkılmasının ardından geliştirilen emperyalist saldırganlığın en pervasız örneklerinden biri de, Yugoslavya’dır. Yugoslavya somutunda, emperyalizmin nasıl ülkeleri ele geçirme planları yaptığının ve bu planları hayata geçirmek için halkları nasıl birbirine düşürdüğü de görülür. “*Sırppların yaptığı katliamlar*” gerekçesiyle saldırılmıştı Yugoslavya’ya. **Böl-parçala-yönet** politikasının tipik bir örneği idi uygulanan. Emperyalizmin küçük devletlere bölme politikasının laboratuvarı olarak da tanımlanan Yugoslavya’da, milliyetçi çelişkiler körüklenmiş, UÇK (Kosova Kurtuluş Ordusu) gibi işbirlikçi milliyetçi örgütler yaratılmış veya desteklenmiştir. Emperyalist plan çok açıktır aslında: **Milliyetçiliği körükle, katliamlar yaptır, halkları birbirine kırdır ve sonra “kurtarıcı” havasında işgal et, parçala ve her parçayı denetim altına al.**

Ortadoğu’da yüzyılın başında başvurulan küçük devletçiklere bölme politikası da böyledir. Ve dikkat edilirse Ortadoğu’daki sınırlar cetvelle çizilmiş gibidir. Böyle parçalanmış ve paylaşılmıştır Ortadoğu.

ABD emperyalizminin bugün BOP (Büyük Ortadoğu Projesi) olarak adlandırılan projesi de emperyalizmin

tüm karakteristik özelliklerini göstermektedir. Tam adı “**Genişletilmiş Ortadoğu ve Kuzey Afrika Projesi**” olan bu projeye ABD emperyalizmi, Ortadoğu ve Kuzey Afrika’da **22 ülkeyi** tamamen teslim alıp, emperyalist pazarın bir parçası haline getirmeyi ve dünya hakimiyetini perçinlemeyi hedeflemektedir. Dönemin ABD Dışişleri Bakanı Rice amaçlarını açıkça dile getirerek “**22 Arap ve Kuzey Afrika ülkesinin rejimleri değişecek**” diye açıklama yapmıştır.

Peki nasıl değişecek? Hangi ülke nasıl teslim alınacak? Bunun cevabı ülkeden ülkeye değişebilir; ancak emperyalizm bu amaca ulaşmak için ambargolardan darbelere, işgallere kadar her yolu mübah görmektedir.

Irak ve Afganistan örneklerinde olduğu gibi savaşlar açık işgal biçiminde olabilir. Amerika, emperyalizmin jandarması olarak dünyayı emperyalizmin mutlak hakimisi olduğu “**tek kutuplu bir dünya**” haline getirmek için çeşitli projeler üretmektedir. Bu projelerini uygulamak için bahane bulmakta da zorlanmamaktadır. Hiçbir şey bulamadığında “*demokrasi ve insan hakları götürme*” adı altında saldırılarını meşrulaştırmaya çalışır. Elbette emperyalizmin saldırganlığı sadece BOP’la ve sadece Ortadoğu ile sınırlı değildir. Irak ve Afganistan’ın işgali, İran’a, Suriye’ye yönelik ambargolar ve tehditlerin dışında, **Balkanlar’da, Kafkaslar’da, Latin Amerika’da** da darbeler, komplolar ve tüm yöntemler kullanılarak emperyalizmin egemenliği sağlanmaya çalışılmaktadır.

Bugün artık hiç kimse için emperyalizmin nasıl bir “demokrasi”, nasıl bir “özgürlük” savunucusu olduğu sır değildir. Irak’ta, Afganistan’da gerçekleştirilen işgal ve katliamlar, körüklenen mezhep çatışmaları, hapishanelerde ki işkence ve katliamlar, tecavüzler, kukla hükümetler ile emperyalizm özgürlük ve demokrasiden ne anladığını göster-

miştir. Evet özgürlüktür ama emperyalistler ve işbirlikçilerinin işgal özgürlüğü, sömürme özgürlüğü, baskı özgürlüğü, katliam özgürlüğüdür.

Emperyalist Saldırganlığın Bilançosu

Yapılan tahminlere göre insanlık tarihi boyunca **14 bin 513** savaş olmuş, bu savaşlarda **3 milyar 640 milyon** insan ölmüştür. Fakat bu savaşların hemen hiçbiri, savaşın boyutları ve insan kaybı açısından, 20. yüzyıldaki iki emperyalist paylaşım savaşıyla kıyaslanamaz.

1800'lerin ikinci yarısından 1. Paylaşım savaşına kadarki dönemde, emperyalistler, dünyanın dört bir yanında yeni sömürgeler elde etmek için, işgal-ler gerçekleştirdiler, bölgesel düzeyde savaşlar yaptılar. 1. Paylaşım Savaşı'nda ise doğrudan emperyalistler birbirleriyle savaştı. Dolayısıyla, dünyanın en büyük ve yıkıcı askeri güçlerine sahip ülkeler karşı karşıya geldi bu savaşta.

1. Paylaşım Savaşı: 1914'de başlayan ve 1918'de biten emperyalistler arası pazar savaşımı halkları kana, boğdu. Tam bir yıkım ve vahşet yaşandı. Milyonlarca insan katledildi ve yine milyonlarca insan yurtlarından sürüldü.

Emperyalistlerin çıkarı için savaştırılan askerlerin tamamı yoksul halkın çocuklarıydı.

70 milyon insan silah altına alındı ve bunlar halkların çocuklarıydı.

10 milyon kişi emperyalist tekeller için sürdürülen savaşta öldü. Açlıktan, hastalıktan ölen insanların sayısı bu rakama dahil değildir.

20 milyondan fazla insan sakat kaldı.

Savaş boyunca 812 bin bina, 54 milyon km yol, 2 milyon hektar toprak tahrip edildi.

"Birinci Dünya Savaşı'nın kurbanla-

Bugün artık hiç kimse için emperyalizmin nasıl bir "demokrazi", nasıl bir "özgürlük" savunucusu olduğu sır değildir. ... Evet özgürlüktür ama emperyalistler ve işbirlikçilerinin işgal özgürlüğü, sömürme özgürlüğü, baskı özgürlüğü, katliam özgürlüğüdür.

rının sayısı ve maddi kayıpları savaş-tan önceki 125 yılın kurban ve kayıplarını aştı." (Kapitalist Toplum, syf: 160)

2. Paylaşım Savaşı: 1939'da başlayan 2. emperyalist paylaşım savaşı 1945 yılında sona erdi.

2. Paylaşım Savaşı'nın halklar açısından bilançosu 1. Paylaşım Savaşı'ndan çok daha ağır oldu.

Savaşta sadece Sovyet halkı 20 milyon şehit verdi.

Toplam 50 milyona yakın insan öldü.

35 milyon kişi sakat kaldı.

Faşizmin toplama kamplarında, gaz odalarında 6 milyondan fazla komünist ve Yahudi katledildi.

On milyonlarca insan yoksulluk, sefalet, açlık ve hastalık içinde kaldı.

Bunlar dışında, dünyanın yakın tarihinden vereceğimiz bazı örnekler, emperyalizmin dünyayı nasıl kana boğduğunu, nasıl savaşların nesnel temelini oluşturduğunu çok somut biçimde gösterecektir.

- Emperyalistler, 1950-1953 arasında **Kore'de** devrimi bastırmak için yüz binlerce Kore'li katletti. .

- Fransa Cezayir'de sömürgeciliğini sürdürmek için yüz binlerce insanı katletti.

- Çin'in Japon işgaline karşı savaşında ve 1949 Çin devrimine kadar olan süreçte **milyonlarca** Çin'li hayatını

“Terörle mücadele” adı altında katliamlarını, işkenceyi, saldırıları meşrulaştırma ve yayma çabasında olan emperyalizm, onlarca ülkedeki işbirlikçi, baskıcı rejimleri desteklerken, bu faşist, gerici diktatörlüklere karşı mücadele edenleri, bağımsızlık uğruna savaşanları “terör listeleri” ile yok edilmesi gereken güçler olarak ilan ediyor.

kaybetti.

- 1956-1959 arasında Küba’da işbirlikçi Batista eliyle **60 bin Küba’lı** emperyalistlerce katledildi.

- 1965’te emperyalizm işbirlikçisi Suharto eliyle **1 milyon Endonezya’lıyı** katletti.

- 1970-1975 arası **Kamboçya ve Laos’ta** devrimleri engellemek için **1 milyon kişi** katledildi.

- Vietnam’da, önce Fransa ardından ABD tarafından sürdürülen işgal sırasında, Vietnamlıların kurtuluş savaşını bastırmak için tarihin en büyük katliamlarından birini gerçekleştirdi emperyalistler. Toplam **13 milyon 475 bin 882 Vietnamlı katledildi.**

- Arjantin’de, Türkiye’de, Angola’da, Mozambik’te, faşist darbelerde, işgallerde yüz binlerce insan katledildi.

- 1991’de ABD’nin Irak’a yağdırdığı bombalarla 10 bin Iraklıyı katletti. Emperyalist ambargoyla da yarım milyonu çocuk olmak üzere **1,5 milyona yakın Iraklı** katledildi.

- 1990-1997 arasında **Somali, Liberya, Ruanda, Burundi, Sierra Leone, Zaire, Kongo, Etiyopya’da** yaşanan savaşlarda ve bunun sonucu oluşan kıtlıkta toplam **4 milyon** insan hayatını kaybetti.

- Irak’ın 2003’deki işgalinde dünya

halkları büyük bir katliamı daha tanık oldu. Ülke işgal edildi ve **birmilyonu aşkın** Irak’lı katledildi.

Buraya kadar sıraladığımız emperyalist saldırganlığın, işgallerin, katliamların tamamı değildir. Ancak bu tablo bile emperyalizmin katliamcılığını ortaya koymaktadır.

Bugün Afganistan, Irak, Filistin, Çeçenistan emperyalistlerin açık işgali altındadır. Haiti ve Fildişi Sahili gibi kimi Afrika ülkeleri, Balkanlarda parçalanın Yugoslavya toprakları BM aracılığıyla yarı işgal altındadır. Suriye, İran, Kuzey Kore, Küba, Venezuela, Zimbabwe başta olmak üzere onlarca ülke emperyalist tehdit, ambargo ve kuşatma altında. Bu ülkeler tecritle karşı karşıyadır.

Afrika’da kabile çatışmalarını, dünyada milliyetçiliği-şovenizmi körükleyen, halkları birbirine düşmanlaştırıp katlettiren yine emperyalizmden başkası değildir.

Emperyalistler altına imza attıkları “uluslararası hukuku” çoktan terketmiş, bu, maskeye de gerek duymamaktadırlar. Katliamlar, işkenceler, tecavüzler, sabotajlar ve her türden “savaş suçları” almış başını gitmiştir; “özgürlük” götürdükleri Irak’ta yaşananlar tüm dünya tarafından görülmektedir.

“Terörle mücadele” adı altında katliamlarını, işkenceyi, saldırıları meşrulaştırma ve yayma çabasında olan emperyalizm, onlarca ülkedeki işbirlikçi, baskıcı rejimleri desteklerken, bu faşist, gerici diktatörlüklere karşı mücadele edenleri, bağımsızlık uğruna savaşanları “terör listeleri” ile yok edilmesi gereken güçler olarak ilan ediyor.

Guantanamo’la, Ebu Gureybler’le halkların mücadelesi boğulmak isteniyor.

Dünya nüfusunun yarısından fazlası aç ve yoksul. **1 milyar aç, 4 milyar yoksul** var diyor kendi rakamları. Onlarca ülkede yüzmilyonlarca insan, kıt-

lık içinde. 1 milyarı aşkın insan, temiz su bile bulamıyor.

Bir yanda korkunç bir sömürü diğer yanda ise bu sömürünün sürmesi, için uygulanan kanlı zulüm vardır.

Bu tablo tamamıyla emperyalizmin eseridir.

Dünya halkları bu acıları yaşarken dünyanın toplam gelirinin **yüzde 70'i tekellerin kasasına akmaktadır.**

Tüm bu emperyalist haydutluk ve saldırganlık karşısında ne yapılmalıdır? Savaşlar bu yanıla nasıl değerlendirilmelidir?

Emperyalizm, özgürlükçü, demok-rasi ihraç eden bir güç olarak ilan edilip, kan dökücülük mü savunulacak, yoksa halk düşmanı ilan edilip emperyalizme karşı savaşılacak mı?

Soru basit, ve nettir. Cevabı da "ama"larla geçirilemeyecek kadar açıktır. Ara yol yoktur. Ya emperyalizmden yanasın ya karşısında.

Haklı Savaşlar, Haksız Savaşlar

Marksist-Leninistler savaşları ikiye ayırır: Haklı savaşlar, haksız savaşlar. Bu ayrım yapılmadan hiçbir savaşı doğru değerlendirmek mümkün değildir.

Lenin "*Savaş politikanın şiddet araçlarıyla sürdürülmesidir. Bu ünlü söz ... Clausewitz tarafından söylenmiştir. Marksistler herhangi bir savaşın önemini teorik açıdan incelerken bu teze dayanmışlardır. Mark ve Engels de çeşitli savaşıla bu açıdan bakmışlardır.*" der. (Emperyalist Savaş Üzerine, syf. 121) Biz de bu açıdan bakıyoruz.

Bir savaşın haklı ya da haksız, ilerici ya da gerici olduğunu anlamak, desteklenip desteklenmeyeceğine karar vermek için bazı soruların cevabını bulmalıyız öncelikle. Savaş kimler arasında veriliyor? Savaşı hangi politikalar yönlendiriliyor? Savaş kimin çıkarına

"Biz sınıflar ortadan kalkıp sosyalizm kurulmadıkça savaşların ortadan kalkmayacağını biliyoruz; biz ayrıca iç savaşları, yani ezilen sınıfın ezen sınıfa, kölenin köle sahibine, serfin toprak beyine ve işçilerin burjuvaziye karşı verdiği savaşları tamamen haklı, ilerici ve zorunlu kabul ettiğimiz için de onlardan ayırıyoruz." (Lenin)

hizmet ediyor? Emperyalistlerin daha fazla kâr ve pazar elde etmek için yürüttüğü bir savaş mı, ezilenlerin emperyalistlere karşı kurtuluşu için verilen bir savaş mı? Bir avuç sömürücü azınlığın sömürü düzenini sürdürmek için yürüttüğü bir savaş mı, yoksa ezilen emekçi sınıfların kendi iktidarları için sömürücülere karşı yürüttüğü devrimci bir savaş mı?

Lenin bu noktada da şöyle diyor; "*Sosyalistler halklar arasındaki savaşları, her zaman barbarca ve insanlıktan uzak bularak mahkum etmişlerdir. Ancak bizim savaşıla karşı tutumumuz, (barışı destekleyip savunan) burjuva pasifistlerden de, anarşistlerden de temelden ayrılır. Biz, savaş ile bir ülkedeki sınıf mücadelesi arasındaki kaçınılmaz bağı gördüğümüz için onlardan farklıyız; biz sınıflar ortadan kalkıp sosyalizm kurulmadıkça **savaşların ortadan kalkmayacağını biliyoruz; biz ayrıca iç savaşları, yani ezilen sınıfın ezen sınıfa, kölenin köle sahibine, serfin toprak beyine ve işçilerin burjuvaziye karşı verdiği savaşları tamamen haklı, ilerici ve zorunlu kabul ettiğimiz için de onlardan ayırıyoruz.**" (Lenin, Sosyalizm ve Savaş)*

Tarihten günümüze baktığımızda genel bir tanımla haklı savaşlar tarihsel ilerlemenin itici gücüdür. Verilen savaş toplumun tarihsel olarak ilerleyişine

“Bütün savaşlar”a karşı olmak, halkların ulusal sosyal kurtuluş mücadelelerine karşı olmakla özdeştir. Evet, her savaşta kan vardır, ölüm vardır, yıkım vardır; ama tarihsel ve toplamsal gelişme başka türlü sağlanamaz.

“Her savaşa kaçınılmaz biçimde eşlik eden dehşet, zulüm, sefalet ve işkenceye rağmen, tarihte ilerici nitelikli pek çok savaş.. insanlığın gelişimine hizmet etmişlerdir.” (Lenin)

hizmet ediyorsa bu haklıdır, meşrudur. Günümüz dünyasında baş çelişkinin emperyalizm ile dünya halkları arasındaki çelişki olduğunu söylemiştik. Ve yine savaşların çelişkileri çözmek için yapıldığını da biliyoruz. Bu yanıla baktığımızda, savaşta emperyalizm cephesinde mi yoksa dünya halkları cephesinde mi yer alınmalı sorusu da can alıcı sorudur. Günümüzde ulusal ve sosyal kurtuluş savaşları haklıdır, ilerici-
cidir.

Haklı savaşlar bir “dış” emperyaliste karşı yürütüldüğü gibi işbirlikçilere karşı bir iç savaş biçiminde de yürütülebilir.

Bugün Emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin halklara karşı yürüttüğü savaşlar ise haksız savaşlardır ve gerici-
dir. Örneğin emperyalistlerin Irak halkına karşı savaşı haksız savaştır. Irak halkının emperyalizme karşı savaşı ise haklı-meşru bir savaştır.

Emperyalistlerin, oligarşilerin halklara karşı savaşı, zoru, baskısı meşru değildir. Bunun karşısında vatanseverlerin, devrimcilerin ulusal ve sınıfsal kurtuluş savaşları haklı ve meşrudur.

Emperyalistler arası pazar savaşları da haksız savaşlardır. Ancak bu pazar

savaşında emperyalistlere karşı halkların ulusal ve sosyal kurtuluş hedefiyle sürdürdükleri savaşlar, meşrudur.

Dikkat edilmesi gereken yanlardan biri de **fiilen savaşan güçlerle, savaşın sınıfsal niteliği** arasındaki farkın doğru görülmesidir. Haksız savaşlar **burjuvazinin halklara karşı** yürüttüğü savaşlardır, ancak bu savaşları **burjuvalar kendileri yürütmezler**. Savaşanlar, daha doğrusu savaştırılanlar, burjuvazinin kendi ideolojik politik tahakkümü ve yönetimi altında tuttuğu emekçilerdir. Ezilenler bu yanıla ücretli köle olarak sömürülmelerinin yanında **emperyalizmin askeri** olarak da kullanılmaktadır. Bu askerler, başka halkları katletmede kullanılırlar. Kısacası haklı savaşlarda da, haksız savaşlarda da fiilen savaşanlar, savaştırılanlar halklardır.

Ve devrimciler, vatanseverler, buna, yani emekçilerin emperyalistler ve oligarşiler adına savaştırılmasına karşı çıkmalıdır. Lenin, emperyalist savaşa ilişkin şunu söylüyor: **“Kim bu savaşa katılmayı haklı gösterirse, milletlerin emperyalist baskı altında tutulmasını uzatıyor demektir.”**

Ulusal kurtuluş savaşları için ise **“Emperyalist çağda sömürgelerin ve yarı sömürgelerin milli kurtuluş savaşları sadece muhtemel değil kaçınılmazdır da(...) Bütün savaşlar, siyasetin başka yollardan devamıdır. Sömürgelerde milli kurtuluş siyasetinin devamı, ister istemez, emperyalizme karşı milli savaşlar biçimine bürünecektir.”** der Lenin.

Tanımlar ve söylenenler nettir.

Bunlar ortadayken, “bütün savaşlar”a karşı olmak, halkların ulusal sosyal kurtuluş mücadelelerine karşı olmakla özdeştir. Evet, her savaşta kan vardır, ölüm vardır, yıkım vardır; ama tarihsel ve toplamsal gelişme başka türlü sağlanamaz. Lenin bu noktada savaşların “tüm kötülüklerine” rağmen insanlığın gelişimine hizmet eden yanını şöyle ortaya koyuyor:

“Her savaşa kaçınılmaz biçimde eşlik eden dehşet, zulüm, sefalet ve işkenceye rağmen, tarihte ilerici nitelikli pek çok savaş vardır ve bu savaşlar, kötü ve gerici kurumların (örneğin otokrasi ve kölelik) ya da Avrupa’daki en barbar despotlukların (Türk-Rus) yıkılmasına yardım ederek insanlığın gelişimine hizmet etmişlerdir. Bu nedenle bugünkü savaşın tarihsel özelliklerini dikkatle incelemek gerekir.”

Soyut Savaş Karşıtlığı ve Barış Söylemleri

Her zamankinden daha çok silaha sarılan emperyalizm, “her türlü şiddete hayır!” sözünü de daha fazla ediyor.

Her zamankinden daha fazla savaş yaratan emperyalizm, “her türlü savaşa hayır” sözünü tekrarlayıp duruyor burjuva ideologların ağzından.

Emperyalizmin, riyakarlığı adeta sırtan bu tezlerinden ne yazık ki fazlasıyla etkilenenler var. Bu aleni demagojilerden etkilenerek, **“Her türlü şiddete”, “her türlü savaşa”, “her türlü silahlanmaya”** karşı çıkanlar, **sınıfsal bakış açısını** kaybedenlerdir.

Lenin **“ezilen bir sınıf, silah kullanmayı öğrenmek ve silah edinmek için çaba göstermiyorsa, köle muamelesi görmeyi hak ediyor demektir.”** der. Soyut savaş karşıtlığı yapmak niyetten bağımsız olarak emperyalizmin sömürü ve talanının devamını istemek anlamını taşır.

Sömürünün varlığı demek toplumsal adaletin, toplumsal barışın yokluğu demektir. Bir başka deyişle sömürünün varlığı savaşın nesnel koşullarının varlığı demektir. Yeryüzünde emekçilerin emeğine el konulduğu sürece, ülkeleri sömürgeleştiren emperyalistler var olduğu sürece **savaşlar durmaz**. Tarihte hiçbir savaş “durup dururken” çıkmamıştır. Nedensiz değildir. Sınıf savaşları, sınıflar arası bir siyasal mücadele biçimidir. Sınıflar var oldukça da savaşlar

Sömürünün varlığı demek toplumsal adaletin, toplumsal barışın yokluğu demektir. Bir başka deyişle sömürünün varlığı savaşın nesnel koşullarının varlığı demektir.

“Her türlü savaşa” karşı olmanın propagandasını yapmak, tam tersine savaşların devamına hizmet etmektir. Savaşların ömrünü uzatmaktır.

var olacaktır. Bu savaşlar emperyalistler arası savaş biçiminde, iç savaş biçiminde veya ulusal kurtuluş savaşları biçiminde olabilir. Ancak kesin olan şudur ki, nedenleri ortadan kalkmadan savaşlar son bulmayacaktır.

Burjuvazi haklı-haksız savaş ayrımını hep **örtbas etmeye** çalışmıştır. Bunun için de “savaş karşıtı” kesilmektedir. Oysaki bütün savaşların kötü olduğunu beyinlere yerleştirmeye çalışan burjuvazi, en büyük, en kanlı savaşların mimarı, sürdürücüsüdür. Bunu görmek için tarihe bakmak yeterlidir.

Emperyalizm doğası gereği baştan beri silahlıdır. Başka türlü de varlığını koruma şansı yoktur. Halkların emperyalizme karşı savaşını ya silahlarla bastırmaya çalışır, ya da ideolojik olarak. Burjuvazinin “savaş karşıtlığı” ve “barış” savunuculuğu, halkların emperyalizme karşı savaşını önlemekten başka bir amaç taşımaz. O kadar savaş karşıtı, o kadar barışçıl iseler, neden dünyaya büyük felaketler, yıkımlar, ölümler getiren savaşlar engellenememiştir? Çünkü;

“Emperyalizm, her yere özgürlük için değil, hakimiyet kurmak için mücadeleyi sokan finans kapital ve tekel dönemidir” der Lenin.

“Her türlü savaşa” karşı olmanın propagandasını yapmak, tam tersine savaşların devamına hizmet etmektir.

Halkın savaşı, direnişini, vatanın savunmasını, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı, öfkesini mahkum etmeye çalışan, şiddeti sadece “ama onlar devlet” diyerek emperyalistlere ve işbirlikçilerine hak görenler, emperyalizmin döktüğü her damla kanın da sorumluluğuna ortak olmaktadır.

Savaşların ömrünü uzatmaktır. Tarihsel gerçek ortadadır; gerici, yayılcı savaşları durdurmanın tek yolu emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı ulusal ve sınıfsal savaşı geliştirmektir.

Halkları boğazlayan, ülkeleri bombalayan, işgaller gerçekleştiren, kontrolleri örgütleyen, sömürü ve soygunu dizginsizce uygulayan emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı halkın haklı savaşı terör olarak adlandırmak ya da “her türlü şiddete karşı” olmak gibi pespaye bir yaklaşımda bulunmak burjuvazinin vahşetine onay vermektir.

Halkın savaşı, direnişini, vatanın savunmasını, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı, öfkesini mahkum etmeye çalışan, şiddeti sadece **“ama onlar devlet”** diyerek emperyalistlere ve işbirlikçilerine hak görenler, emperyalizmin döktüğü her damla kanın da sorumluluğuna ortak olmaktadır.

Soyut savaş karşıtlığı emperyalizmin namlusuna mermi sürmektir.

Savaşların son bulması ve nihai barışın kurulabilmesi için sınıfların ortadan kalkması gerekmektedir.

“Sosyalizmin tek bir ülkede zaferi, bir çırpıda genellikle bütün savaşları ortadan kaldırmaz(...) Ancak biz, tek bir ülkede değil, bütün dünyadaki burjuvaziye devirir, yener ve onları mülksüzleştirirsek savaşlar olanaksız duruma gelir.” (Sosyalizm ve Savaş, Lenin)

Savaşa karşı olmak asıl olarak emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı savaşmakla mümkündür. “İki yüzlü lafazanların, parlak sözler ve vaatlerle, demokratik bir barışın mümkün olabileceğine halkı inandırmalarına meydanı boş bırakmaktansa, sosyalistler bir dizi devrim olmadıkça ve her ülkede o ülke hükümetine karşı devrimci bir mücadele yürütülmedikçe demokratik bir barışa benzer hiçbir şeyin söz konusu olamayacağını yığınlara anlatmalıdır.” (Lenin)

Aksi durumda hizmet edilen sınıf burjuvazi, desteklenen ve güç verilen cephe emperyalizm cephesi olur. Sınıflar mücadelesi içerisinde tarafsızlık, egemen sınıftan taraf olmak demektir.

“Her Türlü Savaşa Hayır” diyenler emperyalizmin sürdürdüğü savaşlara karşı da ciddi bir tavır gösterememektedir. Çünkü açık ki, emperyalizmin savaşlarına, savaştaki katliamlarına karşı çıkmak ve ciddi anlamda bir tavır sergileyerek muhalefeti örgütlemek, bedel ödemeyi göze almalı gerektirir. Devrimcilerin ve yurtseverlerin haklı şiddetine karşı sesleri yükseltenler, bu nedenle emperyalizmin şiddetine karşı pek seslerini yükseltmez.

Emperyalizm çağında iki irade çatışmaktadır. “Savaşa Hayır” demek, kendine bu irade çatışmasının dışında bir yer aramaktır ama böyle bir yer yoktur. “Her türden savaşa karşı olmak”, sınıf mücadelesinden korkan küçük-burjuvazinin tavrıdır. Hayır denecekse **“Emperyalist savaşlara hayır”** demek gerekiyor.

Bugün “her türlü savaşa hayır” diyenler elbette Irak, Afganistan, Filistin gibi açık işgaller karşısında emperyalizmin saldırganlığını gizleyemezler. Filistin halkının, Irak ve Afganistan halklarının emperyalist işgale karşı savaşması meşrudur. Ancak, “her tür savaş...” diyenler Filistin, Irak ve Afganistan halklarının haklı savaşını da mahkum etmektedirler.

Emperyalist sömürünün dayanılmaz bir noktaya geldiği, halklara yönelik saldırıların, işgallerin alabildiğine arttığı bugün, emperyalizme karşı savaşmaktan başka seçenek yoktur. O nedenle bu tür görüşlerin gerçek yaşamda karşılığı yoktur.

Emperyalistlerin halklara nefes aldırmadığı, bugün kü koşullarda geri çekilmek değil, tüm gücümüzle emperyalizme ve onun yerli işbirlikçilerine karşı savaşmak zorundayız.

Açık işgallere karşı direnmek nasıl meşru ve haklı ise, aynı şekilde emperyalizm işbirlikçisi iktidarların zulmüne ve saldırganlığına, emperyalizmin gizli işgaline karşı direnmek ve savaşmak da haklı ve meşrudur. Ve bu bir tercih değil artık bir zorunluluk halini almıştır.

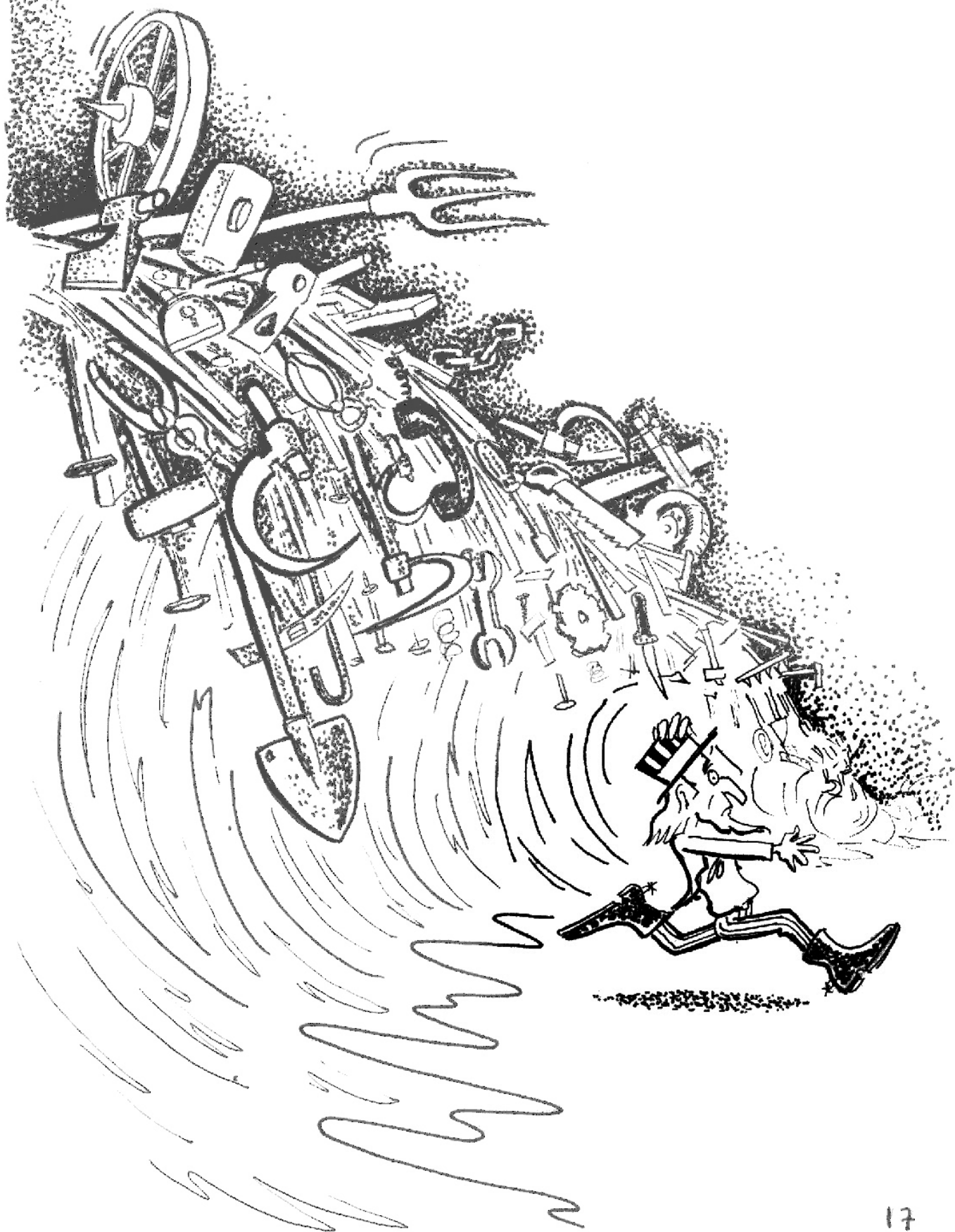
Savaşlarda belirleyici güç silahların değil haklılığın, doğru politikalara sahip olmanın, direniş kararlılığının, direniş iradesinin, ısrarın, cüretin, cesaretin, fedakarlığın ve direniş ruhunun gücüdür. Bu gücü alt edecek silah ne bugüne kadar bulunmuştur ne de bundan sonra bulunabilir.

Emperyalizm yenilmeye mahkumdur. Çünkü haksızdır ve tüm haksız olanlar gibi eninde sonunda tarihin çöplüğüne gömülecektir.

Sınıflı toplumlarda, devletin varlığı daha en baştan egemen sınıfın, sınıf olarak her zaman silahlı örgütlenmelerinin olduğu gerçeğini unutmamamızı gerektirmektedir. Ezenlerin silahlı örgütlenmelerine ve silahlı güçlerine karşı **ezilenler de silahlanarak mücadele etmek zorundadır**. Ezenlerin zoruna karşı ezilenlerin zoru, egemenlerin teslim alma saldırısına karşı ezilenlerin özgürlük için direnişi, burjuvazinin savaşına karşı proleteryanın savaşı... ya biri ya diğerinden yana olunacaktır. Başka yol yoktur. "Tarafsız" kalıyorum demek özünde tarafım demektir. Ezenden taraf... egemenden taraf... sömürenden taraf olmaktır.

Biz Marksist-Leninistler Marks'ın şu sözünü tekrarlıyoruz: **"Ya mücadele ya ölüm, ya kanlı savaş ya da yok olma!"** (Felsefenin Sefaleti)

IRAK:

ABD'nin Düşü ve Saplandığı Bataklık

Irak direnişi, yıllara uzanan sürekliliği, eylem ve propagandadaki yaratıcılığı, cüretiyle, işgalcilerle uzlaşmayı reddeden yanıyla, bölge ve dünya halklarına moral kaynağı olmuştur.

Emperyalistlerin gücünün kadri mutlak olmadığına da pratik ispatıdır.

Direnış meşru, işgal gayri-meşrudur. Bunda tartışma yoktur. Bunu tartışan beynini burjuvaziye teslim etmiştir.

'90'larda sosyalist sistemin dağılması ve sosyalist ülkelerdeki kapitalist restorasyon, emperyalizme yeni sömürge alanları açtı. 2. Emperyalist paylaşım savaşından sonra emperyalist dünyanın jandarmalığını üstlenen Amerika, 1990'lara kadar da emperyalizmin sosyalist bloka karşı savaşının belirleyici gücüydü aynı zamanda. Sosyalist bloka karşı savaş fiilen Kuzey Atlantik Paktı (NATO) tarafından yürütülüyordu ve NATO içinde siyasi ve askeri belirleyicilik kuruluşundan itibaren ABD'nin elindeydi. Mahir Çayan ABD'nin sosyalist blok karşıısındaki rolünü şöyle özetlemişti: "Amerikan emperyalizmi, ... Halk savaşlarına ve de

sosyalist bloka karşı, emperyalist blokun jandarmalığını üstlendi. Dünya kapitalist bloğunun bu dönemde Amerikan İmparatorluğu'na dönüştüğünü söylemek herhalde yanlış olmayacaktır." (Bütün Yazılar, syf. 380)

Sosyalist sistemin dağılması, Sovyetler Birliği ve ardından Doğu Avrupa'da sosyalist, ilerici yönetimlerin yıkılması, emperyalist kampta büyük bir moral etki yarattı. Şimdi artık emperyalistler açısından yeni açılan sömür alanlarının paylaşılması ve bu alanları elde tutmak için gerekli ekonomik, askeri, siyasi ve ideolojik düzenlemelerin yapılması zamanıydı. Emperyalizm tahakkümünü yaymak, sağlamlaştırmak

ve halklara diz çöktürmek istiyordu. Artık dünya iki kutuplu değildi. Sosyalizm geçerliliğini yitirmiş, kapitalizm kesin zaferini ilan etmişti. Böyle diyordu emperyalistler. Emperyalizmin ideologlarından Francisco Fukuyama sınıflar mücadelesinin bittiğini ileri sürüp, “**Tarihin Sonu**”nu ilan etmişti.

Emperyalizm bu durumu mutlak biçimde kalıcı kılacak bir dünya düzeni kurma planını “Yeni Dünya Düzeni” olarak adlandırdı. “Yeni Dünya Düzeni” ile dünya genelinde halklara karşı siyasi, askeri ve kültürel saldırısını hızlandırdı. Diğer yandan Balkanlar, Kafkaslar, Ortadoğu ve Afrika’da yani dünyanın dört bir yanında ya bilfiil saldırarak ya da halkları birbirine kırdırarak ekonomik ve siyasi tahakkümü için kendine yeni alanlar açma çabalarını arttırdı.

Ortadoğu ise, daha yüzyılın başından bu yana, emperyalizmin ele geçirme planlarının yürürlükte olduğu bir bölgeydi.

Yeraltı, yerüstü zenginlikleri, coğrafi olarak geçiş noktası olması ve geniş bir pazar olmasıyla Ortadoğu her dönem sömürücülerin ilgi odağıydı. 20. yüzyılda ise petrolün önem kazanması ve bölgenin büyük petrol rezervlerinin keşfedilmesiyle emperyalistlerin daha da özel önem verdiği bir bölge oldu Ortadoğu.

Coğrafi olarak Arap Yarım Adası (Suudi Arabistan, Yemen vd.) Suriye, Filistin, İsrail, Lübnan, Ürdün, Irak, Kuveyt, İran ve Türkiye’yi de içine alan bir bölgedir. Bu bölgenin enerji rezervi açısından potansiyeli emperyalistlerin özel ilgisinin sebebinin büyük oranda açıklar: “Bradley A. Thayer tarafından Aralık 2003’de hazırlanan Amerikan Barışı ve Ortadoğu başlıklı inceleme sonuçlarına göre (...)

1. Dünyanın kanıtlanmış doğalgaz rezervlerinin yüzde 34’ü Ortadoğu’dadır...

3. Ortadoğu petrolünün kalitesi yüksek ve maliyeti ucuzdur.

Emperyalizmin Ortadoğu’ya reva gördüğü tarih, işbirlikçilik, ihanet ve teslimiyetti. ... **Ortadoğu’nun tarihini emperyalistler ve işbirlikçileri değil, Iraklı Ahmet Zekiler, Suriyeli Şeyh Salih El Aliler, Filistinli George Habbaşlar, Lübnanlı Sena Muhaydliler, Türkiyeli Mahir Çayanlar ve daha nice-leri yazdılar...**

4. Ortadoğu dünya petrol rezervlerinin yüzde 65.4’üne sahiptir. Mısır, Cezayir, Libya ve Tunus rezervleri ekleninde toplam rezerv, dünya rezervlerinin **yüzde 69.6’sına** ulaşmaktadır...

8. Kuzey Amerika’nın 2025’e dek Ortadoğu’dan alacağı petrol yüzde 85 artacak, bunun büyük kısmı ABD’de tüketilecektir.” (Türkiye’ye Kilit Ülke Rolü, Radikal)

Bu özet gösteriyor ki, petrolle birlikte tüm yeraltı yerüstü zenginliği emperyalistlerin iştahını kabartmaktadır. Öte yandan Ortadoğu yüzlerce milyonluk nüfusuyla geniş bir pazardır.

Emperyalizm bölgede kimi zaman direkt işgaller yapmış, kimi zaman işbirlikçi iktidarlar aracılığıyla savaşlar çıkartmış, darbeler yaptırmış, bölge ülkeleri ve halklarını birbirine düşürmüş, işbirlikçileri vasıtasıyla Arap halkının ve tüm Ortadoğu’nun birliğini engellemiştir. Ortadoğu, nesnel veya kışkırtılmış tüm çelişkileriyle silah tekelleri için en kârlı bölgelerden biri yapılmıştır.

Emperyalizmin Ortadoğu’ya reva gördüğü tarih, işbirlikçilik, ihanet ve teslimiyetti. Emperyalizmin Ortadoğu’daki “Yeni Dünya Düzeni”nde Ortadoğu halkları için yapılan planlarda da bunlar vardı. Ancak Ortadoğu halkları hemen her dönem emperyalistlerin planlarına karşı direnmiş er ya da geç oyunlarını bozmuşlardır.

Ortadoğu'nun tarihini emperyalistler ve işbirlikçileri değil, Iraklı Ahmet Zekiler, Suriyeli Şeyh Salih El Aliler, Filistinli George Habbaşlar, Lübnanlı Sena Muhaydliler, Türkiyeli Mahir Çayanlar ve daha niceleri yazdılar, yazmaya devam ediyorlar. Her dönem emperyalist saldırılara karşı, halkların direnme hattında oldular. Kimi zaman yanlış hat izlese de direniş bu topraklarda hep canlı kaldı.

Emperyalist Üslerden Biri Dağıtılıyor: İran İslam Devrimi

Ortadoğu'da emperyalist tahakkümün sac ayaklarından biri Şah Rıza Pehlevi liderliğindeki İran'dı. Şah İran halkını açlık ve yoksulluğa mahkum ederken bir avuç sömürücünün sefahat içinde yaşamasının garantisiydi. Döneminde Ortadoğu'da İsrail'le birlikte ABD emperyalizminin en sadık işbirlikçilerindendi.

1979 yılında Şah devrildi. Yaşanan bir siyasal devrimdi. Devrimi takibeden dönemde, devrimi gerçekleştirenlerden islamcı güçler, devrime katılan diğer ilerici devrimci güçleri tasfiyeye yöneldiler. Bu tasfiyenin gerçeklemesine bağlı olarak sistem sosyal ve siyasal olarak İslam'a uyarlanmaya çalışıldı. İslamın kendine özgü bir ekonomik sistemi yoktur. Dolayısıyla İran'da kapitalist sömürü yine yerinde kaldı. Şah dönemine göre bir fark kalmıştı geriye, sömürü çarkının başına mollalar geçmişti.

Diğer yandan ABD ile diplomatik, siyasal ekonomik hemen tüm ilişkiler kesildi. Böylece ABD bölgedeki en önemli üslerinden birini kaybetmiş oldu.

Aynı dönemde Ortadoğu'da emperyalist tahakkümün diğer sac ayağı Türkiye'de halk muhalefeti gittikçe yükseliyor, oligarşinin kirizi de derinleşiyor. Sistemin sürekliliği tehdit altınday-

dı. İran'ı kaybeden ABD, bölgedeki diğer sac ayaklarını sağlamlaştırmak istiyordu. 1980 Eylül'ünde "kendi çocukları"na darbe yaptırarak ülkemizdeki muhalefeti yok etme saldırısını başlattı. Böylece bölgede İran'ın kaybını siyasal-askeri olarak büyük ölçüde telafi etmek istiyordu. Anti-Amerikan karakteriyle İran Devrimi bölgede "kötü" bir örnek oluşturuyordu. Anti-ABD, anti-siyonist söylemiyle İsrail'in varlığını tehdit ediyor, bölge halklarının anti-emperyalist, anti-siyonist duygularını güçlendiriyordu. ABD çıkarları açısından direkt bir tehditti bu. ABD, İran pazarını büyük ölçüde kaybetmiş, bölgede ve dünya ölçeğinde prestij kaybına uğramıştı.

İran'da kurulan İslamcı iktidarın Şii karakteri ise bölgede Sünniliği kullanarak hüküm süren tüm iktidarlar için bir tehditti. Kuveyt, Suudi Arabistan gibi tescilli ABD işbirlikçileri için bu tehdit daha da büyüktü. Zira İran, devrimini ihraç etmekten bahsediyordu.

Halkları Birbirine Kırdırma Politikası: İran-Irak Savaşı

Ortadoğu'daki anti-emperyalist odaklardan biri de Irak'taki BAAS rejimiydi. 1967'den beri Irak'ın ABD ile diplomatik ilişkileri yoktu.

Irak BAAS iktidarı, Sovyetler Birliği'ne yakın bir iktidardı. Başta petrol şirketleri olmak üzere yapılan millileştirmeler emperyalist sömürüye vurulan darbelerdi. Siyonizme karşı tavrı, Filistin davasına desteği de Irak'la Amerika'yı karşı karşıya getiren bir diğer yandır.

Diğer yandan küçük burjuva Arap milliyetçisi bir iktidar olarak ülkede bir **azınlık diktatörlüğü** karakterindeydi. Bu iktidar Kürt halkına yönelik büyük katliamlara başvurmuştu. Başta Irak Komünist Partisi olmak üzere muhalefete karşı yoğun baskılar uygulamaktaydı. Binlerce Iraklı devrimci demokrat, sömürüye, zulme muhalefetleri se-

bebiyle ya hapishanelere atılmış veya idam edilmişti.

Küçük burjuva diktatörlüğün bu karakteri halkın değişik kesimlerine yaklaşımlarında da belirleyici oluyordu. Arap milliyetçisi bir iktidardı ancak, Şii Arap nüfusa yönelik baskıları, katliamları süreliydi. Şii dini önderlerin “sosyal atılımlara gösterdiği direnç”, bu mezalimin gerekçesi olarak gösterilse de, temeldeki sorun bu değil, BAAS’ın iktidarını zorlayabilecek tüm güçleri tasfiye etme ve sindirme politikasıdır. BAAS, her ne kadar dini-mezhepsel temeller üzerine kurulmasa da, ülkenin hemen hemen tüm etnik çeşitliliğini içinde barındıran bir örgütsel yapıya sahip olsa da, aşiretçi-mezhepsel yapıdan tam kopuş yaşadığı söylenemez. Şii halka yönelik baskı ve zulmünün bir nedenini de BAAS’ın bu karakteri oluşturmaktadır.

BAAS iktidarı, ilk yıllarında milliyetçi yapısı ve sosyalizmden etkilenmesiyle ülkede bir çok alanda ciddi sosyal projeler hayata geçirmişti. Halkın sosyal ve ekonomik taleplerine bir oranda cevap vermişti. ABD ve siyonizme karşı tavrıyla da uluslararası düzeyde **ilerici cephe**de yer alıyordu. Ancak yukarıda ele aldığımız faktörlerden kaynaklı ülke içinde geniş halk yığınlarının desteğine sahip değildi.

BAAS iktidarının bu sınıfsal karakteri ve de BAAS dahil Ortadoğu’daki tüm ilerici hareketleri ciddi anlamda etkileyen **pragmatizm** iyice kavranmadan Ortadoğu’daki gelişmeleri çözümlemek ve geleceği görmek zordur.

İşte bu zaafılarından dolayı Irak’taki rejim, İran’daki İslam Devrimi’nden ciddi anlamda çekiniyordu. Irak’ın nüfusunun yüzde 60’ı Şii’ydi. Humeyni’nin çağrıları büyük çoğunluğu baskı altında tutulan bu nüfusu BAAS iktidarına karşı bir tehlikeye dönüştürebilirdi. BAAS, işte bu zayıflığı ve gerici yanı nedeniyle, emperyalistlerle ve de bölgedeki **gerici Arap iktidarlara “İran’a**

Emperyalist medya, Irak yönetiminin çeşitli yanlarını, çıkarına göre abarttı, saptırdı ya da yok saydı. Bu yöntem, emperyalizmin halklara karşı savaşında kullandığı ana yöntemlerden biridir. Irak’a ilişkin dünyaya yansıtılan tablo, **on yıllara yayılan bir dezenformasyon operasyonu**du.

karşı olmak” temelinde ittifak yapmaya girişti. Onların -emperyalistlerin ve gerici Arap iktidarlının, siyasi, askeri ve ekonomik desteğiyle 1980’de sınır ihtilafını bahane göstererek İran’a savaş açtı. 1988 yılına kadar sürecek **uzun bir savaş** başladı.

Savaş her iki ülke halklarının büyük kayıplar vermesine sebep oldu. Normal şartlarda ABD ve siyonizme düşman olan iki ülke, yıllarca birbirlerine kan kaybettirdiler. Her iki ülke bir dönem için belli ölçülerde emperyalizme bağımlılıktan çıkmışlardı; ama birbirlerinin gücünü tükettikleri 8 yıllık bu savaştan sonra, artık uzun bir süre, emperyalizme karşı tavır alabilecek güçte de olmayacaklardı. Bu da 8 yıl boyunca savaşı kışkırtan emperyalizm için iyi bir sonuçtu. Halkları birbirine kırdırıp, zayıf düşürdükten sonra yeniden tahakküm kurmak daha kolay olabilirdi. Emperyalistlerin beklentisi böyleydi.

Irak, Neden Emperyalizmin Bölgedeki Öncelikli Hedeflerinden Biri Oldu?

İran Devrimi sonrasında ABD, bölgede saldırı üssü olarak İran yerine Türkiye’yi öne çıkarıp bir açığı kapatmış 1980’lerde İran’la savaş sırasında Irak rejimiyle ilişkiler kurmuştu. Ancak yine de Irak üzerinde tam tahakküm

kuramamıştı.

Öte yandan on yıllardır emperyalizme ve siyonizme diz çökmeyen, darbe üzerine darbe vuran Filistin ve Lübnan direnişleri de kesintisiz sürmektedir. Suriye’de küçük burjuva milliyetçi BA-AS rejimi de emperyalist politikalara karşı direnen cephede durmaktadır. On yıllardır süren saldırı, işgal, halkları birbirine kıştırma politikalarına rağmen Ortadoğu manzarası temelde aynıdır, emperyalizme karşı direniş alanı durumundadır... 1988’de biten savaşın ardından İran ve Irak’ın eski güçlerini kazanmaları, Ortadoğu’da emperyalizmin işlerinin zorlaşması demektir; Çünkü yanlış bir çizgide olmalarına rağmen, her iki ülkenin iktidarı da, anti-ABD, anti-siyonist nitelikteydiler.

Emperyalistler açısından Ortadoğu’da direnen ülkeler içinde Irak özel bir öneme sahipti. Kuşkusuz bu özel sebebi Saddam Hüseyin önderliğindeki BAAS’ın Irak halkına karşı uyguladığı diktatörlük değildi. Tersine böyle bir diktatörlük emperyalizme bağımlı olsaydı onların işine gelirdi.

Emperyalizm adına İran’a karşı savaşırken Saddam Hüseyin bir yandan Kürt halkıyla birlikte Irak halklarına zulmediyor, diğer yandan İran’a karşı kimyasal, biyolojik silahlar da dahil birçok silahla katliamlar yapıyordu. Hatta kendi topraklarında Kürt halkına karşı da kimyasal silah kullanmaktan çekinmedi. **Halepçe** katliamı da dahil bu katliam ve baskılar yaşanırken başta ABD olmak üzere emperyalistler eleştirmek bir yana her türlü siyasi, askeri, ekonomik desteğini sürdürdüler. Çünkü o zaman Saddam Hüseyin’in İran’a karşı savaşı, emperyalistlerin işine gelen bir savaştı. Emperyalizmin ahlaki, kendi çıkarlarının ve sömürsünün bekası için her şeyin mübah olmasına dayanır.

Irak yönetimine, özel olarak Saddam’a yönelik yayınların niteliği, Irak yönetiminin emperyalizmle yakınlaşması veya uzaklaşmasına göre değişti-

yordu. Saddam’ın emperyalizme yakın durduğu dönemlerde başka yanları, emperyalizmle çatıştığı dönemlerde ise daha başka yanları emperyalist medyada öne çıkarılıyordu. Emperyalist medya, Irak yönetiminin çeşitli yanlarını, çıkarına göre abarttı, saptırdı ya da yok saydı. Bu yöntem, emperyalizmin halklara karşı savaşında kullandığı ana yöntemlerden biridir. Irak’a ilişkin dünyaya yansıtılan tablo, **on yıllara yayılan bir dezenformasyon operasyonuydu**. Irak’ın tarihsel ve sosyo-ekonomik koşullarını ayrıntılı şekilde ele almak yazımızın konusu değil ancak bazı noktaları özetle hatırlatmak gereklidir. Zira burjuva medyanın öne çıkardığı eksik ve çarpıtılmış manzarayla durumu kavrayabilme şansı yok gibidir. Genelde Ortadoğu, özelde Irak halkına yönelik emperyalist saldırganlığın sebeplerinin anlaşılması için bazı noktalara değinmek gerekir.

Daha önce de belirttiğimiz gibi emperyalizmin bölgede mutlak bir egmenlik kurmak istemesinin nedenlerinden başta geleni, bölgenin barındırdığı yeraltı ve yerüstü zenginlikleridir. İşte Irak da, bölge içinde petrol zenginliği açısından ayrı bir öneme sahiptir. Dünyanın **2. büyük petrol rezervi**, Irak’tadır ve bu petrol, dünyanın en düşük maliyetle çıkarılan petrollerinden biridir.

Irak’a yönelik emperyalist saldırganlığın sebebi ise, emperyalizmin bu zenginliğe istediği gibi el koyamamasıdır. Irak daha yeni kurulan (Osmanlı’nın dağılmasıyla) bir devlet olduğu halde, önemli bir halkçı direniş ve mücadeleye geleneği oluşturmuştur. İngiliz işgaline ve sonrasında mandacılığına karşı binlerce şehit pahasına mücadele verilmiştir. Manda yönetiminden sonra da gerici, emperyalizm işbirlikçisi yönetimlere karşı mücadele sürekli olmuştur. Irak ve bölge halklarına saldırı paktı olan Bağdat Paktı ve benzeri tüm emperyalist planlar, halk ayaklanmaları veya ilerici darbelerle yırtılıp atılmıştır. Toplumsal ve anti-emperyalist bilin-

ci yüksek bölge ülkelerinden biridir.

Fakat öte yandan, **ulusal birliği zayıf bir ülkedir**. Irak, 1. emperyalist paylaşım savaşı sonrasında Osmanlı'nın üç eyaletinin birleştirilmesinden meydana gelmişti. İşgale ve sonrasında mandacılığa karşı ulusalcı temelde bir mücadele verilmesi, '60'larda Arap ulusalcılığının yükselişi, BAAS iktidarının işbaşına gelişi, zayıf olmakla birlikte adım adım bir Irak ulusal bilinci oluşturmuştu.

BAAS iktidarında Irak, başta Filistin olmak üzere bölgede anti-emperyalist güçlerin desteği konumundaydı. Emperyalizm açısından anti-emperyalist cepheyi zayıflatmak için de Irak'ı güçten düşürmek gerekirdi.

1990'a gelindiğinde BAAS partisi 20 yıldan fazladır iktidardaydı. BAAS iktidara geldikten sonra ABD ile diplomatik ilişkilerini kesmişti. Bu durum İran'a karşı savaşta ortak çıkarlar gelişene kadar sürmüştü, ancak 1984'te ABD ile diplomatik ilişki yeniden kurulmuştu. Irak BAAS'ı Ortadoğu'daki birçok küçük burjuva milliyetçi diktatörükten biriydi. Ancak daha radikal bir karaktere sahipti. ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger, Suriye BAAS'ıyla kıyaslayarak yaptığı bir konuşmada **"Suriye'yi korkutarak yola getirebiliriz ama Irak'la ancak şiddet uygularsak sonu alabiliriz"** diyordu.

BAAS iktidara geldikten kısa bir süre sonra petrol şirketlerini birleştirip millileştirmişti. Böylece devlet büyük bir kaynağa sahip olmuştu. Bu kaynakla 20 yıl gibi kısa sayılabilecek bir zamanda büyük ekonomik ve sosyal reformlar gerçekleştirilmişti. Hem de sekiz yıl süren savaşa rağmen... 1970'lerde Irak'ın yıllık büyüme oranı % 7'nin üzerinde(1) seyretti.

BAAS, sosyalist söylemli, sosyalizmden etkilenen bir partidir. Feodalitenin büyük oranda etkili olduğu Irak'ta geniş bir toprak reformu yaptı. (2)

Şehirleşme oranı dolayısıyla sanayi-

Irak'a karşı büyük bir saldırı düzenlendi. Saldırının mesajı asıl olarak dünya halklarındaydı. CNN ekranlarından Irak nezdinde bütün dünyaya, ABD'ye kafa tutacak olanların sonu gösterilmek istendi. Artık herkes Amerikan İmparatorluğ'a boyun eğmek zorundaydı, yoksa **sonu Irak gibi** olacaktı!

leşme gittikçe artıyordu. 1970'lerin ortalarında Bağdat'ın nüfusu 3.8 milyon olmuştu. (3)

Biraz uzun olsa da şu alıntı Irak'ın '70-80'lerde yaşadığı sosyo-ekonomik dönüşüm hakkında bir fikir verecektir. "[Irak'ta] hükümet vergileri indirdi, temel gıda maddelerini sübvans etti, parasız sağlık bakımı sağladı ve üniversiteleri parasız yaptı. Yaygın kalkınma planlarına eşlik eden geniş istihdam politikası bu önlemlerle birleşince halkın genelde hayat koşullarında ve gelir düzeylerinde ilerleme sağlandı. (...) Kadınların öğrenim imkanları artırıldı için 1982'de üniversite öğrencilerinin yüzde 30'unu kadınlar oluşturmaktaydı. Rejim kreşler açarak, ücretli doğum izni vererek ve eşit işe eşit ücret uygulaması getirerek kadınların iş gücüne katılmasını özendirdi. (...)

Halkın verimliliğini artırmak için de rejim, cehalete karşı geniş bir kampanya başlattı. 1978'de başlayan kampanya, sadece okul çağı nüfusuna değil, yetişkinlere de yönelikti. Binlerce okuma yazma merkezi kuruldu ve Irak'lıların bu merkezlere iki yıl devam etme şartı getirildi. (4)

Hemen hemen her dalda bilim insanları yetiştirmişti. Her alanda sanayileşme yaşanıyordu. **"Irak sanayisi usta işçi ve eğitilmiş yönetici yokluğu nedeniyle düşük verimlilikte çalışıyorlarsa da, bazılarının Irak'ın 2000 yılında kü-**

çok sanayi devletleri arasına yükseleceğini öngörmelerine imkan veren yeterli bir ilerleme vardı.” (5)

Ortadoğu’da bağımsız ve sanayileşmiş bir ülke, dönem dönem ABD’ye kafa tutan, ilerici hareket ve ülkeleri destekleyen bir iktidarın varlığı, emperyalist çıkarlarının tehlikeye girmesi demekti. İşte emperyalistlerin korkulu rüyası da buydu. Emperyalizm bu korkulu rüyayı Ortadoğu’da devamlı görecek. Çünkü Ortadoğu halkları kendi kaderlerini ellerine almak için sömürücüye karşı mücadelelerini hep sürdürdüler ve sürdürmeye devam edecektir.

Irak’a Saldırı ve “Yeni Dünya Düzeni”

Yapılan bunca askeri, siyasi, psikolojik müdahale ve saldırıya rağmen, emperyalizm açısından Ortadoğu, her an patlamaya hazır bir petrol varili gibi durmaya devam ediyordu. Irak, Filistin, Lübnan, Türkiye ve diğer bölge halkları, farklı çizgilerdeki önderlikler altında sürekli bir mücadele ve direniş içindeydiler. **Oysa emperyalizmin yüzyıldan fazla zamandır gördüğü düş, bölgeyi dikensiz gül bahçesi yapmaktı.**

‘90’lı yıllarla birlikte emperyalistlerin enerji ve petrol ihtiyacı da, savaşı da daha şiddetlenecekti. **“Kapitalizm ne kadar gelişmişse, hammadde eksikliği kendini ne kadar hissettirirse, rekabet ve dünyada hammadde kaynakları için mücadele ne kadar şiddetliyse, sömürge elde etme mücadelesi o kadar amansızdır.”** diyor Lenin. Petrol, 20. yüzyılın başlarından günümüze dek kapitalist ekonominin temel ayaklarından biri oldu. Petrol ve diğer hammaddeler için emperyalistler arası rekabet kıyasıyaydı. Bu rekabetten Ortadoğu halklarının payına düşen saldırılar, işgaller, katliamlar olacaktı.

Sovyetlerin yıkılmasıyla emperyalizm bir anlamda ipini koparacaktı. Amerika, imparatorluk stratejisini haya-

ta geçirmek için, direnen, şu veya bu ölçüde boyun eğmeyen tüm ülkeleri “hizaya getirmeye” kararlıydı. ‘90’ların başında açıklanan “Yeni Dünya Düzeni” denen emperyalist saldırganlığın ana fikri buydu. Emperyalizme karşı direnen ya da sorun çıkaran ülkeler, örgütler, halklar azgın ve hiçbir ahlaki ölçüye uymayan saldırılara maruz kalacaklardı. Emperyalizm aslında hiçbir yeniliği olmayan “Yeni” Dünya Düzeni’ni böyle oturtacaktı. Bunun için de hiçbir fırsat, hiçbir gerekçe kaçırılmayacak, gerektiğinde o gerekçeler yaratılacaktı.

Irak, 1990 Ağustos’unda Kuveyt’i işgal etti. BAAS rejimi çıkarları için bir ülkeye ilk kez saldırmıyordu. Daha önce de İran’a saldırmıştı. Ama İran’a saldırı emperyalizmin çıkarlarına uygundu. Kuveyt ise ABD adına petrol kuyularının bekçiliğini yapan bir şeyh ailesi tarafından yönetiliyordu. Kuveyt’e müdahale, direkt **ABD çıkarlarına karşıydı.**

Ortadoğu ve dünyada ABD’nin prestijini yerlere vuran bir hareketti bu. İmparatorluk iradesi açıktan çığnenmişti. ABD bütün dünyaya ders vermek için Irak’ın saldırısını kullanmak isteyecekti. Öyle bir ders olmalıydı ki, bölge ülkelerine, bölgenin ilerici-devrimci örgütlerine, ve tüm dünya halklarına korku salmalı, dünyanın ABD imparatorluğu olarak yeniden şekillenmesinin temellerini atmalıydı.

Kuveyt’te müdahale bahane edilerek Irak’a saldırı için ABD önderliğinde emperyalistler ve işbirlikçilerinden oluşan büyük bir koalisyon oluşturuldu; bu koalisyon, **tarihin en büyük askeri yığınaklarından birini** yaptı Körfez’de. Ve bu yığınağı takiben de Irak’a karşı büyük bir saldırı düzenlendi. Saldırının mesajı asıl olarak dünya halklarındaydı. CNN ekranlarından Irak nezdinde bütün dünyaya, ABD’ye kafa tutacak olanların sonu gösterilmek istendi. Artık herkes Amerikan İmparatorluğu’na

boyun eğmek zorundaydı, yoksa **sonu Irak gibi** olacaktı!

Başta Bağdat olmak üzere, şehirler, meskun mahaller sürekli bombalandı. Sığınaklar, hastanalar, yerleşim yerleri de açıkça hedef alınarak bombalandı. Onbinlerce Iraklı katledildi, sakat bırakıldı. Yüzbinlerce Irak askeri de Kuveyt'ten çekilirken katledildi. 1991 Ocak ayında başlayıp haftalarca süren "Çöl Fırtınası" diye adlandırılan azgın saldırı sırasında **2. emperyalist paylaşım savaşı süresinde kullanılandan daha fazla patlayıcı kullanıldığı** açıklandı. Amaçlanan sadece Irak'ı çökertmek değildi; Irak'la birlikte dünya halklarının moralini çökertmekti.

Artık herkes, emperyalizme direnilemeyeceğini düşünmeliydi!

Irak'a yönelik bu saldırı emperyalizmin "Yeni Dünya Düzeni" planlarının ilk uygulaması olarak da kabul edilebilir. Zamanın ABD Başkanı George Bush "[Irak'la ilgili] krizin ilk çıkışında, en başından beri hareketlerimizin yaklaşmakta olan **soğuk savaş sonrası dünyaya örnek olacağı bilinciyle davrandık**" (6) diyordu.

Bush'un bu açıklaması diğer yanıyla halklara karşı savaşın ilanıydı. Dünyanın baş çelişkisinin halklar ile emperyalizm arasında olduğunun başka şekilde bir ifadesiydi. Körfez krizi ve ardından Irak'a saldırı sürecinde direniş cephesinde yer alanların tavırları gelecek açısından da belirleyici olacaktı. Ya bu saldırının asıl karakteri görülüp tavrı alınacaktı ya da "ortada", muğlak bir tavrı alınarak halklar cephesi zayıf düşürülecekti. Ülkemizde ve Ortadoğu'da **"Ne Bush Ne Saddam"** diye formüle edilen bakış, saldırının sınıfsal karakterini ve amacını görebilmekten uzaktı.

Emperyalist saldırganlığa karşı direniş cephesinde belirleyici çizgi, emperyalist saldırganlığa karşı cepheden tavrı almak oldu. **Ortadoğu, Ortadoğu halkları** ve emperyalist savaşlara karşı mücadele etmek her devrimcinin,

Ya bu saldırının asıl karakteri görülüp tavrı alınacaktı ya da "ortada", muğlak bir tavrı alınarak halklar cephesi zayıf düşürülecekti. Ülkemizde ve Ortadoğu'da "Ne Bush Ne Saddam" diye formüle edilen bakış, saldırının sınıfsal karakterini ve amacını görebilmekten uzaktı.

vatanseverin göreviydi. Bazı önderlikler ideolojik olarak yanı sıra düşseler de, Ortadoğu halkları bu bilinçle pratik olarak Irak halkının yanında yer aldı. Ülkemizde devrimci hareket bu çizgiyle emperyalist savaşa karşı mücadelenin öncülüğünü yaptı. Kitlesele ve askeri eylemlerle dünya ölçeğinde emperyalist saldırganlığa karşı en güçlü kampanya yürütenlerden biri oldu.

Emperyalistlerin amacı, sömürlerini en az kayıpla ve istikrarlı olarak sürdürebilecekleri bir düzen kurmaktır. Irak'a yönelik vahşi ve azgınca saldırı neler yapabileceklerini gösteriyordu. Ancak halkların iradesini teslim almaları mümkün olmadı. Irak da dahil Ortadoğu halkları teslim olmadı, direndi.

Bir Ortadoğu Klasiği; Tutmayan Emperyalist Planlar ve Ortaya Sürülen "Yeni"leri

Amerika'nın Irak da dahil olmak üzere, Ortadoğu'da politikalarını, planlarını ne kadar hayata geçirebileceğini emperyalizmin değil asıl olarak halkların iradesi belirleyecekti.

"Yeni Dünya Düzeni"nin bölgede alacağı şekli İsrail'in o dönemki başbakanı İshak Rabin "Ortadoğululuk Projesi" diye adlandırmıştı. Ortadoğu Emperyalist proje veya doktrinler mezarlı-

ğıdır. 1957’de Eisenhower doktrini diye adlandırılan “Ortadoğu’da Barış ve İstikrarı Koruma” kararından bugüne kadar büyüklü küçüklü bir çok plan ortaya atmıştır emperyalistler.

Tüm bu planların, projelerin, doktrinlerin amacı “ulvi” idi. Ya istikrar getireceklerdi, ya demokrasi ve özgürlük, ya da barış... Emperyalistlerin utanmazlık oyunuydu bu. Eisenhower doktrininden daha da öncelere gidilirse I. Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında Irak’ı işgal eden İngiliz emperyalistleri de benzer şeyler söylüyorlardı: “1914’te (...) Sir Percy Cox, Basra halkına, Britanya’nın onların ülkesine ‘fatihler olarak’ değil, ‘kurtarıcılar olarak’ geldiklerini söylemişti.”

Ortadoğu halkları emperyalistlerin ağındaki demokrasi, barış, özgürlük gibi kavramların, savaş ve katliam anlamına geldiğini iyi biliyor artık.

‘90’lardan itibaren emperyalist planların daha çok demokrasi söylemiyle dolu olduğu buna bağlı olarak daha çok kanlı olduğu görülür.

Emperyalistler, “Yeni Dünya Düzeni”ni oturtmak için gün geldi barış görüşmeleri de yaptırdı. Filistin’le İsrail arasında ya da İsrail’le Suriye, Ürdün ve diğer Arap ülkeleri arasında, böyle görüşmeler de oldu. Tahakkümünü kurmak için her yöntemi kullanır emperyalizm. Bir taraftan halkların gözü emperyalizmin “barışçılığı” ile boyanmak istenirken, diğer taraftan yalın, kendi gücüne ve halklara güvensizleşmiş hareketler, önderler, ihanet çizgisine çekilmek istendi. Fakat “barış süreçleri”nde bile, katliamlar devam ediyordu.

Barış manevralarından, ya da saldırılarından sonuç alamayınca, elbette vazgeçmiyor ve yeni planlar yapmaya, yeni kavramlar üretmeye devam ediyorlar.

1997’de ABD Başkanı Clinton “Yeni Bir Yüzyıl İçin Ulusal Güvenlik Stratejisi”ni imzaladı. Clinton’un imzaladığı bel-

gede, “ABD çıkarlarına dayanan ekonomik milliyetçiliğin **gerekirse silah gücüyle dünyaya egemen kılınması**” anlayışı savunuluyordu. Belgede şu cümleler yer almaktadır:

“200 milyar varillik petrol rezerviyle Hazar Denizi bölgesi (Türkmenistan, Kazakistan, Özbekistan, Kafkasya, İran, Kuzey Irak, Doğu ve Güney Doğu Anadolu) dünyanın artan enerji talebini karşılamada önemli bir rol oynamaya adaydır. Kendi petrol kaynaklarımız tükeneceğinden bu bölgedeki kaynaklara ulaşmak, ABD’nin yaşamsal çıkarlarından biridir. (8)

Yani açıkça söylenen şuydu: “Amerikan egemenliğini **gerekirse silahla dünyaya dayatacağız ve asıl olarak gözümüz Ortadoğu ve Orta Asya’daki kaynaklarda.**”

Aynı yıl, ABD yöneticilerinden Dick Cheney, Donald Rumsfeld gibi emperyalist katiller tarafından “**Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi**” yayınlandı. Özde Clinton’un ilan ettiği stratejiyle aynıydı elbette. Ama belge, Amerikan egemenliğini yeni bazı kavramlarla itiraf ediyor ve katliamcılığı daha açık ifade ediyordu. “**Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi**” başlıklı bu plan, Eylül 2002’de hiçbir değişikliğe uğramadan **ABD Başkanı Bush** tarafından “**ABD Ulusal Güvenlik Stratejisi**” olarak **resmileştirildi**.

Açıklanan stratejiyle asıl olarak ABD’nin dünya imparatorluğu ilan ediliyordu. Halklara yönelik tehditle birlikte **diğer emperyalistler de açıkça tehdit ediliyordu**. Şöyle deniyordu:

“Kuvvetlerimiz, ABD’nin gücünü **aşmayı veya ona eşit bir güce sahip olmayı umarak askeri gelişim stratejisi izleyen potansiyel rakipleri bu çabadan vazgeçirecek kadar güçlü olacaktır.**

Herhangi bir yabancı gücün, ABD’nin on yıldan bu yana diğer devletler karşısında **açtığı büyük arayı kapatmasına izin verilmeyecektir.**” (9)

11 Eylül 2001’de Dünya Ticaret Merkezi ve Pentagon’u vuran saldırılardan sonra ABD emperyalizmi “terörle mücadele” demagojisiyle dünya halklarına karşı savaşını tırmandırdı. Bush’un imzaladığı Ulusal Güvenlik Stratejisi ile bu savaşın asıl amacı ortaya konuyordu. İmparatorluğunu egemen kılmak için, ABD gereken herşeyi yapacaktı. Başkaldıran, kendisine sorun çıkaran ülkelere, örgütlere saldırabilecek; uluslararası hukuk kuralları önünü tıkadığı zaman parçalayıp atacak: BM, NATO, IMF, Dünya Bankası gibi emperyalist kurumları buna göre yeniden şekillendirecek; aşamadığı hukuki engellerle karşılaştığında tek başına hareket edip fiili saldırı ve işgallerle haydutluğunu dayatacaktı. Bağımsız, egemen ve hatta BM’ye üye ülkelerin egemenliğine saldırı anlamına gelecek yasalar çıkaracak ve uygulayacaktı. 1998’de Amerikan Kongresi’nde onaylanan “Irak’a Özgürlük Yasası” gibi yasalar veya kararlar İran, Suriye gibi ülkelere karşı da, uygulamaya konacaktı. ABD emperyalizmi şekillenmesinde belirleyici olduğu uluslararası hukuku çiğnemekte de kendini serbest görüyordu ve Avrupa emperyalistleri de buna ciddi anlamda karşı çıkmayarak, zımnen veya alenen destek veriyorlardı.

Yenilmeye Mahkum Yeni Bir Plan; Büyük Ortadoğu Projesi

Amerikan emperyalizminin George W. Bush yönetiminde Ortadoğu için hazırladığı son plan “Büyük Ortadoğu Projesi” (BOP) idi. Başlangıçta Ortadoğu çapında ele alınan bu politika, giderek Afrika’yı da kapsayan bir plana dönüştürülerek “Genişletilmiş Ortadoğu ve Kuzey Afrika Girişimi” adını aldı. Kısaca yine (BOP) olarak adlandırılma-ya devam edilen bu emperyalist plan,

“Ortadoğu’nun çehresinin” değiştirilmesinden kastedilen, Ortadoğu’yu emperyalizme biat eder hale getirmektir. BOP’un öngördüğü ülke modeli, yönetiminin emperyalizme tam biat ettiği Türkiye’dir; hem oligarşinin hem de emperyalistlerin sözcüleri model ülke.. diye bunu tanımlamaktadırlar.

batıda Fas, Moritanya, doğuda Orta Asya ve Moğolistan, kuzeyde Kafkasya ve Türkiye, güneyde Arap dünyasından Somali’ye kadar uzanan bir coğrafyayı, ekonomik, siyasi, askeri her açıdan Amerikan emperyalizminin çıkarları temelinde yeniden şekillendirmeyi amaçlamaktaydı. On yıllardır bu bölge için tasarlanıp da bir süre sonra halkların direnişiyle parçalanan ya da değiştirilmek zorunda kalınan birçok plan ve projeden pek farkı yoktu.

BOP, ekonomik planda, başta petrol, doğalgaz gibi enerji kaynaklarının nakil hatlarının kontrolünü sağlamayı amaçlıyor. “ABD- Ortadoğu Serbest Ticaret Alanı”, “Ortadoğu Ortaklık Girişimi” gibi anlaşmalarla bölge pazarını tamamiyle istila etmenin önünü açıyor.

BOP’un askeri boyutunda ise bölgede emperyalizmin jandarma güçleri İsrail ve Türkiye olarak görülüyor. (10)

Amerikan yönetimi, BOP çerçevesinde **22 ülke iktidarının değiştirilmesinin amaçlandığını** açıkça ilan etmişti. BOP’la birlikte bölgede sınırların da yeniden çizilmesi amaçlanıyordu. CIA direktörlerinden James Woblsey, BOP’un amacını en açık ortaya koyanlardan biriydi:

“Bu ... bizim 20. yüzyıl boyunca inşa edip savunduğumuz liberal uygarlığı tehdit eden Arap ve müslüman dünyasına demokrasi götürme savaşıdır.

Bu savaş tarihsel nedenlerle demokrasiye geçemeyen Ortadoğu'nun çehresi tamamen değişinceye dek sürecektir.” (10)

“Ortadoğu'nun çehresinin” değiştilmesinden kastedilen, açık ki, Ortadoğu'yu emperyalizme **biat eder** hale getirmektir. Teslimiyeti dayatmanın adı da “*demokrasi götürme*” olmuştur.

BOP'un hayata geçirilmesi, bir yanılla bölgedeki radikal islamcılarını etkisizleştirmeyi amaçlıyor görünmektedir; bu amaca ulaşmak için de yine islamcı güçler kullanılacaktır. Emperyalistlerin Sovyetler Birliği varken, “*Kafir komünizme karşı savaş*”ta kullandığı radikal islamcılara ihtiyacı kalmamıştı şimdi. Bugün halkları emperyalizmle uzlaştıracak, köleliği kabul ettirip, direnme dinamiklerini yok edecek ya da en azından zararsız bir yöne kanaliz edecek bir İslama ihtiyacı var artık. Böyle bir İslam da adım adım şekillendirildi ve “**ılımlı İslam**” diye adlandırıldı

Türkiye, Fas, Lübnan, Ürdün, Mısır ve bütün bölgede AKP gibi partilerin, Haririler'in, Müslüman Kardeşler'in (ABD'yle uzlaşan kanatlarının) önü açıldı. Başta Suudi Arabistan olmak üzere birçok Arap-Müslüman ülkede din eğitimi emperyalizmin ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlendi. Kur'an'ın İslami sosyal yaşantıyı emperyalist kültüre daha çok açan yorumları öne çıkarıldı.

BOP'ta Model Ülke: Türkiye

BOP'ta Türkiye oligarşisinin yeri netti. 1950'lerden itibaren bölgede emperyalizmin sıçrama tahtası olarak görev üstlenmişti. Müslüman halklara karşı, müslümanlığı da emperyalizmin çıkarları için kullanan bir truva atıydı. Emperyalizmin, oligarşiye biçtiği rolü ABD ulusal güvenlik eski danışmanı Zbigniev Brezinski şöyle tanımlıyor: “*Türkiye, Karadeniz Bölgesi'ni istikrar içinde tutar, Akdeniz'e girişi kontrol*

eder, Kafkasya'da Rusya'yı dengeler, hala Müslüman fundamendalizmine karşı panzehirdir ve NATO'nun güney kanadının dayanağıdır.” Bu çerçevede daha fazla söze gerek bırakmıyor.

2004 Ocak ayında Bush'la görüşmesi sonrasında Tayyip Erdoğan, “BOP'ta anahtar rol oynayacaklarını” ilan etmişti. Sonrasında **BOP'un eş başkanlarından biri olduğunu** itiraf ediyordu.

BOP'ta oligarşiye biçilen rolün bir yönü NATO'yla ilgilidir. BOP'la birlikte NATO'da da yeni düzenlemelere gidilmesi planlanıyordu. Buna göre NATO, BOP'ta öngörülen amaçlara ulaşmak için devrede olmalı ve askeri gücünü ve ilgisini bu bölgeye doğru kaydırmalıydı. Oligarşinin oynayacağı “anahtar rol”ün bir bölümü askeri nitelikteydi. Emperyalizmin çıkarları için halkın evlatlarını ölüme göndermekti. Ne de olsa “**en iyi ihraç malı ordusu**”ydu.

Amerikancı ılımlı islamcılığın, radikal islamcılığın panzehiri olması, dejeneren emperyalist kültürü içselleştirmesi, bu kültürü bölgeye yayabilmesi, emperyalist çıkarları temel alması, işbirlikçilikte sınır tanımamasıyla **AKP...** ABD'nin sadık işbirlikçisi olması, emperyalist çıkarlar için savaşlarda rüştünü ispatlamışlığı, “en iyi ihraç malı” olarak maliyetinin düşüklüğü, kültürel, psikolojik, askeri ve siyasi bakışıyla Amerikan uşaklığını tam benimseyip kendi halkına ve bölge halklarına yabancılaştırmış bir işgal gücüne dönüşmüş olmasıyla **TSK...** Geri bırakılmış bir ülkede iktidarın mevcut sömürücü sınıf ve tabakalar arasında paylaşım yöntemi olması ve demokrasicilik oyunuyla oligarşik iktidar yapısı... Bütün bu unsurlarla Türkiye BOP'ta model ülke olarak bölge halklarına ve iktidarına örnek gösterilmektedir.

BOP'un öngördüğü ve istediği ülke modeli, yönetiminin emperyalizme tam biat ettiği Türkiye'dir; hem oligarşinin hem de emperyalistlerin sözcüleri ABD

ile ilişkilerde model ülke, “stratejik müttefik” diye bunu tanımlamaktadır.

Demokrasi ve Özgürlüğün Emperyalist Dildeki Karşılığı: Yıkım ve Katliam

Sınıflar savaşında bazı olaylar simgesel anlamlar taşırlar. 20 Mart 2003 tarihinde ABD önderliğindeki emperyalist koalisyonun saldırısına karşı bir hafta süren **Ümm Kasr** direnişi de bunlardan biridir.

ABD, “imparatorluk stratejisini” gerçekleştirmek için bölge çapında bir saldırı başlatmış, önce Afganistan’ı işgal etmişti: ikinci adım Irak’ta atılacaktı. Irak’a getirilen “demokrasi”, bir **“domino etkisi”** yaratacak, bölgedeki “sorunlu iktidarlar” peş peşe devrilecek, halklar teslim olacaktı. ABD’nin hesapları böyleydi.

Dominonun ilk taşını devirmek için Irak’a **“Şok ve Dehşet”** adı verilen bir saldırı düzenlendi. Başta Irak halkı olmak üzere, bölge ve dünya halkları şoke olup, dehşete düşeceklerdi. Saldırının askeri anlamda boyutları, bunu sağlayacak düzeyde planlanmıştı. Emperyalizmin hiç bir ahlakının olmadığı savaşta bir kez daha görülüyordu. Onlarca nükleer bomba etkisi gücünde patlayıcı sadece birkaç gün içinde kullanıldı. Saldırı, üçüncü haftasına girdiğinde ABD’nin *“füze stokunun tükenmeye başladığı, silah şirketlerine yeni siparişler verdiği”* açıklandı. Bu, ne kadar pervasız bir savaş yürüttüklerinin göstergelerinden biriydi. Amaçlanan yıkım büyüktü ve bu konuda “başarılı” olmuşlardı.

Ancak, işte bu devasa askeri saldırı karşısında, küçük çaplı bir direniş olan Ümm Kasr direnişi, “domino taşlarının” öyle kolay ve kesintisiz devrilmeyeceğini gösteriyordu. Bir avuç yiğit Iraklı, “şok ve dehşet”in Irak ve bölge halklarını teslim alamayacağını gösteriyordu.

Hedeflenen, askeri noktardan çok Irak’ın altyapısıydı. Amaç bir halkı, susuz, elektriksiz, aç, ilaçsız bırakarak teslimiyete zorlamaktı. Irak halkını bölmek, bir hayvanı terbiye eder gibi şiddet ve açlıkla terbiye etmek istiyorlardı. Açıkladıkları amaç ise **“ulvi”** idi; **“Irak’ı özgürleştirmek.”**

Daha sonra bu direnişin tekil bir örnek olmadığı Irak halkının ve halkların iradesini temsil ettiği görülecekti. Ümm Kasr’daki mesaj alınmıştı.

Irak halkına karşı savaş, yıllar önce başlamış ve kesintisiz sürmekteydi. ABD’nin saldırısı haksız ve alçakça olduğu kadar zalim ve soysuz bir saldırıydı. 1991 yılında Körfez Saldırısı’nda, Irak’ın askeri yenilgiyi kabul etmesi sonrasında kitle imha silahları geliştirilmesini engellemek demagojisiyle ambargo uygulanmaya başlanmıştı. Ambargo Irak halklarına uygulanan bir **tecrit ve yok etme** saldırısından başka birşey değildi.

Tecrit ve ambargo 2003 yılındaki saldırıya kadar sürdü. Ambargo sonucu Irak halkı, temel gıda, su, ilaç vb. ihtiyaçlarını dahi karşılayamaz duruma getirildi. Petrol zengini ve bölgenin belki de en sanayileşmiş ülkesine kelimenin tam anlamıyla her konuda **açlık ve sefalet** dayatılıyordu. İlaç başta olmak üzere yüzlerce çeşit hayati madde veya aracın Irak’a girmesi yasaktı. 500 bin çocuk yetersiz beslenme ve ilaçsızlık yüzünden öldü.

İngiltere ve ABD tamamiyle yasadışı olarak Irak’ın kuzeyi ile güneyini uçuşa yasak bölge ilan etmişti. İki bölgede keşif uçuşları adı altında uçuşlar gerçekleştiriyor ve hemen her hafta Irak’ı bombalıyorlardı. **12 yıl boyunca** bu yıkım ve katliam devam etti. 1998

yılındaysa “Çöl Tilkisi” operasyonu ile Irak’ın hemen her yanı günlerce bombalandı.

Körfez Saldırısı sırasında kullanılan cephanede **seyreltilmiş nükleer maddeler** kullanılıyordu. Bundan dolayı yıkım daha da büyük oluyordu. Kanser vakalarında onlarca kat artış olmuştu.

Bombardımanlarda hedeflenen, askeri noktalardan çok Irak’ın altyapısıydı. Su arıtma tesisleri, elektrik santralleri, hastaneler, gıda depoları ya direkt bombalanıyor ya da destek birimleri çökertiliyordu. Amaç bir halkı, susuz, elektriksiz, aç, ilaçsız bırakarak teslimiyete zorlamaktı. Irak halkını bölmek, bir hayvanı terbiye eder gibi şiddet ve açlıkla terbiye etmek istiyorlardı. Açıkladıkları amaç ise “ulvi” idi; “Irak’ı özgürleştirmek.”

Geçen yıllara rağmen Irak halkı “terbiye” olmadı. “Akıllanmadı.” 2003’e geldiğinde “Şok ve Dehşet”le bunu yapmayı deneyeceklerdi.

Saldırı sırasında ve sonrasında manzara, Hitler’in ruhuna rahmet okutacak cinstendi. Üçüncü geldikleri hammadde belliydi; petrol. Petrol Bakanlığı hariç her yeri bombaladılar. Halkın kullandığı sığınakların yerlerini bildikleri halde (ve bildikleri için) bombaladılar. Yıllardır bombalamalarına rağmen Iraklıların büyük fedakarlık ve kararlılıkla ayakta tuttukları altyapı tesislerinin tümünü yıktılar. Irak’a karşı gerçekleştirilen bu son saldırı, belki de tarihte ölü sayımı yapılmamış nadir savaşlardan biriydi. Bugün dahi katledilen Iraklı sayısı ancak yaklaşık rakamlarla verilebiliyor.

Bağdat’ın düşüşünden sonra tüm bakanlıkların ve devlet dairelerinin yağmalanması ve talanına göz yumdular; Petrol Bakanlığı hariç... Müzeler, kütüphaneler talan edildi, yakıldı. Böylece insanlığın en değerli tarihsel miraslarından biri yok edildi.

İşgal sonrasındaki bir kaç yıl içinde milyonlarca Iraklı mülteci durumuna düşürüldü. Bölgenin en ileri bilim, kül-

tür birikimine sahip ülkelerinden biri olan Irak’ta aydınlara, bilim insanlarına yönelik sistematik bir katletme operasyonu başlatıldı. Yüzlerce bilim insanı katledildi, binlercesi ülkeden göçmek zorunda bırakıldı.

Petrol zengini bir ülkede akaryakıt bulunmaz oldu. Ya da çok fahiş fiyatlarla karaborsaya düştü. Bölgenin en modern başkentlerinden sayılan Bağdat’ta yıllarca günde ancak 2 saat elektrik verilir haldeydi. Temiz su bulmak ise neredeyse olanaksızdı.

Kurtarıcı olarak geldiklerini söyleyenler ve onların işbirlikçileri avı paylaşmak söz konusu olduğunda ise, birbirlerine hırlayan çakallar gibiydiler. On milyonlarca doları bulan yolsuzluklar, el koymalar, ihale savaşları, Irak’a yeni yıkımlar getirdi. Ülkede mezhep ve milliyet ayrılıklarının kışkırtılmasıyla gelişimini tamamlayamamış ulusal bilinç parçalanmaya yüz tuttu.

Böylesine büyük bir yıkımın amacı bölge halklarına gözdağı vermektir. Kuşkusuz emperyalizmin mantığını tam olarak sergileyen bir manzara idi. “Demokrasi ve Özgürlük” söyleminin anlamını kör gözlere dahi batırarak gösteriyordu.

Emperyalizme tavır alıp, ulusal onuru ve bağımsızlığı savunmak büyük bedeller gerektiriyordu. Bütün bu yıkıma rağmen Irak halkının direnişi emperyalist oyunu bozmuştu. Irak bekledikleri “domino etkisi”ni yaratmamıştı. Irak’taki direniş, zaafılarına rağmen bölgede ve dünyada büyük bir moral etki yarattı. Emperyalizm devasa askeri gücüne rağmen yıllarca ambargo ve saldırılarla ekonomik, askeri ve sosyal olarak yıpratıldığı, ezdiği bir halkı teslim alamamıştı. Teslim almak bir yana, işgalcilerin durumu günden güne kötüleşiyordu. Kısacası diğer bütün emperyalist planlar gibi BOP’ da halkların direnişine çarptı. Hem de daha ilk adımda...

Kim Terörist, Kim Meşru? Kim Emperyalizmden Yana Kim Halklardan?

Altbaşlıktaki ilk sorunun cevabı Ortadoğu'da defalarca verilmiştir. Son olarak Irak'ta ve BOP çerçevesindeki saldırılarda yeniden verildi; Hayır!

Emperyalizmin ahlakı yoktur. Çıkarları için her türlü yalanı söyler, demagoji yapar. Böyle olacağını dönem dönem en yetkili ağızlardan itiraf da etmiştir. ABD Savunma Bakanlarından Donald Rumsfeld, "Teröre karşı savaş" stratejisini anlatırken **"bu savaşta yalan, silahlarımızdan biri olacak"** diyordu.

Her türlü yalanı söylediler. Irak'ın kitle imha silahlarına sahip olduğunu söylediler. Çocuklara masallar babında gerekçeler öne sürdüler. Emperyalizme inanmak, aldanmak isteyenler inandılar, aldandılar.

Kitle imha silahlarını üreten, her iki emperyalist paylaşım savaşında, Vietnam'da, Irak'ta ve daha birçok yerde yaygın olarak kullanan emperyalistlerin kendileriydi. Bugün sadece ABD'de dünyayı on kere yok edecek miktarda nükleer silah olduğu bilinen bir gerçektir. Emperyalistler, kitle imha silahlarıyla ilgili olarak sorgulama yapmak değil, hesap vermek durumundadırlar.

Irak'ın "terörü" desteklediğini iddia ettiler. Filistin'den, Afganistan'a bölge halklarının emperyalizme, siyonizme ve gerici iktidarlara karşı bağımsızlık ve demokrasi mücadelelerine terör yaftası giydirmek istediler. Oysa gerçek teröristler, emperyalizm ve işbirlikçileriydi. Halklara karşı provokasyonlar, katliamlar düzenleyen kendileriydi. Halkları açlığa mahkum edenler, servetlerini talan edenler, onlara karşı ambargo ve tecrit uygulayanlar kendileriydi. Yani gerçek terörist kendileri, halkların bu teröre karşı direnişi ise, siyasi, tarihsel, ahlaki olarak sorgulanamayacak derecede meşru bir haktı.

Tüm çarpıtmalara rağmen, gerçekler gerçek olarak kalır. Emperyalistlerin Irak Kürdistan'ı da dahil Irak'taki dolaysız işgali bir gerçektir. Talabani ve Barzani burjuva ve feodal milliyetçi önderliklerinin işbirlikçi oldukları da aynı şekilde çıplak bir gerçektir. Başka halkların katliamına ortak olarak bağımsız ve özgür olunamayacağı... emperyalizm döneminde burjuvazinin ulusların kendi kaderini tayin hakkını sağlayamayacağı... gerçektir.

En çok başvurdukları demagoji, "demokrasi ve özgürlük" getirecekleri iddiasıydı. On yıllardır baskıcı ve zorba iktidarlara yönetilen halk kitlelerinin bu talebini istismar etmek istediler emperyalistler. Belirli ölçüde bunu kullanabildiler de. Belirli ölçüde bir beklenti yaratabildiler. Halk açısından emperyalizmin yalanları biliniyordu. Ancak bazı milliyetçi, dinci, pragmatist hareketler emperyalist işgalden bir çıkar beklentisindeydiler. Beklentilerini yaydılar. Bir ölçüde etkili de oldu. En azından kafa bulanıklığı yarattılar.

Emperyalizmin amaçları ve yöntemleri bilinmez değildi. Doğal olarak herkes açısından seçenekler belliydi. Ya emperyalizmden yana olunacak ya da emperyalizme karşı savaşılacaktı. Bu saflaşma Irak'ta en kesin haliyle ortaya çıktı. Öyle olması eşyanın tabiatına uygun olmalı. Emperyalizmin saldırdığı bir anda direnmek veya işbirlikçilikten başka seçenek olmaz.

İşbirlikçi kampta asıl olarak Şii dinci örgütlerin büyük çoğunluğu ile Kürt burjuva feodal önderlikler yer alıyordu.

Bununla birlikte İyad Allavi, Ahmet Çelebi gibi Amerikan beslemeleri ile irili ufaklı değişik mezhep ve ideolojilerden işbirlikçi gruplar da vardı.

Şii, dinci grupların istisnalar dışında, emperyalist saldırı karşısında genel olarak tavrı tepkisizlik veya işbirlikçilikti. Bu örgütlerin genelini tabi olduğu İran da Irak'a emperyalist saldırı sırasında "bekle-gör" tavrı içindeydi. Hatta 9 Nisan 2003'te Bağdat'ın düşmesi sonrasında İran'ın dini lideri Hamaney, salt Saddam yönetiminin devrilmesinden hareketle **"gelişmelerden memnun olduklarını"** ilan etmişti.

Şii, dinci hareketlerin bu tavrı, sınıfsal karakterlerinin sonucudur. Irak'a yönelik saldırının bütün bölgeyi hedeflediğini, emperyalistlerin kendilerini de hedef alabileceğini biliyorlardı. Ancak ne tutarlı bir anti-emperyalistler, ne de tutarlı bir vatansever. Sünnisi, Şiisi dinci, siyasi hareketlerin belirleyici özelliklerinden biri **pragmatizmleridir**. Buna bağlı olarak tutarsızlıkları ve kullanılmaya açık olmalarıdır.

Bu gruplar, Irak'a yönelik saldırının politik açıdan meşrulaştırılmasında önemli rol oynadılar. Bağdat'ın düşüşünden sonra ise, işgal yönetiminin meşrulaşmasında da yerolarak bu rollerini sürdürdüler. İşgalin ardından eski Şii, milislerinin büyük çoğunluğu polis teşkilatına kaydırıldı. Halen de emperyalizmin kurup eğittiği işbirlikçi polis ve ordunun önemli bölümünü oluşturuyorlar.

Kürt milliyetçi hareketleri ise "Saddam'ı devirmek" gerekçesiyle Irak'a karşı saldırının "bir an önce" yapılması için ellerinden geleni yaptılar. Irak Kürdistan'ı yıllardır emperyalizmin Irak'a karşı her açıdan kullandığı bir üs durumundaydı. Kürt milliyetçi hareketler, Irak'ın işgal edilmesi saldırısında da fiili olarak yer aldılar. Dünyanın bağımsızlık için savaşan peşmerge ordusu, Amerikan işgalciliğine yedeklenen işbirlikçi bir orduya dönüştürüldü. Direnişin yük-

seliye geçtiği bölgelerde direnişi bastırmak için gönüllü oldu...

Kürt işbirlikçi önderler Talabani ve Barzani, Amerikan işgal düzeninin oturtulması için son derece belirleyici bir misyon üstlendiler. Halen de bu misyonlarını sürdürüyorlar. Kürt halkının özgürlük talebini demagojik olarak kullanıp ABD işgalinin meşrulaşmasına katkı sağladılar. Ancak tüm çarpıtmalara rağmen, **gerçekler gerçek olarak kalır**. Emperyalistlerin Irak Kürdistan'ı da dahil Irak'taki **dolaysız işgali** bir gerçektir. Talabani ve Barzani burjuva ve feodal milliyetçi önderliklerinin işbirlikçi oldukları da aynı şekilde çıplak bir gerçektir.

Başka halkların katliamına ortak olarak bağımsız ve özgür olunamayacağı... emperyalizm döneminde burjuvazinin ulusların kendi kaderini tayin hakkını sağlayamayacağı... gerçektir.

İşgal karşısında konumu değerlendirilmesi gereken bir diğer güç ise, elbette BAAS'tır. BAAS partisi tüm hatalarına ve halklara karşı işlediği suçlarına rağmen, emperyalizmin tehditlerine karşı direndi. Tehditler fiilen uygulanmaya başladığında ise, emperyalist işgal saldırısına karşı direndi. Teslimiyeti reddetti.

Sistemin anti-demokratik yapısı ve sınıfsal karakterinden dolayı, dar bir tabana dayanması, BAAS'ın direnme gücünü baştan zayıflatan bir etkendi. Yine de dünyanın en büyük askeri gücüne karşı direnme cüretini gösterdi. İşgal tamamlandıktan sonra, gerilla savaşı yürüttü. Süreç içinde tutsak edilen BAAS önderlerinin mahkemelerdeki tavırları da Ortadoğu halklarının direniş geleneğine yeni bir halka ekledi. Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin mahkeme aracılığıyla oynamak istedikleri "demokrasicilik" oyunu bozuldu, özellikle Saddam Hüseyin yargılayan konumunda oldu. Geçmişte Irak halkına karşı suçlar işlemiş olsa da, emperyalistlerin kurduğu mahkemedeki yargılayan ve

ölüme meydan okuyan tavrı, Irak halkının direnişi hanesine yazıldı; emperyalizme ve işbirlikçilerine vurulan moral bir darbe oldu.

Irak'ta silahlı direniş safları ilk baştan itibaren siyasi ve ideolojik bakımdan **büyük çeşitlilik** gösterdi. Direniş içinde, ulusalcı güçler, sosyalistler, El Kaide dahil değişik Sünni dini gruplar, yer yer Şii gruplar yer aldılar.

Bu örgütlerden bazıları süreç içinde mezhep ayrılıklarını öne çıkararak direniş saflarında bölünmenin derinleşmesine, direnişin prestij yitirmesine sebep oldular. Hakimiyet kurdukları bölgelerde temel olarak işgale karşı direniş büyütmeyle değil, işgalcilerle zımnı uzlaşmalar temelinde İslami gerici düzenlerini kurmakla uğraştılar. Kimi islamcı gruplar ise, halka zarar veren eylemleriyle direniş zayıflatılar. İslamcı grupların bu politikaları, halkların taleplerine denk düşmediği ve direniş bölücü etki yarattığı için de zamanla güç yitirmelerinin esas sebeplerinden biri oldu.

Irak Komünist Partisi önderliğinin emperyalizmle işbirliği yapmasına karşın, bu örgüt içinden çıkan direniş savunan gruplardan, onlarca devrimci-yurtsever gruba kadar, bir çok grubun, talepleri, taktikleri, öncelikleri farklı farklıydı. Şii dinci gruplar içinde Mukteda Es Sadr'ın grubu, genellikle barışçıl, dönem dönem de silahlı direniş saflarında yer aldı. Bu grubun çizgisine tutarsızlık damgasını vurdu. Fakat, faydacı hesaplar ve islamcı ideolojisinin içerdiği zaafılar nedeniyle, işgal karşısında tutarlı bir direniş sergileyemedi.

Direniş, genellikle Sünni nüfusun olduğu bölgelerde yoğunlaşsa da Irak'ın her yanında sürdü. Dönem dönem yükselişler ve düşüşler yaşandı, ancak kesintisizdi. Irak direnişi, yıllara uzanan sürekliliği, eylem ve propagandadaki yaratıcılığı, cüretiyle, işgalcilerle uzlaşmayı reddeden yanıyla, bölge ve dünya halklarına moral kaynağı olmuştur. Emperyalistlerin gücünün kadri mutlak

Irak direnişi, ABD'nin planını bozmuş, BOP'un uygulanması önüne çekilen güçlü setlerden biri olmuştur. Bu anlamda Irak direnişini, emperyalist saldırganlığı durdurarak, ilk büyük tarihsel görevini yerine getirmiştir.

olmadığının da pratik ispatıdır.

Emperyalist işgalden kurtuluş mücadelesi düz bir hat izlemez... Irak halkının haklı mücadelesi de düz bir hat izlemiyor. İşgalin başlangıcından bugüne kadar bir çok aşamalardan geçti. Direniş güçleri arasında yer alan bazı hareketlerin yanlış eylem tarzı, Irak direnişine prestij ve güç kaybettirirken, halk arasında etnik-mezhebi ayrılıkları derinleştiriyor. Emperyalistler bu politikayı ısrarla derinleştirmek ve direniş böylece güçten düşürmek istiyorlar. Bunun için her türlü komplo ve provokasyona başvurdıkları açıktır.

Direniş güçlerinin dağınıklığı, ortak bir program etrafında birleşememeleri direnişin bugünkü en temel zayıflığıdır. Bu zayıflık, direnişin, yıllardır doğrudan iktidara yönelmesi önündeki başlıca engellerden biri olmaktadır.

İşgalciler, provokasyonlarla, bazı kesimleri işbirlikçileştirerek, **"Irak'ı Lübnanlaştırmak"**, yani savaşı **Iraklılar arasındaki bir savaşa** dönüştürmeye çalışmaktadırlar. Bu oyun, birlik için ısrar edip, işbirlikçileri halktan tecrit etmekle bozulacaktır.

Direnişin bugünkü koşullarda, kısa sürede işgalcileri Irak'tan atacağını söylemek mümkün olmasa da, direnişin varlığı işgalcilerin planlarını bozan, Irak'a istedikleri gibi hükmetmelerini engelleyen bir olgudur. İşgalci ABD, kukla bir hükümet, kukla bir ordu ve polis oluşturarak, Irak'tan çekilip sava-

şı işbirlikçileri aracılığıyla sürdürmeyi hedefleri arasına almıştır; gelişmelerin nasıl şekilleneceğini bugünden kestirmek zordur; ancak bu Irak halkı açısından uzun soluklu bir mücadele olacaktır. Bugünkü gerçek şudur ki, Irak direnişi, ABD'nin planını bozmuş, BOP'un uygulanması önüne çekilen güçlü setlerden biri olmuştur. Bu anlamda Irak direnişini, emperyalist saldırganlığı durdurarak, ilk büyük tarihsel görevini yerine getirmiştir.

Ortadoğu halkları, emperyalizmin Büyük Ortadoğu Projesi'nin önüne direnişten setler örmeye devam etmektedirler. Geçen yıllara rağmen Amerika neredeyse hiçbir planını istediği gibi uygulayamamıştır. Bölge halkları Pakistan'dan Afganistan'a, Fas'tan Moritanya'ya kadar bu planlara karşı direnmeye devam etmiştir. Kimi zaman İslamcı, kimi zaman ulusalcı, kimi zaman sosyalist tarzda direnişler olmuş, kimi zaman hatalar yapılmış, emperyalizme büyük darbeler vurulmuş, veya büyük darbeler yenilmiş ama direniş kesintisiz sürmüş ve sürmektedir.

Afganistan'da işgale ve işbirlikçilerine karşı savaş da büyümektedir. Bölgedeki emperyalist üs Pakistan'da işbirlikçiler istedikleri gibi yönetemekte, emperyalizmin oyunları bozulmaktadır. Türkiye'de devrimcileri tec-

ritle yok etme saldırısı püskürtülmüştür. Irak direnişi, ABD'ye kan kaybettirmektedir. Tecrite ve sürekli katliamlara rağmen siyonist işgal, Filistin halkını teslim alamamıştır. Lübnan'a emperyalist, Siyonist saldırı püskürtülmüştür. Bölgedeki hemen hemen her ülkede işbirlikçiler halkın taleplerini daha örgütlü ve radikal ifade etmesinden gittikçe büyüyen bir korku duymaktadırlar.

ABD, bugün için BOP'un uygulanmasından vazgeçmiş değildir. Sömürgeci emperyalistler emellerinden vazgeçmiş değildir. Ancak, emperyalistler Ortadoğu'dan ellerini çekmedikçe, Ortadoğu'da direniş de eksik olmayacaktır. Son sözü emperyalizme karşı kararlılıkla, cüretle, bağımsızlık hedefiyle direnen ve savaşanlar söyleyecektir.

- 1) Arap Halkları Tarihi, Albert Havrani, syf: 501
- 2) Modern Ortadoğu Tarihi, William Cleveland, syf: 451
- 3) Arap Halkları Tarihi, syf: 503
- 4) Age, syf: 458)
- 5) Age, syf: 457)
- 6) Bush Bağdat'ta, Tank Ali, syf: 178
- 7) Bush Bağdat'ta, Tank Ali, syf: 504
- 8) About PNAC; The proseeck for the new Amerikan Century
- 9) Hayatın İçindeki Teori I, syf: 504

EMPERYALİZM VE TECRİT

Tecrit saldırısını sürdürenler er geç tecrit olacak

Öncelikle tecritin ne olduğunu ortaya koyalım: Genel bir kavram olarak tecrit, **“kendinden olmayanı ayırma, herkesten ve herşeyden ayrı koyma,”** anlamına gelir. Burada sözünü ettiğimiz sadece fiziki anlamda bir ayrıştırma, değildir. Fiziki olarak ayırma, yalnızlaştırma, tecritin sadece bir boyutudur. Diğer bir boyutuysa **ideolojik** tecrittir. İdeolojik tecritte “tehlike” olarak görülen düşüncelerin yaygınlaşmasının engellenmesi, bu düşüncelerin yalıtılması hedeflenir.

Bu yöntem emperyalizm ve işbirlikçileri tarafından yaygın bir biçimde, devrimcileri, sisteme karşı çıkan güçleri teslim alma aracı olarak kullanılmaktadır.

Bu yazımızda emperyalizm ve işbirlikçilerinin tecritle neyi amaçladığını, hangi hedeflere yöneldiğini ve amacına ulaşmak için hangi yöntemlere başvurduğunu göreceğiz. Tarihsel olarak haksız bir konumda olan egemenler uyguladıkları tecriti meşrulaştırmak için bir-

Yeri gelir kendisi için tehlike olarak gördüğü unsurları açıktan imha eder, yeri gelir çok daha sinsi planlarla teslimiyeti dayatır. Bazen bunu faşist diktatörler aracılığıyla, bazen de parlamenter sistemle yapar. Kim veya kimler tarafından uygulanırsa uygulansın amaç her zaman tekelci sermayenin önündeki engelleri kaldırmak, problemsiz, pürüzsüz bir sömürü ortamı yaratmaktır.

çok demagojiye başvurmuşlardır.

Egemenlerin tarihi her zaman baskı ve sömürü tarihidir. Baskı ise bu tarih boyunca çok çeşitli biçimler almıştır. Tecrit de işte bu biçimlerden biridir. Gerek siyasi, gerek fiziki boyutlarıyla tecrit de zaman içinde bir çok biçimler altında uygulanagelmıştır. Emperyalistler ve işbirlikçileri, yüz yılı aşan tarihlerinden edindikleri deneyimle halklara ve devrimcilere yönelik tecrit politikasını sürdürüyorlar. Kendi sistemleri için büyük bir tehlike olarak gördükleri devrimci güçlere karşı, her anlamda tecritin en ağırını uyguluyorlar. Peki biz devrimciler tecrit politikası karşısında nasıl duracak ve bu politikayı nasıl etkisiz hale getireceğiz? Bu sorunun cevabını bize en iyi anlatan Büyük Direniş ve bu direnişte verilen şehitlerdir. Bu direnişle, emperyalizmin fiziki ve ideolojik tecrit politikasına cepheden tavır alınmış; tecrit politikasının amacına ulaşması halinde halkların mücadelesine vurulacak darbenin boyutları görüldükçe, bu saldırıyı püskürtmek için büyük bedeller ödenmiştir.

EMPERYALİZMİN AMACI

Doğası gereği bunalımlardan kurtulamayan emperyalizm ve işbirlikçileri,

halklara ve devrimci, ilerici, muhalif güçlere karşı saldırganlıklarını artırdıkları 1990 başlarından itibaren, tecrit politikasını yoğun bir şekilde devreye soktular. 2001'de Amerikan emperyalizmi öncülüğünde halklara karşı ilan edilen "teröre karşı savaş" çerçevesinde ise, tecrit saldırısı daha sistematik hale getirilerek, kendinden olmayan, kendisine boyun eğmeyen, kendisi gibi düşünmeyen her ülke, her örgüt, her kesim tecrit politikasının hedefi yapıldı.

Emperyalizm tarihi boyunca sömürü ve talanın önündeki engelleri kaldırmak için çok çeşitli yöntemler uygulamıştır.

Yeri gelir kendisi için tehlike olarak gördüğü unsurları açıktan **imha** eder, yeri gelir çok daha sinsi planlarla **teslimiyeti** dayatır. Bazen bunu faşist diktatörler aracılığıyla, bazen de parlamenter sistemle yapar. Kim veya kimler tarafından uygulanırsa uygulansın amaç her zaman tekelci sermayenin önündeki engelleri kaldırmak, problemsiz, pürüzsüz bir sömürü ortamı yaratmaktır.

Örneğin İkinci Emperyalistlerarası Paylaşım Savaşı öncesinde Alman tekelleri krizi aşmanın aracı olarak Hitler faşizmini sahneye sürdü ve destekledi. Savaşta, onmilyonlarca insan öldü, yaralandı, onlarca ülke yakılıp yıkıldı. Fakat çarpıcıdır ki, bu yıkıma, ve Almanya'nın sonuçta yenilmesine rağmen tekelci sermaye kazancını katlayarak kendini büyüttü. Çünkü Hitler faşizmi tekeller için gerekli olan koşulları sağlamıştı. Hitler faşizminin tekellerin ihtiyaçlarına cevap vermek başvurduğu yöntemlerin içinde tecrit de vardı kuşkusuz. Bu politikanın ülke ve uluslararası çapta uygulanışının ilk kapsamlı örnekleri olması bakımından hatırlamakta yarar var.

Hitler henüz iktidar olmadan önce 28 Şubat 1926'da Hamburg Milliyetçiler Kulübü'nde yaptığı bir konuşmada şöyle diyordu: "*Eğer biz galip gelirse Marksizm tamamen yok edilecektir. Bi-*

zim hoşgörümüz yoktur. Son gazeteleri yok edilene, son örgütleri halledilene, köküne kibrit suyu sıkılana kadar rahat etmeyeceğiz.” (Sosyalizm Ansiklopedisi, 3. cilt, syf: 926)

Marksistler-Leninistler, Hitler’in temel hedefiydi, ancak iktidar yolunda hedef aldığı kesimleri giderek genişletti. “İstenmeyen” unsurları ve sisteme karşı çıkan güçleri, toplumdan tecrit edip toplama kamplarına doldurmaya başlar... Toplama kampları, denilebilir ki, o güne kadar ki en kapsamlı tecrit mekanizmaları olarak kurulmuştur. Başlangıçta bu kamplara komünistler, sosyal demokratlar, sendikacılar götürülüyordu.

“İstenmeyenler” ve bu anlamda da “tecrit edilecekler” kategorisine, sistemin tanımlamasıyla “*çalışmaktan kaçanlar, asosyaller, çingeneler, kabadayılar, evsiz-barksız gezginler, eşcinseller, Yehova şahitleri... ardından da Yahudiler*” eklenir.

Bu fiziki tecrit, Avrupa’da Alman faşizmine karşı direnişin örgütlenmesi önünde de en büyük engellerden biri olur; çünkü kamplarda tecrit edilenlerin bir kesimi, toplumun en dinamik ve örgütlü kesimleridir aynı zamanda.

Kamplarda da tutsaklar birbirinden tecrit edilir. Tutsaklar, kategorileri ayrılır. Tutsakların kimliklerinin bir önemi yoktur, onlar kollarına damgalanan rakamlardan ibarettir. Böylece toplumdan tamamen yalıtılırlar. Kıyafetlerinin göğüslerine dikilen üçgen amblemler de “suçlu” grubunun niteliğini yansıtır. Siyasal tutsaklara **kırmızı**, Yehova Şahitleri’ne **eflatun**, adli tutuklulara **yeşil**, asosyallere **siyah**, eşcinsellere **pembe**, çingenelere **kahverengi**, Yahudilere ise **sarı siyah yıldız** takılır.

Günü gelince bu tecrit politikası yerini tamamen imhaya bırakır. 1943 ilkbaharında Sovyet Kızıl Ordusu’nun Doğu Avrupa’ya doğru yürüyüşe geçmesine kadar yok etme politikası sürer ve 5 milyonu aşkın insan gaz odalarında

ve krematoryumlarda katledilir.

Emperyalizm ve işbirlikçileri, bugün açıkça yaygın ve kitlesel toplama kampları kuramıyor, her kesimi birbirinden yalıtım için renk renk yıldızlarla damgalayamıyor olsalar da, tecrit politikalarının özünde işte Hitler’in bu anlayışı vardır.

Hapishanelerdeki tecritin en yaygın, yoğun ve sistematik bir şekilde Avrupa’da uygulanıyor olması tesadüfi değildir. Almanya, İtalya, İspanya, Fransa tecritin en ağırının uygulandığı ülkelerdir. ABD’de bu listeye dahil olmuştur. Bu ülkelerde halen tecrit ağır bir şekilde uygulanmaktadır.

Genel olarak belli örgütlülükleri, halkın çeşitli kesimlerini hedef alan tecrit, koşullara bağlı olarak doğrudan **ülkeleri de** hedefleyebilmektedir. Güçler dengesinden dolayı veya emperyalizmin siyasal, askeri, sosyal nedenlerle açık işgali göze alamadığı koşullarda, bu ülkelere karşı başvurulmuş politikaların odağında da yine çoğu zaman tecrit olmuştur. Mesela, Küba bu ülkelerin başında gelmektedir. Emperyalizm tarafından 50 yıldır Küba’ya ambargo uygulanıyor. **Yalnızlaştırarak**, güçten düşürerek Küba teslim alınmaya çalışılıyor. Başvurulan yöntemin esası, sosyalist bir ülkeyi, kuşatılmışlık koşullarında yoksunluklara mahkum ederek halkta memnuniyetsizlik yaratmak ve bu memnuniyetsizliği sosyalist iktidara karşı yönlendirmektir.

Emperyalizm sadece sosyalist ülkeleri tecrit etmekle yetinmiyor, kendi yö-

Emperyalizm ve işbirlikçileri, bugün açıkça yaygın ve kitlesel toplama kampları kuramıyor, her kesimi birbirinden yalıtım için renk renk yıldızlarla damgalayamıyor olsalar da, tecrit politikalarının özünde işte Hitler’in bu anlayışı vardır.

Emperyalist politikaların bir parçası olarak tecrit, ülkemiz egemen sınıfları tarafından başta hapishaneler olmak üzere tüm halk kesimlerini kapsayacak tarzda hayata geçirilmek istenmiştir. Onun amacı toplumu bir arada tutan bağları ve değerleri atomlarına kadar parçalayıp kolay yönetilebilir hale getirmektir.

rüngesine girmek istemeyen devletleri de hedef alıyor. Irak'a 10 yılı aşkın bir süre uygulanan ve yarım milyonu çocuk 2 milyon Iraklının ölümüne yol açan ambargo da dünya çapında ülkelere karşı başvurulmuş tecritin en boyutlu örneklerinden biridir.

İran, Filistin, Suriye, K.Kore, Venezuela gibi pek çok ülke de çeşitli biçimlerde ve düzeylerde emperyalizmin tecrit politikalarıyla yüzyüzeler.

Emperyalist sistem, başta Küba olmak üzere, sayılan ülkelere yönelik tecrit kuşatmasını kırmaya yönelik her girişimi de "cezalandıracağını" ilan etmiştir ve bu ülkelerde siyasi ilişkiler kuran ülkeler, bu ülkelerde ticaret yapanlar, Amerika tarafından çeşitli yaptırımlara tabi tutulmaktadırlar.

ABD eski devlet başkanı George W. Bush, ambargoların da işgallerin de amacını başka sözlerin arkasına saklanmaya gerek duymadan açıkça ifade ediyordu: **"Ya bizden yanasınız ya bize karşı!"** Bu cümle egemenlerin imparatorluk özlemini açıkça ifade ederken kendisine boyun eğenlerle eğmeyenleri de ayrıştırıyordu.

11 Eylül 2001'de Amerika'nın ekonomik ve askeri merkezlerini (Dünya Ticaret Merkezi ve Pentagon'u) hedef alan eylemlerin peşi sıra Amerika "terörizme karşı mücadele" adı altında çok daha saldırgan bir politikayı yürürlüğe koydu. Bu saldırganlık politikası

içinde de tecrit önemli bir yer tutuyordu.

Öncelikli hedef, Afganistan oldu. Hedefte, emperyalizmin en kolay tecrit edebileceklerini düşündükleri Taliban yönetimi ve El Kaide vardı.. Ardından Irak, İran ve Kuzey Kore sıradaydı. Bu üç ülke de **"Şer eksenini"** ilan edilmişti. Ya emperyalizme boyun eğmeli ya da dünyadan tecrit edilmeliydiler. Ambargo uygulanmalı, denetlenmeli ve soytilanmalıydılar.

Özellikle sosyalist bloğun çöküşünden sonra emperyalizm tecrit politikasını daha da etkin olarak uygulamaya başladı. Çünkü sosyalist sistemin varlığı koşullarında, sosyalist ülkelere aldığı destekle emperyalizm karşısında belli bir direniş gösterebilen ülkeler, bu dayanaktan yoksun kalmışlardı. Bu durumda emperyalizm, kendisi için "kolay lokma" haline gelen bu ülkelere yöneldi.

Amerika, "Şer eksenini" ülkeler ilanına ek olarak **"Teröre doğrudan ve dolaylı yardım eden ülkeler"** adı altında ondan fazla ülkenin adının yer aldığı bir liste daha ilan etti ve tüm emperyalist ve işbirlikçilerin yönettiği ülkeleri, bu ülkelere karşı tecrit uygulamaya çağırdı.

TECRİT HALKLARIN TÜM KESİMLERİNİ HEDEFLER

Emperyalist politikaların bir parçası olarak tecrit, ülkemiz egemen sınıfları tarafından başta hapishaneler olmak üzere tüm halk kesimlerini kapsayacak tarzda hayata geçirilmek istenmiştir. Onun amacı toplumu bir arada tutan bağları ve değerleri atomlarına kadar parçalayıp kolay yönetilebilir hale getirmektir. Oligarşi böl-parçala-yönet taktiğini emperyalizmden öğrenmiştir. Birlik ve bütünlüğü zedelenmiş, örgütlenmeleri dağıtılmış bir halkı yönetmek çok daha kolaydır. Bu yüzden **bireycilik**

kutsanır; ki bireycilik de, toplumu oluşturan insanları birbirinden tecrit etmenin ideolojik anlamda en etkili yoludur. **Bireyciliğe ve bencilliğe** geniş bir zemin açmak için de, toplumda örgüt fobisi, ve örgütlü olmaya yönelik güçlü bir korku ve tereddüt yaratılır. Örgüt, **“insanın başını belaya sokan”** bir olgu olarak sunulur.

İnsanların hakkını aramak için biraraya geleceği, bir örgütlenme oluşturma- cağı her durumda, çoğunlukla ilk akla gelen **“nasıl bir baskıyla karşılaşılacağı”** olur. İşte örgütlenme ve mücadelenin önündeki en büyük engellerden biri budur. Hergün gazete sayfalarında, TV ekranlarında biber gazlı, coplu saldırıların yansıtıldığı görüntüler eksik olmaz. En basit olayda bile teröre başvurulması, halkın olası eylemleri için önceden verilen gözdağıdır.

Bu durumda, kitleler, ne kendi sorunları, ne de başkalarının sorunları için harekete geçmekten büyük ölçüde caydırılmış olurlar. **Üç kişinin** bir arada dolaşmasının “yasak” olduğu bir zihniyetten beslenir egemen sınıflar.

İstenen halkın çeşitli kesimlerinin birbirinin sorunlarına duyarsızlaştırılması, halk örgütlülüklerinin birbirlerinin mücadelesini yok sayan bir yabancılaşma içine girmesidir. Mesela, farklı farklı yerlerdeki işçi eylemleri, memurların, gecekonducuların, esnafların desteğini alamıyorsa, ama bu da bir yana, en başta diğer işçilerin yeterince desteğini alamıyorsa, herkes sadece kendisiyle sınırlı bir mücadele hattı izliyorsa, orada, **tecritin oluşturduğu duvarlardan** sözedebiliriz.

Toplumun tüm duyarlılıklarını köreltmek, insanları sadece kendi çıkarlarını düşünen bireyler haline getirmek, baskı ve gözdağını eksik etmeyerek isyan damarını dumura uğratmak temel hedeftir. Halkı **“Kaderine razı olan, etliye sütlüye karışmayan, yönetimi egemenlere havale eden”** bir halk haline getirmek isterler.

Ancak emperyalist politikalar hiçbir engelle karşılaşmadan ilerleyemez. Onların böl-parçala-yönet politikaları, tecrit politikaları, nesnel olarak karşıtını da üretir. Biçimi ve koşulları farklı farklı olsa da, emperyalist politikalar karşısında halkların direnişi de gelişir.

Bu noktada halkın ve devrimci, ilerici güçlerin direnişini etkili ve sonuç alıcı hale getirecek olan, **tecrit neyi amaçlıyorsa, onun tersini gerçekleştirebilmektir.** Mesela, bir demokratik kitle örgütüne karşı saldırı olduğunda, bütün demokratik kitle örgütlerinin bunun karşısında birlikte tavır alması, bir mahalledeki gecekondu yıkımına diğer mahalledekilerin de engel olmaya çalışması, işçinin işçiye, memurun memurla, gecekondulunun gecekonduluyla ve bir adım ilerisinde işçinin memurla, memurun öğrenciyle, öğrencinin esnafla, esnafın gecekonduluyla, gecekondulunun işçiyle... dayanışması tecritin boşa çıkarılacağı noktadır.

Tecrit sadece fiziki ve politik bir baskı değildir, aynı zamanda **ideolojik** bir muhtevaya da sahiptir. Tecrit politikasıyla insanların ve örgütlerin sosyalist, halktan yana düşüncelerinin yerine, burjuvazinin bireyci ideolojisini hakim kılmaya çalışılır. Tecrit politikasında başvuru tüm araçlar baskı, zor, saldırı, ödül, ceza, herşey bu ideolojik amaca ulaşmak içindir.

Egemenler tecriti en yoğun haliyle devrimcilere karşı uygularlar. Bunun sebebi devrimcileri öncelikli tehlike

Tecrit sadece fiziki ve politik bir baskı değildir, aynı zamanda ideolojik bir muhtevaya da sahiptir. Tecrit politikasıyla insanların ve örgütlerin sosyalist, halktan yana düşüncelerinin yerine, burjuvazinin bireyci ideolojisini hakim kılmaya çalışılır.

**Devrimci hareketi tecrit edip
güçten düşürmeden, Türkiye,
emperyalizm ve oligarşi için asla
“dikensiz bir gül bahçesi”
olmayacaktır.
Devrimci hareketin onlarca yıllık
tarihinin ortaya koyduğu
ideolojik sağlamlık,
politikalarındaki kararlılık ve
tarihi süreçlerdeki uzlaşmaz ve
direnişçi tavrı, öncelikle hedef
alınmasının ve tecrit edilmek
istenmesinin başta gelen
nedenleridir..**

olarak görmeleridir. Çünkü halkı örgütleyip düzene karşı örgütleyecek ve yönlendirecek olan doğrudan **halkın iktidarını** hedefleyecek yegane güç devrimcilerdir.

1988 yılında NATO'nun “Anti-Terör Komitesi”, hapisanelerde “*politik ilişkileri olanların izole edilmesi ve rehabilitasyonu*” kararı aldı. Bu karar, ülkemizde egemenlerin yeni tecrit politikasının da yürürlüğe konulmasının başlangıcı oldu. Tüm halk kesimleri teslim alınmak isteniyorsa önce devrimciler ve onlara ait düşünceler yok edilmeliydi. Bunun yolu da ülkemizde her zaman öncelikle hapisanelerden geçirdi. Hapishanelerde de bu amaçla başvurulacak ilk yöntem, tecrit olacaktı.

HAPİSHANELER VE TECRİT

Emperyalizmin dünya halkları üzerindeki kuşatmasını ve bu kuşatmada Türkiye oligarşisine biçilen rolü kavramadan neden buna karşı direnmek gerektiği de kavranamaz.

Amerikan ve Avrupa emperyalizmi, bölge ve dünya politikalarında Türki-

ye'ye önemli roller biçmektedir. İşbirlikçi oligarşi ise saltanatını devam ettirmek istemektedir. Emperyalizm ve işbirlikçilerinin amaçlarının gerçekleştirilmesinin koşullarından biri halkın devrimci dinamiklerini ortadan kaldırmaktır.

Devrimci hareket, kuşku yok ki, bu dinamiklerin en belirleyici parçasıdır. Halkın yaratıcılığını, direnişlerini, tüm ilerici dinamiklerini, geleneklerini, emperyalizme ve oligarşiye karşı mücadeleye yönlendirecek olandır. Bu yüzden de tecrit politikasında da öncelikli hedef konumundadır. Emperyalizm ve oligarşi için öncelikli olan, en başta devrimci hareketin tüm soldan ve tüm halktan tecrit edilmesidir.

Devrimci hareketi tecrit edip güçten düşürmeden, Türkiye, emperyalizm ve oligarşi için asla “dikensiz bir gül bahçesi” olmayacaktır.

Devrimci hareketin onlarca yıllık tarihinin ortaya koyduğu ideolojik sağlamlık, politikalarındaki kararlılık ve tarihi süreçlerdeki uzlaşmaz ve direnişçi tavrı, öncelikle hedef alınmasının ve tecrit edilmek istenmesinin başta gelen nedenleridir. Sosyalist sistemin yıkılmasıyla tüm dünyada teslimiyetçilik, reformizm ve uzlaşmacılık rüzgarları eserken devrimci hareket bu rüzgarlara boyun eğmemiş, sağa-sola savrulmamıştır. Bu açıdan sadece ülkemizde değil, dünya genelinde devrimci mücadelede ısrar konusunda bir örnektir. Emperyalizm açınsındansa tam da bu yüzden tecrit edilmesi gereken bir güçtür.

Emperyalizm ve işbirlikçilerine göre devrimciler, ideolojik, örgütsel ve fiziki olarak yok edilmelidir. Halkların gelecek umudu tümden silinmelidir. F tipi hapisaneler ve tecrit politikası, bu amaca yönelik, olarak gündeme getirilmiştir. Tecritin uygulanarak istenilen sonucun alınması düzen açısından, stratejik önemdedir.

Hücreler ve tecrit, Avrupa'da denenmiş ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerin-

de ilerici, devrimci hareketlerin imhası, bu politikayla sağlanabilmiştir. Türkiye oligarşisi de aynı politikayı uygulayarak bu sonucu almayı hedeflemektedir.

Devrimci tutsaklar 12 Eylül'den bu yana her türlü saldırıya rağmen teslim alınamamışlardır. Tam tersine, büyük direnişlerle, örgütlü yaşamda ısrarla, halk kesimlerine önemli bir güç ve moral kaynağı olmuştur.

Devrimciler hücrelere atılarak örgütler dağıtılacak, tecrit altında umutsuzlaştırılacak, yalnızlaştırılacak, iradeleri zayıflatılarak teslim alınacaklardır. Nihayetinde halkın öncülerinin teslim alındığı bir yerde halkın mücadelesinin bütün olarak bastırılması çok daha kolay olacaktır. Tecrit politikasının esası bu düşüncedir.

Oligarşi açısından hücrelerde tecrit politikasını hayata geçirmek ne derece önemliyse, bu politikaları boşa çıkartmak da, ülkemiz ve dünya halklarının geleceği açısından o derece önemliydi. 2000-2007 Büyük Direnişi, devrim ve karşı-devrim için taşıdığı bu önemden dolayı 7 yıl boyunca sürdürülmüş ve büyük bedeller ödenen bir direniş olarak biçimlenmiştir.

Hücre tipi hapishane, 1990'ların başlarında Eskişehir hücre tipiyle denenmiş bir saldırıydı. O dönemde bu girişim püskürtülmüş ama tamamen gündem dışı kalmamıştı. 1996'da hücre tipi statüsünü kabul ettirmeyi tekrar denedi oligarşi; ama bu saldırı da 12 şehidin verildiği 1996 ölüm orucuyla püskürtüldü.

1999 Eylül'ünde Ulucanlar Hapishanesi'ne yapılan operasyonla 10 devrimci tutsak katledildi. Oligarşi, Ulucanlar'daki gözdağıyla hücreleri hiçbir direniş olmadan açmayı amaçlamıştı. Devrimcilerse oligarşinin bu planını hayata geçirmesine izin vermeyecekti. Teslimiyeti reddedecekti. Ölümü karşı tarafın elinde bir koz olmaktan çıkarıp direnmeye dönüştürecekti.

Yüzlerce gün süren açlıklarla ölü-

dü. Bedenlerini tutuşturup alevler arasında öldü. Kurşunlar ve gaz bombaları karşısında öldü. Her ölümdede teslim olmayı reddedişin bir siyasal sonucu vardı. Her ölüm başeğmezliğin mesajını taşıdı halklara.

O süreçte en katı sansürlerden biri uygulanmıştı oligarşi tarafından. "Boşuna ölüyorsunuz", "ölümler, ses getirmiyor" diyenler vardı. O koşullarda, onlara göre direnmenin bir anlamı yoktu. Halk desteklemiyordu!.. Tüm bunlara rağmen direniş sürdürüldü. Zorla müdahalelere, sakatlıklara ve şehitlerin sayısının durmadan artmasına rağmen sürdürüldü.

Oligarşi en baştan, **20 hapishaneye birden** aynı anda operasyon düzenleyerek ve o dört gün içinde 28 tutsağı katlederek tecriti uygulamak için neleri göze aldığını gösteriyordu. Oligarşi, baştan devrimcileri yıldırıp moral bozukluğu yaratarak, örgütleri dağıtacak, dayanışmayı bitirecek, dışardaki demokratik muhalefeti etkisizleştirecek, halka gözdağı verecekti.

19-22 Aralık'ın hemen arkasından dönemin başbakanı Ecevit, "**artık devletle başa çıkamayacaklarını öğrenmiş olmalılar**" derken 19 Aralıkla ve ardından tecritle amaçlananı açıkça ortaya koyuyordu.

19-22 Aralık katliamı ve sonraki süreçte oligarşi, çeşitli demokratik ke-

Oligarşi açısından hücrelerde tecrit politikasını hayata geçirmek ne derece önemliyse, bu politikaları boşa çıkartmak da, ülkemiz ve dünya halklarının geleceği açısından o derece önemliydi.

Her ölümdede teslim olmayı reddedişin bir siyasal sonucu vardı. Her ölüm başeğmezliğin mesajını taşıdı halklara.

**Ülkemizde devrimci mücadele
yok edilememişse, hapishaneler-
de devrimci tutsaklar teslim
alınamamışsa, en koyu
karanlıklarda tutsaklar
direnişleriyle dışarıya ışık
olabilmişlerse, bireycileştirme,
örgütsüzleştirme saldırıları
püskürtülebilmişse, hücreler
etkisizleştirilebilmişse, bunlar,
yaratılan direniş geleneğinin
sonuçlarıdır.**

simleri sindirmiş, hücrelere karşı direnen solun büyük bir kısmını direnişten uzaklaştırmıştı. Bu koşullarda kısmi bir başarı elde etse de, direnişin bitirilmesi noktasında tamamen başarısızlığa uğramıştır. Çünkü karşıdaki irade devrimci hareketin iradesiydi.

2000-2007 arasındaki 7 yıllık süreçte, hücreler, direniş karşısında etkisiz kaldı. Devrimcilere boyun eğdirmeyi, örgütlerini dağıtmayı başaramadılar, direnişi kıramadılar. İçerde ve dışarda ağır bedeller pahasına da olsa direnme hakkı savunuldu. **Yalanlar, tahliye rüşveti, zorla müdahale, sansür ve her türlü saldırı yöntemi**, bu yürüyüşü durduramadı. Ve büyük direniş hiçbir gücün insan iradesinin üstünde olamayacağı halklara gösterdi. Bu yürüyüş tüm dünyaya emperyalizm ve oligarşinin görünürdeki o büyük gücünün devrimci irade karşısında hükmü olmadığını gösterdi. Ve yine bu yürüyüş, tecriti kırmanın yolunun da yine direnmekten, daha güçlü ve daha militanca direnmekten geçtiğini gösterdi.

Hatırlanacaktır; zorla tıbbi müdahaleyle direniş engellenmeye kalktığında, pek çok devrimci, tutuşturdukları bedenleriyle direniş hakkını savundular. Burada sorun tüm bedelleri göze alıp almama sorunudur. Eğer tüm bedelleri göze almışsanız, oligarşinin politikaları-

nı boşa çıkarma şansınız vardır. Ama direnmeden o politikaları boşa çıkarmak, hapishanelerde olsun, dışarıda olsun tecrit çemberini kırmak, ihtimal dahilinde değildir.

122 şehit, tecrite karşı mücadelede fedakarlıkları ve kararlılıklarıyla onlar bir tarih yazdılar.

Ülkemizde devrimci mücadele yok edilememişse, hapishanelerde devrimci tutsaklar teslim alınamamışsa, en koyu karanlıklarda tutsaklar direnişleriyle dışarıya ışık olabilmişlerse, bireycileştirme, örgütsüzleştirme saldırıları püskürtülebilmişse, hücreler etkisizleştirilebilmişse, bunlar, yaratılan direniş geleneğinin sonuçlarıdır.

Amerikan ve Avrupa emperyalizmi bu anlamda F tipleriyle ve tecritle amaçlarına ulaşamamışlardır.

Emperyalizm tüm dünya halklarına, *“benim istediğim gibi düşüneceksin, benim istediğim gibi muhalefet yapacaksın, bizim izin verdiğimiz sınırlar içerisinde hareket edeceksin”* diyor. Yapmazsan *“işgal ederim, yakarım yıkarım, terörist ilan ederim, katlederim, hücrelere atarım, işkencelerden geçiririm”* diyor. Bunlarla, saldırıyı bir kuşatmaya çevirerek halkların **direniş hakkı**nı elinden almak istiyor. Emperyalizmin tecritiyle amaçladığı budur. VE işte 122 şehitli direniş, bu noktada dünya çapında bir anlam ve öneme sahiptir.

Tarihin en zorlu süreçlerinde her da-
im doğru yolu işaret eden büyük ustanın öğrencileriydi onlar. Biliyorlardı ki onun izini takip etmek “at izinin it izine” karıştığı dönemlerde karanlıktan aydınlığa çıkmaktı. Her zaman doğru tarafta yer almak ve başı dik olmaktı. O ustanın 2007’de büyük direniş sürerkenki mesajında şöyle deniyordu: *“... Dünyanın her tarafında kanımızı akıttılar, ... değerlerimize saldırdılar, en büyük vahşeti uyguladılar... Bize tecrit, ... işgali, sömürüyü, yozlaşmayı reva gör-düler. Ama bütün bunların karşısına ezilen halklar, haklılıklarından aldıkla-*

rı güçle dikildiler.

Emperyalistler ve işbirlikçileri, halkları teslim alabilmek için... her yöntemi kullanmaktadır...

Bu yöntemler oligarşinin büyük korkusunu ifade etmekten başka bir şey ifade edemez...

Bunlara karşı bütün gücümüzle her yerde mücadele edecek, maskelerini düşürüp gerçek yüzlerini sergileyeceğiz.

Kazanan emperyalistler ve işbirlikçiler değil, ezilen halklar olacak..." (28 Aralık 2008, Yürüyüş)

Bu inanç ve kararlılığa sahipti her biri. Biliyorlardı ki "Emperyalizmden nefret etmek ve asla boyun eğmemek için milyonlarca nedenimiz var"dı. Gülnihal Yılmaz, söyledikten sonra, bu nedenlerden birini şöyle anlatıyordu: "Dünyanın 1/3'ü açlık çekiyor. Dünyanın açlık sorununu çözmek için gerekli kaynak miktarı ise Amerika'da 1 yılda parföme yapılan harcama kadar. Ya da silahlanmaya ayrılan paranın % 1'i ka-

dar... Emperyalizmin "vahşi kapitalizmin" ne olduğunu anlatmaya bundan daha iyi bir örnek olur mu?"

Ve dört gün arayla şehit düşecek olan Fatma Köse, Gülnihal'e cevap veriyordu. "Tek kutuplu dünyacılara göre hakikatli insan olmak yasak."

Ahmet İbili, tören konuşmasında emperyalizm ve oligarşinin saldırısına dikkat çekiyordu: "Halkımızla emperyalizm ve işbirlikçileri arasındaki savaşın odak noktası bugün hücreler olmuştur. Hücre tipi hapishaneler bu tür savaşım simgesi durumundadır. Bu nedenle hücre tipine kapatılacak olanlar sadece bizler değil halkımızın umutları olacaktır..."

Eyüp Samur, tüm direnişçiler adına, emperyalizmin hücre ve tecrit politikasına karşı direnmenin anlamını ilan ediyordu: **"Emperyalizm ve işbirlikçileri asla ama asla halkın kurtuluş mücadelesini boğamayacaklar... Asla ama asla sosyalizm idealini yok edemeyecekler..."**

Anti-Emperyalizm Enternasyonalizm ve Dayı

*“Güçlü olan
emperyalizm değil
devrimcilerdir.”*

Dursun KARATAŞ

12 Mart sonrasında, devrimci ilerici gençliği toparlamak ve sürece iradi müdahalede bulunabilmek için kurulan ilk örgütlenme, yönetiminde Dayı'nın da yer aldığı **İYÖKD**'dür. İYÖKD (İstanbul Yüksek Öğrenim Kültür Derneği) Kasım 1973'te kurulmuştur. Kurulmasının hemen ardından örgütlediği ilk kampanyalardan biri, **NATO**'nun kuruluş yıldönümünde (Nisan 1974) düzenlenen **“Anti-Emperyalist Kampanya”**dır. Kampanyanın amacı, NATO'nun teşhir edilmesi ve emperyalizme karşı bir bilinç oluşturulmasıdır. Kampanya yalnızca gençlikle de sınırlı tutulmamış; tüm halk kesimlerine yönelik bir faaliyet yürütülmüştür.

Daha belli bir örgütsel yapıya sahip olunmadan anti-emperyalist nitelikli bir kampanyanın örgütlenmiş olması; Parti-Cephe ideolojisine, bu ideolojinin en temel ayaklarından birini oluşturan **anti-emperyalist** mücadele anlayışına ve pratiğine sahip çıkmakla ilgilidir. Kitlelerde Amerika'ya, NATO'ya karşı güçlü bir tepkinin, gençlikte de, özellikle 1960'lardan devralınmış güçlü bir anti-

THKP-C'nin, Devrimci Sol'un ve DHKP-C'nin anti-emperyalist yanını belirleyen; Mahir Çayan'ın Emperyalizmin 3. Bunalım Dönemi'ne ve Türkiye devrimine ilişkin tespitleridir. 3. Bunalım Dönemi'nde yeni-sömürge ülkelerdeki stratejik hedef, "anti-emperyalist, anti-oligarşik devrim" olarak belirlenmiştir. Bu tespit Parti-Cephe'nin enternasyonalizm anlayışında dayanağını oluşturmaktadır.

emperyalist düşüncenin varlığı da, bu kampanyanın örgütlenmesinde belirleyici olmuştur.

O yıllarda Mahir Çayanlar'ın emperyalizme karşı eylemleri, THKP-C'nin mirasına sahip çıkan genç Cephecilerin hafızalarında çok tazedir henüz. Bu eylemlerden kitlelerde en çok etki bırakanları: İsrail'in İstanbul Başkonsolosu **Efraim Elrom'un kaçırılarak, cezalandırılması** ve Deniz Gezmişler'in idamını engellemek amacıyla NATO'nun Ünye Radar Üssü'nde görevli üç İngiliz'in kaçırılarak, ardından yaşanan **Kızıldere Manifestosu** dur.

Kızıldere sonrası kendilerini Parti-Cephe sempatzanı olarak gören ve bir süre sonra **Kurtuluş Grubu** olarak tanımlayan, 1978'de ise tarih sahnesindeki yerini **Devrimci Sol** olarak alan ve Dayı'nın önderliğinde hareket eden kadroların ideolojik şekillenişlerinde, Parti-Cephe'nin anti-emperyalist anlayışı ve pratiği belirleyici unsurlardan biridir. Bundan sonrasında da Devrimci Hareketin tüm örgütlenme ve faaliyetlerinde anti-emperyalist, yan temel alınmıştır.

Dayı'nın Önderliğinde Şekillenen Anti-Emperyalist ve Enternasyonalist Anlayış

Anti-emperyalist, anti-oligarşik devrim

stratejisini temel alan devrimcilerin, asgari örgütlenmeyi sağlar sağlamaz, ilk örgütledikleri kampanyalardan birinin anti-emperyalist nitelikte olması, doğal olardı.

THKP-C'nin, Devrimci Sol'un ve DHKP-C'nin anti-emperyalist yanını belirleyen; Mahir Çayan'ın Emperyalizmin 3. Bunalım Dönemi'ne ve Türkiye devrimine ilişkin tespitleridir. 3. Bunalım Dönemi'nde yeni-sömürge ülkelerdeki stratejik hedef, "anti-emperyalist, anti-oligarşik devrim" olarak belirlenmiştir. Bu tespit Parti-Cephe'nin enternasyonalizm anlayışında dayanağını oluşturmaktadır. Çayan, içinde bulunduğu çağı Marksist-Leninist temelde değerlendirerek, görüşlerini bilimsel bir temele oturtmuştur.

Marks, işçi sınıfının mücadelesinin şekil bakımından **ulusal**, muhtevası bakımından **enternasyonalist** olduğunun belirtiyordu. Emperyalizm çağının Marksistleri, Lenin ve Stalin de aynı gerçekliğe vurgu yapmışlardır. Marksizm-Leninizm; her ülkenin devrimcisinin kendi ülke devrimi için mücadele ederek, devrimini gerçekleştirip, ileriye taşıyarak emperyalizme darbeler vurması gerektiğini söyler. Devrimciler en temel enternasyonalist görevlerini ancak böyle yerine getirmiş olacaktırlar. **Stalin, ulusalcılık ve enternasyonalizm** arasındaki bağı şu şekilde ifade etmektedir:

"Herhangi bir ülkenin komünist partisi, eğer kendini, 'kendi' ülkesinin, 'kendi' yurdunun, 'kendi' proletaryasının çıkarlarıyla sınırlamayıp, tersine kendi ülkesinin koşullarını ve durumunu gözönüne alarak uluslararası proletaryanın ve diğer ülkelerdeki devrimin çıkarlarını odak noktası yaparsa yani özünde, ruhunda enternasyonalist ise, 'bütün ülkelerdeki' devrimlerin gelişmesi, desteklenmesi, güçlendirilmesi için bir ülkede (kendininkinde) 'mümkün olanın en fazlasını' yaparsa, bu partinin stratejisi ve taktiği ancak o zaman doğru olabileceği..." (Stalin, Strateji ve Taktik, syf. 21)

Mahir Çayan, “enternasyonalizmin ilk adımı” olarak, kendi ülkesinde devrimin yolunu şöyle belirlemiştir:

“Ülkemizde tekelci kapitalizm kendi iç dinamiğiyle gelişmediğinden ve yerli tek elci burjuvazi baştan **emperyalizmle bütünleşmiş** olarak doğduğundan **stratejik hedeflerimiz anti-emperyalist, anti-oligarşik devrimdir...**” (Bütün Yazılar, Boran Yayınları, syf: 431)

Mahir Çayan'ı bu tespiti yapmaya götüren **emperyalizmin** bizim gibi ülkelerde dışsal bir olgu olmayıp, **içsel bir olgu** haline gelmesidir. Diğer bir ifade ile, oligarşinin bütün politikalarını belirleyen ve yönlendiren emperyalizmdir. Nitekim Mahir Çayan; yeni-sömürge ülkelerde emperyalizmin sadece **ekonomik** değil **politik, ideolojik ve askeri nitelikte** bir kontrole sahip olduğunu belirtmiştir. Ve yine, ülkemizde **baş çelişkinin** oligarşi ile halk arasında olduğunu, emperyalizmin de oligarşi içerisinde yer aldığını ortaya koyarak şu saptamada bulunmuştur:

“(...) devrimci savaş sadece sınıfsal planda yürümeyecektir. Savaş, **sınıfsal ve ulusal planda** yürüyecektir. Şüphesiz oligarşik devlet cihazının militarize gücü yetersiz kalıp, Amerikan ordularının açıkça savaş içinde yer almasına kadar, sınıfsal yan ağır basacaktır...” (age sf: 433)

Ülkemizde ve dünyada yaşanan gelişmeler, Mahir Çayan'ın tespitlerinin doğruluğunu defalarca kez göstermiştir ve göstermeye de devam etmektedir.

Mahir Çayan'ın takipçisi olan **Dursun Karataş** ve onun önderliğindeki Devrimci Sol ve DHKP-C; Marks'ın, Engels'in, Lenin'in, Stalin'in, Mao'nun ve Mahir Çayan'ın bu konudaki tespitlerinden ve pratiklerinden çıkardığı dersler ışığında Marksist-Leninist ideolojiyi güncelleştirmiş, ileriye taşımış ve pratiğe geçirmiştir.

İYÖKD'den Kurtuluş Grubu'na ve Devrimci Sol'dan DHKP-C'ye, kısacası 1970'lerden bugüne devrimci hareketin pratiği zengin deneyimlerle doludur. Da-

yı'nın 38 yıllık devrimci yaşamında kıyasıya mücadele ettiği konulardan birisi de; anti-emperyalizm ve enternasyonalizm anlayışı olmuştur. Marksist Leninist anlayışın bu yanıyla da temsilcisi, taşıyıcısı olma onuru bugün Dayı'ya ve DHKP-C'ye aittir. Dayı'nın 38 yıllık devrimci yaşamı, ülkemizdeki anti-emperyalist mücadele tarihiyle özdeşdir.

Dayı'nın bu noktadaki tavrı ve önderliği açısından belirtilmesi gereken bir diğer nokta, anti-emperyalizmin Dayı'da tüm siyasal yaşamı boyunca değişmeyen bir yan olmasıdır. Anti-emperyalizm Dayı'da hiçbir zaman **dönemsel** bir konu olmamıştır. Dayı'nın ve Dayı ile bütünleşmiş Devrimci Hareketin tarihinin her aşamasında, **içinde bulunulan koşullar nasıl olursa olsun**, devrim mücadelesinde anti-emperyalizm stratejik açıdan belirleyici olmuştur. İster gücünün zirvesinde olsun, isterse en zor koşullar altında bulunsun **emperyalizm gerçeği** hiçbir zaman gözardı edilmemiş, **emperyalizme karşı mücadele** “koşullar” denilerek ertelenmemiştir. Anti-emperyalist mücadele ve enternasyonalist dayanışmanın önemi her dönem vurgulanmış, kendi ülkesinde anti-emperyalist mücadelenin gereklerini yerine getirmeyenlerin, enternasyonalist de olamayacağı Marksist-Leninist ilkesi rehber edinilmiştir.

Devrimci hareket emperyalizm ile oligarşiyi birbirinden ayırmamıştır. Oligarşiyeye vurulan her darbenin, emperyalizme de vurulmuş bir darbe olduğunun bilinciyle hareket edilmiştir. Ve tersine olarak, doğ-

“Ülkemizde tekelci kapitalizm kendi iç dinamiğiyle gelişmediğinden ve yerli tek elci burjuvazi baştan emperyalizmle bütünleşmiş olarak doğduğundan **stratejik hedeflerimiz anti-emperyalist, anti-oligarşik devrimdir...**”

1960'lı yıllar, yeni-sömürgecilik ilişkilerinin geliştirildiği, emperyalizme bağımlılık ilişkilerinin kurumlaşmasının oldukça mesae katettiği yıllardır. Bu yıllar, aynı zamanda devrimci, ilerici, yurtsever örgütlerin, anti-emperyalist ve bağımsızlıkçı tepkilerini en güçlü şekilde ifade etmeye başladığı yıllar olmuştur.

rudan emperyalizme vurmak da, oligarşiye vurmak demektir. Bu anlamda, oligarşi içindeki işbirlikçi kurumlar ve kişiler de, emperyalist kurumlar ve emperyalizmin ajan ve işbirlikçileri de, devrimci hareketin doğrudan hedefleri arasında olmuştur. Emperyalist hedefler vurulurken, hem halkın adalet özlemi karşılanmış, hem de emperyalizm gerçeğinin halk nezdinde en çıplak haliyle görülmesi amaçlanmıştır. Emperyalistlere ve yerli işbirlikçilerine, ülkemizin sahipsiz olmadığı, istedikleri gibi at koşturamayacakları gösterilmiştir.

Devrimci Hareketi soldan ayıran temel yanlardan biri de, anti-emperyalizm ve enternasyonalizm anlayışı olmuştur. Ülkemizde solunun esas olarak anti-emperyalist geleneği güçlüdür; ancak bu gelenek 1980'lerden itibaren kimileri açısından "geride kalmış"tır. Siyasal olarak özellikle Avrupa emperyalizmi karşısında net bir anti-emperyalist tutumdan uzak durulurken, solun büyük çoğunluğu emperyalist kurumların hedeflenmesinden özellikle uzak durmuştur. Sadece silahlı mücadele anlamında değil, yasal, barışçıl mücadele biçimlerinde de solun bir çok kesimi emperyalist kurumları karşılarına almaktan kaçınmaktadırlar.

Solun önemli bir kesimi, 1980 sonlarından başlayarak 1990'lar boyunca süren emperyalist saldırganlıklar ve işgaller karşısında, adındaki "Marksist-Leninist", "komünist", "sosyalist" gibi sıfatlara uy-

gun bir tavır sergileyememiştir. Bu durum özellikle Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerdeki karşı-devrimler sonrasında boyutlanarak bugüne kadar taşınmıştır. Reformist sol, Kürt milliyetçi hareketi ve ona yedeklenen sol ise, emperyalizme karşı tavır konusunda, en geri çizgiye savrulmuş, bırakın tavır almayı, bırakın açıkça savaşmayı, emperyalizmi, emperyalizmin çeşitli kurumlarını savunmaya kadar gerilemişlerdir. Avrupa Birliği emperyalizmi, Amerikan emperyalizmi demokrasi ve özgürlük getirecek güçler olarak ilan edilebilmiş, bazen **Kopenhag kriterlerini**, bazen **"uluslararası standartlar"**ı, bazen **BM müdahalesini** savunabilmişlerdir. Bütün bu savrulmalar karşısında Dayı, anti-emperyalizmin şaşmaz ölçüsü ve önderi olmuştur.

Devrimci Hareket, Anti-Emperyalist Anti-Oligarşik Devrim Stratejisine Uygun Bir Mücadele Hattı İzlemiştir

Ülkemizde emperyalizmin içsel bir olgu haline gelmesi, zaman içinde daha belirgin bir hal almıştır. Diğer bir ifade ile, yeni-sömürgecilik ilişkileri 1945-46'lardan günümüze daha da pekişmiştir. Emperyalizm ekonomide, politikada, asreri boyutta, oligarşik yönetimi daha doğrudan ve açıkça belirler hale gelmiştir. Öyle ki, oligarşik yönetimi emperyalizmin yönettiği artık daha açıktır. Ancak ilerici demokrat örgütlerin bu gelişme paralel olarak, aynı ölçüde anti-emperyalist bir bilinç ve tavır geliştirdiğini söylemek mümkün değildir. Anti-emperyalist tavır bilinci ve mücadeleyi geliştirmenin nesnel zemini daha **güçlenmesine** rağmen, solun bu konudaki politikası ve pratiği zayıflamıştır.

1960'lı yıllar, yeni-sömürgecilik ilişkilerinin geliştirildiği, emperyalizme bağımlılık ilişkilerinin kurumlaşmasının oldukça mesafe katettiği yıllardır. Bu yıllar, aynı zamanda devrimci, ilerici, yurtsever örgütlerin, anti-emperyalist ve bağımsızlıkçı

tepkilerini en güçlü şekilde ifade etmeye başladığı yıllar olmuştur. Anti-emperyalist mücadelenin, eylemlerin ve **“Tam bağımsız Türkiye”** şiarının öne çıkması, kitlelerde anti-emperyalist bilincin oluşmasını ve gelişmesini de beraberinde getirmiştir. 1960’lı yıllara damgasını vuran **anti-emperyalist** ve bağımsızlıkçı mücadele anlayışı olmuştur. Silahlı mücadeleyi savunan anlayışların revizyonist, reformist geleekten kopuşu ve anti-emperyalist, anti-oligarşik devrim stratejisini geliştirmesi bu yıllarda olmuştur.

1970’li yılların pratiğine damgasını vuran **anti-faşist mücadele** olmuştur. Ancak devrimci hareket bu yıllarda da Dayı’nın önderliğinde, anti-emperyalist mücadele ve enternasyonalizm konusundaki tutumunu ve mücadelesini sürdürmüştür. Bu dönem boyunca, IMF’ye karşı, NATO’ya karşı son derece güçlü ve yaygın kampanyalar gerçekleştirilmiş, bu dönemde ülkemiz sınıflar mücadelesi tarihinde doğrudan **emperyalist tekellere yönelik** en yaygın eylemler gerçekleştirilmiştir. Emperyalist şirketler, 1978’den itibaren ilk kez devrimci mücadeleden korkmaya başlamışlardır. Bunun onuru da Türkiye solunda Devrimci Sol’a aittir; ilginçtir ki, tüm siyasi hareketler bir şekilde “anti-emperyalist” olma iddiasına ve söylemine sahip olmalarına rağmen, solda bu tür bir pratiği olan başka bir siyasi hareket yoktur... 12 Eylül cuntası işbaşına gelir gelmez, her bankanın önüne asker dikildiği gibi, emperyalist tekeller de ilk koruma altına alınan kurumlar oldular. Emperyalist kurumlar önündeki askerler uzun süre “nöbetlerini” sürdürdüler.

1980’li yıllar, askeri faşist cuntanın devrimci muhalefeti ve halkı teslim almaya çalıştığı yıllardır. Buna rağmen, o günün koşullarına uygun olarak Dayı ve onun önderliğindeki devrimci hareket, anti-emperyalist bilincin diri tutulması ve enternasyonalist görevlerin yerine getirilmesi için çaba sarfetmeye devam etmiştir.

Devrimci Sol’un cuntaya karşı mücadeleyi silahlı mücadele temelinde sürdürmeye devam ettiği cuntadan sonraki 6-7 aylık süreçte Amerikan Kültür Merkezleri’nden Mercedes gibi şirketlere kadar, emperyalist kurumlara yönelik eylemler gerçekleştirilmeye devam edilmiştir. Cuntaya karşı gerçekleştirilen **“Amerikancı Faşist Cunta 45 Milyon Halkı Yenemeyecek”** kampanyası kapsamında 100’e yakın tekelci ve emperyalist kuruluşa yönelik eylem gerçekleştirildi.

Bu yıllar Dayı’nın ve devrimci hareketin pek çok kadrosunun, savaşçısının tutsak düştüğü yıllardır. Buna rağmen emperyalizmin dünya halklarına yönelik saldırıları çeşitli biçimlerde protesto edilmiştir. Tutsaklık koşulları içinde, sıkıyönetim mahkemelerinde emperyalist saldırganlıkları teşhir etmekten Filistin halkıyla dayanışmak için kan bağına, kısa süreli açlık grevlerine kadar bir çok şekilde anti-emperyalist tavır sürdürülmüştür.

Atılım’a geçildiği 1990 yılı ile birlikte, anti-emperyalist mücadele öne çıkmaya başlamış, Marksizm, Leninizm ve enternasyonalizm bayrağı devrimci hareketin elinde daha yükseklerle kaldırılmıştır. Bu süreçte emperyalist kurumlara, emperyalizmin ajanlarına karşı gerçekleştirilen eylemleri burada sıralamak, yazımızın hacmini oldukça aşacaktır. Ancak şu kadarını belirtelim ki, gerek kitlesel boyutuyla, gerekse de askeri boyutuyla solun anti-emperyalist mücadele pratiğinin en üst düzey örnekleri yaratılmıştır bu dönemde.

1 1970’li yılların pratiğine damgasını vuran **anti-faşist mücadele** olmuştur. Ancak devrimci hareket bu yıllarda da Dayı’nın önderliğinde, anti-emperyalist mücadele ve enternasyonalizm konusundaki tutumunu ve mücadelesini sürdürmüştür.

Tarihimizin her anında devrimci mücadelenin temel yanlarından ve hedeflerinden birinin, emperyalizme karşı bağımsızlık mücadelesi olduğu vurgulanmıştır. Emperyalizme karşı bağımsızlık, faşizme karşı demokrasi, kapitalizme karşı sosyalizm, bu bütünü eksiksiz anlatan bir formülasyondur.

Emperyalist saldırganlığa, ideolojik, politik ve pratik anlamda güçlü bir karşı çıkış hayata geçirilmiş, bu pratik, dünya halklarına moral ve güven vermiştir.

Anti-Emperyalizmin Devrimci Yayınlardan Farklı Konulardaki Eylemlere Uzanan Damgası

Tarihimizin her anında, tüm faaliyetlerde devrimci mücadelenin temel yanlarından ve hedeflerinden birinin, **emperyalizme karşı bağımsızlık** mücadelesi olduğu vurgulanmıştır. **Emperyalizme karşı bağımsızlık, faşizme karşı demokrasi, kapitalizme karşı sosyalizm**, bu bütünü eksiksiz anlatan bir formülasyon, hedefi net gösteren bir slogan olarak, anti-emperyalizmin devrimci hareketin anlayışında nasıl bir yer tuttuğunu da ortaya koyar.

İdeolojik mücadelede, devrimci yayınlarda, güncel ve genel politikaları en geniş kesimlere ulaştırmak için örgütlenen kampanyalara verilen isimlerde, sloganlarda, işte bu bütünün bir parçası olarak, **anti-emperyalist** yan daima vurgulanmıştır.

Değişik zamanlarda çıkarılan devrimci yayınların isimleri bize bunu çok somut olarak gösteren örneklerden biridir: Örneğin, henüz daha tam bir örgütsel yapıya ulaşılmadığı 1975 yılında çıkarılan derginin ismi **“Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı Devrimci Gençlik”**tir. 1978’de

devrimci hareket Devrimci Sol olarak tarih sahnesinde yerini aldığında çıkarılan ilk yayının ismi, **“Bağımsızlık ve Demokrasi Mücadelesinde Dev-Genç”** olmuştur.

12 Eylül 1980 Cuntasından sonra Aralık 1986’da devrimci basın mevzisinde yayına başlayan derginin ismi ise **“Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm Mücadelesinde Yeni Çözüm”**dür. Bu gelenek **“Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı Mücadele”**, **“Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı Kurtuluş”**, **“Bağımsızlık ve Demokrasi Yoluunda Kurtuluş”** devam etti.

Stratejik bir sorun olan anti-emperyalizme her zaman özel önem veren devrimci yayın geleneği, **“Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı Yürüyüş”** ve **“Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm İçin Yürüyüş”** ile devam etmektedir.

Açıktır ki, anti-emperyalizm, bağımsızlık, vatanseverlik vurgusunun dergi isimlerinde yer alması, aynı zamanda o dergilerin muhtevasına ilişkin bir politikanın da yansamasıdır. Yayınların hemen her sayısında emperyalizm ile ideolojik mücadele yürütülmüş, emperyalizmin her alanda teşhirine özel bir önem verilmiş, halkın anti-emperyalist bilinci geliştirilmeye çalışılmıştır. Keza, solun anti-emperyalizm ve enternasyonalizm anlayışındaki çarpıklıklar da sıkça işlenen konulardan biri olmuştur.

Yayınlarda özellikle vatanseverliğe ve anti-emperyalizme vurgu yapılmıştır. Örneğin, **Vatan** dergisinin ismi nedeniyle kimileri, Marksist-Leninstlere yönelik “eleştiriler” yapmaya kalkışmıştır. Bu eleştiri veya “dudak bükme” tavrı, solun anti-emperyalizmden, bağımsızlık hedefinden ne kadar **uzaklaştığının**, kitleleri örgütlemeye diye bir **sorunu kalmamasının** ve elbette **şablonculuğunun** bariz bir kanıtıydı. Öyle ki, bazıları bu derginin ismini Marks’ın **“komünistlerin vatanı olmaz”** sözüyle eleştirecek kadar karikatürize bir yaklaşım sergiliyor, devrimin sorunlarının

ve ihtiyaçlarının karşısına şablonlarla çıkıyordu. Ancak şunu da belirtmeliyiz ki, **Vatan** dergisinin çıkarılması, bu çerçevede ideolojik bir mücadele yürütülmesi, soldaki “vatan” kavramına uzaklığın kırılmasında önemli bir işlev görmüştür.

Yayınlardaki anti-emperyalist damga, nasıl ki Türkiye gerçeğinin kaçınılmaz bir sonucuysa, farklı alanlardaki eylemlerde de aynı şey söz konusudur. Ülkemizde **emperyalizmin sorumluluğunun olmadığı bir konu yoktur**. Dolayısıyla, hangi konuya yönelik bir mücadele ve eylem içinde olursanız olun, mutlaka hedefinizde yine emperyalizm olmak zorundadır. Devrimci hareketin seçimlerden ölüm oruçlarına kadar birbirinden farklı konulardaki eylem ve kampanyalarında ortak nokta, eylemlerin hedefleri arasında emperyalist kurumların da olmasıdır. Bir kaç örnek aktarmak gerekirse:

12 Eylül 1980’de askeri faşist cuntanın yönetime el koymasıyla birlikte devrimci hareket **“Amerikancı Faşist Cunta 45 Milyon Halkı Yenemeyecek”** başlıklı bildiri yayınlamış ve aynı adla kampanya düzenlemiştir. Söz konusu bildiride, “Cuntanın Sınıfsal Temeli” başlığı altında, Cuntanın **Amerikancı** olduğu, ABD’nin çıkarları gereği iş başına geldiği örneklerle anlatılmıştır.

Her açıklamada, her eylemde ülkemizin emperyalizmin yeni-sömürgeci olduğu vurgulanmıştır. Örneğin Cuntanın inisiyatifinde yapılan **6 Kasım 1983 seçimleriyle** ilgili olarak, Devrimci Sol’un Ekim 1983’te yayınladığı **“Faşizmin Seçim Oyununu Reddedelim”** adlı broşürde, bu olgu şu şekilde ifade edilmiştir:

“Amerikan emperyalizmi ve faşist cuntanın işçi sınıfı ve emekçi sınıf katmanlarına dayattığı seçim oyununu reddetmeliyiz. Öne sürülen partiler cuntanın partileri olmaları yanında ABD emperyalizminin, işbirlikçi tekellerin, büyük toprak sahipleri ve tefeci tüccarların çıkarlarını savunmaları itibarıyla halk düşmanıdır...”

12 Eylül sonrası Ocak 1989’da düzenlenen **“Zamma, Zulme ve Hayat Pahlılığına Son”** kampanyası çerçevesinde gerçekleştirilen devrimci şiddet eylemlerinden biri de, tekelci burjuvazinin kurumlarından **Türk-Amerikan İşadamları Derneği**’nin basılmasıydı.

1990 Nisan ayında düzenlenen **“Kürdistan Kürt Halkınıdır”** kampanyası çerçevesinde gerçekleştirilen pek çok eylemde hedeflerden biri de, **Amerikan Bilgisayar Merkezi** olmuştur.

Haziran 1990’da gerçekleştirilen **“1984 Ölüm Orucu Direnişçilerini Anma Kampanyası”**nda pek çok 12 Eylül suçu su cezalandırılmıştır. Bu kampanyada basılıp tahrip edilen yerlerden biri de, CIA tarafından finanse edilen HZİ Vakfı’dır.

30 Mart-17 Nisan 1992’de düzenlenen **“Devrim Şehitlerini Anma Haftası”** kapsamında gerçekleştirilen eylemler arasında, **İngiltere’nin Ankara Büyükelçiliğine** ait bir araç ve **Türk-İngiliz Kültür Derneği**’nin bombalanması da vardır.

Anti-Emperyalist Eylemler, Enternasyonalist Dayanışmanın Da İfadesidir

Devrimci hareket oligarşiye karşı hayatın her alanında verilen mücadeleyi bü-

1 2 Eylül 1980’de askeri faşist cuntanın yönetime el koymasıyla birlikte devrimci hareket **“Amerikancı Faşist Cunta 45 Milyon Halkı Yenemeyecek”** başlıklı bildiri yayınlamış ve aynı adla kampanya düzenlemiştir. Söz konusu bildiride, “Cuntanın Sınıfsal Temeli” başlığı altında, Cuntanın **Amerikancı** olduğu, ABD’nin çıkarları gereği iş başına geldiği örneklerle anlatılmıştır.

Devrimci hareket tarihinin her aşamasında gerçekleştirdiği silahlı, silahsız eylemleriyle; hem halkı emperyalizmin politikaları konusunda duyarlı kılarak, anti-emperyalist bilincin gelişmesini sağlamış, hem de emperyalizmin saldırısına uğrayan halklarla enternasyonalist dayanışma içerisinde olmuştur.

tünleyen bir yan olarak anti-emperyalist eylemleriyle, dünya halklarının mücadelesine destek vermiştir. Bunu, temel görevlerinden biri olarak görmüştür. Dünyanın farklı bölgelerindeki ülke halklarına yönelik emperyalist saldırıları protesto etmek, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi veren örgütlenmeleri, halkları desteklemek için ülkemizdeki emperyalist kurum ve kişileri hedef alan eylemler düzenlenmiştir..

Devrimci hareket tarihinin her aşamasında gerçekleştirdiği silahlı, silahsız eylemleriyle; hem halkı emperyalizmin politikaları konusunda duyarlı kılarak, anti-emperyalist bilincin gelişmesini sağlamış, hem de emperyalizmin saldırısına uğrayan halklarla enternasyonalist dayanışma içerisinde olmuştur.

Devrimci hareket, 1977 ve 80'li yıllar arasında çok sayıda anti-emperyalist eyleme imza atmıştır. 1977'de Şili'deki faşist diktatör Pinochet'in işkence merkezi Esmeralda gemisinin İstanbul'a gelişi; Hollanda'nın Moluka'lı gerilları katletmesi; Fransa'nın Batı Sahra'yı bombalaması; İran'da faşist şah rejiminin terörü, NATO'nun İstanbul'daki tatbikatı; Almanya'nın Mogadişu Havaalanı'na baskın yaparak iki Filistinli gerillayı katletmesi gibi dünya halklarına yönelik saldırılar, değişik eylemlerle protesto edilmiştir.

Bu eylemler o süreçte, emperyalizmin hiçbir saldırısı karşısında duyarsız kalın-

mayacağını ve saldırıya uğrayan dünya halklarıyla enternasyonalist dayanışma içinde olunacağını göstermiş, Türkiye halklarına anti-emperyalist bir bilinç taşınmasına hizmet etmiştir.

Anti-Emperyalist Mücadele, Kampanyalarla Daha İleri Taşınmıştır

Emperyalist cephenin gündeme getirdiği çeşitli saldırılara ve politikalara karşı çıkmak, veya devrimci hareketin bağımsızlık hedefini kitlelere maletmek amacıyla çok sayıda anti-emperyalist kampanya örgütlenmiştir.

Bu kampanyaların bazıları şöyledir:

1979 Haziran'ında Ecevit Hükümeti'nin gündeme getirdiği IMF'nin "İstikrar Programı"na karşı, zamların, yokluğun, yoksullukların sorumlusunun emperyalizm olduğunu ve CHP'nin de emperyalist tekellerin ve onların işbirlikçilerinin hükümeti olduğunu halka göstermek için "**Emperyalizme, Faşizme, Teröre, İşsizliğe ve Pahalılığa Karşı Mücadele Kampanyası**" örgütlenmiştir. Bu kampanyanın temel şiarı, "**IMF'nin Yönettiği Değil, Bağımsız Türkiye**" olmuştur.

Kampanyanın hedefleri arasında; emperyalist tekeller, işbirlikçileri, tefeciler, stokçular ve faşistler vardı. Kampanya kapsamında Türkiye genelinde pek çok eylem gerçekleştirildi.

Gerçekleştirilen eylemler arasında; İstanbul'daki **Amerikan Board Heyeti** binasının basılması ve emperyalist gıda tekellerinden Unilever (Sana) ve Migros'a yönelik kamulaştırma eylemleri de vardı.

IMF ve Dünya Bankası'nın dayattığı ve tarihimize "**24 Ocak Kararları**" olarak geçen ekomonik ve siyasi kararlar, Süleyman Demirel Hükümeti'nce gündeme getirildiğinde; Dayı'nın politik öngörüsüyle bu kararları Türkiye halklarına neler getireceği görülerek zaman kaybetmeksizin "**24 Ocak Kararları ve Zamları Protes-**

to Kampanyası” düzenlenmiştir.

90’lı yılların başından itibaren emperyalizmin Ortadoğu’ya yönelik planlarına ve saldırılarına karşı güçlü bir anti-emperyalist mücadele örgütlenmiştir.

29 Temmuz 1990’da Irak’ın Kuveyt’i ilhakıyla birlikte, ABD emperyalizmin Ortadoğu’ya yönelik saldırılarına ilişkin **“Emperyalist Savaşa Hayır Kampanyasını”** başlatılmıştır. Kampanyanın çerçevesi şöyle belirtilmiştir:

*“Devrimciler, ilericiler, yurtseverler, iktidarın ABD politikası paralelinde Ortadoğudaki hegemonya savaşına katılabileceğini de gözardı etmemelidirler. Halkların çıkarının emperyalizmin hegemonya savaşında olmadığı bilinciyle **ABD’nin Ortadoğu halklarını tehdit eden saldırıganlığına karşı çıkmalı**, iktidarın emperyalizmle işbirliği doğrultusunda şekillenen politikasını teşhir etmeliyiz.*

Bugün şiarımız **‘ABD Emperyalizmi Ortadoğu’dan Elini Çek’** olmalıdır.

Türkiye ABD emperyalizminin savaş karargahı değildir...” (Zafer Yolunda 1, say. 521)

Kampanya hem emperyalist saldırılar karşısında sessiz kalınmayacağını bir ifadesidir, hem de devrimci hareketin **strategjik hedefini** göstermektedir. Bu kampanya ayrıca sosyalist sistemin yıkılmasından sonra egemenliğini ilan eden emperyalizme karşı verilen somut bir cevap olması yanı sıra da önemli bir rol oynamıştır. Sosyalizm öldü çılgınlıklarının atıldığı bu süreçte, Anadolu topraklarında devrimci hareketin önderliğinde anti-emperyalist bir mücadele yükseltilmiştir. Dayı’nın bu süreçteki, bu konumdaki tavrı da çok nettir. Solun, Kürt milliyetçiliğinin tavırlarına karşın o, devrimci rotanın temsilcisi olmuştur yine.

Kampanya, **“Emperyalist Savaşa Hayır Komiteleri”** kurularak, Türkiye genelinde örgütlü olunan tüm alan ve birimlerde en yaygın şekilde hayata geçirilmiştir.

Türkiye emperyalist savaşa açıktan katılmasada, savaşın halklar üzerindeki ekonomik etkisi ağır oldu. Buna karşı **“Emperyalist Savaşa ve Savaş Zamlarına Hayır”** kampanyası düzenlendi.

Devrimci Gençlik 15 Ekim 1990’da **“Emperyalist Savaşa ve YÖK’e Karşı Genel Boykot”** örgütleyerek kampanyaya aktif olarak katıldı. Boykot, Anadolu’nun pek çok üniversite de hayata geçirildi.

Bu süreçte Sol **“Saddamı da emperyalistleri de yüzde elli yüzde elli eleştirme”** tavrıyla, emperyalizm gerçeğinden uzaklaşarak, anti-emperyalist mücadelenin gerisine düşmüştür.

Devrimci hareket ise asıl meselenin, emperyalizmin Ortadoğu halklarına yönelik saldırganlığı olduğunu ve anti-emperyalist mücadelenin geliştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Emperyalist savaşın başlamasıyla birlikte **“emperyalist savaşa hayır komiteleri”** yerini **“emperyalist savaşa karşı mücadele komitelerine”** aldı. Bu komitelerle, savaşa karşı olan tüm güçlerin, birleştirilmesi ve iktidarın savaş politikalarına karşı örgütlü bir halk muhalefatinin yaratılması hedeflendi.

Kampanyanın öne çıkan sloganları **“Emperyalizmi Döktüğü Kanda Boğacağız”, “ABD Emperyalizmi Ortadoğu’dan ve Ülkemizden Elini Çek”** oldu.

Devrimci hareket emperyalizmin saldırılarına karşı **misilleme hakkının** doğdu-

Bu süreçte Sol **“Saddamı da emperyalistleri de yüzde elli yüzde elli eleştirme”** tavrıyla, emperyalizm gerçeğinden uzaklaşarak, anti-emperyalist mücadelenin gerisine düşmüştür. Devrimci hareket ise asıl mesele-
nin, emperyalizmin Ortadoğu halklarına yönelik saldırganlığı olduğunu belirtmiştir.

Emperyalizm... Baker'i gönderdiğinde, emperyalizme karşı olduğunu iddia eden sol ve Kürt milliyetçiliği yine suskundu. James Baker'ın bunca vahşetten sonra elini kolunu sallayarak, sessiz sedasız gelip gitmesi emperyalizme karşı şehitler vermiş devrimcilere, halkımıza, Ortadoğu halklarına bir hakarettir.

ğunu belirterek, emperyalist hedefelere yönelik çok sayıda eylem gerçekleştirmiştir. Bunlardan bazıları:

“İstanbul'da Maslakta ABD'ye ait askeri lojistik amaçlı, ABD İncirlik Üssü ile bağlantılı MTMC Outport İstanbul, Tahtakale'de Türk Amerikan Board Heyeti Bürosu, Kabataş'daki Amerika Denizcilik Şirketi, ABS, Teşvikiye ve Avrasya gözlemevi (CIA ile ilişkili), Mecidiyeköy'de Commercicu Union Sigorta şirketi, Be-yoğlunda İtalyan Konsolosluğu...

Adana'da Amerikan Konsolosluğu ile Türk Amerikan Derneği, Ankara'da Fransız havayolları ile Suudi, Japonya, Kanada, Avusturya hava yollarının bulunduğu bina...

İzmir'de Amerikan Tuslog, Amerikan Kültür ile Fransız Kültür Merkezi binalarını bombalayarak tahrip etmiştir.” (Zafer Yolunda 1, say. 602)

İncirlik Üssü'nde görevli ABD ajanı Bobie Eugene Mozelle'nin cezalandırılması, kampanyanın en üst düzeydeki eylemlerinden biri olmuştur. Cezalandırma sonrasında eylemin üstlenildiği bildiride, “ABD güçleri, şirketleri, kuruluşları, ABD yanlısı kişi ve kurumlar hedefimiz olacaktır” denilirken, aynı günlerde İzmir Şirinyer ve Bayraklı'daki NATO üsleri bombalanmış, İzmir'de NATO 6. Ataf Komutanlığı'nda görevli Alwin Mackie cezalandırılmıştır.

Irak halkına yönelik katliam saldırısını sonlandıran ABD, Dışişleri Bakanı James Baker'ı bundan sonraki politikalarına yön vermek için Ortadoğu turuna çıkarmıştır. Devrimci hareket buna da seyirci kalmadı. Baker'ın uğrayacağı yerlerden biri de Türkiye'dir. Dayı, daha sonra Kongrede bu süreci şöyle ifade etmektedir;

“Emperyalizm, Irak halkına saldırısı sonucu ortaya çıkardığı kazanımları kalıcı hale getirmek için, Ortadoğu ve Türkiye'ye Bush'un gelişine ön hazırlık olarak James Baker'ı gönderdiğinde emperyalizme karşı olduğunu iddia eden sol ve Kürt milliyetçiliği yine suskundu. James Baker'ın bunca vahşetten sonra elini kolunu sallayarak, sessiz sedasız gelip gitmesi emperyalizme karşı şehitler vermiş devrimcilere, halkımıza, Ortadoğu halklarına bir hakarettir. Emperyalistlere ve yerli işbirlikçilerine, 'Türkiye'de ve Türkiye Kürdistanı'nda anti-emperyalist güçler yok demektir. '...'” (Kongre Raporu, syf. 143)

Jamis Baker gelmeden önce pek çok protesto gösterisi düzenlendi. 300 bin bildiri dağıtıldı. 19 Mart 1991'de İstanbul, Adana, Ankara, İzmir'deki çok sayıda Amerikan kurumu bombalanarak, tahrip edildi:

“Ankara'da İnterbank ve Amerikan IBM, Adana'da Amerikan Kültür Merkezi ile Amerikan Life Sigorta Şirketi, İzmir'de Amerikan Araç Bakım Merkezi ile Amerikan General Motors (...) İstanbul'da da Bank Of Boston, SKY, Covrier İnternational-INT-BSS adlı Amerikan şirketleri, Amerikan Neşriyat Merkezi, Pepsi Cola İdari Merkezi, Amerika-Sabancı ortaklığı Cing-SA şirketleri ile Amerikan General Motors (...)” (Zafer Yolunda 1, syf. 632)

Turgut Özal'ın savaş sürecinde emperyalizme yaptığı hizmetlerinin-uşaklığının mükafatını ABD Başkanı Bush'tan almak için ABD yapacağı ziyareti öncesinde de; “Amerikan Vinnal Brown Root (VBR), Tuglos Genel Müdürü, NATO kuryesi JOHN Gandy” 12 Mart 1991'de cezalan-

dırıldı.

Doğru ve Tutarlı Bir Anti-Emperyalizm, Marksist-Leninist Anlayış Temelinde Şekillenir

Devrimci Sol Ana Davası'nda yargılanan tutsakların Dayı'nın önderliğinde kolektif olarak hazırladıkları "**Haklıyız Kazanacağız**" isimli savunmanın "İtiraf ediyoruz" diye başlayan girişinde emperyalizme karşı mücadele büyük bir kararlılıkla şöyle savunuluyordu.

"İtiraf ediyoruz!

Savcılar, yargıçlar, bizi mahkum etmeye çalışan egemen sınıflar! Rahatlayın. Evet biz suçların en büyüğünü işledik!.. Ülkemizin her yanını her metrekaresini üsleri, tankları, topları, nükleer bombaları ve füzeleriyle donattılar. Onları biz çağırmadık!.

İtiraf ediyoruz. Emperyalistleri ayak izlerine kadar ülkemizden silmek için bağımsızlık şiarını haykırma suçunu işledik! "Kemer sıkma" diye diye halkımızın boğazına IMF zincirini doladılar. IMF ile masaya biz oturmamak. İpotek anlaşmalarını biz imzalamadık....

İtiraf ediyoruz!... Halkı canından, evinden, yurdundan, okulundan eden CIA uşaklarını, sermayenin faşist sürülerini cezalandırma suçunu işledik.

*Bir gece vakti halkımızın şafağı karartıldı. ... insanlar sokaklardan toplanırken, emirlerini yağdıran beş **Yankee işbirlikçisi** biz değildik!*

İTİRAF EDİYORUZ: Biz halkız, sırtımıza saplanan 12 Eylül hançerine karşı direnme suçunu işledik!

Tüm dünyaya ilan ediyoruz ki ! Bu suçları işlemeye devam edeceğiz."

Bu kararlılık önemliydi.

1980'li yılların ikinci yarısı sosyalist sistemin sürekli güç kaybettiği, emperyalist sistem karşısında gerilediği yıllardır.

SSCB ve Doğu Avrupada karşı-devrimlerle bu süreç 1990 başlarında en uç noktasına vardı.

Avrupa'daki demokratik halk cumhuriyetlerinde ve Sovyetler Birliği'nde bunlar yaşanırken, dünyanın değişik yerlerinde ulusal ve sosyal kurtuluş savaşını sürdüren örgütler de kendi oligarşileriyle "barışmakta" ve silah bırakmaktadırlar.

Türkiye'de de durum pek iç açıcı değildir. 12 Eylül Cuntası karşısında pek çok örgüt sadece fiziki bir yenilgi yaşamamıştır. Daha da kötüsü, solun önemli bir bölümü **ideolojik olarak da yenilmiştir**. Bu durum emperyalizm konusunda da büyük savrulmalara yol açtı.

"Emperyalizmin karşısında hiçbir gücün duramayacağı", emperyalizmin değiştiği gibi teoriler paralelinde emperyalist ülkelerden "demokrasi" beklenir olmuştur.

Ortadoğu'nun ve dünyanın diğer yerlerindeki gerici, faşist rejimlerin demokratikleştirilmesinden başka bir çare olmadığının propağandası yapılmaya başlanmıştır. Bu süreçte kendini "devrimci", "komünist", "ML" vb. olarak tanımlayanlar da emperyalizmin ideolojik bombardımanından az yada çok etkilenmişlerdir.

Solun, Romanya'da emperyalist kompörlere karşı direnen Çavuşeskular'ı sahiplenmeyip, emperyalizmin yalan haberlerinin de etkisiyle karşı-devrimi ve karşı-

Devrimci hareket ise Çavuşeskular'ı 'eksik ve yanlışlarına rağmen' destekleyen, Çavuşeskular'ın katledilmesini protesto eden dünyadaki tek örgüt olmuştur. Bu tavır, Dayı'nın ve O'nun önderliğindeki devrimci hareketin tespitlerinin Marksist-Leninist niteliğinin ve doğruları savunmaki kararlılığının ifadesidir.

Özellikle 1990'lardan sonra solun anti-emperyalizm anlayışında yaşadığı olumsuzluk, giderek güçlenmiş ve derinleşmiştir. Bu olumsuzluğun temelinde, kuşkusuz solun iktidar hedefinden uzaklaşması vardır.

devrimcileri destekler duruma düşmesi, “sol”un gerçeğini de gözler önüne sermiştir.

Devrimci hareket ise **Çavuşeskular**’ı “eksik ve yanlışlarına rağmen” destekleyen, Çavuşeskular’ın katledilmesini protesto eden dünyadaki **tek örgüt** olmuştur. Bu tavır, Dayı’nın ve O’nun önderliğindeki devrimci hareketin tespitlerinin Marksist-Leninist niteliğinin ve doğruları savunmaktaki kararlılığının ifadesidir.

Pek çok örgüt emperyalizmi ve onun etki alanında kalan kesimleri karşısına almaktan korkup tavırsız kalırken ve ideolojilerini burjuva liberallerinin de kabul edebileceği bir şekle sokarken; devrimci hareketin tavrını anlaması kolay olmamıştır. Bu süreçte, devrimci harekete “kelaynak”, dinazor diyenlerden, “Ortodoks Marksist” diyenlere kadar pek çok farklı kesim esen karşı-devrim rüzgarları önünde savrulmuştur. Bu sürecin tek belirleyeni; Dayı’nın ve devrimci hareketin Marksist Leninist tespitleri, o tespitleri savunma ve pratiğe geçirmedeki ısrarları olmuştur.

Dayı Kongre’de bu durumu şöyle ifade etmektedir:

“... Dünya durdukça unutulmayacak, devrimcilik, komünistlik adına utançla anılacak bir ibret tablosuyla karşı karşıyaydık. Emperyalistler, yerli işbirlikçiler, faşistler, sosyal demokratlar, milliyetçiler, kendine M-L, sosyalist, komünist diyenler tek cephede birleşmişti. Bu cephenin hedefi, emperyalist saldırıya karşı direnme ‘su-

çunu’ işleyen Çavuşesku’nun yanlışlıkları da içinde barındıran sosyalist iktidarıydı. Çavuşesku’nun ve yandaşlarının ölümü göze alarak direnişi de, emperyalizmin beyinlerini teslim aldığı solcuların, komünistlerin adalet duygularını ortaya çıkarmaya yetmemiştir. Çünkü, **onların adaleti, emperyalizmin ve burjuvazinin adaletiydi**”. (Kongre Raporu, syf. 135)

Sol’un olumsuzluğu bununla da sınırlı kalmamıştır. Çünkü sorun **ideolojiktir**. Bundan sonraki tüm gelişmeler karşısında da olumsuzluklar çeşitli biçimlerde devam etmiştir. Emperyalizmin Irak halkına yönelik saldırısı gündeme geldiğinde de solun tavrı yine benzer olmuştur.

Devrimci hareketin tavrıyla solun tavrı bir kez daha farklılaşmıştır. Devrimci hareketin pratiğine yön veren anti-emperyalist, enternasyonalist anlayış, **1990 Ağustos**’unda Devrimci Sol MK tarafından kaleme alınan **"Yolun Neresindeyiz?"** broşüründe şu şekilde ifade edilmiştir:

*“Bugün ML’lere düşen görev, dünya ölçüsünde ve tek tek ülkelerde devrim dalgasının yeniden yükseleceği, revizyonizmin enkazı üzerinde, doğru bir çizgide bir sosyalizmin yeniden inşa edileceği inancını koruyarak; esas olarak, kendi ülke devrimlerini geliştirmeye çalışmak, revizyonizme, reformizme ve her türden sapmaya karşı Marksizmin temel ilke ve düşüncelerini savunmak, **dünya sosyalist güçleri ve halk kurtuluş hareketleri ile dayanışma ve destek ilişkilerine önem vermek ve gerçek bir enternasyonalizm temelinde devrimci kardeşliği egemen kılmak olacaktır.**”*

*“Kurtuluş hareketlerinin ve sosyalist güçlerin emperyalizm karşısında dayanacakları yegane güç, **dünya halkları ve proletaryası** değildir. Sosyalistler, artık her zamankinden daha çok **kendi özgüçlerine dayanmak ve güvenmek zorundadırlar.**”* (Dava dosyası 2, syf. 9)

Devrimci hareketin, dünya ve ülkemize ilişkin değerlendirmelerine ve pratiğine

yön veren de bu bakış açısı olmuştur.

Sol, Anti-Emperyalist Mücadele ve Enternasyonalist Dayanışma Görevini Yerine Getirmekten Uzaklaşmaktadır

Özellikle 1990'lardan sonra solun anti-emperyalizm anlayışında yaşadığı olumsuzluk, giderek güçlenmiş ve derinleşmiştir. Bu olumsuzluğun temelinde, kuşkusuz solun **iktidar hedefinden** uzaklaşması vardır. Emperyalizmin estirdiği karşı-devrim rüzgarının etkisi ve asıl olarak da **solun kendine ve halka güvensizliği**, devrim iddiasında da zayıflamalara neden olmuştur. "Emperyalizmin değiştiği" teorileri karşısında devrimci doğrularını koruyamamış, burjuva ideologlarının ve kalemşörlerinin propagandasının etkisi altına girmişlerdir. Ve elbette şunu da eklemek gerekir ki; iddiasızlaşmanın ve inançsızlaşmanın, sisteme boyun eğmek gerektiği düşüncelerien varmalarının sonrasında, emperyalizme karşı mücadelenin bedellerini de göze alamaz hale gelmişlerdir.

ABD emperyalizminin Irak halkına yönelik saldırısı 1991'dekiyle sınırlı kalmamıştır. Dünya halklarına imparatorluğunu dayatan ABD emperyalizmi çeşitli gerekçelerle önce Afganistan'ı, peşinden de Irak'ı işgal etti. 1990-1991 döneminde "ne Sam ne Saddam" diyen, "yüzde elli o, yüzde elli o suçlu" deyip tarafsızlık politikası güden solun çeşitli kesimleri, Irak'ın işgaline karşı mücadeleye katılmışlardır. Solun belli kesimlerinin tavrının değişmesinde, devrimci hareketin 1990-91'deki pratiğinin, bu pratiğin yarattığı politik sonuçların ve o günden itibaren yıllarca yürütülen ideolojik mücadelenin de payı vardır.

Solun belli kesimlerindeki bu olumlu gelişmeye karşın, hala "ne Sam, ne Saddam" teorisinde ısrar eden reformistler veya Kürt milliyetçiliği gibi, "*Saddam diktatörlüğüne son verilecek olması*" gibi

gerekçelerli Irak'ın işgalini destekleyenler de oldu. Ancak emperyalizm karşısındaki bu çarpık ve uzlaşmacı politika Kürt milliyetçiliğiyle sınırlı kalmadı. SDP'den EMEP'e kadar kendilerini sosyalist, komünist gören bir çok grup, Irak'ta İşgalci Amerika'yla işbirliğini Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı adına savunma, emperyalizmin işgalini meşrulaştırma gibi bir sağcılık içine savruldular.

Solun anti-emperyalist bakış açısından ve bağımsızlık hedefinden yoksun reformist kesimi ise, **emperyalist işgallere, politikalara karşı olmayı, "Bush karşıtlığı" ile sınırlandırmışlardır.** ABD ve emperyalizmin politikalarını başkanlarla, kişilerle açıklayacak kadar, emperyalizm gerçeğinden uzaklaşmışlardır.

ABD'ye karşı çıktığını söyleyenlerin bir bölümü ise, Irak'ın işgal günlerinde **AB'ciliğe** sarılmıştır. Çıkarları örtüşmediği ve ABD tarafından dışarıda bırakıldıkları için 2003'teki işgalde yermeyen AB ülkelerinin bu gerçekliği (ki İngiltere ve İtalya başta olmak üzere pek çok AB ülkesi ABD'nin yanında olmuştur) görülmek istenmemiştir. *ABD'nin ancak AB ile dengelenebileceğini* iddia edenler çıkmıştır.

2000'li yıllarda, emperyalizm konusunda solda aleni hale gelen bir başka çarpıklık Avrupa Birliği konusundaki tavidir. Kimileri, AB demokrasi getireceği için,

Solun anti-emperyalist bakış açısından ve bağımsızlık hedefinden yoksun reformist kesimi ise, **emperyalist işgallere, politikalara karşı olmayı, "Bush karşıtlığı" ile sınırlandırmışlardır.** ABD ve emperyalizmin politikalarını başkanlarla, kişilerle açıklayacak kadar, emperyalizm gerçeğinden uzaklaşmışlardır.

Devrimci hareketi örgütsel olarak yoketmeye, tasfiyeye yönelik bir çok saldırı, operasyon, komplo düzenlenmiştir. Emperyalizmin ve oligarşinin saldırılarının özel olarak yöneldiği hedeflerden biri de Dayı olmuştur.

kimileri AB "Kürt sorununu çözeceği" için destekliyordu AB'yi. Ama her iki tavır da emperyalizm gerçeğini yok sayan, ilericiliğin temel kıstaslarından biri olan anti-emperyalistlik niteliğinden uzaklaşan tavlardı.

Solun bu kesimleri, bu değerlendirme ve politikalarıyla, anti-emperyalizmin ve enternasyonalizmin dışına düşmüşlerdir. Bu tavrılarıyla, halklarda gerek Amerika, gerekse de Avrupa Birliği'ne ilişkin yaratılan yanılsamayı **pekiştirerek**, anti-emperyalist bilinci yoketmekte, halkların ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin gelişmesinin önünde engel olmaktadır.

Emperyalizme Karşı Bayrak Açmak, Bedeller Ödeyerek Mümkün Olmuştur!

Anti-emperyalist, anti-oligarşik devrim stratejisinin gereklerini yerine getiren devrimci hareket, bu devrimci stratejisi nedeniyle de her zaman emperyalizmin ve oligarşinin değişmez hedeflerinden biri olmuştur. Devrimci hareketi örgütsel olarak yoketmeye, tasfiyeye yönelik bir çok saldırı, operasyon, komplo düzenlenmiştir. Emperyalizmin ve oligarşinin saldırılarının özel olarak yöneldiği hedeflerden biri de Dayı olmuştur. Önderliğin hareketin oluşumunda ve gelişimindeki payını bilen düşman, bu nedenle, 12 Eylül sonrasında ki tutsaklığından başlayıp şehit düşünceye kadar geçen sürede, önderliğe karşı sürekli bir psikolojik saldırı içinde olmuştur. Dayı'nın bir özgürlük eylemiyle sıcak mü-

cadelenin içine, hareketin yönetimine dönmesinin ardından ise, itinden mitine, polisten jandarmaya kadar, oligarşinin tüm resmi, gayri resmi güçleri Dayı'nın peşine düşmüş ama onu ele geçirememişlerdir. Emperyalizmin Devrimci Harekete, özel olarak Dayı'ya bu kadar yoğun bir biçimde yönelmesinin nedeni belliydi elbette; emperyalistler, bir çok ülkede gayet rahat at koştururlarken, Türkiye'de çok ciddi darbeler yemişler, ajanlarını kaybetmişler, ama ajanlarından da daha önemlisi prestij kaybına uğramışlardı. "**Yeni Dünya Düzeni**" karşısında direnen ve emperyalizme karşı silahlı mücadelesini sürdürüp hesap soran bir gücün varlığı, emperyalistler için "tahammül edilemez"di. '90'lı yıllarda dünyanın pek çok ülkesinde silahlı mücadele yürüten örgütler silah bırakırken, sosyalizme inançsızlık yükselirken, Dayı'nın Ekim 1989'daki firarından kısa bir süre sonra, Mart 1990'da Atılım kararı alınarak, silahlı mücadelenin yoğunlaştırılmış olmasından dolayı, devrimci harekete karşı açık bir yoketme siyaseti izlendi.

Oligarşi, emperyalizm ve kendi düzeni adına, devrimci harekete karşı çok sayıda katliam operasyonu gerçekleştirdi. Bunlardan biri, 1991'de Bush'un Türkiye ziyareti öncesindeki **12 Temmuz Katliamı**'dır. Bu operasyonda içlerinde Devrimci Sol Merkez Komitesi üyesi Niyazi Aydın'ın da bulunduğu 10 kadro ve savaşı katledilmiştir. **16-17 Nisan** 1992'de ise, içlerinde Merkez Komitesi üyeleri Sinan Kukul ve Sabahat Karataş'ın da bulunduğu 11 Devrimci Sol üye ve yöneticisi katledilmiştir. Bu operasyonlardaki öncelikli hedefleri Dayı'dır elbette. Ancak Dayı'ya ulaşamamışlardır yine.

Amerikan ve Avrupa emperyalizmi, devrimci harekete yönelik saldırılarını, kendi yasalarını hiçe sayarak devrimci hareketin tüm faaliyetlerini yasaklamaktan devrimci hareketin adını "terör listelerine" koymaya kadar çok çeşitli biçimlerde sal-

dırılarını sürdürmüştür.

ABD'ye göre çıkarlarında ters düşen, zarar veren bütün örgütler, bütün ülkeler **"terörist"**tir, etkisizleştirilmesi ve yok edilmesi gerekmektedir. ABD'nin **Mayıs 2009**'da yayınladığı, **"2008 Terörizmle Mücadele Raporu"**nda DHKP-C'nin "terörist örgütler" listesinde yer alma gerekçeleri şu şekilde sıralanmaktadır:

"Anti-Amerikancı ve Anti NATO'cu olması, Amerikan çıkarlarına yönelmiş olması, Marksist-Leninist bir grup olması, amacının sosyalist bir devlet kurmak olması, ABD'nin hedeflerine yöneliyor olması..."

Görüldüğü gibi, emperyalizmin bir ülkeyi, örgütü terörist ilan etmesi noktasında bir "terör" söz konusu değildir. Anti-Amerikancı, Anti-NATOCU olmak, sadece Marksist-Leninist olmak, sosyalizmi amaçlamak, emperyalizmin "terörist" ilan etmesi için yeterli gerektir!

Raporda, devrimci hareketin eylemleri yorumlanırken, **"2003'ten itibaren ABD hedeflerine yöneliminin gerekçesi Irak'ın özgürlüğü operasyonundan dolayı olmuştur"** diye belirtilmektedir; ki burada aslında ABD kendi suçunu da itiraf etmektedir.

Raporda ayrıca devrimci hareketin "suçları" arasında: **"Amacı tek ve üç kişilik hücrelerden oluşan F tipi hapishaneleri kaldırmak", "Türkiye devleti karşıtı bir grup"** oluşturmak gibi "büyük suç"lar da yer almaktadır.

Hatırlanacaktır; Amerika'nın daha önceki raporlarında devrimci hareketi "terör örgütleri" listesine alma gerekçeleri arasında **"ABD'yi açıkça eleştirdiği ve Afganistan'daki savaşını onaylamadığı"** da yer almıştı. Emperyalizmin hazırladığı "terör örgütleri" listelerinde yer almak, kuşkusuz devrimci hareket için onur kaynağıdır. Bugün **devrimci, ilerici, Marksist-Leninist olmanın en temel kistası anti-emperyalist olabilmektir.**

Emperyalizmi ve oligarşiyi hedef al-

mak, aynı zamanda **bedel ödemeyi** de göze almaktır. Devrimci hareket bu bedeli fazlasıyla ödemiştir. Bağımsız, demokratik bir ülke kurana kadar da bu bedeli ödemeye devam edecektir.

Anti-Emperyalist Mücadele Bayrağı, Bağımsızlığı Kazanıncaya Kadar Devrimci Hareketin Elinde Dalgalanacaktır

Bağımsızlığın kazanılması, halkımızın özlemini duyduğu demokratik cumhuriyetin kurulabilmesinin ön şartıdır. Bugün ülkemizde demokrasi yoksa, bunun birinci nedeni ülkemizin emperyalizmin yeni-sömürgeci olmasıdır. Halk için bir demokrasinin olmadığı bir ülkede ise, eşitlik, adalet, özgürlük yoktur, olamaz. Bu nedenle de emperyalizme bağımlılık ilişkileri devam ettiği sürece, halkın hiçbir sorunu kökten ve kalıcı anlamda çözülemez.

Kimilerinin iddia ettiği gibi "globalleşen dünya"da, emperyalizmden **"bağımsız"** olunamayacağı fakat emperyalizmin müdahaleleriyle "demokratikleşileceği", tarihsel ve siyasal açıdan tam bir çarpıtmadır. Emperyalizm ve oligarşinin tamamen içiçe geçtiği, adeta bir "blok" görünümü arzettiği koşullarda, **bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi bir bütündür;** bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin

Tüm siyasal gelişmeler karşısında devrimci hareketin tavrını belirleyen; herhangi bir olayın, eylemin emperyalizmi zayıflatan mı, yoksa güçlendiren bir nitelik mi taşıdığı olmuştur. Bu anlayışla, emperyalizmin bütün saldırıları karşısında dünya haklarının yanında yer alınmış; tarafsızlığın ve tavırsızlığın emperyalizmi güçlendirdiği belirtilmiştir.

1970'lerden bugüne kendi Marksist-Leninist sandalyesinde oturan devrimci hareket, anti-emperyalist mücadelesi ve gösterdiği enternasyonalist dayanışmayla sadece ülkemizde değil dünya genelinde de önemli bir örnek oluşturmuştur. Bunu sağlayan Dayı'nın önderliğinde geliştirilen Marksist-Leninist devrim anlayışı ve bu anlayıştaki ısrardır.

bir bütün olması ise, emperyalizme ve oligarşiye karşı savaşın da bir bütün halinde verilecek bir savaş olması demektir. Bu anlamdadır ki, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi, aynı savaşın iki yanıdır. Ve biri olmadan diğerinin olabileceğini ileri sürmek, sistem içi bir düşüncedir ve halkları aldatmaktır.

Bağımsız bir ülkenin demokrasisi, halk için bir demokrasi olacaktır, **o demokrasi-de, burjuvaziye yer olmayacaktır**; Haklar ve Özgürlükler Cephesi tarafından hazırlanan **"Bağımsız Demokratik Türkiye için Halk Anayasası Taslağı"**nda bu özellik şöyle ifade edilir:

Madde 2- "Demokratik halk cumhuriyetinde iktidar emperyalizmle işbirlikçi sömürücü sınıflar dışında kalan tüm halk, sınıf ve tabakaların demokratik iktidarındır."

Bu taslakta **"Ulusal Bağımsızlık ve Dünya Halklarının Kardeşliği Cumhuriyetin Vazgeçilmez İlkeleridir"** şeklinde bir tesbit daha vardır ve bu da bağımsızlığın devrimci mücadelenin bugününde ve zaferden sonrasında nasıl bir anlam taşıdığını ifade eder.

1970'lerden bugüne kendi Marksist-Leninist sandalyesinde oturan devrimci hareket, anti-emperyalist mücadelesi ve gösterdiği enternasyonalist dayanışmayla sadece ülkemizde değil dünya genelinde

de önemli bir örnek oluşturmuştur. Bunu sağlayan Dayı'nın önderliğinde geliştirilen Marksist-Leninist devrim anlayışı ve bu anlayıştaki ısrardır. Devrimci hareketin teori ve politikasında, anti-emperyalizm, anti-oligarşik tavır ve enternasyonalizm birbirinden ayrılmaz bütünler olmuşlardır.

Kurtuluş Grubu'nun oluşumundan bugüne kadar, dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmeler karşısında, anti-emperyalist tavrın ne olacağı, enternasyonalizmin nerede ifadesini bulacağı konusunda hiçbir zaman belirsizlik yaşanmamıştır. Her zaman düşüncede ve pratikte net olunmuştur.

Emperyalizm çağı ile birlikte devrimciliğin, ilericiğin, demokratiğin **ölçüsü** emperyalizme ve faşizme karşı alınan tavidir. Emperyalizm ve işbirlikçilerine karşı mücadele etmeyenler, pratikte emperyalizme tavır almayanlar anti-emperyalist olamazlar. Bir örgüt kendini ister "Komünist", "Marksist-Leninist", "Sosyalist", "Devrimci" diye tanımlasın, isterse de "ulusalcı", "milliyetçi" diye; o örgüt, ideolojisiyle, pratik faaliyetleriyle emperyalizmin karşısında yer almıyorsa o sıfatları hak etmiyor demektir.

Tüm siyasal gelişmeler karşısında devrimci hareketin tavrını belirleyen; herhangi bir olayın, eylemin **emperyalizmi zayıflatana mı**, yoksa **güçlendiren** bir nitelik mi taşıdığı olmuştur. Bu anlayışla, emperyalizmin bütün saldırıları karşısında dünya haklarının yanında yer alınmış; **tarafsızlığın ve tavırsızlığın** emperyalizmi güçlendirdiği belirtilmiştir.

Mesela Afganistan'da emperyalizmin yitirdiği iktidar, devrimcilerin desteklemeyeceği ve politikalarını onaylamayacağı islamcı bir iktidardır. Keza işgalden sonra Afganistan'daki direniş de esas olarak bu islamcı güçler tarafından yürütülmektedir. Bu güçlerin "İslamcı-şeriatçı" kimlikleri gerekçe gösterilerek "tarafsız" kalamaz. Sorun, emperyalizmin Ortadoğu üzerindeki saldırı politikalarına ve işgaline karşı

çıkmaştır. Bu politikalının karşısındaki tüm direnişler, halklar cephesinin hanesine yazılır. Solda kimileri, “İslamcı, şeriatçı” gerekçesiyle tavırsız, tarafsız kalabilmiştir. Bu konudaki tavırsızlık, anti-emperyalist bakış açısındaki **ideolojik savrulmanın** geldiği boyutu da gözler önüne sermektedir.

Emperyalizmin niteliği ve emperyalizme tavrı alış konusunda belirsizliğe yer yoktur. 1970’lerden bugüne emperyalizme ilişkin olarak yapılan ideolojik tespitler ve bu tespitlerin belirlediği mücadele pratiği, zengin bir deneyim ve tecrübe birikiminin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Ölüm Orucu Direnişi’nin 5. yılında **“Emperyalistlerin G-8’lerine Karşı Enternasyonalist Bilinç”** başlıklı yazıda, enternasyonalizm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Enternasyonalist olup olmamak, enternasyonalizmi politikalarının ve hedeflerinin bir parçası olarak içselleştirmek ‘enternasyonal’ bir örgütlenmenin varlığıyla özdeş değildir. Marksist-Leninistler, hem ideolojik hem politik açıdan enternasyonalizmin ruhunu ve düşüncesini hiç kaybetmemekle yükümlüdürler. Enternasyonalizmin ruhu, direnişimizin ve savaşımızın dünya halkları için oynayacağı rolü hep gözönünde bulundurmak ve dünya halklarının acılarıyla, coşkularıyla kavgalarıyla birlikte olabilmektir.

Türkiye devrimi, elbette dünya devriminin bir parçasıdır, ‘Dünyayı bir kez de Türkiye’den sarsacağız’ iddiası bu enternasyonal düşüncenin tezahürüdür. Türkiye devrimi için attığımız her adım, emperyalizmin ve oligarşinin saldırıları karşısında ördüğümüz her barikat, enternas-

yonalizme konulan bir tuğladır. Bunun günümüzdeki en çarpıcı örneği olarak büyük direniş, dünya çapında enternasyonalizm düşüncesini beyinlerde canlandıran bir rol oynuyor, somuttaki yansıması henüz zayıf olabilir ama direnişin diğer ülkelerdeki yansımalarından tanık oluyoruz ki, o düşüncüyü canlandırıyor. Enternasyonalizm düşüncesinden uzak olanların, ölüm orucunun dünya çapındaki bu önemini kavramaları da zordur.” (Yürüyüş, sayı 9, 17 Temmuz 2005)

Kendi ülkelerinde devrim için sorumluluklarını yerine getirmeyenlerin, anti-emperyalist mücadeleden, enternasyonalist dayanışmadan söz etmeleri imkansızdır.

Devrimci hareket tarihinin hiçbir döneminde emperyalizmin ve işbirlikçilerinin gücü karşısında pes etmemiş, halka ve kendine güvenmiştir. Dayı 2008 yeni yıl mesajında bunu şu şekilde ifade ediyordu:

“Şimdi düne göre daha kararlı, daha cüretli olmak zamanıdır. Daha sabırlı ve daha çok emek verme durumundayız. Moral değerlerimizi en yüksek tutmak zorundayız.

Güçlü olan emperyalizm değil devrimcilerdir. Yüksek moral değerlerle halka gidip, halka güvenmeliyiz. Değiştirebileceğimizi göstermeliyiz. Her devrimci bunları yapabilecek yetenekte ve güçtedir.”

Güçlü olan emperyalizm ve işbirlikçileri değil, BİZİZ. Emperyalizmi alt etmek, halkı örgütlemekten, devrim mücadelesini yükseltmekten geçmektedir. Emperyalizme karşı vurulacak en güçlü darbe **Türkiye devriminin gerçekleştirilmesi** olacaktır.

"KRİZ, İNTİHARLARI ARTTIRABİLİR" (DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ - WHO)

EMPERYALİZM VE KRİZ

Tekeller “krizdeyiz” diyerek emekçilerden fedakarlık istiyorlar, sıkıntıya katlanın diyorlar. Gelirleri düşmüş tekellerin. Yani kârdan biraz zarar ediyorlar. Ama *“tekeller kârlarını büyütürken de, emekçiler yine açlık ve yoksulluk içinde yaşıyorlardı. Yine, işsizlik rakamları milyonlarla ifade ediliyordu. Kriz, sadece bu bedeli daha fazla artırmıştır ve artıracaktır.”*

“Emperyalizm, kapitalizmin can çekişen halidir” diyor Lenin. Yani yeryüzündeki en son sömürü biçiminin en çürük, en dayanaksız hali işte bu can çekişen kapitalizm, 21. yüzyılda doymak bilmeyen gözlerini dünyaya dikmiş, can çekişen bir hayvanın acımasızlığıyla halklara, emekçilere saldırıyor.

Özellikle 1990’lı yıllardan itibaren, SSCB’deki karşı devrimle birlikte emperyalizmin bu acımasızlığı ve pervasızlığının ardındaki güçsüzlüğü göremeyenler, teker teker emperyalizme biat ettiler.

İlk olarak 1947 yılında GATT (Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması) imzalanmıştı. Bu anlaşma daha sonra 1986’da Dünya Ticaret Örgütü’ne (DTÖ) dönüştü. 12-15 Nisan

1994’te Fas’ın Marakeş kentinde, GATS (Hizmet Ticareti Genel Sözleşmesi) imzalandı.

Emperyalistler bu anlaşmalarla, yaşam düzeyinin yükseltileceği ve daha adil bir toplum yaratılacağı, dünya çapında refaha erileceği masalları anlatıyordu. Zira Yeni Dünya Düzeni’ne göre dünya kocaman bir köydü. Küreselleşmeye göre her şey ve herkes köyün içinde serbestçe dolaşabilecekti. Yani “soğuk savaş” ve kapitalist sistemle sosyalist sistem arasındaki “bloklaşma” nedeniyle dünya ticareti önüne konulmuş olan gümrük sınırlamalarının, koruma duvarlarının ve ticaret bloklarının kalkmasıyla tek bir dünya pazarına geçilecekti.

Öngörülen “tek dünya pazarı” anlayışına bağlı olarak emperyalizm, ide-

Kapitalist krizler sistemin “gençlik aşısı”dır. “Zayıf” işletmeler, rekabete dayanamayanlar, pazarın kurallarına uymayan ve pazar paylarını koruyamayan işletmeler tasfiye olur. Piyasadan tasfiye edilen işletmelerin pazar payı krizi atlatabilen büyüklerin eline geçer. Büyükler, hemen her krizden daha da güçlenmiş olarak çıkarlar.

olojik bir saldırıya geçmişti; burjuva ideologlar;

- Ulusal bağımsızlık savaşlarının ve sınıf savaşlarının anlamını yitirdiği,
- Dünyanın bütün halklarının küreselleşmeden yarar sağlayacağı,
- Bağımlılığın yerini **“karşılıklı bağımlılığın”** aldığı,
- ulusal devletlerin her türlü geri kalmışlığın ve baskının kaynağı olduğu

tezleriyle, sınıflar mücadelesi temelindeki ideolojiye karşı saldırıya geçmişlerdi.

Amerika, Almanya, İngiltere gibi en iri emperyalistler, sosyalist sistemin yıkıldığı, kendilerini adeta dünyanın tek hakimi ilan ettikleri 1990 başlarından itibaren, askeri, siyasal saldırganlıklarını artırdıkları gibi, sömürde de daha pervasız davranmaya başladılar. Dünyanın zenginliklerini sınırsız bir biçimde yağmalamaktaydılar, fakat ne var ki belirli bir eşikten sonra bunu sürdürbilmeleri mümkün değildi. Bir işçiyi de, bir ülkeyi, bir halkı sömürmenin de nesnel sınırları vardı.

2000'lere gelirken, emperyalist devletlerin devasa gücüne ve propaganda araçlarına rağmen, büyük umutlar bağlanan Yeni Dünya Düzeni; hayatın gerçekliği karşısında kısa sürede iflas etti. Burjuva ekonomistleri *“küresel-leşmenin çıkmazı”* üzerine tahliller yap-

maya başladılar. Burjuvazinin “Yeni dünya düzeni”yle, “küreselleşme”yle ilgili öngörüler, vaadleri, hiçbirisi gerçekleşmedi. Çünkü Lenin’in başta da belirttiğimiz emperyalizm tanımı hala geçerliliğini koruyordu. Lenin’in yaklaşık yüzyıl önce dediği gibi emperyalizm **kriz ve bunalım** demektir.

Krizler kapitalizmin olağan bir durumudur. Bir bakıma kapitalist krizler sistemin “gençlik aşısı”dır. “Zayıf” işletmeler, rekabete dayanamayanlar, pazarın kurallarına uymayan ve pazar paylarını koruyamayan işletmeler tasfiye olur. Kriz, işsizler kitlesini büyütür, ücretleri düşürür, yoksulluk artar. Piyasadan tasfiye edilen işletmelerin pazar payı krizi atlatabilen büyüklerin eline geçer. Büyükler, hemen her krizden daha da güçlenmiş olarak çıkarlar.

İşte kapitalist ekonominin bu eşitsiz gelişim yasası gereğince emperyalizm oluşmuştur. Meta üretimi daha önceki sistemlerle karşılaştıramayacak derecede artmıştır. Bunun sonucu olarak metalar iç pazarda dolaşıma çıkmakla kalmaz, ulusal sınırları aşar ve uluslararası meta değişimi yapılır.

Ancak kapitalist üretim her ülkede, her işletme, her sanayi dalında aynı düzeyde gelişmez. Kimi daha ileri teknoloji kullanmaktadır, kiminin hammadde kaynakları fazladır, kiminde emek gücü boldur, devletin konumu, tarihsel gelişme bağlı olarak kiminde kapitalistin gelişimine daha doğrudan katkıda bulunurken, kiminde aralarında çelişkiler olabilir, kiminde işçi sınıfı daha güçlü ve örgütlü, kiminde örgütsüzdür... İşte bu ve benzeri sebeplerden dolayı kapitalist sistemde eşit olmayan ve kesintili bir gelişim vardır. Bunun sonucu olarak da 19. yüzyılın eşiğinde eskisinden farklı bir tekelleşmeye gidilir. Tekelleşme kapitalist üretimin devasa boyutlara ulaşmasına neden olur. Gelişmiş kapitalist ülkelerde tekelleşme gerçekleşir. Önce bir ülkedeki işletmeler tekelleşir, sonra tekeller

ulusal sınırları aşar ve birden fazla kapitalist ülkedeki işletmelere yayılır. Böylece bir yandan da tekellerin sayısı azalmaya başlar ve çok büyük miktarda sermaye fazlası bir araya gelir, yeni pazar arayışları hız kazanır.

Kapitalizmin bu eşitsiz gelişim yasası nedeniyle gelişen ve pazar krizi yaşayan ülkeler, dünya pazarının yeniden paylaşılmasını dayatırlar... Sonuç: savaştır: Emperyalistler arası paylaşım savaşıdır.

Bu, dün de böyleydi –farklılıklar içerse de- bugün de böyle. Paylaşım savaşlarının çıkış nedeni de, Körfez krizinin ardından, dünyanın her tarafında bölgesel savaşların kışkırtılmasının, Afganistan ve Irak'ın işgalinin nedeni de, temelde aynıdır: Emperyalizmin pazar sorunu ve krizlerini pazarı yayarak, derinleştirerek aşma isteği... Ancak dün de, bugün de tüm bu savaşlar emperyalizmin krizini aşmasına yetmedi.

Bugün geldiğimiz aşamada emperyalizm oldukça ciddi bir kriz yaşıyor ve artık bunu burjuvazi de açık bir şekilde ifade ediyor... Çözüm yolları arıyor. Ama çare yok; çünkü *“burjuvazinin ürettiği herşeyden önce kendi mezar kazıcılarıdır. Kendisinin devrilmesi ve proletaryanın zaferi aynı ölçüde kaçınılmazdır.”* (Marx-Engels, Komünist Manifesto, syf: 122-120)

BİRİKİM – BUNALIM İŞSİZLİK

Kapitalizmin küçük-burjuva eleştirmenleri ilk bunalımlar yaşanırken şöyle bir teori ile sürmüşlerdi: Kapitalizm, bugün her yerde sanayiye göre çok geri kalmış olan tarımı geliştirebilseydi, baş döndürücü teknik ilerlemeye karşın, her yerde aç ve yokluk içinde bulunan halk kitlelerinin yaşam düzeylerini yükseltebilseydi, bir sermaye fazlası sorunu olmayacaktı, yani kriz gelmeyecekti.

Eğer kapitalizm böyle yapsaydı kapitalizm olur muydu?

Çünkü gelişmesindeki eşitsizlik, yığınların yoksullaşması bu üretim tarzının koşulları ve kaçınılmaz temel öncülleridir. Bir yandan aşırı birikim olurken, diğer yandan işsizler ordusu oluşur. Marx Kapital I'de bunu şöyle anlatır: “Üretimin boyutlarındaki düzensiz genişlemeler, aynı şekilde beklenmedik daralmaların da ön koşuludur; bu daralma, tekrar genişlemeye yol açar ama el altında hazır insan malzemesi olmadan, emekçi sayısında, nüfusun mutlak büyümesinden bağımsız bir artış olmadan, üretimin boyutlarında genişleme olamaz. Emekçi sayısındaki bu artış, emekçilerin bir kısmını durmadan “serbest hale getiren” basit bir süreçle, üretimdeki artışa oranla çalıştırılan emekçi sayısını azaltan yöntemlerle gerçekleştirilir. Demek oluyor ki, büyük sanayinin bütün hareket şekli, emekçi nüfusun bir kısmını, sürekli olarak, işsiz ya da yarı işsiz insanlar haline getirmeye dayanıyor.” (Syf: 603-604)

Marx'ın “daralmalar” diye ifade ettiği olgu, kriz dönemlerine tekabül eder. Düzensiz genişlemeler ve daralmalar birbirinin sonucu olarak ortaya çıkar. Bolluk süreçlerinin ardından bunalımların yaşanması bu devrevi hareketin sonuçlarıdır. Bunu, birikimi izleyen daralma süreçleri diye ifade eder.

Marx'ın “daralmalar” diye ifade ettiği olgu, kriz dönemlerine tekabül eder. Düzensiz genişlemeler ve daralmalar birbirinin sonucu olarak ortaya çıkar. Bolluk süreçlerinin ardından bunalımların yaşanması bu devrevi hareketin sonuçlarıdır. Bunu, birikimi izleyen daralma süreçleri diye ifade eder.

Kriz dönemlerinde işten çıkarılan işçiler aynı zamanda sermayedarlar için yedek bir sanayi ordusudur. Bu nedenle ekonomi-politik, emekçilerin devamlı bir nispi artı-nüfus üretiminin kapitalist birikim için zorunlu olduğunu gösterir. Bu işçi-emekçilerin daha da yoksullaşmasını getirir ama sermayedar için önemli olan kârdır.

Konuyu biraz kabaca şematize edersek; diyelim ki pazarda takım elbiseye olan talep arttı... Bu durumda aynı pazarda yer alan bir çok sermayedar takım elbise üretimine geçer. Başlangıçta az olan sürüm hızla artar. Yeni iş yerleri açılır ve işçi alınır. Bu durum emekçiler açısından yeni bir iş olanağı olduğu için onların toplam gelirlerini artırır. Gelirlerin artması ile işçinin alım gücü de artar ve işçi pazardan daha çok alış-veriş yapar hale gelir. Pazardaki talep de böylece artmış olur.

Düzensiz bir şekilde başlayan takım elbise üretimindeki genişlemede önce arz (sürüm) ve talep (aranım) arasında bir eşitlik kurulur, fakat sonra arz talebi aşmaya başlar. Dolayısıyla sermayedar ürettiğini satamaz, kâr edemez hale gelir. Bunun sonucunda ne yapar; üretimi kısar veya tamamen durdurur. İşte bu noktada işçi çıkarmaya başlar; ama kimileri işçi çıkarmayla da durumunu düzeltemez ve bu ortamda nisbeten küçük işletmeler, büyükleri tarafından yutulur.

Bilindiği gibi takım elbise belli bir ihtiyacı karşılar ve çabuk eskimez. Bu durumda pazarın durgunlaşması normaldir. Gerçi bu tip çabuk eskimeyen ürünlerin satışı için kapitalistlerin geliştirdiği onlarca yöntem vardır. Tekstil açısından bakarsak; eskimediği, hala

ihtiyacı karşıladığı halde sık sık giysi almanın nedeni nedir? Moda mı?

Moda, tüketime yönlendirme yöntemlerinden sadece biridir. Pazarlama süreci ve reklam kampanyalarına dökülen milyarlar düşünülürse bunun ne kadar kârlı bir iş olduğu görülür.

Yine televizyon, cep telefonu gibi ürünler de sık sık yeni modelleriyle değiştirilir... Otomobil, beyaz eşya yine öyledir... Oysa bu araçlar belki de uzun yıllar ihtiyacı karşılamaya devam edebilirler. Ama kapitalist sistem buna izin vermez. Emperyalizm ayakta kalabilmek için (ölmemek için desek daha doğru olur) çılgınlık ve akılsızlık noktasında tüketimi körükler, propaganda eder. İnsanların ihtiyaçları, doğanın kullanımı ve benzeri açıdan akılsızdır bu tüketim tarzı; ama kapitalizm, yeniden üretimini sağlamak, krizlerin derinleşmesini önlemek için bu yöntemleri geliştirmiştir.

Takım elbise örneğinden de anlaşılacağı üzere kapitalist, üretimi ihtiyaçlara göre belirlemiyor... Kâr edip edemeyeceğine göre belirliyor. Bu durumda da üretimde bir düzen kurulamıyor. Kâr getiren yeni bir iş kolu varsa hızla ona yöneliyor ve el altında çalıştıracak insan malzemesi varsa üretime geçiyor. Bu insan malzemesi nüfusun normal şartlardaki artışı ile sağlanamayacağı için, sürekli yedekte çalışacak işçilere duyulan ihtiyaçtan dolayı da bir işsizler ordusu yaratılıyor.

İşte, kriz dönemlerinde işten çıkarılan işçiler aynı zamanda sermayedarlar için yedek bir sanayi ordusudur. Bu nedenle ekonomi-politik, emekçilerin devamlı bir nispi artı-nüfus üretiminin kapitalist birikim için zorunlu olduğunu gösterir. Bu işçi-emekçilerin daha da yoksullaşmasını getirir ama sermayedar için önemli olan kârdır.

“Kapitalist üretim, rahatça at oynatabilmesi için bu doğal sınırların dışında yedek bir sanayi ordusunun bulunmasını ister.” (Kapital I, syf: 605)

Yani kapitalist sistemde işsizler ordusu **olmazsa olmazdır**. İşsizliğe çözüm arıyoruz gibi söylemleri safsatadan ibarettir. Eğer işsizler olmazsa sermayedarlar ucuz iş gücünü nereden sağlayacaktır?

Kapitalist üretim tarzında işçilerin kullanımı çeşitli şekillerde olabilir. Örneğin gider aynı kalmak üzere, çok sayıda emekçi yerine, daha az sayıda emekçiden, belli miktarda emek sızdırmak her kapitalistin mutlaka çıkarına dır. Üretimin boyutları ne kadar geniş olursa, bu dürtü o kadar kuvvetli olur.

Diğer yandan kapitalistin, giderek artan ölçüde hünerli (kalifiye) işçi yerine daha az hünerli (nitelikli) işçi koyarak, olgun emek gücü yerine henüz olgunlaşmamış emek-gücü, **erkek yerine kadın, yetişkin yerine genç ya da çocuk** çalıştırarak, aynı sermaye ile daha büyük emek-gücü kitlesi satın aldığını da görürüz.

“Bu nedenle bir yandan, birikimdeki ilerleme ile daha büyük bir değişen sermaye, daha fazla emekçi çalıştırmaksızın daha fazla emeği harekete geçirmekte, öte yandan da, aynı büyüklükte bir değişen sermaye, aynı emek-gücü kitlesi ile daha fazla emeği harekete geçirmekte ve en sonu, daha yüksek emek-gücünün yerini, daha çok sayıda düşük emek-gücü almaktadır.” (Kapital I. syf: 606)

Bu söylenenleri ekonomi politiğin diliyle biraz daha sonmutlayalım. Kapitalist birikimdeki ilerleme ile değişen sermaye artar. **Değişen sermaye** emek-gücüdür. Emek-gücünün üretkenliği, ürüne kattığı değer sürekli değişirken; hammadde, makinalar, iş aletleri, yardımcı malzemelerin kattığı değer ise sabit kalır. Bu nedenle bunlara da **değişmeyen sermaye** denir.

Kapitalist, emek gücünün üretkenliğini dolayısıyla kârını artırmak için çok çeşitli yöntemlere başvurur:

– Mesela, 10 işçi günde 500 meta üretiyorsa, **aynı zaman diliminde** 700

meta üretecek şekilde zorlanır.

– Ya da, 10 işçi günde **10 saat yerine 15 saat** çalıştırılarak 700 meta üretmesi sağlanabilir.

– Veya 10 işçiye ödenen ücretle 20 vasıfsız işçi alınır ve bu 20 işçiye 700 meta ürettirilebilir...

Sermayedara bu yöntemlerin hangisi daha kârlı geliyorsa onu uygular. O bunu belirlerken işçinin sefaleti daha da artar ve yoksulluk had safhaya gelir.

KRİZLERİN BİR SONUCU DA YOKSULLUKTUR

Tüm bu anlatılanlar krizlerin nedeninin yanında, kapitalist sistemin temel sonuçlarından biri olan yoksulluğu da açıklar bize. Zira her bunalım döneminde yoksulların sayısının arttığını ve iş alanındaki her canlanma ile bunların azaldığını görürüz. Ama bu kısır döngü hiç değişmez, yukarda da söylediğimiz gibi kapitalizm eşitsiz gelişim yasası nedeniyle gittikçe daha bir batağa saplanır. Koma durumundan asla kurtulamaz. Marx; *“işçi sınıfının düşkünler tabakası ile yedek sanayi ordusu ne kadar yoğun olursa, resmi yoksulluk da o kadar yaygın olur. Bu, kapitalist birikimin mutlak genel yasasıdır.”* der. (Kapital I. syf: 614)

Peki, kapitalistlerin elinde biriken bu sermaye fazlası nereye gider?

“Kapitalizm, kapitalizm olarak kaldıkça sermaye fazlası belli bir ülkede yığınların yaşam düzeyini yükseltmeye değil, dış ülkelere, geri kalmış ülkelere sermaye ihracı yoluyla, bu kârları artırmaya yönelirler.”

Peki, kapitalistlerin elinde biriken bu sermaye fazlası nereye gider?

Asla bir ülkede halkın yaşam düzeyini yükseltmeye kullanılmaz. O fazla sermaye ihracı için, yani yine daha fazla kar için kullanılır.

...

O tür zirvelerde emperyalistler, “doğalarına uygun olmayan” bir şeyi yapıyor görünmek gibi bir tiyatro oynamaktadırlar ve bu sahtekarlığın tek nedeni de dünyadaki açlıktan, yoksulluktan, işsizlikten ve tüm diğer sorunlardan kendilerinin sorumlu olduğunu gizlemektir.

Asla bir ülkede halkın yaşam düzeyini yükseltmeye kullanılmaz. O fazla sermaye ihracı için, yani yine daha fazla kar için kullanılır. *“Kapitalizm, kapitalizm olarak kaldıkça sermaye fazlası belli bir ülkede yığınların yaşam düzeyini yükseltmeye değil, dış ülkelere, geri kalmış ülkelere sermaye ihracı yoluyla, bu kârları artırmaya yönelirler.”* (Emperyalizm-Kapitalizmin En Yüksek Aşaması, syf: 70) der Lenin.

Emperyalist kapitalizmin neden halkların sorunlarını çözemeyeceğinin çok yetkin bir anlatımıdır yukarıdaki paragraf. Yine bu paragraf, emperyalistlerin her yıl bir kaç tanesini düzenledikleri “zirve”lerde dünyanın açlık, yoksulluk, işsizlik, çevre ve tüm diğer sorunları için ayırdıkları bütçelerin neden “komik” düzeyde olduğunu da açıklar. Çünkü o tür zirvelerde emperyalistler, “doğalarına uygun olmayan” bir şeyi yapıyor görünmek gibi bir tiyatro oynamaktadırlar ve bu sahtekarlığın

tek nedeni de dünyadaki açlıktan, yoksulluktan, işsizlikten ve tüm diğer sorunlardan kendilerinin sorumlu olduğunu gizlemektir.

Yani sermaye fazlası hep daha fazla kâr için kullanılacaktır. Bunu da kendi ülkesinde daha kârlı yatırım bulamadığından dış ülkelere, geri bırakılmış ülkelere sermaye ihracı yoluyla sağlayacaktır. Kâr, kapitalistin gözünü öylesine bürümüştür ki... Marx bu durumu şöyle tarif eder; *“... Sermaye, kâr olmadığı zaman ya da az kâr edildiği zaman hiç hoşnut olmaz, tıpkı eskiden doğanın boşluktan hoşlanmadığının söylenmesi gibi. Yeterli kâr olunca sermayeye bir cesaret gelir. Güvenli bir yüzde 10 kâr ile her yerde çalışmaya razıdır; kesin yüzde 20, iştahını kabartır; yüzde 50 küstahlaşır; yüzde 100 bütün insansal yasaları ayaklar altına aldırır; yüzde 300 kâr ile sahibini astırma olasılığı bile olsa, işlemeyeceği cinayet, atılmayacağı tehlike yoktur. Eğer kargaşalık ile kavga kâr getirecek olsa, bunları rahatça dürtükler...”* (Kapital I, syf: 724)

Bu gözü dönmüşlüğü, emperyalist paylaşım savaşlarında da, yine emperyalizmin kışkırttığı bölgesel savaşlarda da büyük tekellerin bizzat savaş ekonomisine dönük üretime girerek, halkları birbirine kırdırmasından biliyoruz. Mesela Hitler’i General Elektrik, Krupp gibi emperyalist tekellerin finanse ettiğini artık duymayan kalmamıştır.

Sermaye ihracı konusuna tekrar dönersek; geri bırakılmış ülkeler neden tercih edilir? (Bizim ülkemiz de böyledir.) Çünkü geri bırakılmış ülkelerde, kâr her zaman yüksektir; çünkü burarlarda sermaye pek az, toprak fiyatı nispeten düşük, ücretler az, hammadde ucuzdur. Ve sermaye ihraç eden ülkeler, hemen her zaman belli bir takım “avantajlar” elde etme olanağına sahiptir... Para piyasası -ki bunların içinde IMF, Dünya Bankası gibi örgütlenmeler de vardır; ülkesi dışındaki para piyasasında borç isteklerini geri çevir-

memekte, böylece hizmete karşı “hizmet” sağlayarak borç vermeye razı olmaktadır. Bu çeşit uluslararası işlemlerde, borç veren taraf, hemen her zaman ek bir takım çıkarlar elde etmektedir: Bir ticaret anlaşmasına konan lehte bir madde, bir petrol yatağı, bir köprü yapımı, uçak siparişi gibi... Örneğin, Türkiye’ye borç veren ABD bir yandan üslerinin alanını genişletecek tavizler koparıırken, diğer yandan verdiği paranın yarısıyla kendi tekellerinden kazançlı alış-veriş yapılmasını ister. Yani borç vererek yağlı bir ayrıcalık kazanmış olur. Yine IMF de böyledir. Borç verir ama kepçeyle geri alır. Böylece tekeller her yere kendi ilkelerini götürür. Açık piyasada rekabetin yerini emperyalist tahakkümün alması da bundandır. Bu şekilde sermaye ihracı, meta ihracını da harekete geçiren bir araç haline getirilmiştir.

“Sermaye ihraç eden ülkeler, dünyayı sözcüğün mecaz anlamıyla, aralarında paylaşmıştı ama mali sermaye yeryüzünün, doğrudan paylaşılmasına götürdü” diyor Lenin. (Emperyalizm, syf: 75)

Sonuç olarak, emperyalizmde, sermayeyi, üretimi ve ticareti tekellerine alan büyük sermaye sahiplerinin sayılarındaki sürekli **azalmayla** birlikte yok-

sulluk, baskı, kölelik, yozlaşma, sömürü de alabildiğine **artacaktır** ama yine bununla birlikte, sayıları sürekli artan, kapitalist üretim sürecinin kendi mekanizması ile eğitilen, birleştirilen ve örgütlenen işçi sınıfının sınıfsal mücadelesi de genişleyip yaygınlaşacak... Ve sermaye tekeli, kendisiyle birlikte ve kendi egemenliği altında fışkırıp boy atan üretim tarzına ayakbağı olacaktır. Marx’ın dediği gibi bu noktada;

“Üretim araçlarının merkezileşmesi ve emeğin toplumsallaşması, en sonunda, bunların kapitalist kabuklarıyla bağdaşmadıkları bir noktaya ulaşır. Böylece kabuk parçalanır. Kapitalist özel mülkiyetin çanı çalmıştır.” (Kapital I, syf: 727)

Ve işte o noktada artık söz yeni üretim tarzının, komünizmin ön aşaması olan sosyalizmindir.

Yararlanılan Kaynaklar

Karl Marx – Kapital (Birinci Cilt)

V. I. Lenin – Emperyalizm (Kapitalizmin En Yüksek Aşaması)

F.Başkaya – Küreselleşmenin Karanlık Bilançosu

+İvme Dergisi – Haziran-Temmuz-Ağustos 2008 5. sayı

ZORUNLU ENTEGRASYON VE AVRUPA BİRLİĞİ

Avrupa Birliği, emperyalizmin birliğidir. Bugüne kadar bu gerçeği perdelemek için çok cila yaptılar AB'ye... Ama Afganistan'da, Irak'ta olduğu gibi işgallere, ve pervasız sömürüye, hiçbir cila dayanmıyor...

1...

Engels'in 15 Aralık 1887 tarihli bir yazısında ifade ettiği öngörü için, Lenin **"Ne kadar dahiyane bir öngörü!"** der. Engels'in o dahiyane öngörüsü gelecekteki paylaşım savaşına dairdir. Şöyle demiştir Engels:

"... Artık Prusya-Almanya için bir dünya savaşından, hatta daha önce-leri akla hayale gelmeyen ölçüde yaygın ve şiddetli bir dünya savaşından başka bir seçenek kalmadı. Sekiz ila on milyon asker birbirini katledecek, böylece hiçbir çekirge sürüsünün yapmadığını yapacaklar ve Avrupa'yı tam takır bırakana dek yiyip bitirecekler..." (Aktaran, Sosyalizm ve Savaş, syf. 165, Lenin)

Bu savaşı sonunda kimin zafer kazanacağına dair öngöründe bulunmanın imkansızlığından bahseden Engels, kesin olanın ise **"İşçi sınıfının nihai zaferi için gerekli koşulların ortaya çıkması..."** olduğuna işaret ederek, devam eder: **"Karşılıklı silahlanma yarışına dayalı sistemin, en uç noktasında, en azından kaçınılmaz sonuçları ortaya çıktığında, manzara böyle olacaktır..."** (Age, syf. 166)

Gerçekten de öyle olmuştur. Emperyalist güçler, hem de iki kez, bu kanlı manzarayı yaratmışlardır. İlki 1914-1918, ikincisi de 1939-1945 arasında yaşanan Paylaşım Savaşları'dır bunlar.

Ve manzara şudur:

"... Her iki savaş da bilindiği gibi, dünya tarihinin en kanlı savaşlarıdır. 1. Paylaşım Savaşı'nda tam 8.700.000 insan hayatını kaybetti. Dünya tarihinde ilk kez bir savaşta bu kadar insan ölüyordu. Savaşın diğer alanlardaki tahribatı da büyüktü; 812.000 bina, 54 mil-

yon km. yol, 2 milyon hektar toprak tahrip edilmişti... Ama bütün bu kayıp ve tahribat rakamları, bir sonraki savaşın yanında küçük kalacaktı. Teknolojinin ve dolayısıyla silahların gelişmesi, pazar kavgasının daha şiddetlenmesi nedeniyle, 2. savaş, birincisinden daha kanlı oldu. ... Emperyalizm adeta kan gölüne çevirdi dünyayı..." (Hayatın İçindeki Teori, Cilt 1, syf. 490)

2. savaşta 50 milyonu aşkın insan öldü...

Engels'in öngörüsü, sadece, manzaranın böyle olacağına dair boyutuyla değil, sosyalizmin zaferi için gerekli koşulların ortaya çıkması boyutuyla da gerçekliğe dönüşmüştür. Öyle ki, 1. Paylaşım Savaşı'nın ardından emperyalizm dünya pazarlarının 1/6'sını, 2. Paylaşım Savaşı'nın ardından ise 1/3'ünü kaybetmiştir.

Emperyalistler birbirlerinin pazarlarını ele geçirmek için savaşmışlar ama, savaşan taraflar olarak aralarında yeniler ve yenilenler olsa da, esas olarak savaşların ardından emperyalizmin karşısına her defasında proletaryayı temsil eden büyük bir güç çıkmıştır. 1. Paylaşım Savaşı'nın ardından Çarlık Rusyası'nda devrim olmuş ve Sovyetler Birliği kurulmuştur. 2. Paylaşım Savaşı'nın ardından ise Polonya, Macaristan, Çekoslovakya, Romanya, Bulgaristan, Yugoslavya, Arnavutluk ve Almanya'nın bir kısmı sosyalist sisteme dahil oldu. Hemen ardından, 1949'da Çin halkı devrimini gerçekleştirerek emperyalist boyunduruktan kurtuldu.

Burada çıkan sonuç şuydu ki, emperyalist güçler pazar sorununu çözmek için iki kez savaşmışlar ama her defasında pazarları daha bir daralmıştı. Dahası, artık karşılarında sosyalist ülkelerden oluşan bir güç vardı. Bu güç, Kızıl Ordu'nun Nazi faşistlerini Berlin'e kadar kovalamasında görüldüğü gibi, ciddi bir güçtü.

"Dünya halklarından ve proletaryasından yediği bu güçlü darbeler, emper-

Engels, yıllar önce ufuktaki paylaşım savaşını öngörmüştü ve dedikleri çıktı. Lenin de yıllar öncesinden Avrupa tekelci güçlerinin hangi çıkarlar temelinde birleşebileceğini öngörebilmişti. Elbette, bu öngörüler birer kehanet olarak değil ama Marksizm-Leninizmin bilimsel gücünü gösteren dahiyane örnekler olarak geçmiştir tarihe.

yalizme, gündemi tek başına belirleyemeyeceğini, kendi iç çelişkilerine yön verirken, devrimlerin gücünü hesaba katması gerektiğini öğretti... Bu gerçekler, emperyalizmin iç ilişkilerini, kendi aralarındaki çelişkilerin şiddetine göre değil, artık dünya halklarının kurtuluş mücadeleleri ve sosyalist güçlerle arasındaki çelişkiye göre belirlemek zorundaydı. Bunun da tek yolu, aralarındaki çelişkilerin derinleşmesine ve kıran kırana rekabet etmelerine rağmen, entegrasyonu sürdürmeleri ve bu temelde yeni ilişkiler sistemi yaratmalarıydı." (Haklıyız Kazanacağız, syf. 159)

O kanlı Paylaşım Savaşı'nın ardından emperyalizm için "Üçüncü Bunalım Dönemi" başlıyordu artık...

2...

Halkımızın deyimiyle, Dimyat'a pırince giderken evdeki bulgurdan olma ihtimaliyle yüzyüze gelmek istemeyen emperyalistler, üçüncü bir paylaşım savaşının kendilerini ne hale getireceğini görüyorlardı.

"Emperyalistleri III. bir dünya savaşından caydıran etkenlerden biri de, nükleer silahların gelişimi ve savaş araçlarının ulaştığı tahrip gücüydü. Bu silahın sosyalist güçlerde de varlığı ve kullanılması durumunda kendilerini de

yok edecek bir sonucu hesaba katmak zorundaydılar. Teknolojik gelişim emperyalistleri topyekün bir paylaşım savaşını göze alamaz hale getirmişti.

İşte bunların sonucu olarak III. bunalım döneminde emperyalizm, kendi iç çelişkilerinin çözümünde paylaşım savaşını bir köşeye bırakarak, sömürgeleri savaş dışı yöntemlerle (**entegrasyon**) paylaşacak ve koruyacak, iç çelişkiler sistemi yaratmak zorundaydı artık. Zorunlu entegrasyon, bu ilişkiler sisteminin ifadesi olarak şekillendi ve buna uygun yeni uluslararası kurumlar oluştu. NATO, IMF, OECD, Dünya Bankası, GATT, AET... vb. bu kurumların başlıcalarındandır..." (Haklıyız Kazanacağız, syf. 159)

3...

İkinci Paylaşım Savaşı'nın ardından Avrupa'da Nazi işgaline direnen komünist hareketlerin ve Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği şahsında sosyalizmin prestiji çok yüksekti. Bu durum emperyalistleri ürkütüyordu. Egemenliklerini korumak için ellerini çabuk tutmalıydılar. Bunun yolu **entegrasyondan geçiyordu**. Fransız ya da Alman tekелci burjuvalarının niyetlerinden bağımsız olarak, sistemlerinin ayakta kalmasının nesnel gerekliliği idi bu. Emperyalistlerin seçenek hakkı yoktu. Eğer emperyalist olarak kalmak istiyorlarsa **entegrasyona zorunluydular**.

Lenin'in yıllar önce dahiyane bir öngörüyle işaret ettiği temelde, yani **Avrupa'daki sosyalizmi ezme ve yağmalanan sömürgeleri birlikte koruma temeline...** anlaşılan Avrupa emperyalist güçleri, hemen girişimlere başladılar.

Engels, yıllar önce ufuktaki paylaşım savaşını öngörmüştü ve dedikleri çıktı. Lenin de yıllar öncesinden Avrupa tekелci güçlerinin hangi çıkarlar temelinde birleşebileceğini öngörebilmişti. Elbette, bu öngörüler birer kehanet ola-

Avrupa'daki sosyalizmi ezme ve yağmalanan sömürgeleri birlikte savunabilme temelinde... anlaşılan Avrupa emperyalist güçleri, hemen girişimlere başladılar.

rak değil ama Marksizm-Leninizmin bilimsel gücünü gösteren dahiyane örnekler olarak geçmiştir tarihe.

Lenin'in öngörüsü açık ve somuttu: *"Avrupa kapitalistlerinin anlaşması sonucu **Avrupa Birleşik Devletleri'nin ortaya çıkması da mümkündür.**"*

Yukarıda belirtildiği gibi, bunun temelinde de, *hep birlikte **Avrupa'da sosyalizmi ezme ve yağmalanan sömürgeleri birlikte savunabilme** olacaktı.*

Gerçekten de öyle olmuş, Avrupa tekелci kapitalistleri pazarlarını, sömürgelerini ve dolayısıyla kendi varoluşlarını koruyabilmek için entegrasyona zorunlu kalmışlardır. Ve bu zorunluluğun gereği olarak, **tekелci çakallar**, bu kez 'dost' olmak için bir araya geleceklerdi.

Winston Churchill, Mayıs 1946 tarihli "Avrupa Birleşik Devletleri" içerikli konuşmasıyla, tekелcilerin eğilimini yansıtarak bu sürecin başlama vuruşunu da yapmış oldu. Bu konuşmasında, eğer Avrupa Birleşik Devletleri'ni oluşturabilirlerse "üç yüz, dört yüz milyonluk bir tüketici topluma sahip olacağız." Demişti Churchill.

Bunu söyleyen, her iki Paylaşım Savaşı'nda bakan ve başbakan olarak İngiltere hükümetinde yer alan, emperyalizmin tecrübeli sözcülerindendi. Ve görüldüğü gibi, Avrupa Birliği'nin temeli atılırken tekелci burjuvazinin niyetini gayet açıkça ifade ediyordu.

Pazar paylaşımı için daha önce iki kez birbirine giren Avrupalı emperyalistler, artık bu paylaşımı elde kalan pa-

zarlarını birleştirerek yapmak durumundaydılar. Zira, “üç yüz, dört yüz milyonluk bir tüketici toplumuna sahip olmak”tan geçiyordu kârlarını maksimum seviyeye çıkartmanın yolu.

Amerikan emperyalizminin de destek verdiği Avrupa tekelcileri “birlik” yolunda hızla adımlar atmaya başladılar. Anti-faşist direnişe öncülük eden komünistlerin ve sosyalizmin prestiji, tek başlarına göğüsleyemeyecekleri türden bir baskı oluşturmaya başladı. Bu noktada, Amerikan emperyalizmi devreye girerek Avrupalı emperyalistlerin arkasında duruyordu. Zira onların çökmesi Amerikan emperyalistlerinin de kaybetmesi anlamına gelirdi.

ABD’nin ekonomik işlerden sorumlu müsteşarı William Clayton, Mayıs 1947’de dönemin ABD Dışişleri Bakanı George Marshall’ı şöyle uyarıyordu:

“Birleşik Devletler’in desteği ve yardımı olmaksızın, ekonomik, toplumsal ve siyasi parçalanma Avrupa’yı ezecektir. Bunun dünyanın gelecekteki barışı ve güvenliği (emperyalist sistemin güvenliği elbette –bn-) üzerinde yol açacağı korkunç sonuçlarının yanı sıra, kendi iç ekonomimiz üzerindeki kısa dönemli etkisi de yıkıcı olacaktır: Üretim fazlamızın mevcut piyasası yok olurken, devasa savaş borçlarının üzerine işsizlik, kriz ve ağır bir dengesizlik ile birlikte bütçe sorunları binecektir...” (Avrupa Birliği Tarihi, Desmond Dinan, syf. 40, Kitap Yayınevi)

Aslında bu sözlerde ifade edilen yaklaşım, emperyalist güçleri entegrasyona götüren zorunluluğu içermektedir. Pazar kaybını engellemek isteyen emperyalist güçler, ister istemez entegrasyonun gereğini yapmak zorundaydılar.

Bu çerçevede, “Avrupa Onarım Planı” (Marshall Yardımının resmi adı buydu) Haziran 1947’de ilan edilip Nisan 1948’de uygulamaya geçildi. Bu programı düzenleyen Nisan 1948 tarihli ABD dış yardım kanunun da yazılan gerek-

Sömürü pastasını tek başına yemeye kalkışma olanakları artık kalmayan Avrupa’nın birbirine düşman emperyalistleri için o pastayı beraber yemenin zemini “Avrupalılaştırma” olmuştu artık. Varlıklarını devam ettirebilmeleri için kaçınılmaz olan buydu.

çelerden birisi de şuydu: “ABD’nin ticaretin önünde hiçbir engelin bulunmadığı geniş bir iç pazardan elde ettiği avantajlar düşünülerek ve benzer avantajların Avrupa ülkeleri (tekelleri –bn-) içinde geçerli olabileceği inancıyla... Avrupa içi ekonomik işbirliğini hızla başaracak... bir birleşik örgütlenme için çaba sarf etmeye teşvik etmek olduğu beyan edilir...”

Avrupalı emperyalistlerin amacı da buydu zaten. Ve bu kapsam da önce Temmuz 1947’de “**Avrupa Ekonomik İşbirliği Komitesi**”ni kurdular. Sonra bu komiteyi, Nisan 1948’de “Avrupa Ekonomik İşbirliği Örgütü”ne çevirdiler. Dünün düşman hükümetleri, şimdi şaşılmalı bir hızla işbirliğine başlıyorlardı.

Böylece ekonomik işbirliği adımları atılırken, gelişmelerin siyasi zemini olarak da, Mayıs 1948’de Lahey’de “Avrupa Kongresi” adı altında bir toplantı düzenlendi. Bu kongrenin başkanlığında W. Churchill yapıyordu ve “Birleşik Avrupa”nın yaratılmasının gerekliliği kongreye egemen olan görüştü. Bu kongrenin açıkladığı karar metninde, **ekonomik ve parasal birliğin** birleşik Avrupa’nın temeli olacağı, özellikle belirtiliyordu. Böylece, Avrupa emperyalistlerinin entegrasyonu için rehber ilkeler belirlenmişti. Geriye kalan bu yolda adımlar atmaktı.

Avrupalı emperyalistlerin aralarındaki zorunlu entegrasyona dair temel adım 9 Mayıs 1950’de atıldı. Ki bu tarih, AB tarafından “AB’nin doğum tarihi” olarak benimsenmiştir. Her yılın 9

Mayıs'ı AB tarafından "Avrupa Günü" olarak kutlanmaktadır.

Ne olmuştu o gün?

On gün, AB tarihine "Schuman Deklerasyonu" olarak geçen öneriler, 9 Mayıs 1950'da Fransa Dışişleri bakanı Robert Schuman tarafından açıklanmıştı.

Bu açıklamanın önemi neydi?

Şuydu: Almanya'nın Ruhr bölgesinde çıkan kömürün paylaşım sorunu, neredeyse sanayi devriminden itibaren Fransa ile Almanya arasında savaşlara neden olmuştu. Fransız çelik sanayisi o kömüre ihtiyaç duyuyordu. Bunun için defalarca savaşmışlardı. Ama artık savaşamazlardı. Buna kalkışmaları demek, yok olmaları anlamına gelirdi. **İşte bu seçeneksizlik**, düne kadar çelişkilerini savaşlarla çözmeye çalışan emperyalist güçleri, şimdi entegrasyon zeminine getirmişti.

Kömür ve çelik sektöründe kimin hakim olacağı çatışmasına, zorunlu entegrasyon çerçevesinde bulunan çözümü açıklıyordu. Schuman. Buna göre, Alman ve Fransız tekellerinin çelik ve kömür sektörlerindeki egemenlik hakları uluslararası bir otorite altında birleştirilecekti.

Elbette, Schuman'ın önerisini özü olan zorunlu entegrasyon tek başına Schuman'ın aklından çıkmamıştı. Tekelci kapitalizmin yaşadığı paylaşım bunalıma karşı çözümsüzlüğün çözümü olarak gündeme getirilmişti. Daha önce de Fransız burjuva politikacısı Jean Monet'nin adıyla anılan "Monet Planı", Schuman'ın açıkladığı önerilerin arifesini oluştuyordu. Buna göre, daha önce savaşlara sebep olan pazar paylaşımı için, **pazarları bütünleştirmek** ve bu bütünleştirmeyi uluslararası bir otorite altında sağlamak, tekelci burjuvaziye soluk alacak bir çözüm-
dü.

Avrupalı emperyalistler, aralarındaki pazar rekabetini çözmek için üçüncü

bir paylaşım savaşına girişecek kadar "deli" değillerdi. Bunu iki kez denemişlerdi. Ve sonuç ortadaydı. Birbirlerinin pazarını ele geçirmeye çalışırken, ellerindeki de yitirmişler ve geline aşamada dünyanın 1/3'ü emperyalist tahakkümün dışına çıkmıştı. Bu yüzden, denilebilir ki, iki kez paylaşım savaşı çıkartmış emperyalist aklın, artık elde kalanı korumak için bulduğu çözümdü zorunlu entegrasyon.

Schuman planı, Almanya ve Fransa'nın kömür ve çelik sektörlerini yeni bir anlayış ve anlaşma zemininde birleştirmeleri, diğer Avrupa ülkelerinin de bu "uluslararası" örgüte katılabilmelerini içeriyordu. Deklearasyon, böylesi bir bütünleşmenin ekonomik, siyasi, sosyal amaçlarını da belirtiyordu. Deniyordu ki, eğer bu entegrasyon başarılırsa üretim modernizasyonu ve kalitesi artırılmış olacak, böylece, katılımcı ülkelerin pazarlarına eşit koşullarda kömür ve çelik arz edilecekti. Bu ikisi doğru-
dan tekelci burjuvaziye ilgilendiriyordu. **Emekçilerin gözünü boyamak** içinse söylenen şuydu; Bu sayede hayat standartları ve çalışma koşulları iyileştirilecek... Ve tüm bunlar, Avrupa Federasyonu'nun temeli olacaktı...

Böyle olduğu içindir ki, Avrupa Birliği kendi doğum gününü bu açıklamanın yapıldığı gün sayar.

4...

Sömürü pastasını tek başına yemeye kalkışma olanakları artık kalmayan Avrupa'nın birbirine düşman emperyalistleri için o pastayı beraber yemenin zeminini **"Avrupalılılaşma"** olmuştu artık. Varlıklarını devam ettirebilmeleri için kaçınılmaz olan buydu.

Fransız tekellerinin ekonomik gelişim için Ruhr bölgesi kömürüne ihtiyacı vardı. Ama bu ihtiyaç, askeri çözümlerle giderilemezdi artık. Almanya ise zaten paylaşım savaşının mağlubuydu.

Bir çok açıdan ekonomik kısıtlılık içindeydi. Bu tabloda, pazarların karşılıklı paylaşımı kaçınılmaz oluyordu. İşte bu kaçınılmaz paylaşımın siyasi literatürdeki adı zorunlu entegrasyon iken, demagojik adlandırması “Avrupalılaşıma” oldu.

Tekelci burjuvaların çıkarları, “Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu”nu kurmaktan geçiyordu. “Schuman Deklarasyonu” işte bunun ilanıydı. Bu durumda hükümetlere düşen öncelikli görev bu “topluluğu” kurmak için müzakerelere başlamaktı. Görüşmeler, Fransa, Almanya, Hollanda, Belçika, İtalya, Lüksemburg hükümetleri arasında Haziran 1950’de başladı.

Müzakereler sıkı pazarlıklar şeklinde sürüyordu. Her hükümet kendi tekelci burjuvalarının çıkarlarına göre davranıyordu. Bu pazarlıklara dair içerden gözlemlere sahip birinin (Alan Milward) sözleri hayli fikir vericidir: “*Avrupa bütünleşmesinin insanlığa sağlayacağı daha geniş yararlarla ilişkin idealizmden eser yoktu.*” der yapılan müzakerelere hakim olan hava için.

Olamazdı da, çünkü o görüşmeleri yürütenlerin amacı insanlığa yarar sağlayacak bir Avrupa bütünleşmesini sağlamak değildi. Amaç, tekellerin çıkarlarına uygun bir ortak pazar yaratılmasıydı. Böylesi bir hedef için müzakerelere yürütenlerin, en büyük parçayı koartmak için kapışan çakallar gibi davranacağı da malumdur.

İşte böylesi müzakerelerin ardından **Belçika, Fransa, Almanya, Hollanda, İtalya, Lüksemburg** temsilcileri 18 Nisan 1951’de “Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu Antlaşması”nı imzaladılar. Antlaşma 23 Temmuz 1952’de, 50 yıllık bir süre için yürürlüğe girdi.

Bu antlaşma imzacıları için çelik ve kömür alanında tek bir pazar yaratmayı hedefliyordu. Artık bu pazarı bir bütün olarak ve askeri yöntemlerle ele geçirmek için savaşmayacaklar, onun yerine bu tek pazardaki kâr oranlarını

Tekelci burjuvazi bunca uygulamadan sonra, göstermelik olarak ve “denge” sağlansın diye, emekçilerinin adının geçtiği bir uygulamayı da başlatıyorlardı. Buna göre, bir Avrupa Sosyal Forumu kuruluyordu. Sosyalizmin başarıları ve emekçilere sağladığı refahın karşısında ezilen Avrupa tekelci burjuvazisi, bu baskılanmayla böylesi adımlar atmak zorunda kalıyordu.

artırmak için birbirleriyle kıyasıya rekabet edeceklerdi.

Kısacası, Avrupa tekelleri arasında oluşturulan entegrasyon emperyalist çelişki ve rekabeti ortadan kaldırmıyordu. Sadece o rekabetin açık savaşlara dönüşmesinin yerine geçmiş oluyordu zorunlu entegrasyon. Bundan böyle kömür ve çelik sektöründe oluşturulan Avrupa tek pazarında bu ürünlerin serbest dolaşımı, fiyatlandırılması, vergilendirilmesi, nakliye oranları, çalışma koşulları ve üretim modernizasyonu gibi konularda şu ya da bu ülkenin hükümeti değil, hükümetlerin üstünde yer alan “Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu” karar verici olacaktı.

Aynı dönemde “**Avrupa Siyasi Topluluğu**” ve “**Avrupa Savunma Topluluğu**” oluşturmanın müzakereleri de yapılıyor, hatta taslak olanlar çıkartılıyordu. Ancak, zorunlu entegrasyonun bu biçimlerine henüz hazır olmadıkları için, bu oluşumlar 1950’li yıllarda ölü doğdular. Entegrasyon sürecinin kaçınılmaz adımları ise atılmaya devam edildi. Örneğin, 1955’te Messina’da bir araya gelen Altılar’ın (Fransa, Almanya, İtalya, Hollanda, Belçika, Lüksemburg) dışişleri bakanları, aralarındaki işbirliğinin nerelere ulaşacağını ele aldılar.

Bu toplantıda, Atom Enerjisi Topluluğu (EURATOM) oluşturma konusunu da ele alıp netleştirdiler. Bu alanda ABD'nin çok gerisinde kalmak istemeyen Avrupalı emperyalistlerin tek başlarına davrandıklarında oluşturamayacakları gücü, bu alanda da entegrasyona giderek oluşturmak isteyişlerinin ifadesiydi "EURATOM." Elbette, diken-siz gül bahçesinde sürmüyordu bu tür adımlar. Öyle ki, Altılar'ın arasında daima çelişki çıkıyor ve her emperyalist güç, nalıncı keseri gibi kendine yontmak istiyordu gelişmeleri.

Messina'daki toplantıda, Avrupa genelinde bir **ortak pazar** oluşturulması konusu da gündeme geldi. Tekelci burjuvalar için "kömür-çelik" deneyimi başarılıydı. Şimdi bu deneyim ışığında ve zorunlu entegrasyonun gereken adımı olarak Avrupa genelinde bölgesel bir bütünleşme anlamına gelecek "**Avrupa Ekonomik Topluluğu**"nu oluşturmanın arifesine gelmişlerdi. Toplantı sonunda yapılan açıklama atacakları adımın ipuçlarını veriyordu: "*Avrupa'nın inşasında... ortak kurumların geliştirilmesi, ulusal ekonomilerin zamanla birleşmesi, ortak pazarın kurulması ve sosyal politikaların giderek uyumlaştırılması yoluyla... girilecek yeni bir aşamanın zamanının geldiğini...*" ilan ediyorlardı.

5...

Avrupalı emperyalistlerin zorunlu entegrasyon süreci 25 Mart 1957'de yeni bir aşamaya ulaştı. O gün, Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (EURATOM)'nu oluşturan "Roma Antlaşması" altı emperyalist tarafından imzalandı. Artık bu ülkelerin tekelci burjuvazisi için Avrupa ortak pazarı adım adım şekillendirilecekti.

I ve II. Paylaşım Savaşları'nda rakiplerini yenerek ulaşmak istedikleri bu hedefe, çıkardıkları savaşların ardından

Avrupa'nın doğusunu ve Balkanlar'ı kaybettikten sonra ve zorunlu entegrasyonun gereği olarak ulaşabilmişlerdi. Ki sosyalizmin çekim gücünün baskılanması altında ve diğer emperyalist güçlerin rekabeti karşısında ayakta kalabilmelerinin yegane yolu buydu.

Kendi aralarındaki çelişkiler de sürüyordu elbette. Öyle ki, bu çelişkilerin sonucu olarak EURATOM neredeyse hiç işlemez oldu. Oysa, hayli ayrıntılı düzenlenmiş antlaşma maddeleri söz konusuydu. Ve fakat, o maddeler emperyalistlerin çıkarlarına hizmet ettiği oranda geçerliydi. Nükleer enerji alanında diğerleriyle işbirliğinden sakınan Fransa, kendi nükleer adımlarını atmaya sürdürdü.

Avrupa emperyalist güçleri için AET'nin oluşumu, aralarındaki zorunlu entegrasyonun son aşaması değildi. Roma Antlaşması'nda AET'nin geleceğe dönük amacının "*Avrupa halkları için daha da yakından bir birlik*" olduğu vurgulanmıştı. Bir diğer ifadeyle "*Avrupa tekelleri için daha da yakından bir birlik*" yaratmanın yolu olacaktı AET süreci.

Bu kapsamda gümrük birliği, ticaret, ulaştırma, rekabet politikalarında ortaklaşma sağlanması, para politikalarını belirlemede sınırlı bir eşgüdüm sağlanması ve kendi aralarında bu politikaların koordinasyonunun sağlanmasını içeriyordu AET'nin oluşumu. Ayrıca, Avrupa Yatırım Bankası'nın kurulması da, AET'nin gereği olarak hayata geçirildi.

Tekelci burjuvazi bunca uygulamadan sonra, göstermelik olarak ve "denge" sağlansın diye, emekçilerinin adının geçtiği bir uygulamayı da başlatıyorlardı. Buna göre, bir **Avrupa Sosyal Forumu** kuruluyordu. Sosyalizmin başarıları ve emekçilere sağladığı refahın karşısında ezilen Avrupa tekelci burjuvazisi, bu baskılanmayla böylesi adımlar atmak zorunda kalıyordu.

AET, kendi organlaşmasını da ulus-

larüstü bir güç olacak tarzda uluşturdu. Bundan böyle AET'nin bir Kurul'u, Konsey'i, Komisyon'u, Divan'ı olacaktır. Bunların görevi, ulusal hükümetlerden bağımsız olarak, AET'nin ortak işlerinin ilerlemesini, yani zorunlu entegrasyonun gereğini sağlamaktır.

Bu işlerden birisi de, Avrupa emperyalist güçlerinin kendi deyimleriyle "deniz aşırı topraklarının" AET'ye nasıl bağlanacağı sorunuuydu.

"Deniz aşırı topraklar da nedir?

Sömürge diyemedikleri için böyle diyorlardı. Öyle ya, sömürge derlerse kendilerinin emperyalist karakterlerini de itiraf etmiş olurlardı. Bu yüzden "deniz aşırı topraklar" demeyi tercih ediyorlardı.

Bu sömürgelerin bir çoğuna, ulusal kurtuluş savaşları dalgasının baskılanmasıyla, göstermelik olarak bağımsızlık tanınmış ve açık işgallere son verilmişti. Bu ülkelerle yeni-sömürgecilik ilişkileri sürdürülecekti artık. Ama bu nasıl olacaktı?

Emperyalist rekabet içinde bu sömürgeleri elde tutabilmek artık tek başına Fransa, İtalya ve diğerlerinin gücünü aşıyordu. O halde, bu sömürgele-ri (Lenin'in yüzyılın başında dile getirdiği dahiyane öngöründe işaret ettiği gibi) elde tutabilmenin yolu da zorunlu entegrasyondan geçiyordu.

Bu çerçevede, Avrupalı emperyalistlerin elindeki **Afrika sömürgeleri**, AET'ye "**aday ülkeler**" olarak kabul edildiler. Düne kadar bu ülkeleri tek başlarına sömüren emperyalist güçler, artık bu sömürgeleri elde tutabilmek için diğerlerine muhtaçtı. Diğerleri de, mesela Almanya, o güne kadar pazarlarına giremediği bu sömürgelerin pazarına girecek olmanın iştahıyla kabul etti "aday ülke" statüsü verilmesini. Böylece, AET'yi oluşturan güçlerin "Avrupa emperyalizmi" kapsamındaki ortak sömürgeciliği de başlamış oldu. İlerleyen zaman içinde, 20 Temmuz 1963 tarihinde AET ile 17 Afrika ülke-

Bu çerçevede, Avrupalı emperyalistlerin elindeki Afrika sömürgeleri, AET'ye "aday ülkeler" olarak kabul edildiler. Düne kadar bu ülkeleri tek başlarına sömüren emperyalist güçler, artık bu sömürgeleri elde tutabilmek için diğerlerine muhtaçtı. Diğerleri de, mesela Almanya, o güne kadar pazarlarına giremediği bu sömürgelerin pazarına girecek olmanın iştahıyla kabul etti "aday ülke" statüsü verilmesini.

si arasında Kamerun'un Yaunde kentinde bir **ortaklık sözleşmesi** imzalandı. Güya bu "ortaklık" Afrika'yı kalkındıracak, refah ve barış sağlayacaktı. Ne sağladığı ortadadır: Açlık, sefalet, susuzluk, işsizlik, salgın hastalıklar ve emperyalistlerin kışkırttığı savaşlar...

Afrika, Karayip ve Pasifik'teki yeni-sömürge ülkelerle defalarca yenilenen bu "ortaklık" sözleşmesi, en son 2000 yılında Benin'in başkenti Cotonou'da imzalanan "Cotonou Antlaşması" kapsamında sürdürölüyor.

Göröldüğü gibi, AET'yi oluşturan Roma Antlaşması'nın iki belirleyici özelliği vardır: **İlki, Avrupa ortak pazarı** yaratılması hedefidir. **İkincisi**, antlaşmayı imzalayan güçlerin sömürgelerini elde tutabilmek için bundan böyle **güçbirliğı içinde ortaklaşa sömürgecilik** yapacak olmalarıydı. Bu iki belirleyici özellik, AET'den AB'ye uzanan zorunlu entegrasyon sürecinin tarihi özelliğidir. Bir diğer ifadeyle, zorunlu entegrasyon Avrupa pazarını da, yeni-sömürgeleri de sömürebilmenin yegane yoluydu Avrupalı emperyalistler için.

Roma Antlaşması, ortak pazarın oluşumu için 12 senelik bir geçiş dönemi öngörüyordu. AET üyesi ülkeler, bu geçiş döneminde pazarlarını ortaklaş-

maya uygun hale getirmeyi taahhüt ediyorlardı. Bu çerçevede adımlar atılmaya, örneğin ortak tarım politikası da oluşturmaya yönelik girişimlerle başlandı.

Bu arada, zorunlu entegrasyonun değişik şekillenişlerini oluşturan AET, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu ve EURATOM'un idari organlarının birleştirilerek bundan böyle tek bir Konsey ve Komisyon'un oluşturulmasına dair karar, 8 Nisan 1965'te yine altı emperyalist tarafından alındı.

İlerleyen bu sürecin, atılan adımların sorunsuz olduğu söylenemez. Öyle olması emperyalizmin doğasına aykırıdır. İrili ufaklı hemen her konuda çıkar çelişkileri yaşanıyordu. Örneğin, İngiltere'nin AET'ye katılma başvuruları vardı ama Fransa hem 1963, hem de 1967 yılında iki kez veto edip engelledi bunu. Eğer, AET'nin amacı Avrupa halklarının, birliği idiyse olması gereken bu katılımın engellenmemesi idi elbette. Ancak bu tür söylemler halkların gözünü boyamaya yönelik demagojilerdi sadece. Esas olan tekellerin çıkarıydı. Fransız emperyalistlerinin çıkarı da, o gün için, İngiltere'nin Avrupa ve Afrika pazarına sokulmasını engellemekten geçiyordu. İngiltere ise zaten bu nedenle AET'ye girmek istiyordu.

Görüldüğü gibi, halkların kardeşliği ni, birliğini, refahını gözeten bir amaç söz konusu değildir. Esas olan ve atılan adımların yönünü belirleyen tekellerin çıkarı olmaktadır. Nitekim, 1973'e gelindiğinde o çıkarların yönü İngiltere Danimarka ve İrlanda'nın AET'ye kabulünü gerektirdi ve öyle de oldu.

Roma Antlaşması'nın ortak pazarın kuruluşu için belirlediği 12 senelik geçiş dönemi 1969'da sona ermişti. Bu süreç içinde üye ülkeler arasında gümrük işlemleri kaldırılmış, üye olmayan ülkelere karşı ortak gümrük tarifeleri oluşturulmuş, ticaret ve tarıma ilişkin ortak politikalar oluşturulmaya başlanmıştı.

Bu pazarı yönetecek kurumlar, organlar da kurulmuş ve geliştirilmişti. Buna göre, Avrupa (Bakanlar) Konseyi, genel gidişata dair kararlar alıyordu. Atanmış kişilerden oluşan **Avrupa Komisyonu** bu kararların üye ülkelerde uygulanmasını sağlıyor, **"Adalet Divanı"** da çıkabilecek anlaşmazlıkların çözülmesini sağlıyor ve her ülke parlamentolarından üyelerin katıldığı **"Avrupa Parlamentosu"** da, tüm bu sürecin emperyalist karakterinin üstüne örtülen "demokratik" şal oluyordu. İlk adı Avrupa Parlamente Ansamblesi olan bu kurumun başlangıçta bir önemi yoktu. Üyeleri de seçimle belirlenmiyordu. Ancak, tekellerin zorunlu entegrasyon doğrultusunda attıkları adımları Avrupa halklarına benimsetebilmek. "demokratik" bir yanılısma yaratabilmek için Haziran 1979'da ilk kez Avrupa Parlamentosu seçimleri gerçekleştirildi. O günden sonra, bu seçimler her beş yılda bir yapılmaktadır.

6...

Marx ve Engels'in "Komünist Manifesto"daki devlet tanımı bilinir: **"Modern devlet iktidarı, tüm burjuva sınıfın ortak işlerini yürüten bir komiteden ibarettir..."**

Avrupa emperyalist güçlerinin AET kapsamında oluşturmaya başladığı (ve devamı Avrupa Birliği'yle gelen) uluslarüstü yapılanmada, denilebilir mi, Avrupa tekeli burjuvalarının entegrasyon zorunluluğunun doğurduğu ortak işlerini yürüten bir kurumlaşmadan ibarettir. Dünden bugüne oluşturulan tüm o Avrupa Konsey'i, Komisyonu vb. organların ve bir bütün olarak AET-AB kurumlaşmasının yegane amacı işte budur: Tekelci burjuvazinin ortak işlerini yürütmek...

Aktaracağımız örnek bu konuda hayli fikir vericidir:

"Komisyonun sanayi stratejisi ve iç

piyasanın tamamlanması konusunda ki gayreti, **piyasa bütünleşmesinin faydalarını** görebilen Avrupa'daki **büyük şirketleri memnun** etmekteydi. Volvo'un başkanı Guy Gyllenhammer'in girişimiyle, Avrupa'nın en büyük sanayicileri tek pazar için en üst düzeyde lobi yapmak amacıyla Avrupa Yuvarlak Masası'nı oluşturdular. İsveç'in AT üyesi olmamasına karşın, Gyllenhammer sınırsız bir Avrupa'nın Volvo'ya sağlayacağı avantajların farkındaydı. Hollanda'nın dev elektronik şirketi Philips'in başı ve Avrupa yuvarlak masasının önde gelen üyelerinden Wisse Dekker, 1984 yılında iç pazarın 1990'a kadar tamamlanması için çağrıda bulunan bir broşür yayınladı. Gyllenhammer ve Dekker, "sınırlardaki gümrük gecikmeleri, vergi işlemlerinde farklı standartlar veya mülkiyet haklarına ilişkin örtük kuralların sona ermesi için sabırsızlanan... ve iç pazarın tamamlanması için bastıran... önemli ve sesi duyulan bir oluşumun" öncüleriydi. Özel sektörün bütünleşmeye verdiği destek, kısa sürede Avrupalı siyasetçilerin dikkatini çekmişti..." (Avrupa Birliği Tarihi, D. Dinan, syf. 245)

Görüldüğü gibi, zorunlu entegrasyonun gereğini yapan Avrupa Komisyonu'nun gayreti, tekelci burjuvaziye memnun ediyordu. Ki zaten o Komisyon'un varoluş nedeni, tekelci burjuvazinin ortak işlerini yürütmekten ibarettir.

7...

AET, 1985'te "Avrupa Tek Pazarı'nın oluşum sürecinin 1993'te tamamlanması kararı aldı. "Gümrük birliği nasıl ekonomik bütünleşmenin öncülü olduysa, ekonomik bütünleşme de Avrupa Birliği'nin öncülü olmalıdır" diyen AET emperyalistleri, 1993'e kadar tamamlanacak düzenlemeleri içeren bir "Beyaz Kitap" yayınladılar.

Bu süreçte gazete, radyo ve televiz-

Bu süreçte gazete, radyo ve televizyonlar sürekli bu konuyu işlemeye, "Tek Pazar'ın yararları" konusunda propagandaya başladılar.

Avrupalı emekçilere, AB'yi kabul ettirecek tarzda bir psikolojik savaş en yoğun biçimiyle sürdürüldü.

yonlar sürekli bu konuyu işlemeye, "Tek Pazar'ın yararları" konusunda propagandaya başladılar.

Avrupalı emekçilere, AB'yi kabul ettirecek tarzda bir psikolojik savaş en yoğun biçimiyle sürdürüldü.

"Özel sektörün görüşleri, kamuoyunun bütünleşme konusundaki şevkinin çok ötesindeydi. Komisyon, üye devlet hükümetleri ve özel sektör, sınırsız Avrupa'dan nasıl fayda sağlanacağına ilişkin konferanslar düzenlediler ve broşürler yayınladılar. Bunu en iyi yapacak konumda olanlar, büyük şirketlerdi. 1987 ve 1988'de AT'yi bir şirket birleşmesi çılgınlığı sardı. 1987'de AT'de 68 şirket birleşmesi ve alımı gerçekleşti; bir sonraki sene bu sayı 300'dü..." (Avrupa Birliği Tarihi, syf. 272, D. Dinan)

Avrupa Birliği'ne giden yolda, şirketlerin birliği çoktan başlamıştı. Ki Avrupa Birliği, bu birleşmelerin kaçınılmaz sonucu olarak doğacaktı. Zorunlu entegrasyonun izdüşümü olan Roma Antlaşması'ndan bu yana, Avrupalı emperyalistlerin hedefi buydu: **Tek Pazar...** Bu doğrultuda öngörülen düzenlemeler, standartlar, tarifeler elden geçirilip ortak piyasaya uygun hale getirildi.

Bu sürecin sonunda, 9-10 Aralık 1991'de Maastricht'te toplanan Avrupa Konseyi, "**Avrupa Birliği Antlaşması**"nı kabul etti. Bu antlaşma, Avrupalı emperyalistlerin ortak bir dışışleri ve

güvenlik politikası oluşturmalarını, adalet ve içişlerinde daha yakın işbirliği yapmalarını, tek para birimini de kapsayacak şekilde ekonomik birlik zemini yaratmalarını düzenliyordu.

Bu antlaşma 1 Kasım 1993'te yürürlüğe girdi ve **zorunlu entegrasyon süreci "Avrupa Birliği" şekline dönüşmüş oldu**. Böylece, Volvo'dan Philips'e başkanına, Renault'tan Mercedes'e kadar tüm Avrupalı emperyalistlerin "tek pazar" arzuları gerçekleşmiş oldu.

"Neden Avrupa Birliği?" sorusuna, bizzat AB'nin verdiği cevap zorunlu entegrasyonun ne ve nasıl olduğunu somutlamaktadır. "AB ülkeleri dünya nüfusunun küçük bir yüzdesini oluşturur. Bu nedenle de dünya üzerindeki diğer büyük ekonomilerle (emperyalistlerle -bn-) rekabet edebilmek ve ekonomik büyümeyi güvenceye alabilmek için birlik oluşturmaya sürdürmeleri gerekir. Hiçbir AB ülkesi (emperyalisti -bn-) tek başına dünya ticaretine atılmak için yeterince güçlü değildir. **Avrupa tek pazarı şirketlere dünya pisayalarında etkili biçimde rekabet edebilmeleri için** hayati bir alan sunmaktadır.

"Avrupa'nın yarım yüzyıllık birleşmesi, AB'nin bir bütün olarak, parçalarının toplamından daha büyük olduğunu göstermiştir. Üye ülkelerin tek başına sahip olduğundan daha fazla ekonomik, sosyal, teknolojik, ticari ve politik güce sahiptir. Avrupa Birliği olarak, birlikte hareket etmenin ve tek ses olmanın **katma değeri** vardır..." (AB nedir?, Pascal Fontaine, AB Komisyonu Türkiye Delegasyonu Yayını)

8...

Avrupalı emperyalistlerin zorunlu entegrasyon tarihi, bir yanıyla da AB'yi oluşturan emperyalist güçlerin **çıkartışmalarının tarihidir**. Bir diğer ifadeyle, zorunlu entegrasyon doğası gereği çelişkili bir birliktir. Kimi kez ayyu-

Avrupalı emperyalistler için sömürdükleri emekçilerin sosyal hakları, kurtulunması gereken "lüks" bir yükten ibarettir. Bu yüzden de, emperyalistler arası rekabete dayanabilme adına emekçilerin hakları tırpanlanmaktadır.

ka çıkan çoğu kez de kapalı kapılar ardında süren bu kapışmalar esas olarak AB içinde belirleyici konumda olan Almanya, Fransa ve İngiltere arasında yaşanır. Kendi içinde de çelişkileri olmakla birlikte, AB içinde genel olarak bir Fransız-Alman eksenli söz konusudur. Örneğin, 2003'te Almanya ve Fransa'nın muhalefetine rağmen İngiltere'nin ABD ile birlikte Irak'ın işgaline girişmesi AB içindeki bu çelişkilerin vardığı boyutu gösterir.

"AB'nin dış politika, güvenlik ve savunma politikalarındaki performansı arzu edilenin gerisinde kaldı. 1990'lar da ve 2000 başında, İngiltere ve Birleşik Devletler'in kitle imha silahı olduğundan şüphelendikleri Irak konusundaki Almanya ve Fransa'nın keskin görüş farklılıkları vardı. 2003 yılı Martı'nda Fransa ve Almanya'nın karşı çıkmalarına rağmen, Birleşik Devletler ve İngiltere'nin Irak'ı işgal etmeleriyle sorun doruk noktasına ulaştı. Bu kırılganlıkla Fransa, Almanya, Belçika ve Lüksemburg liderleri Nisan sonunda İngiltere ve diğer ABD yanlısı üye devletlerin özellikle davet edilmediği savunma işbirliği konulu bir mini zirve düzenlediler. Avrupa'nın Geleceği Hakkında Konvansiyon sona yaklaşırken, AB'nin henüz kurulmakta olan güvenlik ve savunma politikası paramparça olmuştu..." (Avrupa Birliği Tarihi, syf. 390)

Fransa ve Almanya emperyalistlerinin Irak işgaline ilk etapta katılmaları barışseverliklerinden, Irak halkını dü-

şündüklerinden değildi. Pazar kavgalarının bir gereği olarak, işgalin ilk etabında yer almadılar. Ama daha sonra işgal edilmiş Irak'ın yağmalanmasından pay kapmak için çakallar sofrasına katıldılar.

Bu durum, emperyalistler arası zorunlu entegrasyonun "çelişkili bir birlik" olduğu gerçekliğinin somut görünümelerinden birisi olmuştur. Ki AB içinde savunma politikasından para politikasına, enerji politikasından AB bütçesinin oluşturulmasına kadar bir dizi konuda Avrupalı emperyalistler arasında çelişkiler vardır.

Aralarında çelişkinin olmadığı yegane konu ise, halk düşmanlıklarıdır. Emekçilerin hak ve özgürlüklerinin kısıtlanmasında aralarında tam bir uzlaşma vardır. Çünkü; AB'yi oluşturan emperyalist güçlere göre, emekçilerin sosyal hakları, emperyalistler arası rekabet kavgasında kendi güçlerini azaltan bir külfettir.

"AB'nin her yerinde işsizlik yüksekken, sosyal şart Avrupa özel sektörünün kolayca uyamayacağı bir lüks gibi görünüyordu. Fransızlar dahil, hükümetler sosyal eylem planının uygulamaya katılmaya istekli değillerdi. Pek çoğu eylem planının Avrupa özel sektörünü küresel ekonomide rekabet edememe riskine sokarak, tek pazarın temel amaçlarından birini zayıflatacağını dile getirdiler..." (Age. syf. 377)

Görüldüğü gibi, Avrupalı emperyalistler için sömürdükleri emekçilerin sosyal hakları, kurtulunması gereken "lüks" bir yükten ibarettir. Bu yüzden de, emperyalistler arası rekabete dayanabilme adına emekçilerin hakları tırpanlanmaktadır. AB'nin genel eğilimi bu yöndedir.

9...

Avrupa Konseyi'nin Mart 2000'deki

Bu kriterler'in esasını halkların emeğini, ülkelerin zenginliğini yağmalamaya dayanan "serbest piyasa ekonomisi" oluşturmaktadır.

... Sonuç olarak eşeğe altın semer de taksalar eşek eşektir, Avrupa Birliği de tüm yaldızlı demagojilerine rağmen emperyalisttir...

Lizbon zirvesinde, "AB'nin 2010 yılına kadar dünyanın rekabet gücü en yüksek ekonomisi olma" kararı alındı. Ki bu karar çerçevesinde atılan adımlar, öncelikle **emekçilerin haklarını** gasp etmeye yönelikti. Daha önce, sosyalist ülkelerin ortaya koyduğu alternatif karşısında, kendi ülkelerindeki emekçilere kimi sosyal haklar tanımak zorunda kalan Avrupalı emperyalistler, sosyalist ülkelerin karşı-devrimlerle yıkılmasının ardından sosyal güvenlik maliyetlerini, işçi ücretlerini yüksek bulmaya başladılar. İşte bu konuda, AB'yi oluşturan emperyalist güçlerin aralarında herhangi bir çelişki yoktur. Çelişki, Avrupalı emperyalistlerle Avrupalı emekçiler arasında şiddetlenerek yaşanmaktadır. Uzlaşmaz bir çelişkidir bu.

Karşı-devrimci darbelerle ilerici iktidarları yıkılan Doğu ve Orta Avrupa'daki ülkelerin pazarlarını ele geçirmek isteyen Avrupalı emperyalistler, bu niyetlerini en açık biçimiyle 1993 Haziran'ında Avrupa Konseyi aracılığıyla Kopenhag'da açıkladılar. Burada ifade edilenler genel olarak "Kopenhag Kriterleri" olarak bilinmektedir. Bu kriterlere göre, AB'ye üye olmak isteyen ülkelerin yerine getirmesi gereken standartlar üç başlık altında toplandı.

Bu kriterlerden en çok bilineni ve propagandası en çok yapılanı ilkidir. Buna göre, AB'ye üye olmak isteyen ülkeler çerçevesini Avrupalı emperya-

listlerin çizdiği türden burjuva demok-rasisi ve burjuva hukukuna uygun ana-yasal ve kurumsal düzenlemeler yap-mak zorunda olacaktı.

Diğer iki kriter ise şunlardır:

A) İşleyen bir serbest piyasa ekono-misi ve AB içindeki rekabetçi baskılara ve diğer serbest piyasa güçlerine daya-nabilme kapasitesi...

B) AB'nin ekonomik ve parasal bir-liği hedeflerine bağlı kalmak üzere, üyelik için gerekli yükümlülükleri yeri-ne getirme kabiliyeti...

Avrupa emperyalistleri "Kopenhag Kriterleri"yle aday ülkelere adeta "Ar-mut piş ağızma düş" demektedir. Ki bu Kriterler'in esasını halkların emeğini, ülkelerin zenginliğini yağmalamaya da-yanan "serbest piyasa ekonomisi" oluşturmaktadır.

1999'a gelindiğinde AB'nin hedefle-rinden biri olan ortak para birimi için de adım atıldı. Ve böylece, Avrupa tek pa-zarının parası "**Euro**" oldu.

Ekonomik açıdan varılan bu nokta-nın üst yapıya yansımaları olarak, bir tür "**Avrupa Birleşik Devletleri**"ne zemin olacak tarzda bir "Avrupa Anayasası" da gündeme getirildi. 29 Ekim 2004'te bu anayasa taslağı, üye devletler tara-fından onaylanmak şartıyla, AB tara-fından kabul edildi. Ancak, bu onayı halka götüren Fransa ve Hollanda'da yapılan referandumlar sonucunda "Av-rupa Anayasası" halk tarafından redde-dildi. Böylece, içinde 174 kez "**reka-bet**", 88 kez "**pazar**", 23 kez "**serma-ye**" kelimesi geçen AB Anayasası'na, o anayasanın içinde kendi hak ve özgür-lüklerini bulamayan halk tarafından ge-çit verilmemiş oldu. Bunun üzerine anayasa girişimlerini ertelemek zorun-

da kaldı Avrupalı emperyalistler. Ama bundan vazgeçmiş değiller.

10...

28 Temmuz 2002'de "Avrupa Kö-mür ve Çelik Topluluğu"nu oluşturan antlaşmanın süresi bittiğinde, 1951'de imzalanan bu antlaşmayla başlayan bölgesel entegrasyon süreci, **Tek Pazar** hedefine ulaşmıştı. Ancak, "tek pazar"a ulaşmış olmaları aralarındaki rekabetin sona erdiği anlamına gelmiyor. Tam aksine, tekeli burjuvazinin doğasına uygun olarak, sömürü pastasından en büyük dilimi yutmanın rekabetini kıya-sıya sürdürüyorlar aralarında.

Sürecin en başında Churchill "*üç yüz, dört yüz milyonluk bir **tüketici toplumuna** sahip olacağız*" demişti. Oldular ve halklara "**tüketici**" gözüyle bakmaya devam ederek sömürüyü ve bu sömürüden en çok payı kapma kav-gasını sürdürüyorlar.

Zorunlu entegrasyonun kısa AB tari-hi işte böyledir...

"Dünyanın rekabet gücü en yüksek" emperyalist gücü olmayı hedefleyen AB'nin bu amaca ulaşmak için tek pa-zardan sonra neye gereksinim duydu-ğunu AB temsilcilerinden Verheugen şöyle açıklıyordu: "**AB güçlü bir ordu kurmak zorundadır, AB'nin küresel misyonunu yürütebilmesi buna bağlıdır. Çünkü, yapılması gerekenleri artık diplomatlar değil, ordular yapacaktır...**"

Sonuç olarak eşeğe altın semer de taksalar eşek eşektir, Avrupa Birliği de tüm yaldızlı demagojilerine rağmen emperyalisttir...

Emperyalizmin Elinde Bir Maşa: Sivil Toplum Kuruluşları...

“STK'lar”

Sivil toplumculuğun ve STK'ların panzehiri devrimci bir anlayışla
sürdürülen devrimci demokratik mücadele ve örgütlenmelerdir.

Ancak daha belirleyici olan; **uyuşturucunun bir yozlaştırma aracı olarak kullanılmasıdır**. Emperyalistler ve işbirlikçileri kelimenin tam anlamıyla halkı uyuşturmak ve uyuşturarak yönetmek istemektedirler. Halk, emperyalizmin yarattığı krizin yıkıcı sonuçlarını *"kriz teğet geçecek"* yalanları altında yaşamaya mahkum edilmiş, işsizlik, açlık, durmaksızın yayılırken, kendilerine **"Üreten Türkiye Platformu"** adını veren patron örgütleri ve işbirlikçi sendikalarından oluşan dokuz örgütün yaptığı bir açıklama yereldi basın yaygın organlarında:

*"...TOBB'un önderlik yaptığı dokuz Sivil Toplum Kuruluşu, 'Kriz Varsa Çare de Var' diyerek, halkı 'EVE KAPANMA PAZARA ÇIK!' sloganıyla, alışveriş yapmaya, bu şekilde krizi atlatmaya çağır-
dı."*

Ülkeyi yöneten oligarşik diktatörlüğün sahipleri, TÛSİAD, TOBB, TİSK, TİM, MÛSİAD, TESK gibi işbirlikçi tekelci burjuvazinin, tefeci tüccarların örgütleri ve onlara kapıkulluğu yapan TÛRK-İŞ, HAK-İŞ ve Kamu-Sen gibi sarı sendikaların biraraya getirilmesiyle oluşturulan bu platformun açıklaması,

düzenin basın yayın organlarında genişçe verildi. Burjuvazinin 'ekonomist'leri, 'uzman' etiketli yorumcuları, köşe yazarları çağrının ne kadar gerekli ve yerinde olduğu üzerine yorumlar yazdılar.

Açıklama oligarşinin bir ihtiyacına cevap veriyordu kuşkusuz. Bu belliydi. Açıklamada bizim dikkat çekmek istediğimiz başka bir yan daha vardı:

Platformda yeralan "haramilerin" örgütleri; açlığın, yoksulluğun, işsizliğin sorumluları, ve belli bir kesimin, emekçilerin "örgütü" olarak varolan sendikalar, açıklamada **"Sivil Toplum Kuruluşları"** olarak tanıtılıyordu.

Kimdi **"Sivil Toplum Kuruluşları"**?.. Patronların ve işçilerin örgütleri, böyle **tek bir tanımlama** içine sığdırılabilir miydi?.. Bunların dışında mantar gibi çoğalan bu "kuruluşlar" nasıl, ne amaçla doldurmuşlardı siyaset sahnesini?

Emperyalizmin yaptığı her şeyde **ilk ve son tahlilde** tek bir amaç vardır: vahşi ve kanlı ve elbette kârlı sömürü sisteminin ömrünü uzatmak...

Sonda varacağımız noktayı bu anlamda baştan belirtelim ki, "sivil top-

lum kuruluşları” denilen oluşumların **amacı** da aynıdır.

Düzenin bazı kurumları, bu amacı doğrudan savunur, doğrudan hizmet ederler, bazılarının ise bu noktadaki rolü daha dolaylı ve örtülüdür. Sivil Toplum Kuruluşları olarak tanımlananlar, esas olarak ikinci kategoriye dahildirler.

Yeni Dünya Düzeni'nin ilan edildiği '90'lı yılların başlarından itibaren emperyalizm elindeki "maşa"ları da yeniledi, varolanlara yenilerini kattı... "Maşa"ların biri de adına "Sivil Toplum Örgütü" veya "Sivil Toplum Kuruluşu" denilen bu oluşumlardır. (Bu yazıda burjuvazinin bu kurumlara verdiği isimlerin en yaygını olarak Sivil Toplum Kuruluşları'nı, onların kısaltılmış ifadesi olan STK adlandırmasını kullanacağız...)

Yeni Dünya Düzeni ve STK'ların Ortaya Çıkışı

'89 sonlarından itibaren iktidarların sosyalist yıkılmasıyla birlikte, emperyalizmin jandarması tarafından, "tek kutuplu dünya"nın sistemi olarak Yeni Dünya Düzeni'nin kurulduğu ilan edildi.

Emperyalistler bir çok ülkedeki ilerici, sosyalist iktidarları geçici olarak yenilgiye uğratmanın, vahşi sömürü sisteminin ömrünü biraz daha uzatmış olmanın verdiği kendine güvenle, dünya üzerindeki egemenliklerini pekiştirmek üzere, askeri, ekonomik ve ideolojik, her düzeyde saldırıya geçtiler.

Bu saldırganlık sürecinin burjuvazinin dilindeki adı **"küreselleşme"** oldu. Hızla, "küreselleşme" adına verdikleri bu sürecin ekonomik, hukuki, siyasi çerçevesini oluşturmaya başladılar.

Emperyalist tahakkümün geçmiş dönemlerden daha fazla olacağı bu süreci, geniş kitlelere kabul ettirmek için, bu sürecin **"kaçınılmaz"** olduğu, **"insanlığın yararına olacağı"** işlendi yo-

ğun olarak.

Özellikle ABD, sistemin ve dünyanın imparatoru olma hedefiyle hareket ediyor, tüm gelecek planlarını buna göre düzenliyordu.

Emperyalist tekellerin, dünyanın her köşesinde sorunsuzca yağma ve talanı uygulayabilmek için oluşturduğu MAI, MIGA, GATTs, NAFTA gibi anlaşma ve sözleşmeler, Tahkim Yasaları, WTO (World Trade Organization-Dünya Ticaret Örgütü-DTÖ) bu sürecin ürünüydü...

Halkların kaderine hükmetmek, yeni-sömürgelerin hükümetlerini yönetmek için onlarca emperyalist kurum vardı. Bunlar, sosyalist sistemin yıkıldığı "yeni dünya düzeni" koşullarında 1990 öncesinde olduğundan çok daha dayatmacıydılar artık.

Halkların bağımsız karar alma hakkı, tekellere direnme şansı olmayacaktı. Bu dayatmalara karşı çıkmaya teşebbüs edenler, ya IMF ve Dünya Bankası boyunduruğunda ezilecekler, ya da karşılarında "taş üstünde taş bırakmayacak" olan koalisyon güçlerini (Afghanistan, Irak saldırıları, Balkanların parçalanması vb. gibi) bulacaklardı.

"Demokrasi" lüks bir kavramdı tekkeller için...

1997 yılının Mayıs ayında bir Alman Vakfı tarafından İstanbul'da düzenlenen "Küreselleşmenin Nimetleri" isimli bir panelde konuşan Mercedes Benz şirketinin Yönetim Kurulu üyesi Dr. Kurt Laue şöyle diyordu;

*"... Aslında çok daha hızlı küreselleşebildik, fakat iki önemli engelle karşılaştık bu süreçte: **demokrasi** ve trilyonlarca dolar değerindeki emeklilik fonlarının kamu, yani ulus devletlerin kontrolünde olması. (...) Diğer yandan doğrudan yatırımlarımızın küreselleşmesinde de ciddi bir dirençle karşılaştık. **Demokratik devlet yapıları**. Bakın Asya sermayesi nasıl para kazanıyor. **Çocuk işçi, kadın emeği, sendika, in-***

100 yılda bizim bildiğimiz ulus devlet-çiliğin modası geçecek ve tüm devletler tek bir küresel otoriteyi kabul edecekler. Böylece 20. yüzyıl ortalarında benimsenen hedef "Dünya Vatandaşlığı" da gerçekleştirilmiş olacak. **Ulusal egemenlik** ve **bağımsızlık** gibi kavramlar, yeni dünya düzenine yakışmayan ağdalı, abartılı kavramlar olacak. Bütün devletler aslında birer sosyal düzenlemeden ibarettir ve gerçekte tüm devletler geçici ve yapay oluşumlardır. GATT'ın ardından oluşturulan dünya ticaret örgütü sınırsız bir dünyanın polisliğini üstlenecek ve üye ülkelerin iç olaylarına bile müdahale edebilecek bir güce sahip olacaktır.." (Strobe Talbot, The TIME Dergisi, Aktaran, Genel-İş Emek Araştırmaları, Age. syf. 11)

Emperyalist tekellerin sözcülerinin dile getirdiği dünya imparatorluğu düşü, sadece askeri ve ekonomik kurumlar aracılığıyla gerçekleşemezdi. Emperyalizmin dünya çapında egemenliğinin kaçınılmaz bir gerçek olarak kabul edilmesi için, bağımsızlık, ulusal devlet, halk iradesi, ulusal egemenlik gibi kavramlar, eşitlik, özgürlük gibi düşünceler, rafa kaldırılmalıydı. Ve bu ideolojik çerçeveyi tüm dünyaya ulaştıracak, emperyalizmin 1990 başlarından itibaren hakim kılmaya çalıştığı dünya düzeninin ekonomik, siyasal, kültürel bakış açısını hakim kılacak kurumlara ihtiyaç vardı. Bu kurumlar, emperyalist devletlere direkt bağlı, onların resmi organları olmak yerine, devlet veya hükümetlerden **"bağımsız"** görünümde olmalıydılar.

İşte Sivil Toplum Kuruluşları (STK) bu ihtilacın ürünüdürler. Zaten emperyalist ülkelerde bunlar için en yaygın kullanılan adlandırma da **Non Governmental Organizations** (NGO), yani **"Hükümet Dışı Kuruluşlar"**dır.

Bu misyonu üstlenen kuruluşlar, 1960'larda, '70'lerde de vardı. Ama bunların bu ölçüde yaygınlaşması, emperyalist sistemin politikaları açısından

daha önemli ve belirleyici roller üstlenmeye başlamaları, esas olarak 1990'larda gerçekleşen bir olgudur.

Halkları emperyalistlerin istekleri doğrultusunda yönlendirebilmek için bu "bağımsızlık" yanılsamasına ihtiyaçları vardı... Bir anda birçok ülkede, sistemin yarattığı sorunları çözüyormuş, o sorunlarla mücadele ediyormuş görüntüsü veren, yüzlerce STK kuruldu.

Çok çeşitli uğraş alanları vardı STK'ların. Kimi çevre sorunlarıyla, kimi tarım, ormancılık, kimi etnik, ulusal, kültürel sorunlar, kimi tüketici hakları, kimileri de insan hakları, hayvan hakları, eğitim gibi sorunlara el attılar.

Bir çoğunun adında **"yardım, koruma, dayanışma, kalkınma, paylaşma, haklar, özgürlük"** gibi amaçlar belirten sıfatlar vardır...

Bunlar Dünya Bankası veya Avrupa Birliği tarafından fonlanan, beslenen ve emperyalizmin ihtiyaç duyduğu alanlarda faaliyet yürüten örgütlerdi.

Bazı hükümetlerin, devletlerin bu "maşa" örgütlerle çalışmak istemediklerinde veya sınırları içinde onları engellediklerinde, nelerle karşılaşacaklarını, DTÖ eski başkanı 1997 yılında şöyle ifade ediyordu:

"Önümüzdeki yüzyılda sivil toplum kuruluşlarına engel olmaya çalışan hükümetler, karşılarında Dünya Ticaret Örgütü'nü bulacaklardır..." (Genel-İş Araştırmaları, Age. syf. 35)

Emperyalizmin Sivil Toplum Kuruluşları'nın en önemli işlevlerinden ikisi şuydu; **bir**, halk kitlelerini sorunların sistem içinde çözülebileceğini inandırmak; **iki**, kitlelerin sorunların nedeninin emperyalizm ve oligarşiler olduğunu görmesini engellemek. Dolayısıyla, kitlelerin hoşnutsuzluğu, memnuniyetsizliğinin, emperyalizme ve oligarşiye yönelmesini engellemek..

Halk örgütleri, sınıfsal örgütler, demokratik kitle örgütleri gibi kavramlar, emperyalizmin ideologları tarafından,

İşin özü şudur ki, "Sivil Toplum Kuruluşları" kavramını benimsemek, onu demokratik kitle örgütleri, sendikalar, halk örgütleri, taban örgütleri kavramlarının yerine geçirmek, haklar ve özgürlükler mücadelesi veren sendikaları, dernekleri, sivil toplum örgütü olarak görmek, daha baştan burjuvazinin ideolojisini kabul etmek, baştan burjuvazinin ideolojik hegemonyasına boyun eğmektir.

çağdışı kalmış kavramlar olarak adlandırılıp, mahkum edildikten sonra, yerine "Sivil Toplum Kuruluşları" kavramı konulmuştur. İşin özü şudur ki, "Sivil Toplum Kuruluşları" kavramını benimsemek, onu demokratik kitle örgütleri, sendikalar, halk örgütleri, taban örgütleri kavramlarının yerine geçirmek, haklar ve özgürlükler mücadelesi veren sendikaları, dernekleri, sivil toplum örgütü olarak görmek, daha baştan burjuvazinin ideolojisini kabul etmek, baştan burjuvazinin ideolojik hegemonyasına boyun eğmektir. **Sivil Toplumcu, işte bu yüzden, aslında gerçek anlamda burjuvaziye karşı bir şey yapamaz.**

İşçi sınıfı ve halkın, çıkarlarını ege-men sınıflara karşı korumak için kurduğu mücadele örgütleri, "**ilkel**", "**kaba**", "**kavgacı**", "**huzur bozucu**", "**düzeni tehdit eden**" örgütlenmeler olarak ilan edilip karalanırken, "STK"lar, patronlarla devlet yetkilileriyle "**uzlaşma** ve "**diyalog içinde**" sorunların "**çözümü**" için çaba harcayan, "toplum yaşamını düzenleyen", "yararlı faaliyetler yürüten", "huzur ve güven veren", "yardımlaşmayı sağlayan", "çağdaş" ve "makul" örgütlenmeler olarak ilan edildiler. Bunların dışında kalanlar artık emper-

yalistlerin gözünde ve dilinde "**malum örgütler**" sınıfına konulacaktı.

İlk ortaya çıkışlarında, adları her ne kadar "Hükümetler Dışı Örgütler" (NGO) olarak lanse edilse de, hükümetlere ve finans tekellerine bağımlılıklarının, onlar tarafından desteklenen, bu destekler karşılığında sistemin ihtiyaç duyduğu faaliyetleri gündeme getiren, yönlendirilen örgütlenmeler olduğu kısa sürede görülmeye başlandı.

Resmiyetteki bağımsızlık sadece görünümdü ve denilebilir ki, **iliklerine kadar bağımlıdılar.**

STK'lar Nasıl Çalışır?

'90lı yılların başından itibaren emperyalizmin gizli işgalini meşrulaştırmak, dünya imparatorluğu hedefinin yolunu düzlemek faaliyetleri için yaygınlaştırılan STK'lar nasıl çalışıyor, bu faaliyetlerini nasıl yürütüyorlar?

Kuruluş amaçlarına uygun olarak, her biri kendi alanlarındaki emperyalist-kapitalist sistemin yarattığı çelişkileri **yumuşatmak**, sorunları **çözüyor**muş çabası içinde görünüp, kitleleri beklenti içinde tutmak, kitleleri sorunlarının sadece sistem içinde çözülebileceğine, isyan etmenin çıkmaz yol olduğuna ikna etmek çabası içinde olan STK'lar, bu faaliyetlerini hükümetlerin, tekellerin ihtiyaçları doğrultusunda yürütürler.

Yöntemleri hemen hemen aynıdır. Öncelikle, yine kendileri gibi düşünen (düzen içi, sivil toplumcu) ve sisteme alternatif olmayan örgütlenmeleri bulur (yoksa kuruluşuna öncülük eder) onlarla birlikte hareket ederler...

DB, OECD, BM, AB veya onlara dolaylı yollardan bağlı çeşitli kurumların fonlarıyla desteklenen "projeler" üretilecek, bu projeler etrafında halk kitlelerinin düzene, iktidarlara olan tepkileri yumuşatılmaya çalışılır. İktidar alternatif politikalar üretmek yerine, sitemle

temelde uyumlu, ancak sistemin aşırıya kaçan bazı uygulamalarını, sivri yanlarını törpülemekle sınırlı faaliyetler yürütülerek, sistemin devamlılığına katkı sunulur.

Uluslararası çapta faaliyet yürüten STK'lar, aynı zamanda emperyalistlerin ajanları, **misyonerleri** gibidir.

Dünyanın hangi bölgesinde sistemli bir direniş, düzene karşı bir ayaklanma veya direniş potansiyeli varsa, çok çeşitli konularda faaliyet gösteren STK'lar hemen orada faaliyetlere başlarlar...

Amaçları, niyetleri, gayet makul, gayet hümanistçe ve sorunların "çözümüne" yöneliktir. Elbette, asla sorunların gerçekten ve kalıcı, kökten çözümüne ilişkin değildir çalışmaları. Ama bu belirttiğimiz gibi, "çözüm için çalışıyormuş" görüntüsü yayarak tepkileri yumuşatmak, düzene ilişkin tehditlerin bertaraf edilmesini sağlamak, emperyalizmin ve işbirlikçi oligarşilerin sorumluluklarını maskeleyektir asıl amaçları.

STK'lar, bunu yaparken, aynı zamanda, emperyalist politikalara karşı, devrimcilerin, vatanseverlerin önderliğinde gelişen anti-emperyalist, anti-oligarşik direnişlerin, iktidarlara hedefleyen mücadelelerin tasfiyesini hedeflerler.

Bunun yakın zamanda somut örneklerinden biri, Latin Amerika'da yaşandı. Ekonomik krizin alabildiğine derinleşmesi karşısında halkın mücadelesinin ekonomik temelde ve kendiliğinden de olsa hızlı bir yükseliş gösterdiği Arjantin gibi ülkelerde, emperyalizm ve Arjantin yönetimi, hızla STK'ları devreye soktular. Emperyalizm ve Arjantin oligarşisi, halkın mücadelesini tasfiye etme sürecini, Dünya Bankası ve OECD finansmanlarıyla organize ettiler.

Gerisi şöyle gelişti sürecin: "...Yeni Dünya Düzeni'nin mimarları ve gardiyanları... [mevcut emperyalist politikaların] toplumsal hareketler biçiminde

istikrarsızlaştırıcı direniş güçleri üretme eğilimini dikkate alarak ... 'yerel kalkınmaya' (mikro projelere) yöneldi. Dünya Bankası bu bağlamda kitle hareketlerinin ortaya çıkışına karşı mücadele etmek için ... Sivil toplum Kuruluşlarını **finanse etmektedir**. (...) Mikro reformlar ve STK'lar, kır yoksullarını toplumsal hareketlerden uzaklaştırıp yuvarıdan ve dışarıdan fonlanan ve (tasarlanan) yerel-öz yardım "projelerine" yönelterek yerel politikanın barışçı ya da **sivil (çatışmacı olmayan) bir biçimini desteklediler...**" (James Petras, Latin Amerika'da Devlet İktidarı ve Toplumsal Hareketler, syf. 30-31)

Arjantin'da, Bolivya'da, Ekvator'da STK'lar, Dünya Bankası'nın kredileriyle, aleni bir biçimde halk hareketini bölüp parçalayabildiler. (Bu arada belirtmek gerekir ki, bu STK'ların bu ölçüde etkili olabilmesinin bir nedeni de bu ülkelerdeki halk hareketlerinin bünyelerinde barındırdıkları, reformist özdür. Fakat bu bir yana, emperyalistlerin kullandığı yöntemler ve STK'ların burada oynadığı rol gerçekten çok çarpıcı ve ders vericidir.) Bakın bunların somut bazı örnekleri şöyle gelişmişti:

"... Bazı sosyal demokrat vakıflar... **sınıf temelli örgütleri sandıksal politikaya** ("demokrasıcılık oyunu"na ve sivil toplumculuğa b.n.) **yöneltilmede etkili oldular.**

... STK'lar süreç içinde bir **"sömürgeleştirme" şekli** vazifesi görerek, benzer biçimlerde "demokratik teşvik" sürecine katıldılar..."

"... (Ekvator'da) ... Dünya Bankası, Ekvator Yerli Halkları Federasyonu CONAIE'nin cemaat liderleri ve başkanı Antonio Varqas'ı yanına alarak ve **yerli hareketini bölerek** yaptığı gibi, daha **radikal taleplerinden etkin bir biçimde vazgeçirerek**, Ekvator'un Yerli Halkları ve Siyahları Kalkınma Projesi'ni başlattı ve **finanse etti...**" (age syf. 174)

Emperyalist kurumlar, yardımlarla, kredilerle, bağışlarla, fonlarla, kesenin

Devletler, hükümetler, mücadeleyle bastırma ve tasfiye etme işini, açık şiddetiyle, yasalar ve faşist terörle hayata geçirirken, STK'lar aynı hedefe "yumuşak güç" adını verdikleri "sivil toplumculuk" zehirini toplumsal muhalefet örgütlerinin içine akıtarak, halkın meşru-yasal örgütlenmelerini, iktidar alternatifi meşru mücadele anlayışlarını içdiş ederek gerçekleştirilmektedirler.

ağzını biraz açmış görünürler bu durumlarda. Hepsi, sistemin geleceği içindir. Bunu yapmadığında karşısına çok daha köklü talepler ve iktidar hedefine yönelecek hareketler çıkabilmektedir.

"... ABD Hükümeti ve OECD'deki diğer hükümetler, **başka bir Küba** (ihtimalini) önlemek ve devrimci değişim amaçlı yaygın basıncı zayıflatmak ve engellemek için, kır yoksullarına devrimin bir alternatifini sunarak ve bu amaçla özel gönüllü kuruluşların yardımını sağlayarak bir sosyal reform ve entegre kırsal kalkınma stratejisi başlattılar..." (age syf. 172-173)

Devletler, hükümetler, mücadeleyi bastırma ve tasfiye etme işini, açık şiddetle, yasalar ve faşist terörle hayata geçirirken, STK'lar aynı hedefe "yumuşak güç" adını verdikleri "sivil toplumculuk" zehirini toplumsal muhalefet örgütlerinin içine akıtarak, halkın meşru-yasal örgütlenmelerini, iktidar alternatifi meşru mücadele anlayışlarını içdiş ederek gerçekleştirilmektedirler...

Düzeni ve iktidarı değiştirmeden de daha iyi yaşanabileceği, hakların kazanabileceği yanılsamasını yaratmaktadırlar. Dünyanın bir çok bölgesinde SKT'ların yürüttüğü faaliyetler incelendiğinde, bu karşı-devrimci "maşa" ör-

gütlenmelerin niteliği daha da anlaşılır olacaktır.

Dünyada STK Faaliyetleri

Emperyalist tekeller, '90'lı yıllarda sosyalist iktidarların yıkılması ve kazandıkları psikolojik üstünlükle birlikte 50 yıldan beri giremedikleri, sömuremedikleri ülkelere girmeye başladılar. Buraların yeraltı-yerüstü zenginliklerini, halkların emeğini yağma ve talan etmede sınır tanımadılar.

Emperyalizm, dizginlerinden boşanmış bir şekilde müdahale ettiği tüm alanlarda sömürü oranlarını arttırdı. Halkların yoksullaşma oranı, tekellerin kârlılık oranıyla birlikte büyüyordu.

İşsizlik, açlık özellikle Latin Amerika'da, Afrika'da, Asya'da, en üst seviyelere ulaştı.

Kapitalizmin ilk dönemlerini hatırlatırcasına vahşi bir şekilde döndürülen kapitalist sömürü çarkı, milyonlarca insanı işsizliğin, sefaletin içine attı, göç yollarına savurdu. Milyonlarca işsiz, yoksul, çaresiz insan, bulundukları ülkelerden emperyalist ülkelere doğru büyük bir göç başlattılar.. Ama içlerinde refaha ulaşan olmuyordu...

Emperyalizmin kitlesel ayaklanmalar ve yeni Kübalarla yüzyüze kalma beklentisi, sadece Arjantin'le sınırlı değildi...

Bolivya ve Ekvator'da da özellikle yerli halkların isyanı eşikteki tehlikeydi. Bu tehlikeyi gören emperyalistler, sadece işçilere, işsizlere yönelik değil, yerli halkların kültürel taleplerini de istismar aracı haline getirecek STK'ları yardıma çağırırdı.

Emperyalizmin "maşa"ları STK'ların faaliyet alanı sadece Latin Amerika değildi elbette... Dünyanın dört bir yanında emperyalist egemenliğin bekası için, yine emperyalist tekellerin aç, işsiz, sağlıksız, eğitimsiz, evsiz bıraktığı-

yoksul haklara "yardım" adı altında faaliyetlerini, yani yoksul halkların geleceğini emperyalistler lehine ipotek altına alma çalışmalarını sürdürüyorlardı.

İşte bir kaç örnek; TV programcısı Banu AVAR'ın "Böl ve Yut" isimli kitabında yer verdiği, çarpıcı örneklerden bazıları...

Erbil: "Bugün Kürt yerel yönetimi başkentinde Amerikan Üniversitesi kuruluşuyla uğraşan Denise Natali; Bir çeşit 'hükümetimse' bir yapı vardı. Ben hükümetin ilk seçimlerinden sonra 1992'de görüşmeler yapmaya gelmiştim buraya. O yıllarda bir sürü sivil inisiyatif buraya akıyordu. Amerika'dan bir çok örgüt geldi. Yardım Teşkilatları. Çocukları Koruma Örgütü... Bir çoğu Zaho ve Dohuk bölgesindeydi. Hepimiz Çekiç Güç'ün koruması altındaydık. (Banu Avar, Böl ve Yut -Remzi Kitabevi syf. 40-41)

Abhazya: "Savaşı yaşamış, ambargo altında ekonomik zorluklarla boğuşan bir halk! Üstelik Karadeniz'in en doğusunda, üstelik Rusya'nın güney sınırında. Batılı Sivil Toplum Örgütleri ve istihbarat ağı için bulunmaz bir fırsattı Abhazya.

Çocukları Koruyalım (Save the Children), Kutsal Haç (Holly Cross) gibi farklı örgütler, Karadeniz'in dibindeydi. (...) Hibla, Abhazya Devlet Üniversitesi'nde uluslararası ilişkiler öğrencisi. ... "Buradaki yabancı dernekler oldukça iyi iş çıkarıyor!" diye başlıyor Hibla anlatmaya, " buradaki sorunlara karşı insanları bilinçlendiriyorlar. Çoğu, toplumsal sorunlarla ilgileniyor ve farklı projeleri var. Mesela ... Gençleri AIDS ve HIV virüsüne karşı bilinçlendiriyorlar. İnsanlara eğitim veriyorlar ve bu insanlar da üniversitelere, liselere gidip edindikleri bilgileri gençlere aktarıyorlar. Bu çok faydalı bir program. (...)" ... Hibla bir cümleyle herşeyi özetliyor.

"Bu tip derneklerin, örgütlerin büyük bir çoğunluğu, hangi ülkeye bağlılarsa, onların bakış açılarını yansıtıyor..." (age syf. 176-177)

Sudan: Hartum Üniversitesi öğrenci temsilcisi Abdullah;

"Avrupa ve Amerika Darfur halkının içinde bulunduğu durum için Sudan'ı suçluyorlar. (...) Onların derdi halk değil, Sudan'ın doğal kaynakları.

"Darfur'da sokaklar, kamplar sivil örümceğin ağlarıyla sarılıydı. World Vision, American Refugee Center, USAID, Sweden Health Organization, Kiliseler Birliği, Sınır Tanımayan Doktorlar onlarcasından sadece bir kaçıydı. Darfur kuşatılmıştı... Yabancı yardım örgütleri yiyecek, çadır, ilaç dışında kilişeleri, incilleri, dil eğitimleriyle de gelmişlerdi..." (age syf. 253)

Türkiye'de STK'lar ve Sivil Toplumculuk

"Sivil Toplumculuk" illetin Türkiye solunun önüne bir engel olarak çıkarılması esas olarak 12 Eylül faşist cuntası sonrasındaki döneme rastlar.

Emperyalizm ve işbirlikçi oligarşi, düzenin devamlılığını, faşizmin gizli iarasının sürdürüleceği "demokrasıcılık oyunu" döneminde de sağlamak için, birincisi, düzen partilerini de kendileri şekillendirdiler. İktidar partisi de, muhalefet partisi de cuntanın karargahında kuruldu. Her ne kadar bu plan bire bir hayata uygulanamasa da, cuntanın planı buydu. Sisteme tam anlamıyla bağlı düzen partilerinin varlığı oligarşi için en büyük güvence olacaktı. Ama bu da yetmezdi.

Sisteme karşı olan örgütlülüklerin bir daha boy vermesini baştan engellemek gerekirdi. Bunun için baskı ve terörün yanında bir yöntem daha başvurdular; Emperyalizmin ideologların-

Ve elbette bütün bu kavramlar, tek bir şeyi gizliyordu; sivil toplumcuların ve Sivil Toplumcu Kurumların aslında şu pespaye, alçakça sömürü ve zulüm düzeninin pespaye, sıradan, zavallı birer parçası oldukları gerçeğini.

dan öğrendiklerini hayata geçirerek, STK'lar olarak tanımlanan örgütlerin önünü açtılar ya da varolan Demokratik Kitle Örgütleri'ni STK haline dönüştürme politikası izlediler.

İşçi sınıfının, emekçilerin, ezilen ulusların ve tüm halkın, acil ve kökten çözüm bekleyen sorunlarını değil, çevre, ekoloji, feminizm, tüketici hakları, insan hakları söylemini öne çıkaran örgütlenmeler, düzen güçleri tarafından destek gördüler, onların önleri açıldı.

Avrupa Birliği, Dünya Bankası ve daha çok çeşitli uluslararası emperyalist kurumların fonlarıyla, ülkedeki tekelin bir kısmının destekleriyle, bu çerçevede oluşturulan projeler finanse ediliyor, bu yolla bu kurumlar topluma tanıtılıyordu.

İlerici, demokrat çevrelerde de özellikle Avrupa burjuvazisi ve Avrupa aydınları tarafından yasalılık teşvik ediliyor, "şiddeti mahkum eden" yaklaşımlar övülüp sistemde onlara yer açılıyor, devrimcilik yerine reformculuk ikame edilmeye çalışılıyordu.

Faşizmin ağır baskı ve zulüm koşullarında en basit hak ve özgürlüklerin kazanılmasının bile ağır bedeller ödenerek mümkün olabildiği bir Türkiye'de, sivil toplumcu düşünceleri benimseyen örgütler ve kurumlar, düzenin izin verdiği kadar muhalefet etmeyi, "fincancı katırlarını" ürkütmeyecek politikalar savunmayı, düzeni rahatsız etmeyecek eylem biçimleri üretmeyi benimsediler kısa sürede.

Böylelikle, üslubuyla, eylem biçimleriyle, bizden olmayan, halka yabancı, devrime ve demokrasiye hizmet etmekten uzak bir "muhalefet" tarzı çıktı ortaya. Onların literatüründe **halk** yoktu artık, **toplum** vardı, direnen, mücadele eden, savaştan insanlar yok, **aktivistler** vardı, DKÖ'ler yok, yerine STK'lar, STÖ'ler vardı.

Bir yanda dernek binaları, büroları özel timlerle basılan, talan edilen, basın açıklamaları bile polis şiddetine maruz kalan, üyelerinin yerlerde sürüklenerek gözaltına alındığı, işkenceden geçirildiği, komplolarla sindirilmeye çalışılan TAYAD gibi, yoksul gecekonducuların devrimci demokratik dernekleri gibi, gençliğin Dev-Genç geleneğini sürdüren dernekleri gibi, "*kavgacı, çatışmacı*" dernekler, diğer yanda rengarenk pankartları, dövizleriyle, ellerinde çiçekleri, düdükleriyle "makul ve muteber" STK'lar, "Çağdaş Sendikacı"lar, "Çağdaş Yaşam"ı, "Çağdaş Eğitim"i savunan vakıf ve dernekler, her zamana diyalogtan yana "platformlar" vardı. "**Çağdaş**"lık onların tekelindeydi sanki, hemen tüm STK'lar, çağdaş, uygardır, **dinazor** değillerdir, **taş devrini** aşmışlardır, **slogancı** değillerdir, **sekte** değillerdir, **kaba** değillerdir!!! Onlar usludur, onlar sağduyuludur!

Ve elbette bütün bu kavramlar, tek bir şeyi gizliyordu; sivil toplumcuların ve Sivil Toplumcu Kurumların aslında şu pespaye, alçakça sömürü ve zulüm düzeninin pespaye, sıradan, zavallı birer parçası oldukları gerçeğini.

STK'lar gerçeğinin özü buydu.

Onların halktan, emekten yana ve düzene karşı hiçbir özellikleri yoktur esas olarak. Olmadığı içindir ki, tüm yoksulluklarımızın, açlığımızın, işsizliğimizin sorumlusu olan TÜSİAD, TİSK, TOBB, MÜSİAD gibi patron örgütleri bile STK tanımı altına sokulabilmektedir.

Burada işte en baştaki sorumuz gündeme geliyor yine; sendikaları ve

patron örgütlerini, kendilerine sosyalist diyenlerle düpedüz düzenin savunucularının "çağdaş" örgütleri, nasıl oluyor da aynı kavram altında birleşebiliyor?.

Bunları -patronları ve işçi sendikalarını- bir araya getiren kurumlardan biri olan **Ekonomik Sosyal Konsey**'in oluşumunun mantığı da, tekellerin politikalarına karşı emekçilerin direnişini bir şekilde engellemektir. Onların emperyalizm ve oligarşi tarafından "diyalogculuk" adına, "uzlaşmacılık" adına, sınıf sendikacılığını reddedip "çağdaş sendikacılık" adına bir araya getirilmesinin esası buydu.

"...Gerçekten de günümüzde kapitalist sistemin en belirgin eğilimlerinden biri de 'karşıtını' içererek yoluna devam etmek'tir. Karşıtlar, karşı durduklarını iddia ettikleri sürece yakınlıktıkça, yani kökten bir karşı duruş sergilemekten kaçındıkça, sistem tarafından içerilmeleri de kaçınılmaz hale gelmektedir. Bu "karşıtını iççerme" stratejisinin en çarpıcı örneklerinden biri de Ekonomik ve Sosyal Konsey- ESK benzeri sosyal diyalog kurumlarıdır..." (Gaye Yılmaz-Mühendislik, Mimarlık ve Planlamada +İVME Dergisi sayı: 7 syf. 19)

Yoksulların ve zenginlerin, ezilenlerin ve ezenlerin sahip olduğu 'iki Türkiye' ne kadar gerçek ise , düzenin sahiplendiği, icazet verdiği, "makul" görüldüğü STK"lar ile, her türlü baskı ve zulüm politikalarıyla sınırlamaya, yoketmeye çalıştığı DKÖ'ler de o kadar gerçektir...

STK'ların hepsi, tarafsız ve düzenlen, hükümetlerden, tekellerden bağımsızmış gibi görünüm sergilemeye özel bir vererek faaliyetlerini sürdürüyorlardı. Oysa gerçek tam tersiydi...

Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm için Yürüyüş Dergisi'nde "*Düzenin Sevgili STÖ'leri ve Lanetli DKÖ'leri*" başlıklı yazıda bu durum şöyle ifade ediliyordu:

"*Sınıflar mücadelesinde kendilerini çoğu kez "tarafsız", "partiler üstü", "si-*

yaset üstü" gibi kavramlarla ifade ederler. Ama hepsi bir aldatmaca olmanın ötesine geçmez. Taraflıdırlar, siyasetin göbeğinde dirler. Tarafları da şaşmaz bir şekilde düzenin tarafıdır..." (Yürüyüş sayı:184, sf 15)

Halk kitlelerinin baskı ve sömürden kurtulmak için, kendi özgür iradeleriyle yarattıkları devrimci demokratik örgütlenmeler aracılığıyla kendi kendilerini yönetme ve Halk İktidarını kurma mücadelesinden uzaklaştırmak, umutları düzen içinde sınırlamak, STK'ların asli faaliyetlerindendir.

Sivil Toplumcular, tüm "muhalif" görünümüne karşın, muhalefetin asıl gücünü temsil eden devrimci demokratik kitle örgütleriyle yan yana gelmeye, aynı çizgide, aynı platformlarda bulunmamaya, DKÖ'lerin iradesini kabullenmemeye, onlara destek anlamına gelecek açıklama ve eylemler içinde bulunmamaya özen gösterirler.

Demokratik görünürler, ancak bu da "tarafsız"lıkları ve "bağımsız"lıkları kadar yalandır... Çoğulculukları, çok seslilikleri, düzenin izin verdiği kadardır. Faaliyetlerinin çerçevesini "insani ve vicdani" duyarlılık üzerine oturttuklarını söylerler ki, bu da doğru değildir.

19-22 Aralık hapishaneler katliamı günlerinde, dört duvar arasında tutsak edilmiş insanlar, kimyasal silahlarla vahşice katledilir, Bayrampaşa Hapishanesi'nde 6 kadın diri diri yakılırken, ne kadın sorunlarıyla ilgili bir STK, ne de adında "Çağdaş Yaşam kavramları" bulunan her hangi bir kurum ortada görünmediler. İnsan hakları ihlalleriyle ilgilendiklerini iddia eden onlarca dernek, vakıf, koalisyon, platform ve benzerlerinin, katliama tavır alman, devletin yaşam hakkını alenen ihlal etmesini eylemleriyle protesto eden STK'lar çıkmadı ortaya.

Çağdaşlığı, "yaşamın kutsallığını"(!) savunmakla ilgileri bu kadardır. 19-22 Aralık tablosunun açıkça gösterdiği gibi, çağdaşlık savunuculukları, yaşam

Bu kurumlar, pratikte te açıkça görüldüğü ki, Avrupa emperyalistlerinin halklara yönelik baskı ve zulüm politikalarına, hak ihlallerine ses çıkaramazlar. Tam tersine, bu konuda her türlü bedeli ödeyerek mücadele eden devrimcileri, vatanseverleri eleştirmeye soyunurlar. Ekmeğini yediklerinin kılıcını sallıyorlar kısacası.

Bugün AB fonlarından projeleri için krediler alıp, AB'nin Kopenhag Kriterleri'nin propagandasını yapanlar, dün ABD'nin "Wilson Prensipleri'nin propagandasını yapanlarla aynı mayadandırlar.

Bugün TV programlarında, gazetelerin köşelerinde, kitaplarında Avrupa Birlikçiliği yapanların, küreselleşmenin nimetlerini anlatanların, mandacılığın erdemlerini anlatan ve adı ihanetle özdeşleşen Peyam-ı Sabah gazetesi Başyazarı Ali Kemal'den bir farkları yoktur.

Emperyalizmin ideolojik, politik "maşa"sı olan STK'lar, günümüzün mandacılarıdır. Emperyalizmin fonlarıyla "siyaset" yapanlar, halkımızın emperyalizme köleliğinin sürmesine hizmet etmektedirler...

DKÖ'leri Yaygınlaştıralım, STK'ları Kovalım!..

Emperyalizmin kültürünün, ideolojisinin, "küreselleşme" adını verdikleri politikaları meşrulaştıran teorilerin taşıyıcıları olan STK'lar, "sivil toplumculuk" zehrini hayata zerkederken, kitlelerin bilinçlerini bulanıklaştırır, onların köleliğinin uzamasına yolaçarlar. Hak ve özgürlüklerimizi kazanmak, insanca yaşayabilecek koşullara sahip olabilmek için kurduğumuz meşru halk örgütlenmelerimizi, derneklerimizi, sendikalarımızı, demokratik kitle örgütleri-

mizi sivil toplumculuk mikrobuyla zehirleyip, güçsüz, etkisiz, iğdiş edilmiş, yönünü kaybetmiş kurumlar haline getirmek istiyorlar.

Bunun için yapmak istedikleri ilk şey, onlarca yıllık devrimci demokratik mücadelemizin ve örgütlenmelerimizin sonucu olan geleneklerimizi, kültürümüzü yoketmek, bizi ideolojimizden ve iktidar perspektifimizden uzaklaştırmaktır.

Sivil toplumculuğun karşısına yine işte bunlarla çıkacağız: **İdeolojimizle, kültürümüzle, geleneklerimizle.**

Haklar ve özgürlükler mücadelesini geliştirmenin yolu, meşru halk örgütlenmelerini yaygınlaştırmaktan, halkları emperyalizmin kölesi haline getirmeye çalışan sivil toplumculuk illetini ve bu zehrin taşıyıcısı, STK'ları bulduğumuz her yerden kovmaktan geçiyor.

Devrimci mücadele anlayışı karşısında sivil toplumculuğun, devrimci demokratik kitle örgütleri karşısında Sivil Toplum Kuruluşları'nın bir şansı yoktur. Onlar sırtlarını emperyaist kurumlardan gelecek paralara dayarlar; devrimci demokratik kitle örgütlerinin arkasında halk vardır. STK'ların "aklı" kendi akılları değildir, "politika"ları kendi politikaları, "karar"ları kendi kararları değildir. Devrimci demokratik kitle örgütleri halkın söz ve karar hakkının doğrudan ifadesidir. Kendi akli ve iradesiyle yapar yaptığı her şeyi. Karşı çıktığına, birilerine yaslanarak değil, kendi cüretiyle karşı çıkar. İşte bütün bu nedenlerden dolayı, devrimci mücadelenin ve örgütlenmenin gelişmesi, yaygınlaşması ölçüsünde, STK'lara ve sivil toplumculuğa hayat hakkı kalmaz.

Sivil toplumculuğun ve STK'ların panzehiri devrimci bir anlayışla sürdürülen devrimci demokratik mücadele ve örgütlenmelerdir.

EMPERYALİZM VE TARIM

**Mustafa Kemal “milletin efendisi”
ilan etti; ama yine de jandarma
zulmü altında ezmeye devam etti.
Özal “asalak” ilan etti köylüyü, ezdi.
Tayyip Erdoğan “popülist politika
izlemeyeceğiz” diyerek bastırıyor
yoksul köylünün talebini.
Köylü 90 yıldır ezilmeye
devam ediliyor!**

İş bulma kurumları önündeki kuyruklar ve kuyruklara sığmayan milyonlarca işsiz, işsizlerle dolu kahvehaneler, halk ekmek büfeleri önünde gün ışımadan başlayan kuyruklar, her gün köylerden şehirlere göç edenler, boşalan terkedilmiş köyler, ekonomik kaynaklı intiharlar, ailevi sorunlar...

Bütün bunlar, kapitalizmin hakim üretim biçimi olduğu yeni-sömürge ülkemizin tablosudur. Ve elbette, buna benzer görüntüler, sadece ülkemizle sınırlı da değildir. Afrika’dan Asya’ya, Amerika’dan Avrupa kıtasına kadar hemen her yerde emperyalizmin yağma ve talan saldırganlığının ortaya çıkardığı milyarlarca insanın açlık ve sefaleti var.

Amerika’daki finans kriziyle başlayıp dünyanın bir çok ülkesine yayılan, esas olarak da emperyalist tekeller tarafından yeni sömürgelere yıkılmaya çalışılan son kriz, açlık, işsizlik, göç tablosunu artırsa da, elbette bütün bunların nedeni bu “dönemsel” kriz değil, emperyalizmin kendisidir. Emperyalizm sürekli bunalım demektir ve bunalım, bu olguları zaten az veya çok, mutlaka içerir. Bu “sürekli” krizin kaynağı da emperyalist tekellerin bitmek tükenmek bilmez kar hırsıdır.

Emperyalist tekeller en az maliyetle en fazla kâr elde etmek için politikalar üretirler. Bu politikaları da IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü gibi kurumları ve doğrudan emperyalist ve yeni-sömürge devletleri kullanarak uygulamaya koyarlar.

Her yıl 12 milyon çocuğun, yani Türkiye nüfusunun altıda biri kadar insanın AÇLIK-TAN ölmesi, sadece bu bile, emperyalizmin ve işbirlikçi oligarşilerin tarım politikalarının yanlışlığını ve alçaklığını göstermeye yetmez mi?

Emperyalist tekellerin politikaları, ellerinde bulundurdukları pazarlarda tam hakimiyet ve yüksek kâr üzerine kurulu olduğundan, ihtiyacı en fazla hissedilen, insanlar için vazgeçilmez olan **tarım ürünleri, tekellerin kâr hırsını daha da artırmaktadır.** Emperyalist tekeller tarım alanında tam bir hakimiyet kurmak, bu alanda sömürülerini artırmak için milyonlarca köylüyü topraklarından koparıp işsiz bırakan ve şehirlere sürükleyen politikalar geliştirdiler. Emperyalist politikaların kırsal alanda yol açtığı tek tahribat, yoksul köylüler ve küçük üreticilere verdiği zarar değil. Bizzat toprağın kendisine de zarar veriyor emperyalist tarım tekelleri. Tarım alanları, her sene kullanımı daha da artan kimyasal gübrelerle, yerel bitki örtüleriyle uyuşmayan yeni bitki türlerince, genetiği değiştirilmiş tohum ve bitkilerle, toprağın tüm verimliliğini kısa sürede alan üretim teknikleriyle tahrip edilmektedir. Çevre kirliliği yaratan üretim teknolojileri, kimyasal maddelerin kullanımı, zehirli atıkların çeşitli yollardan tarım alanlarına yayılması, tarım alanlarını daha büyük oranlarda yok etmeye başlamıştır.

Tekeller yarattıkları açlığı da, kendileri için fırsata çevirerek, ürünlerin fiyatlarını artırıp soygunu büyütmek için, kendi dışlarında ekimleri de sınırlandırıyor, hatta işbirlikçi hükümetler aracılığıyla yasaklıyorlar. Tekellerin çıkarları ve pazar politikası gerektirdiğinde, yeryüzündeki açlığa rağmen, binlerce

ton gıda maddesi, yakılmakta ya da denizlere dökülmektedir.

2008 yılında tahıl fiyatları tüm dünyada tarihinin en yüksek düzeyindeydi. Tekellerce yüksek tutulan tahıl fiyatlarından dolayı, yeryüzünde açlık da görülmemiş boyutlara ulaşırken, çeşitli ülkelerde doğrudan açlığa karşı isyanlar oldu. Açlık içinde yaşayan yüz milyonlarca insana her gün yenileri ekleniyor. Her yıl **12 milyon çocuk** açlık ve yoksulluktan ölüyor. Bunun sorumlusu emperyalist tekeller ve işbirlikçileri ise kârlarını büyümeye devam ediyorlar. Sadece bu bile, her yıl 12 milyon çocuğun, yani Türkiye nüfusunun altıda biri kadar insanın AÇLIKTAN ölmesi, sadece bu bile, emperyalizmin ve işbirlikçi oligarşilerin tarım politikalarının yanlışlığını ve alçaklığını göstermeye yetmez mi?

Emperyalist tekellerin dünyanın tüm pazarlarını ele geçirme, ülkeleri tam olarak denetimlerine alma saldırısı her alanda olduğu gibi tarım alanında da çok boyutludur. Bu saldırı yeni-sömürgelerde tarımı, en kısa sürede en hızlı biçimde kapitalistleştirmeyi amaçlayan, kapitalistleştirmenin hızı ölçüsünde de tahribatı büyük olan politikalarla sürdürülmektedir.

Emperyalizmin Tarım Politikalarının Hedef ve Araçları

Tarımda neler oluyor, köylülüğün durumu nedir, bunlar genel olarak yeterince bilinmez. Köylülüğün **örgütlülüğünün ve dolayısıyla sesinin zayıflığına bağlı olarak**, gerçekler yeterince bilinmiyor ama, saldırılar ve tasfiye sessiz sedasız sürüyor. Bu anlamda bu yazı, en azından köylülüğün, tarımın durumuna, bu alandaki güncel sorunlara dikkat çekmeye yarayacaktır.

Emperyalizmin gerek ülkemize, gerekse de ülkemiz gibi tüm yeni-sömürge ülkelere dayattığı tarım politikaları-

nın geçmişten bugüne temel iki hedefi olmuştur. Bunlardan birincisi o ülkedeki geleneksel tarımsal üretimi ve bu alanda yerleşmiş, kurumlaşmış yapıyı çökertip tarımı tamamen emperyalist tekellere bağımlı hale getirmektir. Bunu yaparken o ülkenin ekolojik koşulları gereği tercih ettiği ürünlerin ekimi yasaklanır ya da başka yöntemlerle köylü ekemez hale getirilir. Başvurulan bir diğer yöntem de, ülkemizde de örnekleri görüldüğü gibi son yıllarda daha da artan toprak kiralamak ya da satın almak yoluyla o ülkenin ucuz işgücü de değerlendirilerek tarım ve hayvancılığın emperyalist tekellerin en fazla kâr elde edeceği biçimde yapılandırılmasıdır.

Emperyalist tekeller bu amaçlarına ulaşmak için çeşitli dayatmalarda bulunurlar. Bu dayatmalarının adı kimi zaman IMF kararları ya da Maastricht kriterleri olur, kimi zaman Dünya Bankası ya da Dünya Ticaret Örgütü kararları.

Emperyalistlerin dayatmalarında esas olan, tarımın tamamen kapitalistleştirilmesi ve emperyalist tekellerin denetimine alınmasıdır. Bu amaca ulaşmak için gerçekleştirmek istedikleri ilk şey, **“kırsal alanın küçültülmesi”**dir. 6 Ekim 2004’te açıklanan Avrupa Birliği İlerleme Raporunda bu hedef açıkça ifade edilmiştir: **“25 milyon civarında olan üretici nüfusu 15 milyona düşürülmeli.”** Bu ilk hedefleridir. Giderek bunu **“nüfusun yüzde 10’u”** düzeyine düşürmek hedeflenmektedir. Gerek IMF’yle gerekse de Avrupa Birliği emperyalizmiyle sürdürülen “müzakereler”in en temel yanlarından biri tarımdaki bu tasfiyenin gerçekleştirilmesidir.

Bu kararları işbirlikçi iktidarlar tarafından **“Tarımda reform”** denilerek uygulamaya konulur. Böylelikle tepkilerin önünü de kesmeyi düşünür. Emperyalist tekellerin tarımda yarattığı sömürü soygun ve talan artık öyle açıktır ki tarımdaki her “reformun”, köylülüğe yeni

Evlerini, tarlalarını, traktörünü satan ya da ipotek ettirenlerin sayısı hızla artmıştır. İcra-iflas oranı da hızla artmış, hemen her bölgede köylüler sırayla hapishanelere girmeye başlamışlardır. Artık ekemez hale getirilen, iflas eden 2 milyon civarında köylü şehirlere göç etmiştir.

bir saldırı anlamına geldiği, yeni bir sömürüyü, soygunu beraberinde getireceği kimse için sır değildir.

Her yeni sömürge gibi ülkemizde de bugüne kadar “reform” denilerek uygulanan politikaların belli başlıları şunlardır:

1- Sübvansiyonlar, destekleme alımları büyük ölçüde sona erdirilmiştir. Tarım kredilerine sınırlama getirilmiştir. Kredi faizleri yükseltilmiş, üretici borç batağına çekilerek, üretim yapamaz hale getirilmiştir. Tarım kredi kooperatiflerinden, bankalardan aldıkları kredi borçlarını ödeyemeyen yüzbinlerce üretici, borçlarını kredi kartlarıyla ödemeye çalışmış ve daha büyük borç batağına girmişlerdir. Evlerini, tarlalarını, traktörünü satan ya da ipotek ettirenlerin sayısı hızla artmıştır. Bununla beraber **icra-iflas** oranı da hızla artmış, hemen her bölgede köylüler sırayla hapishanelere girmeye başlamışlardır. Artık ekemez hale getirilen, iflas eden **2 milyon** civarında köylü şehirlere göç etmiştir.

2- Tohum, gübre, ilaç gibi girdilerde emperyalist tekellere bağımlılık artırılmıştır. 2006 yılında çıkarılan “Tohum yasası” ile üreticilerin yıllardır kullandığı yerli tohumların yerini emperyalist tarım tekellerinin ürettiği tohumlar almıştır. Bu tohumlar gerek toprağa gerekse de insan sağlığına zarar vermek-

Son yıllarda fındık ve şeker pancarı fiyatlarının düşük tutularak köylünün bu ürünleri ekemez hale getirilmeleriyle, emperyalist tekellerin bu ürünlerde söz sahibi olmaları sağlanmıştır.

te ve ürünün verimini de düşürmektedir. Tohumların fiyatları da yüksek tutularak köylünün sırtından ek vergunlar yapılmaktadır. Gübreye yapılan % 100 zamlarla üreticinin maliyeti daha da arttırılırken, Avrupa Birliği ülkelerinde ve ABD’de yasak olan zirai ilaçlar, emperyalist tekellerce ülkemizde serbestçe “yasal” olarak satılmaktadır.

3- Tarım alanında faaliyet gösteren Kamu İktisadi Teşebbüsleri, kamu arazileri, sulama hizmetleri, özelleştirilmiş ya da işlevsiz hale getirilmiştir. Ülkemizin belli başlı Kamu İktisadi Teşebbüsleri olan TEKEL, Et Balık Kurumu, Süt Endüstri Kurumu gibi kuruluşların IMF kararları ile nasıl özelleştirildiği çarpıcı örneklerdir.

4- Tahıl piyasası serbest piyasa adıyla kuralıslaştırılmış ve tarımda tekelleşmenin önü açılmıştır. Ülkemiz yakın zamana kadar dünyanın belli başlı buğday üretici ve ihracatçılarından biri iken IMF ve işbirlikçi iktidarlar aracılığıyla buğday da dahil olmak üzere kimi tahılları ithal eder duruma getirilmiş, emperyalist tekeller ülkemiz pazarında hakimiyet kurmaya başlamışlardır.

5- Taban fiyatları üreticiyi tüccarla başbaşa bırakacak düzeye çekilerek, serbest bırakılan ithalat ile yabancı ürünler piyasaya doldurulmuştur. Son yıllarda fındık ve şeker pancarı fiyatlarının düşük tutularak köylünün bu ürünleri ekemez hale getirilmeleriyle, emperyalist tekellerin bu ürünlerde söz sahibi olmaları sağlanmıştır. Yüz binler-

ce şekerpancarı üreticisi, artık ekim yapamazken, şekerkamışından tatlandırıcı üreten ABD’li **Cargil** tekeli ülkemizde varlığını büyütmektedir. (2000’de 18.8 milyon ton olan şeker pancarı üretimi IMF’ye verilen taahhütler doğrultusunda 2004’te 13.5 milyon tona geriletildi. Cargill’e teşvikler sunuldu ve şeker fabrikaları özelleştirildi.

Şeker pancarındaki bu durum, ülkemizin bağımlılığının bariz kanıtlarından biridir. Türkiye, şekerpancarı üretiminde Fransa, Almanya ve Amerika’dan sonra 4. büyük üreticiydi. IMF’nin isteğiyle bir yasa çıkarıldı; buna göre, şeker üretiminin yüzde 15’i, “pancar dışındaki ithal hammaddeyle” yapılacaktır. O itham hammadde, elbette Cargill başta olmak üzere emperyalist tekellerin ürettikleri hammaddeler. Tekeller kazanacak, bizim pancar üreticisi köylümüz kaybedecek. Nitekim, 2001/2002’de **IMF’ye** verilen niyet mektubunda yapılan taahhüt **ve Helsinki toplantısında AB’ye verilen söz** doğrultusunda, üretim, **18,5 milyon tondan, 11,5 milyona düşürüldü.**

6- Yerli ürünü koruma amacıyla yabancı ürünler konulan kotalar ya kaldırılmış ya da en alt düzeye çekilerek ülkemiz emperyalist tekellerin ürettiği ürünler tarafından işgal edildi. Yapılan yeni düzenlemelerle ithalat önünde hiçbir engel bırakılmamaktadır. Ülke içinde üretilen ürünler baltalanarak (buğday, pamuk, tütünde olduğu gibi) emperyalist tekellere pazar alanı açılmıştır. Mevcut ürünleri yoketmekte en sık kullanılan aldatma yöntemi **“alternatif ürün”** yalanıdır. Toprağa uygun geleneksel tarım ürünlerinin yerine, tekellerin ihtiyaçlarına ve o ülkeye kapitalist işbölümü çerçevesinde biçilen role uygun ürünler dayatılmıştır. Dayatılan ürünlerde ise, tohum, gübre ve pazar açısından emperyalist tekellere bağımlılığın daha da fazla olması ise “alternatif ürün”lerin beraberinde getirdiği bir

sonuçtur.

7- Geleneksel yerli ürünlerin üretimine “*hastalık, aşırı ilaç kullanımı*” gibi gerekçelerle sınırlandırma getirilerek ya da bu ürünlerin ekimi yasaklanarak, satışları kontrol altına alınarak, ithalatının önü açılmaktadır. 2009 yılının Nisan ayında Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı “*Ticari amaçlı patateslerin izlenilebilirliği*” adlı bir genelge yayımladı. Genelgeye göre, “sözleşmeli üretim” yapacak olan köylü, genelgede belirtilen karantinaya tabi zararlı organizmalarla üretim yapmışsa, sözleşmeye uymadığı gerekçesiyle **üretim izni iptal edilecektir.** Bakanlık patates üretimindeki zararlılarla nasıl mücadele edileceği konusunda seferber olacağı yerde, Avrupa Birliği ve IMF direktifleri için seferber olmakta, patates üretimini kısıtlayarak ithalatının önünü açmaktadır. Benzer durum fındık üretiminde de uygulandı; “*fındıkda hastalık var*” gerekçesiyle fındık üretimi kısıtlandı, kimi yerlerde fındık ağaçları söküldü.

Bütün bunlar, ülkemiz tarımını tasfiye edip, tarımı emperyalistlerin talanına açmanın çeşitli yöntemleridir. Bu politikalar uygulanmaya başlamadan önce ülkemiz tarımda dünyanın “*kendine yetecek kadar üretim yapan*” 7 ülkesinden biriydi.

Emperyalizmin Türkiye tarımını tasfiye edip ele geçirme programı, elbette sadece bu son uygulamalarla sınırlı değildir. Bu program oldukça uzun vadeli bir programdı ve onlarca yıldır adım adım bugüne getirilmiştir. Bu doğrultudaki ilk somut adımlar, ilk açık talimatlar, **24 Ocak 1980**’de alınan IMF kararlarına kadar uzanır. Sonrasında IMF ile yapılan anlaşmalar, özellikle IMF ile 2001 yılında yapılan stand-by anlaşması ve Avrupa Birliği’nin 2004’teki ilerleme raporunun öngördüğü politikalar, “tarımda reform” adıyla AKP hükümeti ve ondan önceki hükümetler tarafından harfiyen hayata geçirildi. AKP hükümetinin son olarak açıkladığı

ABD’li tatlandırıcı tekeli Cargil’in ülkemizde resmen faaliyet göstermeye başlamasının ABD başkanının ve IMF’nin himayesinde gerçekleştiği bilinmektedir. AKP hükümeti tekellerin isteğini hemen yerine getirmektedir.

“*Bölgelere göre istihdam ve teşvik paketi*”nde tarımın adı dahi geçmemekte ve artık ülkemizin tarım politikası doğrudan emperyalist tekellerce belirlenmektedir. ABD’li tatlandırıcı tekeli **Cargil**’in ülkemizde resmen faaliyet göstermeye başlamasının ABD başkanının ve IMF’nin himayesinde gerçekleştiği bilinmektedir. AKP hükümeti tekellerin isteğini hemen yerine getirmektedir. Çünkü varlığını, koltuğunu emperyalizme borçludur. Tekeller de elbette bu durumdan memnundur.

AKP hükümetinin tekellerin hükümeti olduğunun çarpıcı örneklerinden birini emperyalist maden tekeli **Newmont**’un yöneticilerinden Gordon Nixon kendi ağzıyla söylemektedir: “*Yeni maden yasası Ankara’da Newmont yetkilileri ile eşgüdüm temelinde hazırlanıyor.*” Newmont yöneticileri özellikle **zeytinlik** alanlarda bulunan maden rezervlerini işlemek için 5 Haziran 2004’te yürürlüğe giren **Zeytin Yasası**’nın değiştirilmesini istediler. Zeytin Yasası’nda Newmont tekelinin istekleri doğrultusunda yapılacak değişikliklerin anlamı, on binlerce zeytin ağacı ile birlikte zeytin üreticilerinin yok edilmesi. Beraberinde maden ocaklarının halk sağlığına ve doğaya vereceği zararlar da ayrı.

2B adıyla bilinen “**Orman vasfını yitirmiş araziler**” hakkındaki yasa, üç yıl önce çıkarılan **Tohumculuk Yasası**, yakında çıkarılacak olan **Bio Güvenlik Yasası** gibi çıkarılmış ve çıkarılacak bir

**AKP hükümetinin
31 Ekim 2006'da çıkardığı
tohumculuk yasası ile ABD
ve AB kökenli tohum üreti-
mi-satışı yapan tekeller
ülkemizde tek söz sahibi
ilan edilmiştir.**

çok yasayla, tarımın tasfiyesi ve emperyalist tekellere bağlanması süreci adım adım devam ettiriliyor.

**Emperyalist Tarım
Tekellerinin Hükümranlığı
Pekiştiriliyor**

Ülkemizde tarım ve gıda ürünlerinde tek söz sahibi olmak isteyen tekeller, bunun için AKP hükümetinden istedikleri düzenlemeleri yapmasını istiyorlar. AKP hükümeti tekellerin isteklerini genellikle hemen yerine getirmektedir. AKP hükümetinin 31 Ekim 2006'da çıkardığı tohumculuk yasası ile ABD ve AB kökenli tohum üretimi-satışı yapan tekeller ülkemizde tek söz sahibi ilan edilmiştir. Bu yasa ile köylünün yerli tohum kullanması ve yerli tohum üretmesi **yasaklanırken** tüm dünyada verdiği zararlardan dolayı köylünün, demokratik kurumların karşı çıktığı GDO'lu (genetiği ile oynanmış) tohumlar serbest bırakılıyor.

12 Eylül askeri faşist cuntasının ardından uygulanmaya başlanan ekonomi politikaları ile tohum ithalatı serbest bırakılmış, bu alanda üretim yapan **Ta-gem, Tigem** (tohum araştırma, iyileştirme, geliştirme merkezleri) gibi kurumların kapatılması ile tarım piyasasına giren emperyalist tekeller pazar paylarını artırmışlar, ancak tam hakimiyet kuramamışlardı. Tohumculuk yasası ile hakimiyetin önü açılmıştır. Dünya Bankası tarım programı ve Avrupa Birliği uyum programı çerçevesin-

de emperyalist tarım tekellerinin önünü açan yasa herşeyden tarımın en temel alanını ilgilendirdiği için, yaratacağı yıkım ve getireceği bağımlılık da o düzeyde köklü olacaktır.

Tohumculuk yasası ile ülkemizdeki biyolojik zenginlik patentleme yoluyla şimdiden tekellerin eline geçmeye başlamıştır. Artık ülkemizde patenti olmayan tohum kullanımı yasaktır. Köylü kendi ürettiği tohumu kullanırsa ceza ödemekte, ekim-dikim yapması yasaklanmaktadır. Üretici, tekellerin ürettiği patentli tohum almaya zorlanmakta, tekellerin kasalarına para akıtılmaktadır. Tohum üreticisi emperyalist tekeller, "üretim çeşitliliğini ve yerel çeşitliliği koruma" adına ülkemiz köylülerinin eskiden beri kullanageldiği tohumları alıp patentlemekte, tekellerine alarak köylüleri kendilerine bağımlı hale getirmektedirler. Tohum tekelleri Anadolu'nun çeşitli bölgelerinden tohum çeşitleri toplamakta, yerli tohumların genleri tekellerin çeşitlerine aktarılmakta, ardından da bu tohumlar ülkemiz pazarına sürülmektedir.

Emperyalist tekellerin üretilip-sattığı tohumlardan elde edilen ürünlerin vitamin ve mineral bakımından yetersiz oldukları araştırmalarla belgelenmiştir. Fakat bu durum tekellerin umurunda değildir. Onlar için halkların sağlığı değil, kârları önemlidir. Tekeller tüm dünyada bu alandaki 30 milyar dolarlık pazara hakim olma yarışındadırlar. Ülkemizde kendilerine "yerli" diyen çeşitli tohum şirketleri de emperyalist tekellerle ortaklıklar kurarak "aracılık" rolü üstlenmektedirler. Tohumculuk yasası ile devlet tohum alanından elini "yetki devri" ile tamamen çekerken bu işi **Türkiye Tohumcular Birliği**'ne devretmiştir. Bu birlik **tarımın TÜSİAD**'ı olup emperyalist tekeller adına ülkemiz pazarını kontrol etmektedir.

Bugün genetik teknolojisi Rockefeller, Bill Gates vakıfları, Monsanto, Sygenta, Dupont gibi emperyalist te-

kellerin ellerindedir. Tohum üretimi ve ticareti ile ilgili politikaları, fiyatları bu tekeller kararlaştırır.

“Ulusal Bio Güvenlik” Mi? Tekellerin Sömürsünün Güvenliği Mi?

Tohumculuk yasasıyla tekelleri memnun eden AKP hükümeti, “Ulusal Bio Güvenlik” adını verdikleri bir yasa tasarısı ile GDO’lu ürünlerin üretim ve satışını resmen yasallaştıracak. Hükümet sözcüsü Cemil Çiçek, yasa tasarısının neyi amaçladığını şöyle açıklıyor: “*Kanunun yürürlüğe girmesiyle genetiği değiştirilmiş bitkilerin önü açılacak... Genetiği değiştirilmiş bitkilerin izinsiz kullanımı yasaktır.*”

Halkın sağlığına ve tarım arazilerine zararlı olduğu bilimsel olarak kanıtlanmış olan “genetiği değiştirilmiş organizmalı bitkiler”in bu niteliği AKP hükümeti tarafından da kabul edildiği halde, tekellerin çıkarları, köylünün çıkarlarından ve halkın sağlığından üstün tutulduğu için, bu konuda tekellerin istediği izinler verilmiştir. Tekellerin düşüncesi, anlayışı gayet açıktır: “*Tohumu kontrol eden gıda piyasasını kontrol eder.*”

Emperyalist tarım tekelleri tüm dünyada 4 temel üründe GDO’lu ürünlere ağırlık vermektedir. Bunlar pamuk, mısır, soya fasulyesi ve kanoladır. 2000 yılı verilerine göre dünyadaki 140 milyon hektar mısır ekili alanının % 7’si yani 10.3 milyon hektarı genetiği değiştirilmiş mısır ile kaplıdır. GDO’lu ürünler üreten tekeller genetiği değiştirilmiş tohumların “*dünyayı beslemek, çevreyi korumak, açlığı azaltmak*” için genetik mühendisliğinin zorunluluk olduğunu ileri sürmektedirler. Sömürü ve talanlarını bu gerekçelerle meşrulaştırmak için de ayrıca propaganda ve eğitim faaliyetleri organize etmektedirler. Köylüler bu yolla, kısa sürede daha fazla kâr elde edebilecekleri vaadiyle, bio

GDO’lu ürünler ithal edilebildiği gibi, ülkemizde de üretilecek. Bu tohumları alması zorunlu kılınan köylü, tarlasına bir daha başka ürün ekemeyecek. Çünkü bu tohumların ekildiği tarım alanlarında toprağın verimi hızla düşmektedir.

teknolojik mısır, pamuk gibi ürünlere yöneltilmektedir.

Burada, GDO’ların ne olduğuna da kısaca değinelim. GDO olarak anılan “**genetiği değiştirilmiş organizma**”lar, kendi türünden ya da kendi türü dışındaki bir canlıdan **gen aktararak** bazı özellikleri değiştirilen bitki, hayvan ya da organizmalara denir.

Elmaya ayvadan, veya herhangi bir hayvandan çeşitli özellikler gen yoluyla aktarılabilir veya o bitkiye bir bakteri aktarılıyor. Genlerle yapılan bu aktarma sonucunda, tohumların veya ürünlerin “**daha verimli, hastalıklara daha dayanıklı olacağı, daha az tarım ilacı gerektireceği**” iddia ediliyor. Bazı türlerde gerçekten de kısa sürede bir “verimlilik artışı” görülüyor. Ama bu onların tarıma, toprağa ve insan sağlığına zararlarını ortadan kaldırmıyor.

GDO üreticisi başlıca tekeller Rockefeller, Bill Gates vakıfları, Monsanto, Sygenta ve diğerlerinin tarım piyasalarına hakim olma dışında ırk ıslahı, nüfus azaltma (doğum kontrol projeleri) gibi çalışmaları da var ve bunlara milyonlarca dolar aktarmaktadırlar.

Tüm dünyada tarım alanında böylesine kapsamlı bir saldırı varken, ülkemizde yetkililer yıllarca “*Bizde GDO’lu tohum yok.*” dediler. Sonra “*Var ama kontrol edilemiyor, kaçak giriyor.*” dediler. Sonra **Tohumculuk Yasası** ile GDO’lu tohumların, ürünlerin önünü açtılar. Bio Güvenlik Yasası ile emper-

Milyarlarca aç insanın ihtiyacını karşılayabilecek oranda tahıl üretilen tarım arazileri bio yakıt üretimine ayrılarak açlıktan ölümlere bilerek neden olunmaktadır. Aslolan tekellerin kârlarıdır ve kârlarını büyümek, sömürülerini artırmak için, tarımda tam bir hakimiyet kurmak için önlerindeki engelleri bir bir kaldırmakta kararlıdır.

yalist tekellerin önünde bulunan son pürüzleri de kaldıracaklar. GDO'lu ürünler ithal edilebildiği gibi, ülkemizde de üretilen. Bu tohumları alması zorunlu kılınan köylü, tarlasına bir daha başka ürün ekemeyecek. Çünkü bu tohumların ekildiği tarım alanlarında toprağın verimi hızla düşmektedir. Beri yandan köylü tarlasına yeniden ekmek istese de bu tohumların fiyatı ve diğer girdi fiyatları tekellerce yüksek tutulacağından köylü iflasın içine itilecektir. Hindistan'da 16 bin çiftçi borç batağına, iflasa sürüklenmelerinden dolayı intihar etmiş, köylüler tepkilerini GDO'lu tohum satan dükkanları yakarak göstermişlerdi.

Emperyalist tarım tekellerinin tam hakimiyeti ile köylülük tamamen bitirmek istenirken, ülkemiz tarım arazilerinde emperyalist tekellerin tarım çiftlikleri kurulmaya başlanacaktır ya da çok büyük miktarlarda topraklar tekelere kiralanacak ve ya satılacaktır. Tekeller bu arazilerde ucuz işgücü ile hangi ürünü hangi GDO'lu tohumla üretmek istiyorsa önlerinde hiçbir engel olmadan onu üretecektir.

Emperyalist tekellerin tarıma verdiği zararın ve bu zarar sonucunda halkları aç bırakmasının bir başka boyutu da **"bio yakıt"** üretimi oluşturulur.

Son yıllarda emperyalizmin fosil yakıtlara alternatif enerji kaynağı olarak bio yakıt üretimine yöneldiği bilinmektedir. Bio yakıt çeşitli tahıllardan (mısır, buğday, çavdar) veya şeker kamışından **etanol** üretimi ile kolza, soya, palm yağından **biodizel** üretimine dayanır. Tarım alanlarının biyoyakıt için kullanılmasına başlanması, bu alanlara ekilen mısır, buğday, çavdar gibi tahıllara talebin her geçen gün artması, buna paralel bu tahıllardan elde edilen yemin azalması, yem fiyatlarının artması gibi sorunları, ama en önemlisi de açlık sorununun daha da büyümesini beraberinde getirmiştir. Tekeller bio yakıtı *"kirlilik yaratmayan, doğaya zarar vermeyen"* bir enerji türü diye savunurken yalan söylemektedir. Bio yakıt üretimi için kullanılan tohumlar GDO'lu tohumlar olup, ekimleri yapılan toprağa zarar vermektedirler. Ayrıca, **milyarlarca aç insanın ihtiyacını karşılayabilecek** oranda tahıl üretilen tarım arazileri bio yakıt üretimine ayrılarak açlıktan ölümlere bilerek neden olunmaktadır. Aslolan tekellerin kârlarıdır ve kârlarını büyümek, sömürülerini artırmak için, tarımda tam bir hakimiyet kurmak için önlerindeki engelleri bir bir kaldırmakta kararlıdır. Karşılarında onların politikalarını bozacak, engelleyecek, uygulanamaz hale getirecek bir örgütlülük ülkemizde henüz yaratılamamıştır. Fakat tekellerin saldırıları, köylülüğün büyük kitleler halinde yoksullaşması, emperyalist politikaların sonuçlarını can yakıcı şekilde hissetmeleri, yoksul köylülüğün mücadele ve örgütlenmesi açısından nesnel bir zemin de oluşturmaktadır.

Köylülüğe Ulaşma Zorunluluğu Ve Köylü Örgütlenmeleri

Ülkemizde milyonlarca köylü ve tarım işçisi, AB'nin, IMF'nin ve işbirlikçi iktidarların nasıl bir yıkım getirdiğini gün gün görmektedirler. Yoksul köylüler ekip biçemez hale gelmekte ve ya

kırsal alanda işçi olarak veya şehirlere göç ederek yaşayabileceği gerçeğiyle karşı karşıya kalmaktadır. Tarımdaki tasfiyenin zamana yayılması, tarım ürünlerindeki üretim kısıtlamalarının adeta tek tek gündeme getirilmesi, köylülüğün güçlü bir tepki göstermesini kısmen önlemektedir. İktidar planlı bir şekilde her sene bir başka üretici kesimi hedef almakta, hepsini teker teker tasfiye etme gibi sinsi bir politika izlemektedir. Bu noktada da, fındık üreticisi ayrı, şeker pancarı üreticisi ayrı, ayçiçeği üreticisi ayrı, buğday üreticisi ayrı zamanlarda sorunlarını ve tepkilerini dile getirmekte, ama parçalı halleriyle etkili olamamaktadırlar.

DİE rakamlarına göre; 2000'de köylülüğün milli gelirden aldığı pay, **yüzde 14.7** iken, 2004 sonunda bu oran **yüzde 11.9'a** gerilemiştir. Gerileme o günden bu yana sürmektedir. Elbette, aradaki bu fark emperyalist ve işbirlikçi tekellere burjuvaziye gitmiştir. Köylülük açısından ise, sonuç, özellikle 1990 sonlarından itibaren yaygın bir **yoksullaşma ve işsizleşmedir**. Yoksullaşma, topraksızlaşma ve işsizleşme, **zamana yayılmakta**, böylelikle kendiliğinden de olsa tepkilerin önü kesilmek istenmektedir. Bu durumda en önemli dezavantajlardan biri de elbette, köylülerin örgütsüzlüğüdür.

Her ne kadar milyonlarca köylü Tarım Satış Kooperatifleri, Tarım Kredi Kooperatifleri, Ziraat Odaları gibi örgütlenmelere, çeşitli üretici birliklerine (Pankobirlik, Fiskobirlik vb.) üye olsalar da, birincisi, yoksul köylüler ve üreticiler buralarda söz ve karar hakkına sahip değildirler. İkincisi, bu birlik, oda ve kooperatiflerin köylülerin öfkelerini açığa çıkaracak, köylüleri eğitecek, tekelcilere karşı koyacak bir amacı, anlayışı yoktur. Bu kurumlar, daha çok çeşitli düzen partilerinin, büyük toprak sahiplerinin denetimi, kontrolü altında olup, köylüler oy ve rant kapısı olarak görürler. Köylüler de yer yer bu birlik, kooperatif ya da odaların kendileri için

Özellikle 1990 sonlarından itibaren yaygın bir yoksullaşma ve işsizleşmedir. Yoksullaşma, topraksızlaşma ve işsizleşme, zamana yayılmakta, böylelikle kendiliğinden de olsa tepkilerin önü kesilmek istenmektedir. Bu durumda en önemli dezavantajlardan biri de elbette, köylülerin örgütsüzlüğüdür.

harekete geçmediğini görmekte, hatta bazen buralara baskı yapıp harekete geçmeye zorlamaktadırlar ama köylülüğün siyasi bilincinin geriliği, geçmişten bugüne zayıf bir mücadele geleneklerinin olması en büyük handikaplarıdır. Bununla beraber şovenizmin etkisi altında olmaları ve çeşitli aldatmalarla düzen partilerinin oy kapısı haline gelmeleri de köylülüğü güçsüz, "çaresiz" bırakan nedenlerden bir diğeridir.

Bu engellere, dezavantajlara rağmen şu da bir gerçektir ki, tarıma, köylülüğe yönelik devam eden kapsamlı saldırı sürecinde, hoşnutsuzluk içten içe büyümekte, koşullar kendiliğinden de olsa, bir tepki, memnuniyetsizlik ve bilinçlenme yaratmaktadır. Keza, köylülüğün mücadele geleneği en genelde zayıf olsa da, tarihlerinde yine de bugünleri için yol gösterecek önemli eylemler vardır. Toprak işgalleri, uzun Ankara yürüyüşleri, yüzbinlerce yoksul köylü ve üreticinin bir araya geldiği mitingler, yolları kesme gibi radikal eylemler, herşeye rağmen varolan bir mücadele dinamiğinin ifadesidir.

Bu sürece müdahale edip köylüleri örgütlü bir güç haline getirecek ve mücadeleye sevkedecek olan devrimcilerdir. Bunu yapabilecek başka hiçbir güç yoktur.

Köylülere, en başta, emperyalist te-

kellerin, IMF'nin, AB'nin, Dünya Bankası'nın ve elbette **işbirlikçi iktidarların** dünyada ve ülkemizde izledikleri politikaları, amaç ve hedefleriyle anlatabilmeliyiz. Bunları anlatabilmek için köylülüğe ulaşmanın yollarını bulmalıyız. Türkiye solu bugün genel olarak Köylülerin uzağındadır. Onlara ulaşamamaktadır. Köylülerin hak alma mücadelesini, IMF'ye ve emperyalist tarım politikalarına karşı direnişini geliştirmek, toprağına, çevresine sahip çıkma doğrultusundaki dinamiklerini düzeniçi çevreci anlayışların, reformistlerin etkisinden kurtarıp devrimci bir halk hareketi anlayışıyla geliştirmek, köylülüğü

birleştirecek örgütlenmeler yaratmak öncelikli görevler arasındadır. Köy derneklerinden köy meclislerine kadar bu konuda bir çok alternatif olabilir; Keza, köylülüğün varolan kooperatifleri, dernekleri, odaları da değerlendirilebilir. Sorun belli bir kalıba hapsolmadan bu örgütlenmelerin, köylülüğün örgütlenme ihtiyacına, ama bundan da önce, devrimcilerin köylülüğe ulaşma ihtiyacına cevap verebilmesidir. Sonuç olarak, az topraklı köylülerden topraksız köylülere, kır proleterlerine kadar tüm ezilen sömürülen köylülüğün halkın mücadelesindeki yerini almasını sağlamak durumundayız.

"ÇİFTÇİLERİN DURUMU 2015'de DÜZELECEK"

Tarım Bak. SAMİ GÜLLÜ
(Basından)

EMPERYALİZMİN YOZLAŞTIRMA POLİTİKASI

Yozlaşmayı sona erdirecek olan SOSYALİZMDİR

Yozlaşma, ülkemizde ve dünyada ulaştığı boyutlar ve artık bir çok durumda kanıksanmaya başlamış olması nedeniyle, mutlaka tekrar tekrar üzerinde durulması gereken bir sorun haline gelmiştir. Hayatın her alanında karşımıza çıkan yozlaşma olgusu, dünya halklarının bugünü ve geleceği için önemli bir tehdit oluşturmaktadır. Bu yanıyl, devrimci mücadelenin örgütlenmesi açısından da önemli bir sorun durumundadır.

Sözlükte şöyle yazıyor yozlaşma için; *özündeki iyi nitelikleri bir takım dışsal etkenlerle zamanla yitirmek... Doğasındaki olumlu özellikleri sonradan kaybetmek. Bozulmak... Soysuzlaşmak... Dejenere olmak... Özünden uzaklaşmak... Manevi anlamda değer yargılarından uzaklaşmak...*

Sadece yukarıdaki bu tanımlar bile,

yozlaşmanın insan için, halklar için nasıl bir olumsuzluk ifade ettiğini göstermektedir. Halklar geçmişten günümüze, bütün toplumsal düzenlerde, maddi yaşamın bir yansıması olarak çeşitli değer yargılarına sahip olmuşlardır. Halklar, **haksızlığa, adaletsizliğe, eşitsizliğe karşı olmak, hakkaniyet, adalet duygusuna sahip olmak, mazlumdan yana olmak, emeğe saygı, dayanışma, paylaşma, küçüğe sevgi ve himaye, büyüğe saygı, vefa, sadakat, dürüstlük...** gibi, daha bir çokları da eklenebilecek manevi değerlere sahiptirler. İşte yozlaşma tüm bu değerlerin bozulması, yok olması; bunlardan uzaklaşılması veya içlerinin boşaltılması demektir. Yerlerine ise; bunların karşıtı olan **bireycilik, bananecilik, bencillik, köşe dönmeçilik, duyarsızlık, vefasızlık, sadakatsizlik, hayvani bir cinsellik, boşvermişlik, maddiyatçılık ve faydacılık** gibi özelliklerin geçmesidir.

Peki bu nasıl gerçekleşmektedir?

Öncelikli olarak yozlaşma bir sonuçtur. İnsanın insan tarafından sömürüldüğü sınıflı toplumlar, tabiatıyla eşitsizlik, adaletsizlik, açlık ve yoksulluk

İşte emperyalizm halkların tüm olumlu değerleriyle birlikte, esas olarak da direnme geleneklerini yok etmeye ve direniş damarlarını kurutmaya çalışmaktadır... halkların bütün değerlerine yönelik saldırılarının toplamı, emperyalizmin yozlaştırma politikasını oluşturur.

üretirler. İşte bunlar, bunlara yol açan toplumsal sistem, halkları olumlu değerlerinden ve özelliklerinden uzaklaştırır. Başka bir deyişle, bunlar yozlaşmanın nesnel zeminini oluşturur. Karşı karşıya olduğu olumsuzluklarla mücadele edemeyen halklar, bunların sonucunda içten içe çürümeye başlar. Bu yozlaşmanın **nesnel yönüdür**.

Ancak ikinci bir yönü vardır ki, bu daha önemlidir ve üzerinde öncelikle durulması gereken yan budur; yozlaşma aynı zamanda egemen sınıfların, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin **iradi-sistemli-kapsamlı politikalarının** bir sonucudur.

Emperyalizm ve işbirlikçileri, iktidarlarını ve sınıfsal çıkarlarını korumak için halkları şu ve ya bu biçimde tahakküm altında tutmak zorundadırlar. Halklar ise tarih boyunca kendilerine dayatılan açlığa, yoksulluğa, eşitsizliğe ve zulmün her türüne karşı direnmişlerdir. Zulüm ve sömürü ile karşı karşıya olan halklar için direnmek; bir zorunluluğa dahası bir geleneğe dönüşmüştür. İşte emperyalizm halkların tüm olumlu değerleriyle birlikte, esas olarak da **direnme geleneklerini** yok etmeye ve direniş damarlarını kurutmaya çalışmaktadır. Egemen sınıfların bu amaç doğrultusunda, halkların bütün değerlerine yönelik saldırılarının toplamı, **emperyalizmin yozlaştırma politikasını** oluşturur.

Emperyalizm Halkların Değerlerini Yok Ederek, Halkları Teslim Almaya Çalışıyor

Varlık koşulu yeryüzünün yerüstü ve yeraltı doğal kaynaklarını ele geçirmek ve halkların alın terine el koymak olan emperyalizm, bunun için her yönteme başvurur.

Sömürüye dayalı, sınıflı bütün toplumsal sistemlerde olduğu gibi, emperyalist-kapitalist sistem de, sistemi devam ettirebilmek ve halkları daha fazla sömürebilmek için; halkların tepkilerini bastırmak, örgütlenmesini ve düzene karşı mücadele etmesini engellemek durumundadır. Bunun için de esas olarak **zora ve şiddete** başvurur. Ancak sömürü düzeninin devamlılığının sağlanabilmesi için zor ve şiddet tek başına yeterli olmaz genellikle. Emperyalizm bu nedenle başka yöntemlere de ihtiyaç duyar.

Zor ve şiddet dışında halkları sindirmenin ve düzen içinde tutmanın başlıca araçlarından biri de, **ideoloji ve kültürdür**. Bu kapsamda yozlaştırma politikası, emperyalizmin halkları teslim alma saldırısının bir parçasıdır. Halkları birarada tutan, haksızlığa, adaletsizliğe, sömürüye, zulme ve işgale karşı mücadele etmesini sağlayan değerleri, yozlaştırma politikası ile zayıflatarak, yok ederek halkları güçsüz düşürmek, emperyalizmin yöntemlerinden biridir.

Latin Amerika halkları onlarca kez işgallere, katliamlara maruz kalmış, sömürgecilığe karşı mücadele etmiştir. Bu durum, onların isyankâr, özgürlük ve bağımsızlık tutkusu güçlü halklar olmasını sağlamıştır. “Latin Amerika’nın ihtilalci geleneği” kavramı da kaynağını buradan alır. Emperyalizm, Latin Amerika halklarının direnişçi özünü yok edebilmek için de yozlaştırma politikalarını devreye sokmuştur. Çeşitli

araç ve yöntemlerle Latin Amerika halklarını dejenere ederek, kendi yoz kültürlerini empoze etmişlerdir.

Latin Amerika **uyuşturucunun, kaçakçılığın, çetelerin, fuhuşun, kumarhanelerin** merkezi haline getirilmiştir. Her ne kadar kıtadaki devrimci mücadelenin, emperyalizme karşı öfkenin önü tam olarak alınamasa da; emperyalizm yozlaştırma politikalarında önemli başarılar elde etmiştir. Özellikle Meksika ve Kolombiya gibi ülkelerde emperyalist tekellerle birlikte büyük uyuşturucu tacirleri ortaya çıkmıştır. Yeni-sömürgecilik ilişkileri sonucunda çarpık ve az gelişmiş ülke ekonomilerinde uyuşturucu üretimi ve ticareti belirleyici bir öneme sahip olmuştur. Yoksulluk içerisindeki halklar da kaçınılmaz olarak uyuşturucu kullanmaya, uyuşturucu ticaretine ve beraberinde birçok yozlaşmış, ahlaki olmayan işlere, ilişkilere ve eylemlere yönelmişlerdir. Latin Amerika ülkelerinde yoksul halk kesimlerinin yaşadığı bölgeler dejenasyonun her biçiminin yoğunlaştığı birer merkez haline getirilmiştir. Büyük bir çürüme ortaya çıkmıştır.

Latin Amerika’da, yoksullukla ve emperyalizmin yozlaştırma politikasıyla büyüyen çürümenin bir ayağı da **fuhuştur**. Brezilya bunun en somut örneklerinden biridir. Brezilya’da, yüzyıllardan beri geleneksel olarak varolan festival dönemlerinde ABD, AB ve diğer ülkelerden gelen turist sayısı gözetilerek, farklı ülkelerden Brezilya’ya getirilen fahişelerin ülkeye girişlerinde yasal kolaylıklar sağlanmaktadır.

Elbette emperyalizmin yozlaştırma politikası birkaç ülkeyle sınırlı değildir. Ve bu politika, yalnızca emperyalizmin işgali altındaki yeni-sömürge ülkelere yönelik de değildir. **Emperyalist-kapitalist ülkelerde** de halklar bu kuşatmanın hedefi halindedir. Emperyalist-kapitalist ülkelerin halkları da, sistemi sorgulamayan, olumlu tarihi değerlerinden uzaklaşmış, hiçbir ahlaki değeri

Hollanda da uyuşturucu kullanımı ve satışı yasaldir. Yasal olarak uyuşturucu satılan kafeler vardır. Fuhuş yasal koruma altındadır. Ülkenin belli şehirleri, devlet teşviki ile Avrupa’nın fuhuş merkezi haline getirilmiş, özel bölgeler, sokaklar oluşturulmuştur.

kalmayan bir halka dönüştürülmek istenmektedir. Kapitalizmin tabiatı gereği kendinden başka kimseyi düşünmeyen, bireyci, maddiyatçı insanlardan oluşan bir toplum, sistem için zorunludur. Kapitalizm için insan, yalnızca **“tüketen bir varlık”**tır. Yozlaştırma politikaları emperyalist-kapitalist ülke halklarını da böyle şekillendirilmektedir.

Amerika’da ve bir çok Avrupa ülkesinde farkında dahi olunamayacak kadar kanıksanan, normalleşen muazzam boyutlara varan bir yozlaşma söz konusudur. Uyuşturucu ve alkol kullanımı, cinsel sapıklıklar, çarpık özgürlük anlayışları, sistemin bunalıma soktuğu insanların ürettiği çeşitli sapkın akımlar, oldukça yaygındır. Hollanda, emperyalist-kapitalist ülkelerde yaşanan yozlaşmanın ulaştığı boyutu anlayabilmek açısından önemli bir örnektir. Hollanda da uyuşturucu kullanımı ve satışı yasaldir. Yasal olarak uyuşturucu satılan kafeler vardır. Fuhuş yasal koruma altındadır. Ülkenin belli şehirleri, devlet teşviki ile Avrupa’nın fuhuş merkezi haline getirilmiş, özel bölgeler, sokaklar oluşturulmuştur.

Kapitalizmin yarattığı **nesnel zemin** ve emperyalizmin **iradi yozlaştırma politikaları** dünyanın her yerinde benzer örnekler yaratmaktadır. Halkların, binlinçli ve örgütlü karşı koyuşu önemli olsa da; kapitalist sistem içerisinde, yozlaşmayı üreten nesnel zeminin varlığı, yozlaştırma saldırısına karşı verilen

Güçlü bir halk ve vatan sevgisi, bağımsızlık tutkusu halkın manevi değerlerinin önemli bir parçası haline gelmiştir. Küba emperyalizmin yozlaştırma politikalarına karşı zaferin adıdır.

mücadelede kesin ve kalıcı sonuçlar alınmasına da engeldir. Kesin ve kalıcı sonuç, bir sistem değişikliğini gerektirir

Küba'da Devrimin ve Sosyalizmin Zaferi, Emperyalizmin Yozlaştırma Politikalarına Karşı da Bir Zaferdir

Yozlaşmanın, kültürel çürümenin ve toplumsal çöküşün nedeni emperyalist-kapitalist sistem ise, alternafi de **sosyalizmdir. Küba** bunun en somut ve güncel örneğidir.

Devrim öncesi Küba, **Amerika'nın genelevi**, batakhane olarak adlandırılacak kadar yozlaştırılmış, Amerikalı devlet adamlarına, subaylarına ve burjuvaziye hizmet veren bir fuhuş ve kumar merkezi haline getirilmişti. Toplumun bir yanında, diktatörlüğe karşı keskin bir öfke, bir diğer yanında derin bir çürüme vardı.

Devrim sırası ve sonrası Küba'sına baktığımızda karşımızda çok farklı bir tablo durmaktadır.

Küba'da diktatör Batista'ya karşı mücadelenin başlaması ile birlikte toplumdaki çürüme de gerilemeye başlamıştır. Emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı verilen mücadelenin kendisi yozlaştırmaya karşı bir set etkisine sahiptir. Devrim ve ardından sosyalizmin inşası ile Küba'da çürümeye zemin yaratan maddi koşullar ortadan kaldırılma-ya başlanmıştır. Küba'da emperyaliz-

min kuşatması nedeniyle yetersizlikler söz konusu olsa da, Komünist Parti'nin önderliğinde yeni insanın-sosyalist insanın yaratılma sürecinde önemli başarılar elde edilmiştir.

Bugün Küba'da hırsızlık, gasp, cina- yet vb. gibi suçlar yok denebilecek ka- dar azdır. Artık hiçbir Kübalı kadın ha- yatta kalabilmek için bedenini satmak zorunda değildir. Küba halkı sosyaliz- min inşası ile birlikte, emperyalist-yoz kültürü alt ederek, kendi kültürüne sa- hip çıkmıştır. Devrimden sonra sürdü- rülen ideolojik ve kültürel mücadele halk kültürünü sosyalist kültürün yara- tılması doğrultusunda geliştirmiş, geri yanlarından arındırmıştır. **Güçlü bir halk ve vatan sevgisi, bağımsızlık tut- kusu** halkın manevi değerlerinin önem- li bir parçası haline gelmiştir. Küba em- peryalizmin yozlaştırma politikalarına karşı zaferin adıdır.

Kapitalizmin Restorasyonu, Yozlaşmanın Da Restorasyonudur

Sosyalist sistemin yıkılmasının he- men ardından, eski sosyalist, ilerici yö- netimlerin olduğu ülkelerde kapitaliz- min restorasyonu ile birlikte, son dere- ce çarpıcı bir olguya daha tanık olun- du. Bir çoğunda, kapitalizmle birlikte, yeniden emperyalist yoz kültür boy ve- riyordu.

Bu gelişmeyi, burjuvazi, tam bir piş- kinlik içinde o ülkelerin sosyalist, ilerici geçmişlerine bağlamaya kalkıştı. Eski sosyalist yönetimlerin bir sonucu gibi göstermeye çalıştı. Oysa, herşey çok açıktı; fuhuş ve bütün olarak yozlaşma, yeniden kapitalizmle birlikte ortaya çıkmıştı. Yine çok açıktı; fuhuş, yoksul- lukla, işsizlikle atbaşı gelişmişti.

Eski sosyalist ülkelerin bazılarında bu boyutlarda bir yozlaşmanın ortaya çıkışını, bu nesnel zemine rağmen, el- bette yine de normal görmüyoruz. Ol-

gunun -yozlaşmanın- kendisi değil, ama yozlaşmanın toplumu bu kadar kısa sürede teslim alması, sorunun sosyalist yönetim dönemine ilişkin bir yanı olduğunu da gösterir. Bunu da kısaca şöyle ortaya koyabiliriz: Sosyalist ülkelerde revizyonizmin ortaya çıkışıyla birlikte, yeni insanın yaratılmasına ideolojik ve kültürel açıdan yeterince önem verilmemeye başlanmıştır. Deyim yerindeyse, revizyonizmin hakim olmasına bağlı olarak **“ekonomist”** bir yaklaşım hakim olmuş, parti kitlelere yabancılaşmış, eğitim ve sosyalist ideolojinin, kültürün kitleler nezdinde gelişimi ihmal edilmeye başlamıştı. Sosyalizmin inşası ve zaferi kuşku yok ki, sadece ekonomik gelişmelere indirgenemezdi. İşte bu süreç, giderek kendi içinde bu ülkelerin halklarının ideolojik olarak zayıflamasına yolaçmıştır.

Buna rağmen SSCB ve diğer sosyalist ülkelerde, halk cumhuriyetlerinde, sosyalizm, toplumları olumlu değer yargıları ile donatmıştır. Dayanışma, paylaşma, eşitlik ve adalet, toplumsal düşünebilme, vatan ve halk sevgisi, farklı kültürlerde özgünlükler içerse de asgari bir sosyalist ahlak ve kültür ortaklığı yaratılmıştır.

Emperyalizme karşı ideolojik ve kültürel mücadelede sözünü ettiğimiz koşulların sonucu olarak ortaya çıkan yetersizlikler ise; yaratılan sosyalist değerlerin gelişmemesine, kalıcılaşmamasına neden olmuştur. Kapitalist restorasyon süreçleri henüz tamamlanmadan, henüz **karşı-devrimler yaşanmadan** devlet mekanizmasındaki yozlaşma, toplumsal şekillenişe, halkın kültürüne de yansımaya başlamıştır. Bencilik, vurdumduymazlık, gibi özellikler, bu anlamda daha karşı-devrimlerde önce toplumda yaygınlaşmaya başlamıştı. Sonrasında karşı-devrimlerle birlikte emperyalist-kapitalist sistemin yoğun saldırıları, zaten çözülmekte olan eski sosyalist ülke halklarını hızla savurdu. Böyle bir zeminde, halkın belli kesimleri içinde yozlaşma uç verdi.

Tablo ortadadır: Sosyalizm halkları kapitalizmin bataklığından kurtarmışken, emperyalizm, veya daha somut olarak kapitalizm, halkları yeniden o bataklığın çok daha dibine itmiştir. Sosyalizm halklara olumlu değerler kazandırırken, emperyalizm ise tüm bu olumlu değerleri halklardan çalmıştır.

Ahlaki değerler, aile ilişkileri, sosyalizmin yarattığı olumluluklar adım adım yerini emperyalizmin yoz kültürüne ve ideolojisine bıraktı. Eski sosyalist ülkelerde boy veren emperyalist kültür, kadını yeniden cinsel bir meta haline getirerek, fuhuşa sürükledi.

Örneğin, Rusya, Gürcistan, Romanya, Ukrayna gibi ülkelerden yüz binlerce kadın fuhuş için Türkiye'ye getirilirken, özellikle Balkan ülkelerinde fuhuş, mafyacılık yayılırken, en genel anlamda da sosyalizmin yerini alan emperyalist kültür, yeniden hırsızlık, yolsuzluk, cinayet, uyuşturucu, fuhuş gibi yozlukları üretmeye başlamıştır.

Kuşkusuz, halkın belli kesimlerinde eski değerleri kısmen de olsa koruyanlar, korumaya çalışanlar vardır. Nitekim, eski sosyalist ülkelerde yapılan araştırmalarda ve anketlerde, sık sık “eskiye özlem” olarak adlandırılan bir düşüncenin oldukça önemli oranlarda açığa çıkması, hem ekonomik, hem kültürel, sosyal boyutundan ayrı düşünülemez. Eski sosyalist ülkelerin halkları, bir yandan mevcut sistemdeki işsizliğe, yoksulluğa, eğitim sağlık gibi hizmetlerin paralı hale getirilmesine karşı, sosyalizmdeki eğitim, sağlık, konut hizmetlerini isterken, bir kısmı da mevcut yozlaşmaya bir tepki olarak eski düzeni, eski dönemi istemektedir.

Çünkü tablo ortadadır: Sosyalizm

“Her mahallede bir milyoner” yaratma zihniyetiyle hareket etmiş; halkta buna uygun bir kültürel şekillenme yaratmaya çalışmışlardır. Köşe dönmecilik, faydacılık, bencillik, bireycilik bu süreçle birlikte yaygınlaşmıştır.

halkları kapitalizmin bataklığından kurtarmışken, emperyalizm, veya daha somut olarak kapitalizm, halkları yeniden o bataklığın çok daha dibine itmiştir. Sosyalizm halklara olumlu değerler kazandırırken, emperyalizm ise tüm bu olumlu değerleri halklardan çalmıştır. Sosyalizmi yaşamış olanlar, iki düzen arasındaki devasa farkı sosyalizme olan özelemleriyle birlikte dile getirmektedirler.

Ülkemizdeki Yozlaşmanın Kaynağı Emperyalizmdir

Hangi konuda olursa olsun, karşı karşıya kalınan bir soruna doğru çözüm yolları bulabilmek ve çözümde başarılı olabilmek için sorunun nedenlerini, kaynağını doğru tespit etmek gerekir.

Egemen sınıflar yozlaştırma politikalarını halkları teslim almak için hayata geçirmektedirler. Zaten emperyalist-kapitalist sistemin varlığı yozlaşmanın bizzat nesnel zeminidir. Ülkemizde yozlaşmayı yaratan, körükleyen nedenler de bu gerçeklikten bağımsız değildir.

Ülkemizdeki yozlaşma sorununu ele alırken; başta ABD emperyalizmi olmak üzere, **emperyalizme bağımlılığı ve yeni-sömürgecilik ilişkilerini** göz önünde bulundurmak doğru-bilimsel yaklaşımın öncelikli koşuludur.

Anadolu halk kültürü dayanışmayı,

paylaşmayı içerir; bencilliği, bireyciliği mahkum eder. Anadolu halkı, komşusunun, ülkesinin insanının sorunlarına karşı duyarlı olan; saygıyı, sevgiyi, ahlaklı olmayı, haksızlığa karşı çıkıp adaletili olmayı yücelten, müsrifliği reddeden, namussuzluğu, çıkarıcılığı mahkum eden, onuruyla yaşamaya değer veren bir kültürün insanıdır. Anadolu halk kültürünün özünde tüm bunlar ve bunları tamamlayan **bağımsızlık** ve **vatan sevgisi** vardır. Bu kültürün taşıdığı her olumluluk emperyalizmin saldırısına maruz kalmıştır. On yıllara ve hayatın her alanına yayılan sistemli bir saldırı neticesinde Anadolu halklarının yüzyıllara dayanan olumlu kültürel özellikleri tahrip edilmiştir. Bugünkü kültürel şekillenişle, Anadolu halk kültürünün özü arasında oldukça büyük bir tezatlık vardır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, kapitalizmle, yozlaşma arasında mutlak bir bağ ve paralellik vardır. 1945’ten itibaren ülkemizde yukarıdan aşağıya çarpık bir şekilde kapitalizmin geliştirilmesi, işte bu anlamda aynı zamanda kapitalizme ait o yoz kültürün, burjuva bireyci ideolojisinin de geliştirilmesi demektir. Nitekim öyle oldu.

1945-46’lardan itibaren başlayan süreç, ülkemizin Amerikan emperyalizminin yeni-sömürgesi haline gelmeye başladığı yıllardır. Yeni-sömürgecilik ilişkileri çarpık bir kapitalist sistem yaratmıştır. Ekonomik yapıda ortaya çıkan çarpıklık, doğal olarak üst yapı kurumu olan kültürü de olumsuz olarak etkilemiştir. ‘45’lerden itibaren Anadolu halklarının kültürel şekillenışı, emperyalizmin ekonomik-siyasi-kültürel hegemonyası altında bozulmaya başlamıştır. Halkın değer yargıları programlı ve bilinçli bir politikanın sonucu olarak çeşitli biçimlerde ve boyutlarda dejene edilmiştir. Emperyalizmin işbirlikçileri yeni sömürgecilik ilişkilerini geliştirirken, “her mahallede bir milyoner” yaratma zihniyetiyle hareket etmiş; halkta buna uygun bir kültürel şekillen-

me yaratmaya çalışmışlardır. **Köşe dönmeçilik, faydacılık, bencillik, bireycilik** bu süreçle birlikte yaygınlaşmıştır.

Emperyalizm ancak bir halkın kültürünü değiştirebildiği, kendi ihtiyaçları doğrultusunda yeniden şekillendirebildiği oranda işgalini sürdürebilir. Ülkemizde de yapılmaya çalışılan bu olmuştur. Emperyalizmin halka dayattığı kültürün esası, **bencillik, bireycilik kültürüdür**. Burjuva ideolojisinin özü de budur zaten. Bu kültür, geniş kitlelere empoze edilebildiği ölçüde, sömürücü egemen sınıflar rahatlar. Çünkü, bencil, kendinden başkasını düşünmeyen bir ideolojiyle şekillendirilmiş kitleler, emperyalizmin adaletsiz sömürü düzenini sorgulamaz, bu düzenin içinde yer alır, düzenden pay almak için uğraşır, köşeyi dönmek için fırsat kollar, bunun için zulme, zalime ortak olur veya en azından boyun eğer. Dolayısıyla, sonuç olarak **sistemin bir parçası** haline gelir.

Halka dayatılan **tüketim kültürüdür**. Bu kültürle ihtiyaca göre şekillenen bir tüketim yerine, tüketmenin amaçlaştığı bir tüketime yöneltilir kitleler. Fakat tüketim kültürü, sadece bir “ekonomik davranış” biçimi değildir. Tüketim kültürü, ideolojik boyutları olan bir kültürdür. **İdealsiz, ideolojisiz bir yaşamın adıdır tüketim kültürü. Tüketmek, yaşamdaki tek amaç** haline dönüşmüştür.

Emperyalist yoz kültürün halka empoze edilmesi işbirlikçiler eliyle gerçekleşmektedir. Yeni-sömürgecilik ilişkileri sürecinde iktidarda olan, emperyalizm adına yöneten oligarşi halka yönelik kapsamlı yozlaştırma politikasını hayatın her alanında ve birçok yöntemle sürdürülmüştür.

12 Eylül Amerikancı Faşist Cuntası, halkın yozlaştırılmasında bir dönüm noktasıdır. Cunta sonrasında yozlaşma hız kazanmıştır. Kuşkusuz bu kendiliğinden bir hız kazanma değildir. Emperyalizm ve cuntacılar, bunun önünü iradi olarak açmışlardır. Devrimci mü-

Tüketim kültürü, ideolojik boyutları olan bir kültürdür. İdealsiz, ideolojisiz bir yaşamın adıdır tüketim kültürü. Tüketmek, yaşamdaki tek amaç haline dönüşmüştür.

cadelenin büyümesi, halk kitlelerinin emperyalizme ve işbirlikçilerin düzenine karşı duyduğu hoşnutsuzluğun artması karşısında, emperyalizmin ve oligarşinin bulduğu çare, faşist cuntadır. Cuntanın faşist terörüdür. Yozlaştırma politikaları da bu faşist terörü tamamlayan bir parçadır. Bu yoğun yozlaştırma saldırısı, kültürel kuşatma bugün de devam etmektedir. Kuşatma eğitimden, kültür-sanata, gazetelerden televizyonlara, futboldan internete, eğlence anlayışından sinemaya, cinsellikten çeteciliğe, kredili yaşamdan şans oyunlarına... kadar hayatın her alanında.

Eğitim: Eğitimin niteliğini ve biçimini belirleyen sistemin sınıfsal karakteridir. Ülkemizde de eğitim sistemi, emperyalizmin ve işbirlikçi oligarşinin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Yeni sömürgecilik ilişkileriyle birlikte kapitalist sisteme uygun kafalar yetiştirmek eğitimin esas amacı haline getirilirken, özellikle de 12 Eylül sonrasında, eğitim yozlaştırmanın, bireycileştirmenin önemli bir aracı haline getirilmiştir. Okumayan, öğrenmeyen, ülkedeki ve dünyadaki gelişmelere, sorunlara karşı duyarsız kalan, bilgiye ve bilime değer vermeyen, eğlence düşkünü bir gençlik yaratılmasında önemli bir başarı elde edilmiştir. Hedef, emperyalist kültür tarafından zapdedilmiş bir gençlik yaratmaktır. Bu hedefe karşı çıkan, emperyalizmin yoz kültürüne karşı halkın kültürünü savunan yurtsever, ilerici, devrimci öğrenciler, öğretim görevlileri, öğretmenler ise baskı altına alınmış, okullardan uzaklaştırılmışlar-

Ancak daha belirleyici olan; uyuşturucunun bir yozlaştırma aracı olarak kullanılmasıdır. Emperyalistler ve işbirlikçileri kelimenin tam anlamıyla halkı uyuşturmak ve uyuşturarak yönetmek istemektedirler.

dır. Bugün de aynı durum geçerlidir.

Bilim üretmesi ve bilimsel-demokratik bir eğitim vermesi gereken üniversiteler, yoz kültürün, her türlü gerici ideolojinin pompalandığı yerler haline getirilmiştir. Her türlü devrimci gelişme, örgütlenme, devrimcilerin düzenlediği kültürel faaliyetler, terörle, yasaklarla engellenirken, burjuvazinin yoz kültürünü yayan her türlü faaliyet serbesttir. Hatta bizzat üniversite idarelerinin teşviğiyle, alkol tekellerinin sponsorluğunda, her türlü rezillik, “öğrenci şenliği” gibi adlar altında organize edilebilmektedir. Devrimci kültürel faaliyetleri engellemenin tek bir anlamı vardır zaten: Yoz kültürün gelişmesini istemek. Üniversite yönetimlerinin her yerde yaptığı da budur.

Sadece üniversiteler değil, liseler ve hatta ilköğretim okullarında dahi yozlaştırma politikası kendini çeşitli biçimlerde hissettirmektedir. Buralarda kişilik oluşumu aşamasındaki çocuklar, gençler daha halk kültürünü tam olarak tanıyamadan, yoz kültürün etkisi altına girmektedirler. Uyuşturucu ortaokullara kadar yayılmıştır. Çeteleşme, aileden uzaklaşma, ahlaki açıdan çarpık bir gelişim ortaokul ve lise yıllarında başlamaktadır.

Uyuşturucu: Emperyalizmin ve işbirlikçi oligarşinin halkı teslim alma, yozlaştırma politikasında kullandığı araçlardan biri de uyuşturucudur. Uyuşturucunun iki boyutu vardır. Birincisi, **ekonomik** boyutudur. Emperyalist

tekeller için uyuşturucu, milyar dolarlarla ifade edilen bir pazar demektir. Emperyalist tekellerin uyuşturucu işini doğrudan yapıp yapmaması, çeşitli mafya kuruluşlarını aracı olarak kullanmaları çok önemli değildir; sonuçta piyasaya giren o para, tekellere gitmektedir; dahası, bir çok ülkede de zaten bizzat devletin kontrolü altındadır uyuşturucu ve sistemin önemli bir finans kaynağıdır.

Pazarının büyüklüğü ve elde edilen kârın devasa ölçülerdeki büyüklüğü nedeniyle, emperyalist tekeller ve ülkemizde uyuşturucu ticaretinden gelir elde eden kesimler kullanımını yaygınlaştırma çabası içindedirler. Ancak daha belirleyici olan; **uyuşturucunun bir yozlaştırma aracı olarak kullanılmasıdır.** Emperyalistler ve işbirlikçileri kelimenin tam anlamıyla halkı uyuşturmak ve uyuşturarak yönetmek istemektedirler. Çünkü böyle bir halk daha kolay yönetilir ve daha kolay sömürülür. Hiçbir haksızlığa tepki göstermez. Zulüm ve sömürü düzenine karşı mücadele edemez.

Çeşitli emperyalist uluslararası kurumların ve oligarşik devletin zaman zaman **“uyuşturucuya karşı”** operasyonlar düzenlemeleri, uyuşturucu kullanımını sınırlamaya yönelik kampanyalar düzenlemeleri, yukarıda belirttiğimiz gerçekleri değiştirmemektedir. Emperyalistler ve oligarşik devlet, uyuşturucuyu yaygınlaştırmaya çalışırken, hem ticaretinin, hem yaygınlaşmasının iplerini sürekli olarak kendi ellerinde tutmak isterler. Uyuşturucu elbette, kapitalist üretimi aksatacak, sistemin kendi mekanizmalarının çalışmasını engelleyecek boyutlara da ulaşmamalıdır. Sistemin çizdiği sınır budur.

Polisin uyuşturucu çetelerine, satıcılarına yönelik operasyonları da bu anlamda tam bir adlatmacadır. Bu operasyonlar, bir yanıyla **devletin aklanması** için gereklidir; zaman zaman diğer yanıyla kendi aralarındaki çıkar ça-

tışmalarının sonucu da olabilir.

Gerçek şudur ki, emperyalist ülkelerde de, bizim gibi ülkelerde de kitle iletişim araçlarıyla uyuşturucu özendirilmektedir. Keza, uyuşturucu, her yerde kolayca ulaşılabilir bir “ürün” durumuna getirilmiştir. Öyle bir hale gelmiştir ki artık uyuşturucu “leblebi çekirdek” gibi satılmaktadır. Polisin koruması altındaki satıcılar okul kapılarında, üniversite kampüslerinde, kantinlerinde, gecekondu semtlerinde, şehirlerin “yozlaşmayla, gayri-meşrulukla” özdeşleşmiş semtlerinde cirit atmaktadır. Uyuşturucu her fiyatta ve çeşitlilikte sunulmaktadır.

Fuhuş: Fuhuş ekonomik, sosyal, kültürel olarak kapitalizmin yarattığı bir sonuçtur. Fuhuş sektörü milyonlara dolarlara ulaşan bir pazara sahiptir. Halkların ahlaki değerlerine yönelik sistemli bir yozlaştırma aracıdır. Fuhuş sektörü doğrudan devlet eliyle, veya devletin göz yummasıyla ya da dolaylı biçimlerde oluşturulmuştur ve sürekli olarak da genişlemektedir. Ülkemizde yüzbinlerce kadın, genç kız ekonomik nedenlerle fuhuş batağına sürüklenmiştir. Bunda elbette yalnızca ekonomik nedenler belirleyici değildir. **Ekonomik nedenler fuhuşa, kadın ticaretine zemin hazırlamaktadır.** Bu zemin, halkın değerlerinin aşınmasıyla birleşince, işte orada fuhuş normal görülmeye, kanıksanmaya başlanmaktadır. Burada en önemli olgulardan biri, burjuvazinin kadını bir cinsel meta olarak görmesi ve bu anlayışı da topluma eğitimiyle, medyasıyla, dizileriyle, dayatmasıdır. Fuhuşu, bu anlamda kanıksatan bir kültürel ortam söz konusudur. Aleni fahişelik, “aşk” diye sunulabilmekte, evlilikte aldatma gayet normal bir davranış gibi sunulabilmektedir.

Tıpkı uyuşturucuda olduğu gibi zaman zaman devletin “fuhuşa karşı mücadelesi”, “kadın ticaretine karşı operasyonları” gündeme gelir. Bunların da

Oligarşik devlet fuhuşa zemin yaratmaktadır. Daha da önemlisi fuhuş sektörü devlet eliyle ve kontrolünde işlemektedir. Fuhuşa yasal çerçevede izin veren, vergilendiren bir devlet, fuhuşa ve kadın ticaretine de karşı olamaz.

göstermelik ve devletin kendini bu mekanizmanın dışında gösterme çabasından ibaret olduğunu söylemek mümkündür. Oligarşik devlet fuhuşa zemin yaratmaktadır. Daha da önemlisi fuhuş sektörü devlet eliyle ve kontrolünde işlemektedir. Fuhuşa **yasal çerçevede izin veren, vergilendiren** bir devlet, fuhuşa ve kadın ticaretine de karşı olamaz. **Oligarşik devlet (ve bütün olarak kapitalizm) fahişeliği bir “meslek” olarak görmekte** ve yasal kılıf için “vesika” dağıtmaktadır. Fuhuşun, fahişeliğin ve yozlaşmanın yaygınlığını ifade etmesi açısından, bugün **27.000 kadının vesika için sıra bekliyor olması** oldukça çarpıcıdır.

6. filo ülkemize geldiğinde İstanbul’daki genelev sayısını arttıran, genelevleri bakımdan geçiren de oligarşik devlettir. Bugün de İncirlik’te görevli Amerikan askeri personeli için İncirlik diskolar, barlar ve genelevlerle doldurulmuştur. Fuhuş, kapitalizmde, “genelev”, “randevuevi” gibi adlar altında normal görülmektedir; asıl sorun budur. Bu ahlaksızlık, bu çürüme, normal görüldüğü için, bunu fuhuşun ticaretin bir biçimi olarak görülmesi izlemektedir.

Fuhuşun yasal bir ekonomik faaliyet olarak kabul edilmesinin ve sistem için ciddi bir gelir kaynağı olmasının en önemli göstergelerinden biri, ülkemizde bir genelev patroniçesi olan Manukyan’ın **vergi rekortmeni** olabilmesidir. Manukyanlar’ı yaratan, meşrulaştıran

Sistem, kumar ve şans oyunları ile halka kısa yoldan köşe dönme kültürünü empoze eder. Bununla da nedeni olduğu açlığı, yoksulluğu, işsizliği ve bunlara karşı duyulan öfkeyi tehlike olmaktan çıkarmayı hedefler.

ve ona “*en çok vergi ödeyen vergi mükellefi*” ödülü verip, “*en dürüst, en namuslu vergi mükellefi*” ilan eden devletin kendisidir. **Fuhuştan, tüm düzen güçleri kazanmaktadır. Mafya** kazanmaktadır. Kadın ticaretinden elde edilen paranın “**vergilendirilmesiyle**” **devlet** kazanmaktadır. Vergi olarak toplanan paralara el koyarak veya mafyayla işbirliği içinde **tekelci burjuvazi** kazanmaktadır. Fuhuşun her biçimine göz yummak karşılığında avantajlar elde eden **bürokrasi** kazanmaktadır. Kısacası, fuhuş alanında dönen meblağlardan egemen sınıflar ve devlet büyük rantlar elde etmektedir.

Türkiye kadın ticaretinde mafyacılının çok rahat kullanabildiği bir ülkedir. On binlerce kadın fuhuş için Türkiye’ye gelmekte ya da Türkiye üzerinden Avrupa ülkelerine geçirilmektedir. Bütün bu yoğun ticaretin ve trafiğin oligarşik devletin bilgisi ve kontrolü haricinde olduğunu düşünmek mümkün değildir. Fuhuşa verilen bu “izin ve icazet”in hem ekonomik, hem kültürel amacı vardır. Fuhuşun yaygınlaştırılmasında elbette asıl belirleyici olan; halkın ahlaki değerlerinin yok edilmesi, halkın çürütülmesidir.

Kumar ve ‘Şans’ Oyunları:

Emperyalist-kapitalist sistem açlık, yoksulluk ve işsizlik üretir. Halkın içinde bulunduğu yoksullukla boğuşması, sürekli bir durumdur. Ama geniş halk kitleleri, ne yaparlarsa yapsınlar, yok-

sulluktan kurtulamazlar. Bu nedenledir ki, “daha iyi bir yaşam”, geniş halk kitlelerinin hiç bitmeyen özlemi durumundadır. Bu özlemi şu veya bu biçimde duymayan genel olarak yoktur. Yoksulluğun, işsizliğin çözümü ve daha iyi bir yaşam elbette mücadele ve nihayetinde sömürü düzeninin yıkılmasıyla gerçekleşebilir. İşte halkın bu gerçeğin bilincine ulaşamaması ve mücadeleyle yönelmemesi için sömürücü egemen sınıflar, kitlelere **sahte, suni “kurtuluş”lar, bireysel “çözüm”ler** sunarlar. Sistem, kumar ve şans oyunları ile halka kısa yoldan **köşe dönme kültürünü** empoze eder. Bununla da nedeni olduğu açlığı, yoksulluğu, işsizliği ve bunlara karşı duyulan öfkeyi tehlike olmaktan çıkarmayı hedefler.

Daha elit bir kesime yönelik olan lüks kumarhaneler, buralarda dönen paralar ve bunların devletle doğrudan ilişkileri ayrıca ele alınabilecek konulardır. Bizim burada asıl üzerinde durmak istediğimiz elbette kumarın kitlelere yönelik boyutudur. Oligarşi kumar ve şans oyunlarını daha çok halka yönelik yozlaştırma politikasının bir aracı olarak ele almakta ve yaygınlaştırmaktadır. Özellikle emekçi-yoksul semtlerinde, gecekondu mahallelerinde kiraathanelerin, “kulüp”lerin çoğalması, dolaylı ve ya dolaysız, kumarın yaygınlaştırılması, “küçük çaplı” kumarın adeta masumlaştırılıp meşrulaştırılması, bu politikanın sonucudur. İşsizlik, yoksulluk ve kültürel dejenerasyon, yozlaşma, sosyal kültürel imkanın darlığı, yoksul emekçi halkı kahve kültürüne yöneltmekte, buralar da yer yer kumara açılan bir kapıya dönüşebilmektedir.

Kumar oynatılan kahvehanelerden, klüplerden ve benzeri işletmelerden polis, dolayısıyla da devletin bilgisi vardır. Ancak devlet yozlaştırmanın bir aracı olarak kullandığı kumarı engellemeyi düşünmez genellikle. Dahası kumardan da gelir elde eder. Polisin kumar oynatan yerlerden düzenli olarak

nemalanması da bunun bir parçasıdır. Kumar oynayan elindekini, avucunda-kini kaybeder. Yoksulluk, ekonomik ve sosyal sorunlar daha da boyutlanır. Bu durum gayri-meşru, ahlaksız işlere de zemin hazırlar.

Şans oyunları da öz itibarıyla **kumar**dır. Bizzat **devlet tarafından** oynatılmaktadır. Öyle ki devletin şans oyunlarını organize eden, denetleyen bir kurumu bile vardır. Bu durumda adına “Şans oyunları” denilen bu mekanizmeyi, **resmi kumar** olarak adlandırmak mümkündür. Bu tür oyunlar o kadar ilgi görmektedir ki, devlet piyasaya her gün yeni bir oyun çıkartmaktadır. **Spor toto** ve **Milli Piyango** ile başlayan bu furya, bugün sayısal loto, şans topu, on numara, kazı kazan, iddia, at yarışı ve benzeri daha bir çok biçimde çoğalarak, yaygınlaşarak sürdürülmektedir. Hemen her mahallede, okulların yanı başlarında bu oyunların oynatıldığı bayiiiler bulunmaktadır. Oyunlarla ilgili bilgi veren, yönlendirmelerde bulunan özel gazeteler, internet siteleri ve reklam yapan, televizyon ve radyo kanalları açılmıştır. Yoksul halkın hiç de küçümsenmeyecek orandaki bir kesimi, içinde bulunduğu koşullardan kurtulmak için çaresizlik ve bilinçsizlikle bu oyunlara yönelmektedir.

Olayın sömürü boyutu da önemlidir. Resmi kumar oyunlarından yapılan büyük orandaki kesintiler, devlet bütçesine aktarılmaktadır. Devletin çeşitli kurumları buradan finanse edilmekte, en büyük pay ise orduya ve silahlanmaya gitmektedir.

Herşeyden önce resmi kumar oyunları ile kapitalizmin yarattığı umutsuzluk ortamı içinde **kitlelere “umut” satılır**. Esasında halkın bu düzenden **kurtuluş umutları törpülenir**. Şans oyunları insanca yaşam özlemini bireyselleştirir ve hep **hayal** olarak kalmasını sağlar. Kitleler köşeyi dönme peşinde koşan kalabalıklar haline getirilir.

Çeteleşmenin, mafyacılığın pıtrak gibi çoğaldığı yoksul mahalleler düzenin en çok korktuğu bölgelerdir. Halkların devrimci ayaklanmalarının, isyanının ve örgütlenmelerinin merkezleridir.

Çeteleşme: Bugün çok açık, gözle görülebilen bir gerçektir; çetecilik, mafyacılık **yoksul gecekondü semtlerinde** hızla çoğalmaktadır. Daha doğru bir deyişle de **çoğaltılmaktadır**. Çetelerin artış gösterdiği yoksul mahalleler, özellikle, geçmişte ve bugün **devrimci mücadelenin etkin olduğu mahallelerdir**.

Çetelerin ortaya çıkarılması, yaygınlaştırılması oligarşinin yozlaştırma politikasıyla doğrudan ilişkilidir. Emperyalizm adına yöneten oligarşi, işsiz ve iş bulma umudu kalmamış, yoksul halkın yaşadığı mahallelerde çeteleşmeyi, mafyacılığı teşvik etmektedir.

Çeteleşmenin, mafyacılığın pıtrak gibi çoğaldığı yoksul mahalleler düzenin en çok korktuğu bölgelerdir. Halkların devrimci ayaklanmalarının, isyanının ve örgütlenmelerinin merkezleridir. Ki esas olarak devrimci potansiyelelin güçlü olduğu yerler de buralardır. Bu nedenle egemenler halkın isyanını engellemek, halkı kontrol altında tutmak, sindirmek için yoksul gecekondü semtlerini daha çok önemsemektedirler. İşte bu önemin bir parçası da, bu semtleri bir yandan polis terörü altında tutarken, bir yandan da dejenerasyonu körüklemektir.

Çete üyeleri çoğunlukla yoksul halktan insanlardır. Gençler düzenin her türlü kirli işine bulaşır bu çetelerle. Kısmen da tamamen devlet kontrolündeki çetelere girenler, kendi halkına karşı da baskı aracı olarak kullanılırlar. Yozlaşmış, halk kültürüne yabancılaş-

Futbol, yalnız, örgütsüz, kendini ifade edebileceği bir imkandan, kendini bir kolektifin bir parçası olarak görebileceği ilişkilerden yoksun halk kitleleri için bir aidiyet olgusu, bir kimlik sunar.

miş, çetelerin batağına düşmüş insanlar çeşitli biçimlerde halka zarar verebilir ve hatta devrimcileri, halkı hedef alan, **devletin tetikçilerine** dönüştürülebilirler.

Yozluğun, çürümenin bir boyutu olan çeteler ve mafya, aynı zamanda uyuşturucu, alkol, fuhuş, kumar, hırsızlık gibi işlerle ilgilidirler.

Çetecilik ve mafya kültürü, halka çeşitli yöntemlerle empoze edilir. TV dizileriyle, filmlerle, Polat Alemdar'larla ve onların sahte yaşamlarıyla özendirilir.

Futbol: Emperyalizm ve işbirlikçiler için yozlaştırma politikasının en sonuç alıcı araçlarından biri de hiç şüphesiz futboldur. Portekiz'de cunta şefi faşist diktatör Salazar'ın meşhur **3 F'sinden** biri futboldur. (3 F: Futbol, fiesta, fado) Futbol, daha tam bir deyişle bir kültüre, bir yaşam tarzına dönüşen **"futbolculuk"**, kitleleri **apolitikleştirme** aracı durumundadır bugün. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de, özellikle 12 Eylül sonrasında futbol yozlaştırma, apolitikleştirme saldırısının başlıca araçlarından biri haline gelmiştir. Çünkü futbol, en başta, halkı kendi sorunlarından uzaklaştırmanın en elverişli araçlarından biridir.

Futbol, yalnız, örgütsüz, kendini ifade edebileceği bir imkandan, kendini bir kolektifin bir parçası olarak görebileceği ilişkilerden yoksun halk kitleleri için bir aidiyet olgusu, bir kimlik sunar. FB'li, GS'li, BJK'li olmak, artık bir bü-

tünün bir parçası olmaktır; öyle algılanması istenir. "Siyasetle ilgilenmeyen, sağla-solla işi olmayan" gençler, halktan insanlar tuttukları takımın "ölümüne" taraftarı haline gelirler. Tuttukları takım aslında onların kişisel başarı özlemini temsil etmektedir. Ve böylelikle takımı kazandıkça, takımı başarılı oldukça taraftarı da kazanır(!) Oysa kazandığı hiçbir şey yoktur. Esasında da bugününden, geleceğinden kaybeder.

Tribünleri dolduran taraftar kitlesinin bir bölümü, "futbolculuğun" kelimenin tam anlamıyla yaşam tarzına dönüştüğü bir kitledir. Bu kitle çeşitli şehirlerde, mafyacıların, sivil faşistlerin denetiminde ve yozlaşmanın en derin yaşandığı kesimlerden biridir. Bunlar aracılığıyla körüklenen **"Taraftar kavgaları"**yla halk arasında nifak tohumları ekilmektedir.

Bu dejenere kesimin saldırganlıkları zaman zaman burjuvazi tarafından da "trübün terörü" gibi klişelerle güya eleştirilir. Ancak söz konusu olan, burjuvazinin her şekilde körüklediği yozlaşmanın bir alandaki yansımasından başka bir şey değildir. "Holiganizm", "trübün terörü" gibi kavramlar bu sorunu yaratan düzen temsilcileri tarafından kendi sorumluluklarını örtbas etmek için üretilmiştir. Burjuvazi cenahından gösterilen tepkiler, göstermeliktir.

Taraftar grupları çoğunlukla yozlaştırma saldırısının üzerlerinde etkili olduğu gençlerden oluşmaktadır. Bu gruplar tarafından çıkarılan kavgalarda ölümler, yaralanmalar sıkça gündeme gelmektedir. Yine bu gruplara mensup gençler arasında uyuşturucu ve alkol kullanımı da körüklenmektedir. Kısacası, artık ne futbol, sadece bi spordur, ne de taraftarlık, sadece bir seyircilik konumudur.

Futbol, bir diğer yönüyle de, gençlerimize kısa yoldan köşe dönme kültürünü empoze etmektedir. Futbolcuların yaşamları, aldıkları astronomik ücretler; yoksul halk çocukları için futbol,

futbolculuğu cazip hale getirmektedir. “Okuyup da büyük adam olmanın” yerini futbolcu olup, hem zengin hem meşhur bir insan olma özlemi almaktadır.

İnternet ve İnternet Kafeler:

İnternet teknolojisi yaşamın her alanına girmiştir ve internetten uzak kalmak günümüzde artık pek de mümkün değildir. Kullanmak ve yararlanmak doğru ve gerekli olmaktadır. Ancak internet, teknolojik boyutu dışında kendi kültürünü ve yozlaştırıcı etkilerini de beraberinde getirmektedir. İnternette, oyunlar, chat, pornografi, sosyal ilişkileri engelleyen sanallık, beyinleri teslim almaktadır. Etki alanı düşünüldüğünde internet, emperyalist yoz kültürün yaygınlaştırılmasında egemenler için güçlü bir araç haline gelmiştir. Bir bağımlılık haline gelen internet ve bilgisayar oyunları, gençleri, düşünmeyen, çevresine duyarsızlaşmış, gerçek yaşamdan kopmuş, şekilsizleşmiş bireyler haline getirmektedir.

İnternette ile yozlaşmanın büyümesini sağlayan araçlardan bir diğeri pornografi ve kumar siteleridir. Bu siteler en fazla ziyaret edilen sitelerin başında gelmektedir. Türkiye’nin intirnetteki **çocuk pornografisinde 1. sırada** olması, ülkemizde yozlaşmanın ulaştığı boyutu göstermesi açısından oldukça utanç vericidir.

Polisin-devletin internet sistemi ve internet kafeler üzerindeki denetimi ise politiktir. Basit önlemlerle, site filtreleri ile pornografi, kumar siteler önlenebilecekken, düzen bunları engellemek için hiçbir şey yapmamaktadır. Ancak devrimci-demokrat basının,devrimci demokrat kurum ve örgütlerin sitelerini hem merkezi olarak yasaklamakta hem de kafe kafe gezerek bu sitelere girilmesini engellemektedir.

Kısacası, internetin yozlaşma yayması, dejenerasyona aracılık etmesi, gençlerimizi çocuklarımızı teslim alma-

Polisin-devletin internet sistemi ve internet kafeler üzerindeki denetimi ise politiktir. Basit önlemlerle, site filtreleri ile pornografi, kumar siteler önlenebilecekken, düzen bunları engellemek için hiçbir şey yapmamaktadır.

SI SERBESTTİR!

Barlar, Pavyonlar, Diskolar:

Emperyalist yoz kültürü yaygınlaştırmak, halk kültürünü yok etmek için bar, pavyon gibi işletmeler de birer araçtır. Hayatın her alanında olduğu gibi **egence** anlayışında da emperyalizm kendi çürümüş kültürünü dayatmıştır. Önceleri şehir merkezlerinde bulunan müzikholler, gazinolar, barlar günümüzde yoksul gecekondu mahallelerine kadar yaygınlaşmıştır. Buralarda alkol tüketimi ile birlikte uyuşturucu ve fuhuş da söz konusudur.

Diskolar, barlar daha çok gençliği hedef alan, gençliğe cazip gelen “egence” merkezleridir. Gençler televizyon aracılığıyla, magazin kültürüyle, ünlülerin yaşamlarına ve disko, bar gibi yerlerde sunulan yozluğa özenir hale getirilmektedir. Düzen, beyinleri teslim almada bu ve benzeri yerlerin önemini bildiği için bu tür yerleri yaygınlaştırmaktadır. Geçmişte sadece zenginlerin gidebildiği yerler olan “disko”lar, artık 1-2 günlük harçlığıyla bir lise öğrencisinin bile gidebileceği yerlerdir. Daha doğrusu, düzen, bu yozlaşma mekanlarının **“her keseye göre”** olan çeşitlerini yaratmıştır.

Bu tür işletmelerle hayata geçirilen yozlaştırma, toplumun ve gençliğin bütün kesimlerine hitap edecek çeşitliktir. Rock müzik sevene rock barlar, elektro-tekno müzik sevene tekno barlar, arabesk-fantazi sevene pavyonlar,

Burjuva ideolojisinin, emperyalist kültürün, apolitikliğin ve dejenerasyonun, bilinç bulanıklığının, gerici-şovenist ideolojinin, her türlü sapkınlığın halka taşınmasında en büyük görevi üstlenmiş düzen organlarıdır.

müzikholler, türkü-halk müziği sevene türkü barlar.. hizmet sunmaktadır. Son saydığımız türkü barlar, dejenerasyonun “**en sinsî**” biçimiyle yaşandığı yerler olması açısından özel olarak ele alınmalıdır.

Basın Yayın ve Diziler: Emperyalizmin yozlaştırma politikası çok çeşitli araçlarla hayata geçiriliyor olsa da, bunların içinde en belirleyici, en etkileyici olan hangisidir diye sorulacak olursa, kuşku yok ki, en başta sayılması gereken, burjuva basın yayın organlarıdır. Burjuva basın yayın ve genel olarak düzenin denetimindeki tüm diğer iletişim araçları, **burjuva ideolojisinin, emperyalist kültürün, apolitikliğin ve dejenerasyonun, bilinç bulanıklığının, gerici-şovenist ideolojinin, her türlü sapkınlığın** halka taşınmasında en büyük görevi üstlenmiş düzen organlarıdır.

Düzenin iletişim araçları içinde ise, yazılı ve işitsel araçlardan ziyade televizyon belirleyicidir. Televizyonlar programlarla, dizilerle, filmlerle, şovlarla, reklamlarla, hatta tartışma programlarıyla, haber kuşaklarıyla, kişileri belli bir biçimde yaşamaya, belli bir biçimde düşünmeye zorlarlar. Beyinler sanal bir dünya içerisine hapsedilir.

Özellikle diziler, halkı belli biçimde yönlendirmenin, halka kendi yaşadığı sorunları, açlığı, yoksulluğu, bunların sorumlularını unutturmanın yeni ve en gözde araçları haline gelmiştir. Düzenin sahipleri, dizilerden hem büyük paralar

kazandırıyor olması, hem de halkı gerçeklikten bu kadar güçlü bir biçimde koparması nedeniyle son derece memnundurlar. İnsanlar, kelimenin gerçek anlamıyla “dizi manyağı” haline getirilmekte, diziler aracılığıyla bu sahte dünyaya bağlanmaktadır. Haftanın her gününde farklı bir dizi ile televizyona bağımlı hale getirilmiş bir kitle oluşturulmuştur.

Televizyonlardaki diziler, filmler ve diğer tür programlar da, her kesime, her yaş grubuna cevap verebilecek şekilde çok ve çeşitlidir. Burjuva basın ve televizyonların düzen açısından yerine getirdikleri en önemli misyonlarından biri de, **tüketim kültürünü** pompalamalarıdır. Kapitalizm, reklamlarla daha fazla tüketim, daha fazla kar hedeflerken, ideolojik anlamda da tüketmeyi amaçlaştıran kitleler yaratmaktadır. Tüketim kültüründe, kitlelerin sürekli ve çılgınca tüketmesi, her şeyin markasına sahip olması, **modernliğin, özgürlüğün** göstergesi olarak lanse edilmektedir.

Düzen halka gerçekleri anlatacak, yol gösterecek, kurtuluşa götürecek devrimcilerin tanınmasını engellemek için elinden geleni yapmaktadır. Bütün engellemelere rağmen geniş halk kitleleri tarafından tanınan devrimcileri karalamak, gözden düşürmek için her türlü yöntemlere başvurur. Kitlelerin sömürüye, zulme karşı, adalet için, özgürlük için dövüşmüş, cüretli, fedakar gerçek kahramanlara özenmelerini önlemek için de, onlara medya aracılığıyla başka “modeller” sunar.

Düzenin kahramanları, modelleri, özgürlüğü, özgür olmayı çarpıtarak çıkarlar kitlelerin karşısına... Özgürlüğü Coca Cola içmekle veya falan markayı kullanmakla özdeşleştiren bu tipler, düzen tarafından gençliğe model olara sunulur. Düzenin kahramanları **bireysel kurtuluşun** propagandasını yapar; ancak onlar gibi olunduğunda lüks bir hayata kavuşabileceği anlatılır.

Düzenin sunduğu bu modeller, bugün halkın değişik kesimlerini değişik düzeylerde etkilemektedir; modeller, insanların giyiminden, konuşmasına, esprisinden kullandığı tüketim malzemelerinin markasına kadar çeşitli konularda yönlendirici olmaktadır. Polat Alemdar gibi giyinmek, konuşmak dar bir kesimde de olsa, bir dejenerasyon örneği olarak karşımıza çıkabilmektedir. Televizyon dizilerinde ve filmlerde mizah adına yaratılan tipler, onların esprileri; kitlelerin dilini, üslup ve mizah anlayışını **dejenere** etmektedir. “Sanatçı” adı verilen soytarıların giydikleri, kullandıkları her şey, “moda” olmakta, insanlar yoksulluğun boyutu ne derece büyük olursa olsun yine de onlara benzeyebilmek için kılıktan kılığa girmektedir. Kısacası, haberin, bilginin akışının sağlanabileceği, gerçeklerin gösterilebileceği araçlar olan basın ve yayın organları bu durumda, düzen açısından yozlaşmanın kanalları olarak hizmet etmektedirler.

Ne Yapmalıyız?

Hiç şüphesiz emperyalizmin halkı yozlaştırma saldırısı saydıklarımızdan çok daha çeşitli ve yaygın araçlar ve yöntemlerle sürmektedir. Emperyalizmin ve işbirlikçi oligarşinin yozlaştırmada hali hazırda hatırı sayılır derecede başarılı olduğu da bir gerçektir. Hayatın her anında ve alanında karşımıza çıkan örnekler; halk kültüründeki dejenerasyonun ve yozlaşmanın ulaştığı boyutlar göstermektedir. Yozlaştırmayla hedeflenen halkın teslim alınmasıysa, buna karşı mücadelenin gerekliliği de tartışmasıdır. Aslolan doğru mücadele yöntemlerini ve araçlarını bulabilmektir.

Emperyalizmin yozlaştırma politikalarına nasıl karşı koyacağız? Halkımızı, halk kültürümüzü nasıl koruyacak ve geliştireceğiz?

Emperyalist-yoz kültüre karşı alternatif olan halk kültürünü ve devrimci kültürü biz de aynı çok yönlülükle halka taşımalıyız. Hayatın her anında, her alanında alternatifini sunmak, alternatif olmak durumundayız.

Her şeyden önce emperyalizme ve işbirlikçi oligarşiye karşı yürüttüğümüz mücadelenin **ideolojik-kültürel boyutlarını doğru kavrayıp-kavratmalıyız**. Emperyalizmin kuşatması kapsamlı ve çok yönlüdür. Emperyalist-yoz kültüre karşı alternatif olan halk kültürünü ve devrimci kültürü biz de aynı çok yönlülükle halka taşımalıyız. Hayatın her anında, her alanında alternatifini sunmak, alternatif olmak durumundayız.

Halk yirmidört saat yozlaştırma saldırısına maruz kalmaktadır. Bu gerçekten hareket ederek politikalarımızla, pratiğimizle halkın günlük yaşamına girebilmeliyiz. Emperyalizmin saldırılarını etkisiz kılmak için halkımıza düzen gerçeğini, emperyalizmi, rahatsızlığını hissetsin ya da hissetmesin yozlaşma olgusunu, emperyalizmin hedeflerini ısrarla anlatmalıyız.

Emperyalizmin yozlaştırma araçlarına, yöntemlerine karşı somut cevaplarımız olmalıdır. Alternatif olma iddiası, ancak yaşamda karşılığını yaratabildiğimiz ölçüde gerçekçidir. Düzen hangi alanda, hangi araçla saldırıyorsa mücadelemizle orada set olabilmeliyiz. Saldırıya göre mücadele biçimlerini geliştirebilmeli, uygun araçları bulabilmeliyiz.

Halk kültürümüz yok edilmek istenmektedir. Emperyalizmin bu hedefine karşın, halk kültürünü koruyacak, geliştirecek örgütlenmeler yaratmalı, kitle çalışmasını, ideolojik mücadeleyi, propaganda ve ajitasyonu buna göre şekillendirmeliyiz. Düzen müzikle yozlaştırı-

Halk kültürümüz yok edilmek istenmektedir. Emperyalizmin bu hedefine karşın, halk kültürünü koruyacak, geliştirecek örgütlenmeler yaratmalı, kitle çalışmasını, ideooljik mücadeleyi, propaganda ve ajitasyonu buna göre şekillendirmeliyiz.

yorsa, emperyalist-yoz kültürün yayılmasında müzik önemli bir işleve sahipse, biz de devrimci kültürün geliştirilmesi yanıyla müziği bir araç olarak değerlendirebilmeliyiz. Düzen internetle, bilgisayar oyunlarıyla yozlaştırıyorsa, internet bir çekim merkezi olduğuna göre, günümüzde kullanımı neredeyse bir zorunluluğa dönüştüğüne göre yapılabilecek olan, bu alanda da alternatifi sunmaktır. Bu anlayışı, tiyatrodan sinemaya kadar sanatın ve hayatın her alanında hayata geçirecek bir iddiaya sahip olmalıyız. Halkı emperyalist-yoz kültürün kuşatmasından kurtaracak ürünler ortaya koyabilmeli, devrimci, demokrat, ilerici sanatçıların bu doğrultuda seferber edilmelerine öncülük yapabilmeliyiz. Bunlar elbette bir iddia meselesidir. Bu alanda da iddialı olmalıyız. Gerçeklikten kopmadan, düzen içinde nelerin olup nelerin olamayacağını bilerek, boş beklentiler üzerine programlar yapmadan, yozlaşmaya karşı mücadeleyi her alanda, her biçimiyle sürdürmeliyiz.

Oligarşinin çeteleri yerleştirmeye çalıştığı gecekondu semtlerinde çetelerin, mafyanın, uyuşturucunun karşısına kitleleri çıkarmalıyız. Halkımız sadece alternatif sunulan değil, esasında **o alternatifin sahibidir**. Halkı kendi kültürünü sahiplenmek için seferbet edebilmeliyiz.

Festivaller, şenlikler, futbol turnuvaları, çeşitli spor organizasyonları, resim ve müzik kursları, kütüphaneler, okuma evleri gibi çok çeşitli kurumlar ve faaliyetler, oligarşinin yozlaştırma politikasına karşı alternatif olabilir. Önemli olan bunları doğru yerlerde, doğru biçimlerde halkın mücadelesini geliştirebilecek bir perspektifle hayata geçirebilmemizdir.

Düzen uyuşturucuyla, fuhuşla, kumarla halkı çürütüyor, saldırıyorsa mücadelemiz bunlara karşı set olmalıdır. Bu silahlarla emperyalizmin, oligarşinin neyi hedeflediğini anlatmalıyız. Emperyalizm halkların değerlerini yok ederek halkları teslim almak istiyor. Biz de bunun karşısında halkın ilerici, olumlu, **direnışçi geleneklerini ve kültürünü koyacağız** yozlaşmanın karşısına. Şehitlerimizle yarattığımız devrimci değerleri yozlaşmanın karşısına bir barikat olarak dikeceğiz. Halkı dizilerin başından, kumar masasından kaldıracak, diskodan, veya meyhaneden çıkartacak, internete hapsolmaktan kurtaracak şekilde bir **kitle çalışması ve buna paralel kültürel faaliyetler örgütleyebilmeliyiz**. Emperyalist kültüre, yozlaşmaya karşı **eğitimi ve mücadeleyi** sürerekileştirmeliyiz.

**Faşizme Karşı Demokrasi
Kapitalizme Karşı Sosyalizm
Emperyalizme Karşı
Bağımsızlık Savaşında**

**DEV-GENÇ
40 Yaşında!**

Gençlerimiz! Dev-Genç'in
Savaşında Siz De Yerinizi Alın! **Halk Cep**

**İNCİRLİK ÜSSÜ
KAPATILSIN**

İncirlik Üs

Emperyalizme Karşı **Halk Cephesi** Saflarında Birleşelim

**AMERİKA DEFOL!
BU VATAN BİZİM!**

Emperyalizme Karşı **Halk Cephesi** Saflarında Birleşelim

Afganistan'a Asker Göndermeye Son!

**AMERİKANCİ NATO'CU AKP'Nİ
ASKERİ OLMAYACAĞIZ!
AFGAN HALKININ KATİLİ
OLMAYACAĞIZ!**

Emperyalizme Karşı **Halk Cephesi** Saflarında Birleşelim

**İŞÇİ, KÖYLÜ, ÖĞRENCİ GENÇLİK
BAĞIMSIZLIK İÇİN
40. YILINDA**

**DEV-GENÇ
SAFLARINDA BİRLEŞELİM!**

Halk Cephesi